

ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG

POLGÁRMESTERE

2424. Előszállás, Fő tér 3.

MEGHÍVÓ

ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐTESTÜLETÉNEK

2018. június 25-én (hétfőn) 17,00 órai kezdettel

**a Polgármesteri Hivatal tanácskozó termében
tartandó rendes, nyílt ülésére**

Előszállás Nagyközség Önkormányzata Képviselőtestületének rendes, nyílt ülését a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 45. §-ában biztosított jogkörömben eljárva összehívom és egyben annak teljes tartamára

m e g h í v o m.

NAPIREND

Nyílt ülés

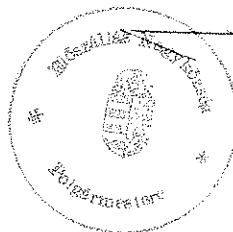
1. Beszámoló a Tűzoltóság 2017. évi tevékenységéről
Előadó: Orosz Csaba tűzoltóparancsnok
2. Beszámoló az Előszállási Patakparti Óvoda tevékenységéről
Előadó: Szerencse Jánosné óvodavezető
Véleményezi: Kulturális, Szociális és Sportbizottság
3. Tájékoztató a két ülés között történt fontosabb eseményekről, a tett polgármesteri intézkedésekről
Előadó: Farkas Imre polgármester
4. Jelentés a képviselőtestület lejárt határidejű határozatainak végrehajtásáról
Előadó: Győriné Tar Edit aljegyző
5. Előszállás Nagyközség Fenntartható Fejlődés Helyi Program érvényességének felülvizsgálata
Előadó: Farkas Imre polgármester
Véleményezi: Kulturális, Szociális és Sportbizottság
6. 2018. augusztus 20-ai ünnepség szervezése
Előadó: Farkas Imre polgármester
Véleményezi: Kulturális, Szociális és Sportbizottság

7. Gyermekek Előszállás Polgárává fogadása
Előadó: Farkas Imre polgármester
Véleményezi: Kulturális, Szociális és Sportbizottság
8. Vis maior (2) pályázat műszaki ellenőr kiválasztása
Előadó: Farkas Imre polgármester
Véleményezi: Pénzügyi és Gazdasági Bizottság
9. Művelődési ház energetikai fejlesztése (TOP-3.2.1-16-FE1-2017-00021 Pályázat)
kapcsán cégek kiválasztása árajánlat bekérésre
Előadó: Farkas Imre polgármester
10. Közlekedési táblák kihelyezése
Előadó: Farkas Imre polgármester
11. Feszty Árpád utca 1. szám alatt lévő lakóház értékesítése
Előadó: Farkas Imre polgármester
Véleményezi: Pénzügyi és Gazdasági Bizottság
12. Egyebek:
 - 1./ Pedagógusnapi és Köztisztviselői Napi kirándulás támogatása
Előadó: Farkas Imre polgármester
Véleményezi: Pénzügyi és Gazdasági Bizottság

A napirendi pontok fontosságára való tekintettel megjelenésére feltétlenül számítok!

Előszállás, 2018. június 22.

Tisztelettel:

Farkas Imre
polgármester

FEJÉR MEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG
DUNAÚJVÁROSI KATASZTRÓFAVÉDELMI KIRENDELTSÉG
DUNAÚJVÁROSI HIVATÁSOS TŰZOLTÓ-PARANCSNOKSÁG

Szám: 35730/..... ált

Jóváhagyom:
Dunaújváros, 2018. január

ELOSZÁLLÁSI POLGÁRMESTERI HIVATAL	
Erkezett: 2018. 01. 25.	Előadó: F. J.
Erkezésszám: 1472-1/2018.	Erkeztetőszám: 2122

.....
Lóki Richárd tűzoltó alezredes
Dunaújvárosi Katasztrófavédelmi Kirendeltség
katasztrófavédelmi kirendeltség-vezető

BESZÁMOLÓ

A Dunaújvárosi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság 2017. évi tűzvédelmi tevékenységéről

Jóváhagyásra felterjesztem:
Dunaújváros, 2018. január 10.

Orosz Csaba tű. alezredes
tűzoltóparancsnok
helyett és nevében

.....
Szemler Zoltán tű. százados
tűzoltóparancsnok-helyettes

1. A beszámolási év legfontosabb tűzvédelmi célkitűzései, feladatai:

2012. január 1. óta a Dunaújvárosi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság és a Dunaújvárosi Katasztrófavédelmi Kirendeltség irányítása alatt végzi tevékenységét, mely elsősorban a tűzoltási és műszaki mentési tevékenységre terjed ki. Hatósági jogköre a tűzoltó-parancsnokságnak nincs, a Dunaújvárosi Katasztrófavédelmi Kirendeltség az elsőfokú tűzvédelmi hatósági jogkör gyakorlója. A parancsnokság állománya szükség esetén részt vesz a kirendeltség hatósági feladatainak végrehajtásában is.

A Katasztrófavédelem szervezeti rendszerében a költségvetési szerv a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, a munkáltatói jogkör gyakorlója pedig a Megyei Igazgató.

2017. évben is a legfontosabb volt számunkra a működési területünkön élők élet és vagyonbiztonsága, ezért legfontosabb célkitűzésünk volt, hogy a beavatkozó állomány elméleti és gyakorlati tudását még tovább mélyítsük, munkájukhoz valamennyi szükséges feltételt biztosítsuk.

A Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatósággal folyamatosan egyeztetünk 2017. évben a parancsnokságunk létszámhelyzetéről és bővítettük a beavatkozó állomány létszámát.

Parancsnokságunk kiemelten kezelte 2017. évben is a lakossággal történő kapcsolattartást. Részt vettünk különböző rendezvényen és ismételten tartottunk bemutatókat a társszervekkel.

2017. évben is a lehető legtöbb szakmai támogatást megadtuk az önkéntes tűzoltó egyesületeknek és tovább ápoltuk a kialakult jó kapcsolatot.

További célkitűzés volt, hogy a 2014. december 1-ével megalakult Pusztaszabolcsi Katasztrófavédelmi Örs minél hatékonyabban végezze a térség mentő tűzvédelmi feladatainak ellátását.

2. Az elvégzett feladatok, megtett intézkedések

2.1 HUMÁN SZAKTERÜLET

A Dunaújvárosi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság rendszeresített létszáma a Pusztaszabolcsi Katasztrófavédelmi Örsrel együtt 82 fő.

A tiszti állomány utánpótlása biztosított, jelenleg 2 fő tanul felsőoktatási intézményben, 1 fő a nyelvvizsga megszerzése után átveheti oklevelét.

2.2 MŰSZAKI SZAKTERÜLET

A parancsnokságunkon 1 fő műszaki biztonsági tiszt végzi a mindennapi munka során jelentkező, technikai jellegű problémák kezelését. A laktanyaépület az 50-es évek elején épült és azóta jelentősen amortizálódott, ezért elsődleges feladatunk megpróbálni állapotát a lehetőségekhez mérten javítani. 2017. évben több felújítási munkálatra volt lehetőség a laktanyaépület tekintetében, melynek köszönhetően az elhelyezési körülmények tovább javultak. A Hankook Tire Kft támogatásával és az állomány kitartó munkájával, felújításra került a tűzoltóság által használt közlekedők nagy része, a tantermi asztalok, továbbá bővítésre és felújításra került a konyha is. A teljes személyi állomány sajátjaként vigyáz valamennyi eszközre berendezésre, így azok állagában jelentős romlás nem tapasztalható.

A parancsnokság készenléti szerállománya:

I-es fecskendő: Rába R16

Cím: 2400 Dunaújváros, Tűzoltó u. 1.; 2401 Dunaújváros Pf. 189.

Telefon: +36 (25) 510-150; Fax: +36 (25) 410-022

E-mail: dunaujvaros.katved.gov.hu

II-es fecskendő:	RENAULT MIDLUM 4000
Emelő:	Volvo Bronto Skylift 42
Vízszállító:	Renault Kerax 6500
Pusztaszabolcs:	ATEGO MBR 4000

Az eszközök, felszerelések az év során biztosítottak voltak. A 2017. év legjelentősebb fejlesztése a szerek tekintetében, hogy a Dunaújvárosi HTP is kapott az új, magyar gyártmányú fecskendőből egyet. Így a Pusztaszabolcs Őrsre kikerült a korábbi I-es szerünk, azóta ők is korszerű gépjárművel vonulhatnak káresethez.

Gépjárműveink fel vannak szerelve a rendeltetéséhez szükséges eszközökkel, felülvizsgálatuk, karbantartásuk rendszeresen elvégezve.

Tűzoltó szakfelszerelések tekintetében megfelelően el vagyunk látva, felülvizsgálatuk a szabályozóknak megfelelően kerül végrehajtásra.

A teljes személyi állomány rendelkezik valamennyi előírt védőfelszereléssel, azok pótlásáról és cseréjéről folyamatosan gondoskodunk.

2.3 TŰZOLTÁSI, MŰSZAKI MENTÉSI SZAKTERÜLET

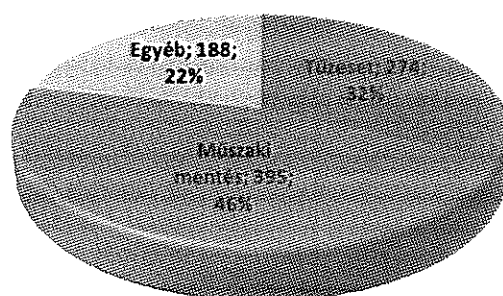
A Dunaújvárosi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság működési területe a Pusztaszabolcsi Katasztrófavédelmi Őrssel együttvéve 24 településből áll (1. sz. melléklet), amelyeken a lakosság száma meghaladja a 130.000 főt.

A működési terület kiterjedése több mint 1200 km², a települések megközelíthetősége a nagy távolságok következtében sok esetben időigényes volt, az őrs működésével ez az arány jelentősen javult.

A területünkön jelentkező káresemények felszámolásában 9 önkéntes tűzoltó egyesület (Baracs, Daruszentmiklós, Dunavecse, Kunszentmiklós, Mezőfalva, Pusztaszabolcs, Szalkszentmárton, Tass, Velence) segít rendszeresen.

A parancsnokság egységeit 2017. évben saját területre 857 esetben riasztották az alábbi megoszlásban:

BEAVATKOZÁSOK

Segítségnyújtásra 79 esetben vonultak az egységek, így az összes vonulási szám 936.

A működési terület nagy, továbbá jellemzően ipari és üdülő terület, aminek köszönhetően az eseményszám évek óta hasonlóan magasak, az elkövetkezendő években is hasonlóan magas káresetszám prognosztizálható. A műszaki mentések száma a vihartörések mellett a nagy kiterjedésű működési terület úthálózatán bekövetkező baleseteket is mutatja, hiszen az M6-os, M7-es és M8-as autópálya mellett a 6. és 7. számú főút, továbbá az 51, 61 és a 62. számú főút is, sőt több alsórendű út is jelentős forgalommal bír.

A Dunaújvárosi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság a káreseményeinek döntő többségét a saját létszámmal és technikai állománnyal fel tudja számolni, a 2017. évben is mindösszesen néhány alkalommal volt szükség a szomszédos tűzoltó-parancsnokságok segítségére.

2017. év kiemelt káresetei:

1. A Dunaújvárosi HTP-nek 5 esetben kellett II-es, 1 esetben pedig III. fokozatban beavatkoznia. A beavatkozások során egységeink 106 sérült személyt mentettek meg, sajnálatosan 10 fő életét már nem lehetett megmenteni.
2. A 2017. év során az október 29-én lesújtó vihar következtében több napon át tartó tűzoltói beavatkozások váltak szükségessé a vihar következtében kidőlt fák, megrongálódott tetőszerkezetek és elektromos vezetékek miatt.

Állományunk elméleti és gyakorlati tudásának naprakészen tartását folyamatos képzésekkel biztosítjuk. A kiképzési tervünk minden napra határoz meg vagy elméleti, vagy gyakorlati feladatot, továbbá helyismereti és szituációs begyakorló gyakorlatokat, valamint tűzoltási és műszaki mentési gyakorlatokat is rendszeresen tartunk. Állományunk tagjai jó szakmai színvonalon, jó hozzáállással végzik munkájukat.

2017. év gyakorlatai:

1. ISD Dunafer Zrt.
2. LINDE Gáz Magyarország Zrt.
3. Dunacell Kft.
4. Dunaújváros, kikötő.

2.4 POLGÁRI VÉDELEM

Az új katasztrófavédelmi rendszerben szerepet kaptak a hivatásos tűzoltó-parancsnokságok a polgári védelmi feladatok terén is. A teljes szakterület a Dunaújvárosi Katasztrófavédelmi Kirendeltség polgári védelmi felügyelőjének szakmai iránymutatása mellett működik, szükség esetén a parancsnok-helyettes közreműködésével.

A közbiztonsági referensek részére kettő havi gyakorisággal koordinációs értekezlet került megtartásra. Közreműködtünk a Dunaújvárosi Katasztrófavédelmi Kirendeltség Ifjúsági verseny szervezésében, lebonyolításában.

2013. január 1-től megváltozott a helyi védelmi bizottságok rendszere. Parancsnokságunkon a Dunaújvárosi Járás Helyi Védelmi Bizottságának működéséhez minden szükséges segítséget megad, továbbá szükség esetén az operatív munkacsoportjának működését is tudjuk segíteni. A feladatok végrehajtásához valamennyi szükséges eszközzel rendelkezünk.

2.5 EGYÉB

A Dunaújvárosi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság nagy hangsúlyt fektet a közösségi szolgálatot teljesítő diákok segítésére. A tűzoltólaktányán belül is és a városban is különböző programokat szervezünk, illetve bonyolítunk le, melyek nagy sikert aratnak mind a diákok körében, mind pedig a városban. Kiemelt figyelmet fordítunk továbbá a lakossággal történő kapcsolattartásra, melynek érdekében rendszeresen részt veszünk a működési területünk településein különböző rendezvényeken és szerveztünk a társszervekkel közös gyakorlatot, bemutatót is.

Dunaújvárosban két főfoglalkozási létesítményi tűzoltó-parancsnokság is működik, akikkel a munkakapcsolatunk nagyon jó. A káresetek függvényében folyamatosan egyeztetünk és közös gyakorlatokat is szerveztünk. Rendszeresen tartunk felügyeleti ellenőrzéseket és műszaki szemléket, melyek során azt tapasztaltuk, hogy jó technikai háttérrel, kellő szakmai tudással végzik feladataikat.

A parancsnokságunk működését és szakmai felkészültségét folyamatos ellenőrzi a Dunaújvárosi Katasztrófavédelmi Kirendeltség és a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, továbbá a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság is. A feltárt hibákat, hiányosságokat valamennyi esetben haladéktalanul pótolni tudtuk, így további intézkedés nem volt indokolt.

3. A 2018. év feladatai:

2018. évben továbbra is a legfontosabb számunkra a működési területünkön élők élet és vagyonbiztonsága, ezért legfontosabb célkitűzésünk, hogy a beavatkozó állomány elméleti és gyakorlati tudását még tovább mélyítsük, munkájukhoz valamennyi szükséges feltételt biztosítsuk.

Parancsnokságunk kiemelten fogja kezelni 2018. évben is a lakossággal történő kapcsolattartást. Részt kívánunk venni minél több rendezvényen és tervezünk közös bemutatót, gyakorlatot a társszervekkel is. Tovább kívánjuk bővíteni a közösségi szolgálat terén az együttműködési megállapodással rendelkező iskolák körét, hogy minél több diáknak legyen lehetősége nálunk teljesíteni azt.

2018. évben is szeretnénk a lehető legtöbb szakmai támogatást megadni mind a létesítményi tűzoltó-parancsnokságoknak, mind pedig az önkéntes tűzoltó egyesületeknek és tovább ápolni a kialakult jó kapcsolatot.

Összességében elmondható, hogy a Dunaújvárosi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság maradéktalanul teljesíteni tudja a feladatát, kiemelten a működési területén élők élet és vagyonvédelmét. Parancsnokságunk szakmai elismertsége jó, köszönhetően a teljes személyi állomány munkájának. Természetesen feladataink végrehajtásában elengedhetetlen a működési területünk önkormányzatainak, közintézményeinek, a társszerveinek és valamennyi önkéntes közreműködőnek a segítsége, melyet ezúton is köszönök.

Kérem a beszámolóm elfogadását.

Dunaújváros, 2018. január 10.

1. számú melléklet

Település	Terület (km ²)	Lakosság (fő)	Tűzoltóság
Baracs	55,18	3360	Dunaújvárosi HTP
Daruszentmiklós	19,12	1302	Dunaújvárosi HTP
Dunaújváros	52,67	46813	Dunaújvárosi HTP
Dunavecse	66,77	3903	Dunaújvárosi HTP
Előszállás	39,98	2365	Dunaújvárosi HTP
Kisapostag	9,58	1385	Dunaújvárosi HTP
Kulcs	16,73	2665	Dunaújvárosi HTP
Kunszentmiklós	172,11	8385	Dunaújvárosi HTP
Mezőfalva	80,42	4720	Dunaújvárosi HTP
Nagyvenyim	43,68	4096	Dunaújvárosi HTP
Perkátá	74,52	3987	Dunaújvárosi HTP
Rácalmás	40,64	4479	Dunaújvárosi HTP
Szalkszentmárton	82,08	2879	Dunaújvárosi HTP
Tass	74,72	2833	Dunaújvárosi HTP
Adony	61,05	3714	Pusztaszabolcsi KÖ
Beloianisz	4,54	1049	Pusztaszabolcsi KÖ
Besnyő	44,64	1737	Pusztaszabolcsi KÖ
Gárdony	63,50	10041	Pusztaszabolcsi KÖ
Ivánca	25,17	2823	Pusztaszabolcsi KÖ
Kápolnásnyék	41,50	3553	Pusztaszabolcsi KÖ
Pusztaszabolcs	51,67	6026	Pusztaszabolcsi KÖ
Szabadegyháza	41,64	2142	Pusztaszabolcsi KÖ
Velence	33,37	5479	Pusztaszabolcsi KÖ
Zichyújfalu	10,82	909	Pusztaszabolcsi KÖ
Összesen:	1206,10	130645	

Terjedelem: 6 oldal
 Melléklet: -
 Továbbítva: Hivatali Kapun
 Kapják: 1. Irattár (elektronikusan)
 2. DIITP működési területén lévő önkormányzatok (elektronikusan)

Beszámoló a
2017/18-os nevelési évről

„Ha hajót akarsz építeni, ne azzal
kezd, hogy a munkásokkal fát gyűjtetsz
és szó nélkül kiosztod közöttük a szerszámokat,
és rámutatsz a tervrajzra. Ehelyett először keltsd
fel bennük az olthatatlan vágyat a végtelen tenger iránt.”
Antoine de Saint-Exupéry

Munkánkat a vonatkozó törvények, rendeletek mellett az intézményi dokumentumaink határozzák meg.

Pedagógiai Programunk az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjára épül.

Az intézmény Pedagógiai Programja és alaptevékenysége

Kiemelt nevelési területünk a környezet tevékeny megismertetése, hagyományápolás. Nagy hangsúlyt fektetünk a mozgás fejlesztésére.

Sokat fejlődött természeti környezet-tudatosságunk, óvodánk virágos kertje motiváló erő a Zöld Óvoda cím, melyet az elmúlt tanévben az Örökös Zöld Óvodára tudtunk cserélni. Ismerjük környezetünk növényeit, fokozottan figyelünk és megvalósítjuk a szelektív hulladékgyűjtést: papír, műanyag, elektromos gyűjtés, valamint kiemelt figyelmet fordítunk az ezzel kapcsolatos jeles napokra. Madárgyűrzés volt az óvoda udvarán, etettük az itt telelő madarakat. Kirándultunk folyóparton, erdőben, ismerkedve a távolabbi természettel, bővíthettük gyerekeink ismereteit a környezetről. A Föld napja alkalmából megszínesítettük óvodánk virágos kertjét.

Személyiségfejlesztés, szocializáció, érték és normaközvetítés megvalósítása

A célokat az intézményi dokumentumok rögzítik. Megvalósításuk az iskolára való felkészítést, érettség elérését jelentik. Színterei a mindennapokat áthatva minden tevékenységben jelen vannak, direkt módon nem taníthatóak. Az óvoda teljes felnőtt közössége modellként él, viselkedik a gyermekek között. Arra törekszünk, hogy a nevelőközösség minden tagja azonos normákat valljon, azok szerint végezze munkáját.

- A játékok során megtanítjuk és betartatjuk a szabályokat, tiltjuk az agresszivitás valamennyi formáját.

Fontosnak tartjuk a kommunikációt mind a gyermek- és felnőtt-közösségben, mind a gyerekek és a felnőttek között. Ezt példamutatás, udvariasság és a jól megválasztott motivációs eszközök segítik. Óvodánkban folyamatosan nő a sajátos nevelési igényű gyermekek száma, ezért fontos az empátia, az elfogadás jelenléte. A felnőttek attitűdje meghatározza a gyerekek hozzáállását ilyen társaikhoz. Elfogadják a rájuk kicsit másképp alkalmazott szabályokat, furcsa viselkedéseiket. A gyermekek felelősségvállalást, segítségnyújtást, empátiát tanulnak az óvónői mintából és egymástól. A közös játék, a csoportban elfoglalt szerep, a versengés is alakítja a szociális képességeket.

A jó felnőttközösség, a harmonikus együttműködés feltétele a színvonalas nevelőmunkának, hiszen az óvodás korú gyermek számára minden, a környezetéből érkező inger nevelő hatású. Csak a nyugodt, bizalommal teli, empatikus, segítő, figyelmes közeg lehet jó színtere a személyiségfejlesztésnek.

A Pedagógiai Program által meghatározott nevelési, tanulási-tanítási folyamatok során figyelmet fordítunk arra, hogy minden területen szem előtt tartsuk a gyermekek egyéni képességeit, fejlődési tempóját.

Személyi feltételek

Személyi változás az elmúlt tanévben nem történt. Nevelőmunkánkat a folyamatos és tudatos együttműködés jellemzi. Jó színvonalon, eredményesen együtt dolgozó párok dolgoznak. Olyan otthonos légkört alakítottak ki, melyben a gyermekek mindenkinek felett álló érdeke érvényesül, befogadó, elfogadó attitűddel. Nyitottak, megújulásra készek. Megfelelő gyakorlattal rendelkeznek, nevelőmunkájukat a segítő, elfogadó szemlélet jellemzi úgy a gyermekek, mint a kollégák felé.

Óvodapedagógusaink közül Horváth Istvánné Zsuzsa néni 40 év munkaviszony után nyugdíjba vonul, jelenleg májustól felmentési idejét tölti. Szeptembertől, mint nyugdíjas óvónő fogja a nagyokat felkészíteni az iskolára.

A nevelőmunkát segítő munkatársak, konyhások

A pedagógiai asszisztens jelenléte komoly segítség óvodánkban. Mindig abban a csoportban tevékenykedik, ahol szükség van rá, de elsősorban a mindenkori nagycsoportban. Minden gyermeket, felnőttet ismer, a csoportok szokás és szabály rendszerével együtt. És mivel volt dajka, képesítés nélküli óvónő, minden folyamatban otthon van. Sajnos év végén (májusban) a legnagyobb szükségben nélkülöznünk kellett betegség miatt, helyettesíteni nem tudtuk.

A csoportos dadus nének évek óta erősítik közösségünket, kialakított értékrendünket. Ismerik szerepüket a nevelőmunka folyamatában, megbízható, gyerekszerető tagjai közösségünknek. Ám ebben az évben valahogy semmi sem alakult jól. Dajkáink betegsége próbára tette dolgozóink összetartását. 4 hónapot Bor Györgyné hiányzott betegség miatt, majd őt váltotta Vurstné Szabó Magdolna, ki jelenleg is betegállományban van. Segítségünkre volt Szirbek Nelli is, aki kisgyermek-felügyelői végzettséggel rendelkezik, és maximálisan tudta őket helyettesíteni. Évek óta óvodánkban dolgozik, mint közcélú munkás, így minden munkafolyamatot önállóan tudott végezni.

Zökkenőmentesen vészeltük át az eltelt fél évet, volt, amikor több emberrel is kevesebben. Szirbek Nelli mint közcélú munkás a helyettesítések által kiesett, így mindenkire több feladat hárult. A másik közcélú munkás munkaviszonya nem volt folyamatos, betegsége miatt ő is sokat hiányzott.

Konyhásaink közül egy fő szakács tanfolyamra jár, reméljük, ha végez, egy kicsit megkönnyíti a jelenlegi szakácsnő terheit.

A konyha jelentős szerepet tölt be közösségünk életében, számos rendezvényre készítenek ételt.

Karbantartási munkákat az Önkormányzat segítségével végezzük.

Sajnos nem indult zökkenőmentesen a tanévünk sem. A második héten rüh járvány ütötte fel a fejét, mely tartósan bizonyult. Több hét kellett mire a gyerekek és a felnőttek is teljesen meggyógyultak, ezért sok volt a hiányzás. Nem óvodai hiányosság (takarítás) okozta, szülői nemtörődomség következménye volt.

Tárgyi feltételek

Intézményünk minden évben a költségvetés elkészítésekor felméri a Pedagógiai Program megvalósításához szükséges infrastruktúra meglétét, nevesíti a folyamatosan pótlásra szoruló eszközöket, a fejlesztés irányvonalát. Ennek megfelelően ebben a nevelési évben is pótoltuk a szükséges eszközöket, a gyermekek által használt játékokat, foglalkozásokon használt eszközök számát. Gőztisztító és mosógépet szereztünk be.

Folyamatosan törekszünk az épület és környéke rendben tartására, illetve felújítására.

A patakparti régi kerítésünket kicseréltük, alapot és új drótot kapott. Nem igazán esztétikus, de a célnak megfelelő.

Gyermek ebédlőnk, és a Katica csoport előterének falburkolata újult meg, ezáltal otthonosabb, melegebb lett mindkét helyiség. Felét költségvetésből, másik felét a jótékonysági bálunk bevételeiből fedeztük.

A konyhai eszközök pótlása folyamatos, lambériázás valósult meg az ebédlő előtti bejáratnál.

Csoportszobáink tágasak, gyermekek szükségleteinek megfelelnek, állandó szépítés jellemzi.

Szerettük volna az udvari ajtóbeugrót lelapoztatni, de ez sajnos elmaradt. Bízom benne, az idei évben megvalósul.

Udvarunk az elmúlt nyáron diák munka segítségével megszépült. Játékainkat és a kerítést lefestették, gumikat ástak le lépegető játéknak, és a homokozó régi fa keretét gumira cseréltük ki.

Nevelőmunka értékelése

A nevelési év feladatainak megvalósítása.

- A gyermekek mindenek felett álló érdekeinek tiszteletben tartásával a nyugodt és kiegyensúlyozott légkör biztosítására törekedtünk.

- A törvényes, színvonalas és eredményes intézmény működés feltételeit megteremtettük.

- a, az óvoda szabályozó dokumentumait aktualizáltuk

- b, szakmai munka színvonalát tovább erősítettük (boldogság óra, kutyás terápia, ovi-zsaru program)

- Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése

SNI-s gyermekeinkkel külön szakemberek végzik az egyéni fejlesztést, az önkormányzat megbízási szerződéssel finanszírozza. A BTM-es gyerekek nevelése a csoportos óvodapedagógusok fejlesztésével történik. Az eredményes nevelés érdekében mindent megtesznek, néha erejükön felül új lehetőségek bevezetésével, kipróbálásával.

Kiemelt feladatink

- Különleges figyelmet igénylő gyerekek nevelése, fejlesztése. – A hozzánk járó szakemberekkel való együttműködés eredményeként megvalósultak a fejlesztések. Egyre több a részképesség problémával küzdő gyermek, egyéni fejlesztésük folyamatosan történik (kutyás terápia, vitamintorna, boldogság óra).

- Tervezési dokumentumok tartalmi és formai megfelelésségre törekvés – szükség szerint alakítottunk csoportdokumentációnkon.

- Napi fejlesztő mozgás biztosítása – megvalósítása folyamatosan történik, rengeteg eszközzel rendelkezünk.

Pedagógiai Programunkban meghatározott célok megvalósítása

1. Az eddigi jól bevált gyakorlatok továbbfejlesztése, értékmegőrzés. – A programban leírtak megvalósítására törekszünk a módszertani szabadság és változatosság biztosításával. Változtatásra mindig szükség van, melynek lényege a tudatosság és az előbbre lépés.
2. Anyanyelvi nevelés – Egyre több a keveset, vagy alig beszélő, illetve erősen beszédhibás gyermek. Programunkban megfogalmazottak szerint sok lehetőséget biztosítottunk a beszélgetésre, bővítettük a gyermekek szókincsét, ismereteit játékos formában.
 - Játék megerősítése, a szabad játék szerepének erősítése. – A szabad játék előtérbe került minden csoportban. A délig tartó időszakot a mindennapos mozgás, a gyümölcsévés osztja meg. A kezdeményezések folyamatosak, egyéni fejlesztések tudatosak, az egyéni szükségletekhez és éréshez igazodnak.
3. Érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés – Az én tudat, az önismeret, az erkölcsi, szociális érzékenység kialakítása során törekedhetünk a tevékenységek megerősítésére. Kiemeltük az egy-egy gyermekre jellemző külső jegyeket, magatartását, teljesítményét annak érdekében, hogy minden gyermek önálló személyként élje meg önmagát. Hangsúlyt helyeztünk a szokás és szabályrendszer gyakorlására, elfogadására.
4. A tevékenységekben megvalósuló tanulás. – Az óvodai tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, mely a teljes személyiség fejlődését támogatja. A játékra jellemző vonások, játékelemek a tanulási tevékenység alkotó részévé válhat. Ügyeltünk arra, hogy a tanulás ne szűküljön be az ismeretszerzésre, hanem az egész nap folyamán érvényesüljön a különböző természetes és szimulált helyzetekben, kirándulásokon, az óvónő által kezdeményezett tevékenységekben.

Egészségnevelés és környezeti nevelés elvei

Pedagógiai Programunk szerves része az egészségnevelés, az egészséghez való viszony alakítása, a testi és lelki egészség ápolása. Az egészséges életritmus és életviteli szokások kialakítása érdekében az egész óvodának összehangolt napi és szokásrendje van.

Az egészséges életmódra nevelés szempontjából naponta eszünk gyümölcsöt, konyhánk segítségével egészségesen étkezünk.

Egészségügyi intézményekkel (orvos, védőnő, fogorvos) jó kapcsolatra törekszünk, segítjük egymás munkáját.

A fenntartható fejlődés érdekében hangsúlyt fektetünk a környezettudatos magatartásformákra, alakítására. Örökös Zöld Óvoda címet nyertünk, Madárbarát Óvoda vagyunk, évek óta részt veszünk „madárász ovi” (madárgyűűzés) foglalkozásokon.

Hangsúlyt helyezünk a szülők szemléletformálására, mint pl. az egészséges étkezés, levegőzés, mozgás szerepe és jelentősége a gyermekek életében.

Úszótanfolyam szervezése gyerekeinknek az egészséges életmód fenntartására.

Feladatunk a környező világunk szépségeinek megismertetése, a környezetre figyelő magatartásforma erősítése, hagyományaink ápolása. Kirándulásaink jó példák ezek gyakorlására.

Sokoldalú tapasztalatszerzés és élményszerű átélés biztosítása, hogy az életkoruknak megfelelő ismeretek birtokában biztonságosan tájékozódjanak és eligazodjanak környezetükben.

Szakmai munka erősítése

A Környezeti munkaközösség nagyban segíti munkánkat, a környezeti nevelés hangsúlyt kap általa. Tovább bővítettük az élővilághoz, növényekhez kapcsolódó megfigyelés, gondoskodási lehetőségeket. Virágok ültetése, ápolása, udvar rendezése (fű, ágak összeszedése, járda leseprése). A gyerekek szívesen tevékenykednek, segítenek a felnőtteknek, kisebb megbízatásokat vállalnak.

Intézményi önértékelések

2017. október 13-án intézményi ellenőrzés zajlott óvodánkban. Az ellenőrzés során mindent rendben találtak, dokumentumaink naprakészek, pontosak. Ismét megerősítettek munkánk színvonalában, intézményünk szépségében. Két kisebb hiányosságot írtak pótlásra, amit a szülők javasoltak. Az évek óta tartó nagy melegre való tekintettel egy párapu és kinti ivókút felállítását javasolták. A páraput elfogadtuk, mely egy kicsit enyhítheti a hőséget. Az ivókúton már többször elgondolkoztunk, de mindig elvetésre jutottunk, hiszen a szárazság következtében megszorodnak a darazsak vizet keresve, ezért veszélyesnek tartjuk. Maradnánk a jól bevált kancsós víz biztosításánál.

Intézményi önértékelés során a megfogalmazott erősségek – gyengeségek szellemében dolgoztunk. Erősségeink tovább erősödtek, gyengeségeink (papírmunka) építő jellegűek, jól használhatók a jövő évi feladatok kijelölésénél, a fejlesztendő területek meghatározásánál.

A fejlesztés irányai:

- Egymás pedagógiai munkájának megismerésére törekvés további erősítése.
- Dokumentációnk (csoportnapló) szükség szerinti további alakítása csak közösen lehetséges. Fontos az egységesség megvalósítása.
- A továbbképzéseken szerzett tapasztalatok, ismeretek továbbadásának szükségességére továbbra is nagy hangsúlyt kell helyezzünk – több idő biztosításával.
- Pedagógiai munkát érintő jogszabályi változások nyomon követése, feldolgozása.

A tervezett óvodapedagógusi értekezletek minden esetben a tervezettek szerint valósultak meg. A testületépítés fontos eleme a közösen megélt események, amelyek megtörik a mindennapok feszült tempóját: a közös kirándulások, névnapok, karácsony, kötetlen beszélgetés egy vacsora alkalmával. A kollégák számon tartják, várják ezeket a hagyományosan ismétlődő eseményeket.

Munkatársi megbeszélések fontosak voltak a nevelőtestület életében. Ezeken a nevelőmunkát segítők is részt vettek. A közös munka, a közös gondolkodás összetartó, összekovácsoló ereje óriási.

Gyermekevédelem, esélyegyenlőség

Gyermekevédelmi felelősünk és egyben esélyegyenlőséggel foglalkozó kolléganőnk évek óta Pribékné Bagó Kornélia. Munkáját lelkiismeretesen végzi.

Minden óvodapedagógus felelősséggel látta el munkáját. Gyermekevédelmisünk nyomon követte a változásokat, szükség szerint konzultált a csoportos óvónőkkel, koordinálta a feladatokat. Sok megbeszélés, munkaközösségi foglalkozás volt, folyamatosan figyelemmel kísérte az óvodai hiányzások alakulását, a hátrányos helyzetű gyermekeket.

Az 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott módon intézményünk a gyermekevédelmi feladatokat alaptevékenységként látja el. A Gyermekevédelmi törvény a prevenciót teszi az első helyre, így az óvoda már a kezdeti szakaszban próbálja a felmerülő problémákat megoldani, orvosolni. Ennek a munkának a kiinduló pontja a felderítés, eszköze a családlátogatás, melyet együtt végez az óvodapedagógus és a gyermekevédelmi felelős, szükség esetén az óvodavezető, illetve a Gyermekevédelmi Szolgálat munkatársai. A munka első, fontos szakasza a jelzés, mely óvodánkból a csoportokban dolgozó óvodapedagógusoktól érkezik. A jelzést annak tartalmától függően intézményen belül, illetve intézményen kívül is eljuttatjuk a segítő személyekhez, esetjelző tagokhoz. Szóban több esetben egyeztetünk.

Gyereklétszám

Óvodánkban három csoportban folyik a nevelés. Létszámaink a következőképpen alakultak.

2017. október 1. 71 fő

2018. május 31. 73 fő

Süni csoport	24 fő	24 fő
--------------	-------	-------

Katica csoport	22 fő	23 fő
----------------	-------	-------

Kisbagoly csoport	25 fő	26 fő
-------------------	-------	-------

SNI-is gyermek: 3 fő

BTM-es gyermek: 3 fő

Logopédiai ellátást a nagycsoportosok közül 11 fő kapott az év folyamán a Dunaújvárosi Szakszolgálat utazó logopédusától.

Tanköteles gyermek 15 fő, ebből 1 gyermek további óvodai nevelésben vesz részt, így 14 gyermek kezdi meg az iskolai oktatást.

A 2018/2019-es óvodai tanévre a beíratás április végén megtörtént, 22 kisgyermeket íratnak be. Óvodaköteles az a gyermek, aki 2018. augusztus 31-ig betölti 3. évét. A később született gyermekek felvételét csak úgy tudjuk biztosítani, ha az édesanya dolgozik. Sok édesanya már most is dolgozik, munkáltatói igazolással rendelkezik. Amennyiben minden szülő el tud helyezkedni csoportjaink nagy létszámmal fognak kezdeni. Mindenképpen szeretném megkérni a csoportok létszámemelését.

Várható létszámok:

Kisbagoly csoport: 26 fő

Katica csoport: 26 fő

Süni csoport: 25 fő

össz.: 77 fő

2 fő SNI-s gyermek a létszámba beleszámít, így plusz 2 fővel számolhatunk többet. És hozzá még év közben is jöhetnek új gyerekek.

Nagyon fog hiányozni Szirbek Nelli az önkormányzat által biztosított közcélú munkás, ki kisgyermek felügyelői végzettséggel rendelkezik.

Óvodánkban nagy sikere van a délutáni foglalkozásoknak. Foci oktatáson 15 kisgyermek rúgta a labdát Szalai Józsi bácsi irányításával. Angol nyelvel való ismerkedés ebben a tanévben kicsit nehézkesnek bizonyult.

Gyermekjógát Berényi Edit tanító oktatott sikerrel. Népi játékos foglalkozás heti egy alkalommal történik.

Gyógytorna foglalkozást a Dunaújvárosi Szakszolgálat embere biztosította.

A 2017-18-as tanévben bevezetésre került egy új módszer: a kutyás terápia. A foglalkozásokat heti rendszerességgel tartotta először a nagycsoportos gyerekek számára Jézsó Istvánné és Bertókné Pál Éva. Olyan nagy sikere lett, hogy a másik két csoportnak is kellett foglalkozásokat tartani. Colly a Csiga-Biga Alapítványnál vizsgázott terápiás kutya, hamar a gyerekek kedvence lett. A foglalkozások játékos keretek között zajlottak fesztelen hangulatban. A folyamatos kontaktus során a gyerekek hamar megtanultak megfelelően bánni Collyval, aki a legnagyobb szerepet a motiválásban kapta. A foglalkozások alatt mindvégig úgy érezték, hogy „csak” játszanak vele, azonban kíváncsiságuk megfelelő és tudatos irányításával a kutya segítséget adott nekik a kitűzött feladatok végrehajtásában. Társaságában a gyerekek nyugodtabbak, felszabadultabbak, bátrabbak voltak. Nehezebbnek tűnő feladatokat is bevállaltak a kutyával való játék kedvéért, hiszen nem a teljesítés volt számukra a cél, hanem maga a közös játék. Sok sikerélményhez jutottak, nem görcsöltek egy-egy feladatnál.

Eközben észrevétlenül fejlődtek. Fejlődött téri tájékozódásuk, mozgásuk, mozgás koordinációjuk, finommotorikájuk, figyelemkoncentrációjuk, emlékezetük, tapintásos észlelésük, érzelmi életük, empátiás készségük....és még sorolhatnánk sok-sok példát.

Colly a logopédussal együtt beszédindító foglalkozásokban is segítette munkánkat.

Április 20-án az Oktatási Hivatal Székesfehérvári Pedagógiai Oktatási Központjának szervezésében a Tavaszi Pedagógiai Szakmai Napokon bemutató foglalkozást mutattunk be a módszer iránt érdeklődő pedagógusok számára sikerrel.

Költségvetésünkéből támogattuk továbbképzés kifizetését, szakmai könyvek, illetve eszközök vásárlását, ezzel segítve a terápiás munkát.

Boldogságóra – Erre a címre lehetett pályázni, melyre pályáztunk és nyertünk. Bagdi Emőke indította el ezt a módszert, mely a remény képességére, az összetartásra és egymás iránti felelősségérzetre épít, szeretetkapcsolatban testesül meg. A program célja: pozitív pszichológián keresztül segítse a gyermekeket, hogy a lehető legtöbbet hozzák ki magukból. Közben csökken a szorongás, nő az önbizalom. Nagyon erős a közösségfejlesztő hatása (főként óvodában) erősíti a baráti és társas kötelékeket. Képesek legyenek észrevenni az őket erősítő pozitív érzésekkel megtöltő értékeket életük eseményeiben, emberi kapcsolataiban. Ez kicsit nehezen érthető, de játékos formában megoldható.

Egy tanévre lebontva 10 témakör kerül feldolgozásra, magának a foglalkozásnak is van ajánlott menete.

Mivel óvodánkban elég friss, csak ismerkedünk a program lehetőségével, beépíthetőségével a napi tevékenységünk közé. Az eddigi tapasztalatok pozitívak, a gyerekek nyitottak, élvezték a megtartott foglalkozásokat. És persze sokszor észre sem vették, hogy éppen ezzel a témával foglalkoztak.

A cím elnyerésére minden évben pályázni kell, 3 év után lehet elnyerni az örökös címet. Két óvónő végezte el Szegeden a hozzá kapcsolódó tanfolyamot.

„Kis kezemmel szépet lássak,
kis fülemmel szépet halljak,
kis számmal jól beszéljek,
kis kezemmel sok jót tegyek.”

Bízunk benne, hogy az új programok is sikeresek lesznek óvodánkban, megéri a befektetett energiát, emeli hírnevünket.

Sok újdonsággal ismerkedtek gyermekeink az elmúlt tanévben, bízunk a sikerben és eredményességben.

Továbbképzéseinkhez tartozik még két kolléga 30 órás tanfolyama a Játék, a szabad játék témaköréből.

Folyamatosan újítjuk tudásunkat, bővítjük ismereteinket.

Egy óvodapedagógusunk novemberben minősítő eljárason fog részt venni, Platt Timea pedagógus portfólióját írja.

Rendezvényeink, programjaink

Igyekszünk jobbá, élménydúsabbá tenni gyermekeink óvodai életét. Programjainkkal igyekszünk hagyományaink, ünnepeink ápolására, új élményekhez juttatni óvodásainkat. Rendezvényeinket Pedagógiai Programunk és az éves munkaterv tartalmazza. Az ünnepek, hagyományok keretbe foglalják egész évünket, ismétlődnek, megújulnak.

Környezetvédelmi világnapok

- állatok világnapja – családi udvar megtekintése
- Víz világnapja – horgászto, Dunaföldvári Duna partra kirándulás
- Föld napja – növények, virágok ültetése, ápolása, udvar takarítása közösen a gyerekekkel

- Madarak és Fák napja – madárgyűrés az óvoda udvarán, a dinnyési madárösvény meglátogatása

Örökös Zöld Óvoda címet elnyertük, már nem kell többet pályáznunk rá.

Szeptemberben nehezen indultunk a rüh betegség miatt, sok programunkat csak óvodán belül, szülők nélkül tudtuk megünnepelni (szüreti nyílt nap).

Téli ünnepeink a szeretet jegyében zajlanak, ünnepi díszbe öltöztetjük óvodánkat.

Január-februárban a Nagykarácsonyi Örökzöld Óvoda óvodásaival közös programjaink voltak. Óvónőink bábelőadást adtak elő Bogyó és Babóca meséjét bábozták el.

Óvodásaink által jól ismert Ákom-bákom bábszínház előadásában élvezhettük A Mackó kuckója mesejátékot.

Középsős gyerekeink nyuszi-váró műsora tette nevezetessé a húsvéti készülődést.

Népi játékosaink szerepeltek a Szállásnapi megnyitó ünnepségen.

Tavasszal úszótanfolyamra jártak óvodásaink a Dunaújvárosi uszodába.

Séták, kirándulások több ízben előfordulnak. Játékonysági báli bevételünkből 2 alkalommal is elvittük gyermekeinket kirándulni. Ősszel a Balatonfelvidékre, Szigligetre, tavasszal Dinnyésre.

Játékonysági bálunk minden évben egyre sikeresebb, a bevételt mindig óvodánkra, óvodásainkra fordítjuk.

Tavasszal a Daruszentmiklósi óvodásokkal egy Tavaszi kavalkádon vettünk részt nagycsoportosainkkal.

Anyák napi megemlékezéseink korosztályainknak megfeleltek, bensőséges hangulatban zajlottak.

Település rendezvényein általában részt veszünk, bár az őszi idők napi megemlékezés a sok hiányzás miatt elmaradt részünkről. Nagyon sajnáljuk.

Ballagó gyermekeink a középsős társaikkal együtt közösen majd önállóan egy zenés, táncos műsort is előadtak, és átadtuk őket a leendő tanító néninek. Év közben három ballagó gyerek elköltözött, őket is meghívtuk a „búcsúra”.

Keressük az új lehetőségeket, és azt hiszem ebben a tanévben bőven volt belőle. Köszönet lelkes óvónőinknek, kik mindig keresik az új kihívásokat a megújulásra.

Óvodánk szépítése, díszítése közös feladat, színesebbé tettük az önkormányzat helyiségeit is.

Összefoglaló gondolatok

Az elmúlt nevelési évben a gyermekek új élményekkel lettek gazdagabbak, személyiségük folyamatosan fejlődött, jól érezték magukat óvodánkban.

Nevelőközösségünk által megfogalmazott, a munkatervben kitűzött célok megvalósultak.

Sikeres intézményi szakmai ellenőrzést tudhatunk magunk mögött.

A beszámolóban megfogalmazott fejleszthetőségekre alapozva igyekszünk elkészíteni a következő nevelési év munkatervét.

A 2017/2018-as nevelési év kitűzött céljait, feladatait sikeresen megvalósítottuk, a nevelési évet eredményesen zártuk.

Köszönöm az óvodapedagógusok, a pedagógiai asszisztens, a dajkák magas színvonalú, lelkes munkáját, és az önkormányzat dolgozóinak, hogy a mindennapi zavartalan működést biztosították. Köszönöm a partner intézmények együttműködését, segítségét. Munkánk így alkot egységet, ezzel biztosíthatjuk az intézményben nevelkedő gyermekek derűs életvidám napi gondozását, fejlesztését, nevelését.

Megköszönöm a Szülők hozzáállását, pozitív attitűdjét az intézmény nevelő munkájához. Köszönöm a sok segítséget, amelyet a mindennapok, és a közös programok alkalmával is volt módunk megtapasztalni.

Köszönöm Szirbek Nelli odaadó, és lelkiismeretes munkáját.

Megköszönöm a Képviselő-testületnek a bizalmat, nevelő munkánk, kéréseink támogatását, intézményünk fejlődésének és anyagi forrásainak biztosítását.

Köszönöm a Polgármester Úr és a Jegyzőasszony pozitív és segítőkész támogatását. Kérem a Tisztelt Polgármester Urat és a Képviselő-testületet, hogy beszámolómat elfogadni szíveskedjék.

Szerencse Jánosné
Szerencse Jánosné

Előszállás, 2018. június 18.

Előszállási Patakparti Óvoda

Gyermekevédelmi beszámolója

2017/18 tanév

Az 1997.évi XXXI. törvényben meghatározott módon intézményünk a gyermekevédelmi feladatokat alaptevékenységként látja el. A Gyermekevédelmi törvény a prevenciót teszi az első helyre, így az óvoda már a kezdeti szakaszban próbálja a felmerülő problémákat megoldani, orvosolni. Ennek a munkának kiinduló pontja a felderítés, eszköze a családlátogatás, melyet együtt végez az óvodapedagógus és a gyermekevédelmi felelős, szükség esetén az óvodavezető, illetve a Gyermekejóléti Szolgálat munkatársai.

A munka első, fontos szakasza a jelzés, mely óvodánkból a csoportokban dolgozó óvodapedagógusoktól érkezik. A jelzést annak tartalmától függően intézményen belül, illetve intézményen kívül is eljuttatjuk a segítő személyekhez, esetjelző tagokhoz. Esetjelző lapokon több esetben volt szükség jelzésre. Szóban több esetben egyeztettünk.

Gyermekevédelmi tevékenységemet a nevelési év elején elkészített munkaterv alapján végeztem. Minden hónapban részt vettem az Esetjelző megbeszéléseken melyeknek meghatározott témái voltak:

- tanévkezdéssel kapcsolatos problémák
- hozott problémák, aktualitások
- jelzőrendszer 2017. évi működésének értékelése

Intézményünk nagy figyelmet fordít a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre.

Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek 3 éves korában, legfeljebb az általános iskola 8. évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. A HHH gyermekek hiányzását fokozott figyelemmel követtük nyomon, és az első igazolatlan hiányzási nap után kiküldtük az Óvodavezetői felszólítást a rendszeres óvodába járatásra, ha az óvodapedagógus egyéb megkeresései eredménytelenek voltak. A tankötelezettség elmulasztása érdekében ellenőriztük a mulasztási naplókat, és szükség esetén felszólításokat küldtünk ki.

Nagyon gyakori, visszatérő jellegű probléma volt az idei évben is a szülők részéről tapasztalható együttműködés hiánya. Nem érdeklődtek gyermekeik óvodai fejlődéséről, nem vettek részt szülői értekezleten, a csoportok által rendezett nyílt napokon. Ezen probléma megoldásában a Gyermejjóléti Szolgálat segítségét kértük. Több kisgyermeknek volt hiányos az óvodai élethez szükséges felszerelése. Benti váltóruházat, téli kabát, csizma, tornacipő, ágynemű ami hiányzott. Ezeket a Családsegítő segítségével igyekeztünk pótolni. Sajnos az idei tanévben megsokszorozódtak a problémás esetek, igyekszünk ezeket a legjobb tudásunk szerint megoldani, a szülőknek segítséget nyújtani.

Előszállítás, 2018.06.05

Pribékné Bagó Kornélia .

gyermek. véd. felelős

Előszállási Patakparti Óvoda

„Évkerülő” környezeti munkaközösség beszámolója 2017/18

Ebben a tanévben a kitűzött céljaink és feladataink szinte teljes egészében megvalósultak.

A nevelési évben elvégeztük a Zöld óvoda címmel kapcsolatos feladatokat, megkaptuk az Örökös Zöld Óvoda címet a fenntarthatóság biztosítását, a feladatok koordinálását.

Folyamatosan szem előtt tartottuk a környezettudatos szemlélet kialakítását és formálását a családok bevonásával. Ezért gyakorlati ötleteket gyűjtöttünk és dolgoztunk ki ezzel kapcsolatban a nevelési év során.

Szeptemberben a középső és nagy csoport közös kirándulást tettek Badacsony-Balaton.

A takarítási világnap (szeptember 23) a szülők bevonásával az óvoda udvarát takarítottuk ki és tettük rendbe, szépítettük.

Katica csoportban mindenki egyénileg készített madáretetőt, és a szülők segítségével mindenki folyamatosan gondoskodott, óvodánk udvarának kedves vendégeiről.

Januárban Madárbarát programot szerveztünk falunkban, megfigyeltük az itt élő madarakat, madárgyűrűzést is láthattunk.

A Víz világnapja (március 22) alkalmából kirándulásokat tettünk a szűkebb és tágabb vizes élőhelyeink megismerése céljából.

Májusban a Duna-Dráva Nemzeti Parkban tettünk látogatást, az élő környezet megismerése, hazánk különböző tájegységein keretében. Dinnyés, Madárdal tanösvény, Velencei tó, Várkert.

Év végi kirándulás keretében a katicák Siófoki Bella állatparkot és a Balatont látogatták meg, a Kisbaglyok a Katica tanyával ismerkedtek.

Folyamatosan arra törekszünk, hogy szűkebb és tágabb környezetüket minél alaposabban megismertessük a gyerekekkel, mindig legyenek új élmények, aminek közös megélésével gazdagíthatjuk mindennapjainkat.

Egész év során gyűjtjük a szelektív hulladékot, papír, műanyag, elem, elektromos hulladékot.

A munkaközösség és a nevelőtestület szorosan együtt dolgozik.

Előszállás 2018.június 7.

Pribékné Bagó Kornélia *SK*

munkaközösség vezető

Előszállás Nagyközség Önkormányzata 2018. június 25-i Képviselőtestületi ülés

3. napirendi pontja: Polgármesteri beszámoló

TÁJÉKOZTATÓ

A két ülés között történt fontosabb eseményekről, a tett
polgármesteri intézkedésekről

Tisztelt Képviselőtestület!

Az utolsó rendes testületi ülés óta az alábbi tájékoztatást tudom adni a megtörtént eseményekről, hozott döntésekről:

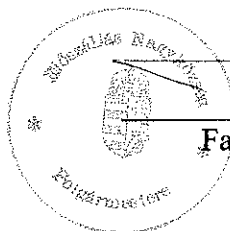
- ♣ Június 1-2-én megtartottuk a falunapot.
- ♣ 5-én közfoglalkoztatási fórumon vettem részt.
- ♣ 6-án a TOP helyi identitástudatos pályázattal kapcsolatban voltam megbeszélésen.
- ♣ 7-én a TARR. kft-től kerestek meg. Ezen a napon a rehabilitációs mérnök is itt járt a művelődési ház energetikájával kapcsolatban.
- ♣ 18-án a tervező járt itt művelődési házzal kapcsolatban.
- ♣ Július 13-20-ig szeretnék szabin lenni.

Hozott intézkedések:

- A négy napos falunapi rendezvény lebonyolításra kerül. Köszönet érte mindenkinek!
- A könyvtár belső felújításával kapcsolatos pályázat be lett nyújtva határidőben.
- A rehabilitációs mérnök elkészítette a művelődési ház energetikai korszerűsítéséhez szükséges nyilatkozatát és véleményét.
- A tervező elkészítette a tendertervhez szükséges költségbecslést.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, fogadja el beszámolómat.

Kelt: Előszállás, 2018. június 21.

Farkas Imre polgármester

2018. június 25-ei rendes, nyílt képviselőtestületi ülés

4. napirendi pont:

J E L E N T É S

A Képviselőtestület lejárt határidejű határozatainak végrehajtásáról

Tisztelt Képviselőtestület!

- 1.) **78/2018.(IV.26.) ÖK. számú határozat:** a Képviselőtestület 50.000 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesítette a Daruszentmiklós Községi Önkéntes Tűzoltó Egyesületet. **Felelős:** Farkas Imre polgármester, **határidő:** 2018. május 31. (az érintettek értesítésére)
A Daruszentmiklós Községi Önkéntes Tűzoltó Egyesület a képviselőtestület döntéséről határidőben értesítést kapott, a támogatási szerződés az egyesülettel megkötésre került.
- 2.) **82/2018.(IV.26.) ÖK. számú határozat:** a Képviselőtestület ezen határozatával döntött arról, hogy a KEHOP-1.2.1 Klímastratégiai Pályázaton indulni kíván Baracs Község Önkormányzatával közösen, konzorciumi formában. **Felelős:** Farkas Imre polgármester, **határidő:** 2018. június 15. (a szerződés megkötésére)
A szerződés a Goodwil Consulting KFT-vel határidőben megkötésre került.
- 3.) **86/2018.(IV.26.) ÖK. számú határozat:** a Képviselőtestület „Előszállásért Emlékérem” adományozásáról döntött Horváth Istvánné részére. **Felelős:** Farkas Imre polgármester, **határidő:** 2018. június 1. (az emlékérem átadására)
Az emlékérem átadása a „Szállás-Napok” megnyitóján ünnepélyes keretek között megtörtént.
- 4.) **87/2018.(IV.26.) ÖK. számú határozat:** a Képviselőtestület „Előszállásért Emlékérem” adományozásáról döntött Herpainé Pál Edith részére. **Felelős:** Farkas Imre polgármester, **határidő:** 2018. június 1. (az emlékérem átadására)
Az emlékérem átadása a „Szállás-Napok” megnyitóján ünnepélyes keretek között megtörtént.
- 5.) **88/2018.(IV.26.) ÖK. számú határozat:** a Képviselőtestület „Előszállásért Emlékérem” adományozásáról döntött Nyúl Mihály részére. **Felelős:** Farkas Imre polgármester, **határidő:** 2018. június 1. (az emlékérem átadására)
Az emlékérem átadása a „Szállás-Napok” megnyitóján ünnepélyes keretek között megtörtént.
- 6.) **89/2018.(IV.26.) ÖK. számú határozat:** a Képviselőtestület „Előszállásért Emlékérem” adományozásáról döntött Nagy János részére. **Felelős:** Farkas Imre polgármester, **határidő:** 2018. június 1. (az emlékérem átadására)

Az emlékérem átadása a „Szállás-Napok” megnyitóján ünnepélyes keretek között megtörtént.

- 7.) **94/2018.(V.08.) ÖK. számú határozat:** a Képviselőtestület a TOP-3-2-1-16-FE1-2017-00021 azonosító számú, „Önkormányzati épület energetikai felújítása Előszálláson” című pályázathoz kapcsolódó tervezési feladatok ellátására Puskás Zsolt egyéni vállalkozó ajánlatát fogadta el, 500.000 Ft-os ajánlati árral, egyúttal felhatalmazta a polgármestert a tervezési szerződés megkötésére és aláírására. **Felelős:** Farkas Imre polgármester, **Határidő:** 2018. május 31. (a szerződéskötésre)
A tervezési munkákra vonatkozó szerződés Puskás Zsolt egyéni vállalkozóval határidőben megkötésre került.
- 8.) **107/2018.(V.29.) ÖK. számú határozat:** a Képviselőtestület az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló 2017. évi beszámolót elfogadta, egyúttal felhívta az aljegyzőt, hogy a beszámolót a Fejér Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámügyi Osztályának küldje meg. **Felelős:** Győriné Tar Edit aljegyző, **határidő:** 2018. június 20.
A beszámoló a Fejér Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámügyi Osztálya részére határidőben megküldésre került.
- 9.) **108/2018.(V.29.) ÖK. számú határozat:** a Képviselőtestület a vízelvezető árkok karbantartására Üzemeltetési Szerződés megkötéséről határozott a Dunaújvárosi Vízi Társulattal, egyben felhatalmazta a polgármestert az Üzemeltetési Szerződés aláírására. **Felelős:** Farkas Imre polgármester, **határidő:** 2018. június 15. (az üzemeltetési szerződés megkötésére)
Az Üzemeltetési Szerződés a Vízi Társulattal határidőben megkötésre került.
- 10.) **109/2018.(V.29.) ÖK. számú határozat:** a Képviselőtestület Dunaújváros Megyei Jogú Város Polgármestere által előterjesztett Dunaújvárosi Kistérség Többcélú Kistérségi Társulás megszűnését követő 2017. évi költségvetési beszámolót elfogadta. **Felelős:** Farkas Imre polgármester, **határidő:** 2018. június 20. (Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata értesítésére)
Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata a képviselőtestület döntéséről határidőben értesítést kapott.
- 11.) **110/2018.(V.29.) ÖK. számú határozat:** a Képviselőtestület a vis maior (2) pályázat kapcsán indított közbeszerzési eljárásban a Bíráló Bizottság javaslata alapján a kivitelezői feladatok ellátása nyertesének a Pilarin Építő KFT ajánlatát nyilvánította, nettó 41.763.340 Ft-os ajánlati árral, egyben felhatalmazta a polgármestert a kivitelezői feladatok ellátásáról szóló szerződés megkötésére és aláírására. **Felelős:** Farkas Imre polgármester, **határidő:** 2018. június 20. (a szerződéskötésre)
A kivitelezői szerződés a fenti határidőig nem került megkötésre, ugyanis a szerződéskötés nem történhet meg a műszaki ellenőri feladatok ellátására szóló szerződés megkötése előtt, amiről viszont mai ülésén dönt a képviselőtestület. Ezért javasolom ezen határozat esetében a határidő meghosszabbítását 2018. július 31-ig.

- 12.) **114/2018.(V.29.) ÖK. számú határozat:** a Képviselőtestület „Települési könyvtárak szakmai eszközfejlesztése, korszerűsítése” címen pályázat benyújtásáról döntött, Előszállás könyvtári, információs és közösségi hely eszközfejlesztésére. Felelős: Farkas Imre polgármester, határidő: 2018. június 7. (a pályázat benyújtására) A pályázat határidőben benyújtásra került.

Határozati javaslat

110/2018.(V.29.) önkormányzati határozat határidejének módosításáról

Előszállás Nagyközség Önkormányzatának Képviselőtestülete 110/2018.(V.29.) önkormányzati határozatának határidejét – a vis maior (2) pályázat kivitelezői feladatok ellátására szóló szerződés megkötéséről – 2018. július 31-ére módosítja.

Felelős: Farkas Imre polgármester

Határidő: 2018. július 31. (a kivitelezői szerződés megkötésére)

Határozati javaslat

a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról

Előszállás Nagyközség Önkormányzatának Képviselőtestülete a

78/2018.(IV.26.) ÖK. számú határozat,
82/2018.(IV.26.) ÖK. számú határozat,
86/2018.(IV.26.) ÖK. számú határozat,
87/2018.(IV.26.) ÖK. számú határozat,
88/2018.(IV.26.) ÖK. számú határozat,
89/2018.(IV.26.) ÖK. számú határozat,
94/2018.(V.08.) ÖK. számú határozat,
107/2018.(V.29.) ÖK. számú határozat,
108/2018.(V.29.) ÖK. számú határozat,
109/2018.(V.29.) ÖK. számú határozat,
114/2018.(V.29.) ÖK. számú határozat

végrehajtásáról szóló jelentést elfogadja.

Felelős: Győriné Tar Edit aljegyző

Határidő: 2018. június 25.

Előszállás, 2018. június 21.

Bokorné dr. Jenei Zsuzsanna
jegyző

nevében és megbízásából:

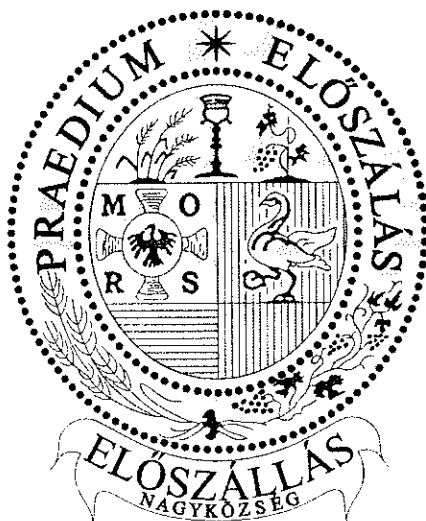
Győriné Tar Edit
aljegyző

ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG

LOCAL AGENDA 21

Fenntartható Fejlődés Helyi Programja

2015. január

Készítette:

Farkas Imre
Előszállás Nagyközség Önkormányzatának
polgármestere

Elfogadta Előszállás Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete
3/2015. (I.20.) számú határozatával

"Ez idő szerint az emberiség kilátásai a jövőre nézvést rendkívül borúsak. Felettébb valószínű, hogy nukleáris fegyvereit önmaga ellen fordítva gyors, de a legkevésbé sem fájdalommentes öngyilkosságot követ majd el. S még ha ez nem történne is meg, lassú halál fenyegeti, mert megmérgezi, mellesleg pedig megsemmisíti a környezetet, amelyben és amelyből él. Még ha idejekorán megálljt parancsolna is vak és hihetetlenül ostoba ténykedésének, ki van téve annak a veszélynek, hogy fokozatosan elszorvadnak mindazon tulajdonságai, amelyek emberi voltát alkotják. Számos gondolkodó felismerte ezt, és jó néhány könyv tartalmazza azt a felismerést, hogy a környezetpusztítás és a kultúra "hanyatlása" kéz a kézben járnak..."

(Konrad Lorenz)

A program készítésében részt vettek, az adatokat, információkat szolgáltatták:

Előszállás Nagyközség Önkormányzata:

Magyari Ferenc alpolgármester
Jákli Ferencné képviselő
dr. Ecsedi András képviselő
Farkas András képviselő
Stadler Gábor képviselő
Tábiné Nyúl Gabriella képviselő

Előszállás Nagyközség Önkormányzat Polgármesteri Hivatala:

Győriné Tar Edit jegyző
Bertalan Imre
Vargáné Bíró Ildikó

Előszállás Nagyközség önkormányzati fenntartású intézményei:

Előszállási Patakparti Óvoda
Kossuth Lajos Művelődési Ház és Könyvtár

Előszálláson Önállóan működő és gazdálkodó költségvetési intézmények:

Árpádfejedelem Általános Iskola

Továbbá:

Civil szervezetek

Kérdőívek kitöltésében részvevő intézmények:

Árpádfejedelem Általános Iskola
Előszállási Patakparti Óvoda
Kossuth Lajos Művelődési Ház és Könyvtár

A dokumentumot szerkesztette és készítette:

Farkas Imre polgármester

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	5
Előszó	9
1. LOCAL AGENDA 21.....	11
2. HELYZETELEMZÉS	15
2.1. Földrajzi elhelyezkedés	15
2.2. Természeti adottságok.....	16
2.2.1. Éghajlat.....	16
2.2.2. Vízrajza	17
2.2.3. Talajok.....	18
2.2.4. Növényzet.....	19
2.2.5. Állatvilág	20
2.3. Előszállás fejlődéstörténete	26
2.3.1. A korai idők.....	26
2.3.2. Előszállás a ciszterciek birtokában.....	26
2.3.3. Előszállás a két világháború között.....	28
2.3.4. A felszabadulás után.....	29
2.3.5. A közelmúlt és a jelen	30
2.4. Előszállás Nagyközség szerkezete	31
2.5. Táji értékek.....	32
2.5.1. Természeti értékek	32
2.5.2. Védett épületek, építmények	32
2.5.3. Régészeti lelőhelyek.....	33
2.5.4. Országos jelentőségű védelem alatt álló értékek.....	34
2.6. Társadalmi helyzet	37

2.6.1. Demográfiai viszonyok	37
2.6.2. Oktatás, képzés.....	38
2.6.3. Művelődés, kultúra.....	38
2.6.4. Sport, kikapcsolódás.....	39
2.6.5. Egészségügy	39
2.6.6. Szociális ellátás	39
2.6.7. Közbiztonság.....	39
2.6.8. Közigazgatás	42
2.7. Gazdasági helyzet.....	43
2.7.1. Mezőgazdaság	43
2.7.2. Ipar	43
2.7.3. Szolgáltatás, kereskedelem.....	43
2.7.4. Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus.....	44
2.7.5. Foglalkoztatás, munkaerő-piaci helyzet	44
2.8. Infrastrukturális helyzet.....	44
2.8.1. Ivóvíz-ellátás, vízgazdálkodás.....	44
2.8.2. Csatornahálózat, szennyvíztisztítás	45
2.8.3. Villamosenergia- és gázellátás	47
2.8.4. Hulladékgazdálkodás	48
2.8.5. Távközlés-hírközlés	48
2.8.6. Közlekedés	49
2.9. Környezeti elemek állapota	49
2.10. PREADIUM FUTURE 2005	50
Praedium Future Program	50
3. Helyzetelemezés.....	60
3.1. Kérdőívek kiértékelése	60
3.1.1. Lakossági kérdőívek.....	60

3.1.2. Oktatási nevelési kérdőívek	82
3.2. SWOTanalízis	89
3.3. Szomszédos településekkel való együttműködés vizsgálata	92
3.3.1. Daruszentmiklós Polgárőrségek fejlesztése a déli térségben című tanulmány	92
3.3.2. Helyi hagyományok őrzése és kiaknázása Daruszentmiklós, Előszállás és Nagykarácsony településeken című tanulmány	93
3.3.3. Vállalkozási potenciálok feltárása a déli térségben című tanulmány	93
3.3.4. Szolgáltatások elérhetőségének biztosítása a déli térségben című tanulmány	94
4. Stratégia.....	96
4.1. Célállapot	96
4.2. Prioritások	96
4.3. Várható hatások.....	97
5. Megvalósítás.....	99
5.1. Társadalmi pillér	101
5.1.1. Társadalmi szemléletformálás	103
5.1.2. Intézményi működés hatékonyságának növelése	104
5.1.3. Egészségügyi helyzet fejlesztése	105
5.1.4. Szociális helyzet fejlesztése.....	107
5.1.5. Oktatás, képzés fejlesztése.....	107
5.1.6. Közbiztonság fejlesztése.....	110
5.1.7. Kulturális élet fellendítése	110
5.1.8. Esélyegyenlőségi jogok biztosítása	113
5.1.9. Közösségi közlekedés fellendítése	115
5.1.10. Gyermekek és fiatalok társadalmi beilleszkedésének segítése	117
5.2. Környezeti pillér.....	117
5.2.1 Környezet ismerete, környezettudatosság	118
5.2.2. Települési és épített környezet védelme.....	121

5.2.3. A lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásoktól (levegő, víz, zaj)....	126
5.2.4. Infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése.....	131
5.2.5. Energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása.....	133
5.2.6. Zöldterületek védelme, fenntartása – növény és állatvilág fenntartása.....	135
5.2.7. Hulladékgazdálkodás	136
5.3. Gazdasági pillér.....	139
5.3.1. Nemzetközi együttműködés	139
5.3.2. Az Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése	139
5.3.3. Ipar fejlesztése.....	141
5.3.4. Mezőgazdaság fejlesztése.....	144
5.3.5. Gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése.....	146
5.3.6. Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus fellendítése	148
6. Monitoring és visszacsatolás.....	152
6.1. Cselekvési terv	152
6.2. Indikátorok	154
A terv elkészítéséhez felhasznált dokumentumok.....	162

Előszó

Előszállás Nagyközség Önkormányzata 2013-ban elnyert KEOP-1.2.0/09-11-2013-0001 Előszállás Nagyközség szennyvízelvezetése és szennyvíztisztítása pályázatot, mely megvalósítása során vállalta a község Local Agenda 21 Környezeti Fenntarthatósági Tervének, Programjának elkészítését. Ennek megfelelően és a program elkészítésére vonatkozó útmutatókat is figyelembe véve készítettünk kérdőíveket, melynek kiértékelésével ismereteket szerezhetünk a község környezetvédelmi, társadalmi és gazdasági szokásairól, igényeiről a lakosság Nagyközséghez való hozzáállásáról.

Ennek lényege, hogy a kérdőívek által megismert adatokból, információkból olyan fenntarthatósági célokat fogalmazzunk meg, melyek elősegítik a Local Agenda 21 3 fő pillérének (társadalmi, gazdasági, környezeti), ezáltal a Fenntarthatósági Fejlődés javítását Előszállás Nagyközségben.

A program felépítése a következő részekből tevődik össze:

1. Helyzetelemzés: a LA21 program bemutatása, a község bemutatása (földrajzi, történeti természeti, környezeti, infrastrukturális, társadalmi és gazdasági helyzetének áttekintésével).
2. Helyzetértékelés: a fent ismertetett kérdőívek kiértékelése, SWOT analízis.
3. Stratégia: fenntarthatósági célok megfogalmazása, prioritás sorrendjének meghatározása és a várható hatások megfogalmazása.
4. Megvalósítás: a LA21 3 fő pillérét figyelembe véve a célok megvalósítására vonatkozó programok, részprogramok, melyeket az Önkormányzattal történt egyeztetéseket követően együttesen határoztunk meg.
5. Monitoring: célok és indikátorok meghatározása a fejlesztések tükrében 20 éves időtartamra.

A Local Agenda 21 megvalósításának lépései

1. Külföldi és hazai példák feltárása, az LA 21 folyamat eddigi eredményeinek értékelése

- A Local Agenda 21 lépéseinek, eszközeinek meghatározása

2. Jogi, társadalmi, gazdasági, környezeti helyzetelemzés

- Az LA21 jogszabályi hátterének feltárása és más tervekhez, dokumentumokhoz való kapcsolódásának (illeszkedésének) vizsgálata.
- A Nagyközség gazdasági, társadalmi és környezeti állapotának, folyamatainak elemzése statisztikai adatok segítségével.
- A fenntarthatósággal kapcsolatos kérdőíves kutatás elvégzése.
- A statisztikai indikátorokat kiválasztása a változások követéséhez.

3. Partnerség, bevonás

- A lakosság, valamint a szakmai és civil szervezetek bevonása a programba, az

általános iskolák kérdőíves felkeresése, konzultációk lefolytatása.

4. *Stratégiai csoport felállítása*

- A helyi önkormányzati döntéshozókból, szakmai szervezetek és az oktatási intézmények képviselőiből, valamint a LA 21 folyamatot vezető szervezet tagjaiból álló stratégiai csoport megalakítása.

5. *Akciótervezés*

- A stratégiai dokumentum részét képező akciók pontos meghatározása.
- A tervezés felügyelete, koordinációja.
- A korábbi ágazati tervek beépítése a LA 21 folyamatba.

6. *Kommunikáció*

- Az Interneten, valamint a helyi nyomtatott sajtón keresztül történő kommunikáció.
- A lakosság valamint a szakmai, civil szervezetek visszajelzésének megfelelő fogadása.

7. *Végtermék*

A gyakorlatban kettős végtermékről beszélhetünk. Egyrészt létrejön egy *stratégiai dokumentum*, ami a helyzetelemzés mellett tartalmazza a stratégiai akciókat, és konkrét javaslatokat tesz, lépéseket fogalmaz meg a Nagyközség hosszú távú, fenntarthatóság felé mutató működésére. Másrészt a fellebb ismertetett lépések megfelelő koordináció esetén egy *folyamatot indítanak el*, ami a környezettudatosság növelésében, a lakossági és intézményi (pl. vállalati, önkormányzati) döntésekben jelenik meg.

8. *Monitoring*

Mivel egy hosszú távú folyamat elindításáról van szó, ezért a LA 21 megalapozását és a stratégiai dokumentum létrejöttét követően is komoly szükség van a Local Agenda 21 folyamat működésének nyomon követésére.

1. LOCAL AGENDA 21

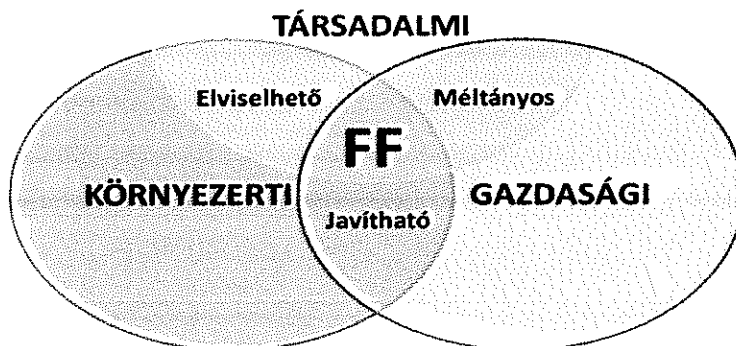
A nyolcvanas évek elején jelent meg a "fenntarthatóság" vagy a "fenntartható fejlődés" kifejezés a nemzetközi szakirodalomban.

1983-ban az ENSZ Közgyűlés határozata alapján megkezdte munkáját az ENSZ Környezet és Fejlődés Világbizottsága, amelyet Gro Harlem Brundtland norvég miniszterelnök nő vezetett. (E huszonkét tagú bizottságnak tagja volt Láng István akadémikus is.) A Bizottság 1987-ben „Közös jövőnk” címmel kiadott jelentésében a gazdasági növekedés olyan új korszakának lehetőségét vázolta fel, amely a fenntartható fejlődés globális megvalósítására épít, megőrzi a természeti erőforrásokat, s amely megoldás lehetne a fejlődő országok nagy részében elhatalmasodó szegénység leküzdésére is.

A jelentés nagyon röviden és tömören határozta meg a fenntartható fejlődés fogalmát: *"a fenntartható fejlődés olyan fejlődés, amely kielégíti a jelen szükségleteit, anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket".*

(Forrás: www.wikipedia.hu enciklopédia)

A fenntartható fejlődés három alappilléren nyugszik: a szociális (társadalmi), a gazdasági és a környezeti pillérek és mindhármát együttesen, kölcsönhatásaik figyelembevételével mérlegelni kell a különböző fejlesztési stratégiák, programok kidolgozása során, illetve a konkrét intézkedésekben, cselekvésekben. A fenntartható fejlődés, mint általános stratégiai cél "bevonult" a nemzetközi konferenciák, szervezetek dokumentumaiba és a nemzeti kormányok cselekvési programjaiba.

1. ábra: A Fenntartható Fejlődés alappillérei

(Forrás: www.wikipedia.hu enciklopédia)

A fejlődés alapvető célja tehát a szociális jólét, a méltányos életfeltételek lehetőségének biztosítása mindenki és egyaránt a jelenlegi és a jövőbeli nemzedékek számára, ami csak úgy lehetséges, ha közben fenntartható módon hasznosítjuk a természeti erőforrásokat, elkerüljük a káros hatásokat, s különösen a környezet állapotában bekövetkező visszafordíthatatlan változásokat.

A Világ Tudományos Akadémiáinak Nyilatkozata megfogalmazásában: ***"A fenntarthatóság az emberiség jelen szükségleteinek kielégítése, a környezet és a természeti erőforrások jövő generációk számára történő megőrzésével egyidejűleg."*** (Átmenet a fenntarthatóság felé; Világ Tudományos Akadémiáinak Nyilatkozata, Tokió, 2000).

Mi a fenntartható fejlődés?

Az emberiség, az egyes emberek és társadalmak közvetlenül vagy a gazdaság révén szükségleteik kielégítése Előszállás ekében természetes környezetükből veszik el azokat a javakat, amelyeket a földi rendszer létezése óta felhalmozott. A fenntarthatóság biztosítása azt kívánja tőlünk, hogy a jelen és jövő generációk létfeltételeihez szükséges természeti és épített környezet minőségét, értékeit megőrizzük. Ettől a rendszertől az ember annyit és olyan körülmények között vehet el, hogy ne sértse saját létkielégítésének jövőbeli esélyeit. A fenntartható fejlődés célja mindezek értelmében az emberi társadalom fenntartása.

Ebben a feladatban a környezet feltételként jelenik meg, amely azt jelenti, hogy addig a mértékig használhatjuk természetes környezetünk erőforrásait, amíg nem sértjük annak megújulási lehetőségét. A gazdaság a társadalom fenntartásának és ezen keresztül a környezet használatának eszköze. Ezt az eszközt bölcsen, a társadalom hasznára, a környezet sérelme nélkül kell használnunk.

A fenntartható fejlődés lényege:

Olyan fejlődési-fejlesztési folyamatok együttese, amely az életminőség hosszú távú, egyenletesen biztosítható javulását szolgálja az adott ökológiai keretek között. Ezért a természeti erőforrásokkal, a környezettel való fenntartható gazdálkodásnak együtt kell érvényesülnie a jólét elérését, megtartását elősegítő gazdasági fejlődéssel, valamint a szociális esélyegyenlőség folyamatos növelésével.

Az EU a tagállamok mellett felkért társult országokat is, hogy az EU stratégiával összhangban készítsék el saját stratégiájukat. A Bizottság a fenntartható fejlődés stratégiáját meghatározó alapelvekről szóló, 2005-ben született deklarációja szerint az Unió elkötelezett a fenntartható fejlődés mellett, amely minden politikáját és cselekedetét meghatározza. Az Unió megújított Fenntartható Fejlődés Stratégiájának jóváhagyása a 2006. júniusi Európai Tanács napirendjén szerepelt. 1992-ben Rio de Janeiróban rendezett ENSZ Környezet és Fejlődés Konferencián elfogadott „Local Agenda 21” program („LA 21”) értékelése kapcsán fogalmazódott meg a fenntartható fejlődés helyi, lokális programja. Ezzel a modellel a cél az, hogy elveket (vezérfonalat) fogalmazzon meg a helyi önkormányzat(ok), valamint a helyi lakosok, közösségek számára a fenntarthatóság tennivalóinak, helyi programjának kidolgozása, megvalósítása Előszállás ekében.

A „LA 21” program az általános érvényű fenntartható fejlődés konkrét, gyakorlati megvalósítását a helyi adottságok, érdekek alapján, az önkormányzat és a helyi lakosok, közösségek széleskörű együtt munkálkodásával javasolja folytatni. Az alapfeladat itt a helyi hatáskörben befolyásolható fejlődés (beruházások, fejlesztések, felújítások, intézkedések, szabályozás stb.) olyan irányú alakítása, amely mind jobban előtérbe helyezi „a helybeni” életminőség, környezeti állapot javítását, valamint a helyi erőforrások - talaj, vízkészlet, energia, emberi- és jövedelemtermelő erőforrások stb.- tartamos, azaz nem kimerítő kiaknázását. További fontos elvárás, hogy valamennyi nem helyi erőforrásra támaszkodó, de helyi felhasználásban szerepet játszó beruházó-fejlesztő, termelő-szolgáltató- és fogyasztó törekedjen a fenntarthatóságot figyelembe vevő megoldások, eljárások igénybe vételére, szokások kialakítására. Ennek megvalósíthatóságát a megfelelő politikai akarat megléte és helyi társadalmi-közösségi kultúra jellege együttesen szabja meg és egy racionális tervezési folyamat útján kimunkált stratégia foglalja rendezett keretbe.

A fenntartható fejlődés nemzeti stratégia (FFNS) globális összefüggéseket is tükröző, nemzeti szintű prioritásai és fókuszai - az előzőekkel is összefüggésben - a következők:

- a gazdaság anyag- és energiaigényességének racionalizálása;
- a fenntarthatatlan társadalmi folyamatok kezelése és szabályozása;
- környezeti rendszerek fenntartható hasznosítása.

A FF környezeti szempontjainak figyelembe vétele az Európa Unió keretében benyújtott pályázatoknál:

Az Európa Unió projekt tervezésekor javasolt eljárás a környezeti fenntarthatóságra történő hivatkozás és az azt szolgáló tervezett, gyakorlati törekvések bemutatása: ezért a pályázónak a környezeti fenntarthatóság elvének érvényesítését a pályázati dokumentáció egészében (célok, tevékenységek és eredmények stb.) érvényre kell juttatnia. A környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos tevékenységét összefoglalóan is értékelnie kell a pályázati adatlap megfelelő pontjaiban. A FF reális és ténylegesen érvényesíthető szempontjainak pályázatba történő megfelelő beépítése így „versenyelőnyt” jelent a pályázat elbírálása során.

Az Agenda 21 program fő területei:

- a helyi közösségi humán és intézményi kapacitások fejlesztése
- a helyi és a regionális fenntarthatósági programok kidolgozásához és végrehajtásához nyújtott segítség
- a környezeti döntésekben való lakossági részvétel előmozdítása és ezzel a demokrácia erősítése
- a helyi és a regionális környezetpolitika számára kedvező jogi és gazdasági környezet kialakítása.

A magyar háztartások kiadásában az energia költségek közel 20%-ot tesznek ki.

A Klímatörvény megalkotását szorgalmazza a Magyar Természetvédők Szövetsége. Számításaik szerint háztartásonként akár negyven százalékkal csökkennének a fenntartási költségek az energiatakarékosságot célzó beruházásokkal.

A klímátörvényről szóló javaslat része, hogy hazánk az 1990-es adatokhoz képest 2020-ig negyven százalékkal, 2050-ig nyolcvan százalékkal kívánja csökkenteni az üvegházhatású gázok kibocsátását.

A törvényjavaslat elfogadásával és bevezetésével

- csökkenthetőek az ipar és a magánemberek energiaszámlákra fordított kiadásai,
- javítható a leszakadó, nehéz életkörülmények, esetleg adósságok között élő emberek élete,
- új és jelentős mennyiségű zöld és helyi munkahely teremthető,
- növelhető a helyi piacok szerepe,
- csökkenthető Magyarország import energiaforrásoktól (kőolaj, földgáz) való függése,
- erősödik a magyar gazdaság versenyképessége és stabilitása,
- felerősödik a hazai zöld technológiák, fejlesztések szerepe.

A „Klímátörvény a fenntartható társadalomért” törvényjavaslat a fenntarthatóság átfogó elvén működik: szociális, gazdasági és környezeti előnyei egymást erősítik, hiszen eszközeivel az éghajlatvédelmet, a zöld gazdaságélénkítést és a társadalmi igazságosságot egyaránt célozza.

A klímátörvény 3 alappillére:

- Erőforrás kvóta
- Zöldpiac
- Visszatérülő alap.

A Klímátörvény-javaslat az alábbiakat tartalmazza:

- A fosszilis energiahordozók (kőolaj, földgáz, szén) felhasználásának ütemezett csökkentését, a 2010-es szinthez képest 6 százalékkal 2020-ig,
- a lakosság és az oktatás környezeti tudatosságának javítását,
- a megújuló energiaforrásokhoz kapcsolódó technológiák fejlesztését és elérhetőbbé tételét,
- zöld beruházásokat támogató információs- és intézményrendszer kialakítását,
- a hazánkban található zöld területek rekonstrukcióját és növelését az építésszabályozással párhuzamosan,
- a társadalom termelői és fogyasztói struktúrájának átalakítását.

A rendelkezésünkre álló fosszilis energiaforrások mennyisége véges, azonban jelenleg túlfogyasztásuk jellemző világszerte, így Magyarországon is. A klímátörvény ezt mérsékelné, mégpedig egy társadalmilag igazságosan működő **erőforrás kvóta** alkalmazásával. Az iránymutató kvóta alapján a **zöldpiacon**, azaz a környezetbarát termékek és szolgáltatások piacán ennek az iránymutató kvótának az alapján foghatunk energiatakarékos, megújuló beruházásokba. Finanszírozásukat a **Visszatérülő Alap** kamatmentesen teszi lehetővé mindenki számára. Megtakarításaink által csökken az egyéni fogyasztásunk, a beruházásokkal pedig a hazai kis- és középvállalkozásaink is jól járnak, így mindenki számára előnyöket biztosít a zöld gazdaságélénkítés.

(Forrás: Magyar Természetvédők Szövetsége: szórólap)

2. HELYZETELEMZÉS

2.1. Földrajzi elhelyezkedés

Előszállás Fejér megye délkeleti részén fekvő, halmazfaluból kialakított szalagtelkes település. A Duna bal partján, tőle légvonalban kb. 6 km-re, átlagosan 118 m tengerszint feletti magasságban fekszik.

2. ábra: Előszállás elhelyezkedése

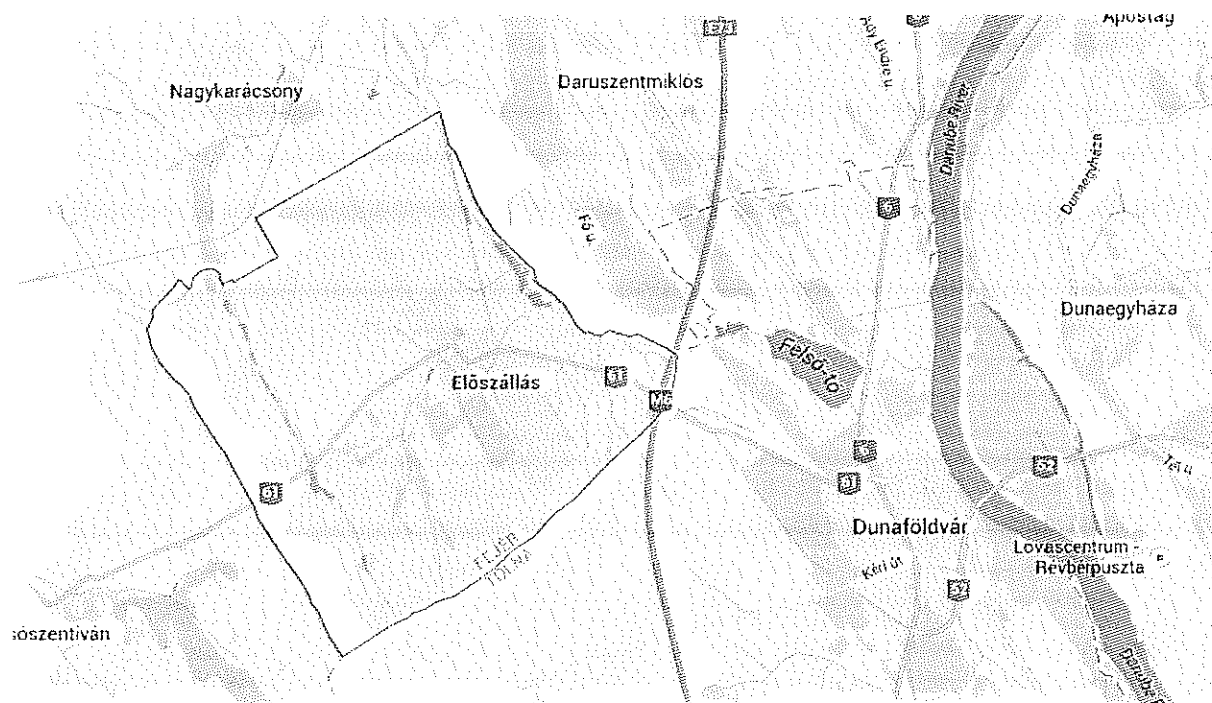
Domborzata – ahhoz képest, hogy Alföld legnyugatibb középtáján, Dunán átnyúló részén, a Mezőföldön helyezkedik el – változatos. A Mezőföld ugyanis már átmenetet jelent az Alföld és a Dunántúli-dombság között, így községünk határát is sűrű, mély völgyhálózat, keskeny völgyközi háta, éles gerincek, eróziós (felszíni erők pusztító munkája során keletkezett) és

deráziós (omlással, csuszamlással, kúszással és folyással keletkezett) tanúhegyek (falun belül legmagasabb az Öreghegy), buckákkal behintett futóhomokfelszínek és meredek pusztuló lejtők tarkítják.

A jégkorszak közepén a község területe és határa lassan lesüllyedt, és északról érkező vízfolyások töltötték fel. A folyóvíz üledéksorai (aprókavicsos homok, homok, iszapos homok) területenként különböző vastagságúak (4-20 m); legvastagabbak a község keleti és délkeleti részén, valamint a dunaföldvári térségben.

Az árvízmentes területeken a jégkorszak második felében löszképződés következtében 10-20 m vastag lösztakaró halmozódott fel. Az újpleisztocén kor végén és az óholocén (kb. 120 000-től 6000 évvel ezelőttig) meleg, száraz időszakában a homokos területek felszínét az északnyugati szél mozgatni kezdte, majd lepelszerűen szétteregette vagy buckákban felhalmozta a homokot. Ezért borítja a községhatár keleti és délkeleti részét összefüggő futóhomok-takaró, változatos homokformákkal. S ez a magyarázata annak is, hogy a község területén pásztásan váltakoznak egymással a folyóvízi homokkal, futóhomokkal, lösszel és homokos lösszel fedett területek.

A löszös területeken általában termékeny mezősgéi talajok: mészlepedékes és réti csernozjom (magas humusztartalmú, szürkésfekete, morzsás szerkezetű, tápanyagban gazdag, termőföldnek kiváló talaj) képződtek, a futóhomokot pedig többnyire tápanyagban szegény, gyenge vízgazdálkodású váztalajok borítják. A völgyekben a réti öntéstalaj (ártéri lerakódásokon – homok, iszap – lerakódó, humuszban szegény, fakó színű talaj) és a réti csernozjom talaj az elterjedt talajtípus.

3. ábra: Előszállás közigazgatási területe

Az ősi mocsár részben megmaradt: a falu ingoványos területei (pl. a vasút Nagykarcsony felé vezető szakasza mellett, a Fürdősbén) emlékeztetnek erre. Határunk alatt, a tengerszinthez viszonyítva egyforma magasságban, de különböző vastagságban ősi iszapréteg is húzódik, mely mélyalapozások és építkezések alkalmával szokott a felszínre kerülni. Kitermelve, a napon megszáritva szemcsézettségével, színével a hamura emlékeztet, helyi népies elnevezése „fosóhomok”. Ennek „köszönhetően” kezdett süllyedni 1926-ban a ciszterci rendház („kastély”), ezért süllyed lassan a 61-es út, ezért (az alapozás nehézségei miatt) volt nehéz 1940-ben az elmosott vashíd helyére újat építeni.

2.2. Természeti adottságok

2.2.1. Éghajlat

A térség éghajlata – hasonlóan a domborzathoz – átmenet az Alföld és a Dunántúli-dombság és középhegység éghajlata között; területén két nagy éghajlati körzet: a meleg és a mérsékelt meleg találkozik. Mérsékelt meleg és száraz éghajlat, mérsékelt forró nyár és enyhe tél jellemzik ezt a vidéket. Uralkodó szele az északnyugati.

A felhőzet átlaga évi 50% körül mozog, így a napsütéses órák száma magas, meghaladja az évi 2000 órát. A nyár meleg (júliusi középhőmérséklet: 21,1 °C), a nyári napok és hőségnapok száma magas. A tél mérsékelt hideg (januári középhőmérséklet: -1,5 °C).

A terület csapadékmennyisége kevés: 500 mm körül mozog évente, ennek több mint fele a nyári fél évben esik le. A kevés csapadék, a forró nyár és – helyenként - a könnyen kiszáradó futóhomokfelszínek veszteséges vízháztartást eredményeznek.

2.2.2. Vízrajza

A Lak-patak (Mocsárpatakként is emlegetik) kivételével a környék minden vízfolyása időszakos. Kevés a csapadék, melyet a lösztalaj nehezen is vesz be, így nagy része elfolyik. Patakjaink vízgyűjtő területe több száz négyzetkilométer; eső után hirtelen megáradnak, az eső elmúltával azonban éppolyan gyorsan le is apadnak.

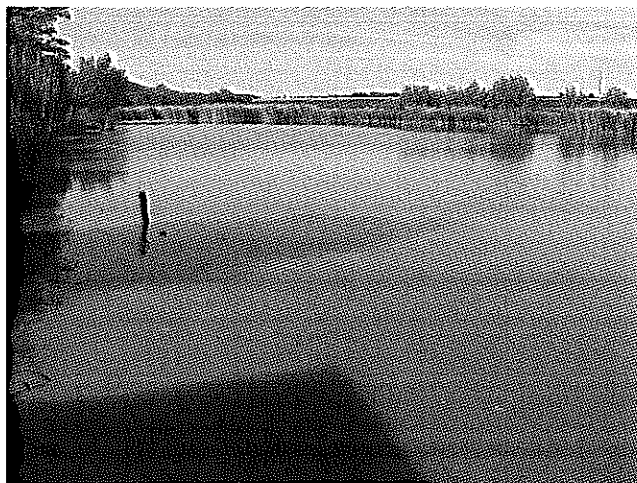
Legnagyobb patakunk a Gulyamajori-patak, mely Mezőfalva határában ered, majd Mezőfalva, Ménesmajor, Nagykarcsony, Előszállás határában elcsörgedezve, az „Akol” alatt még egy forrás vizével gazdagodva Dunaföldváron, a „Fok”-nál ömlik a Dunába.

Másik patakunk Dunaföldvár határában ered. Ez végigfolyik a kelemen-i völgyön, a róbertvölgyi völgyön, Nagykarcsony határában folytatva útját. Egy félkör alakú kanyarral visszatér Előszállás határába, ahol egyesül a Gulyamajori-patakkal.

A falunk központján áthaladó patakunk a Lak-patak. Vize a Túzokban ered, két kisvízű forrásból. Hamarosan egyesül a „Fahordó”-beli forrás vizével, majd a „Fingató”-t elhagyva egyesül azzal a kis csermellyel, mely a Fürdősben ered, több rejtett forrásból. A „Mestervölgy”-ben felveszi a Téliállás sokszor kiszáradó erecskéjének vizét. A Cifrakerthez érve a patak újra bővül a „Major”-ban eredő forrás vizével. A Kerekesnél egyesül a „Kettesbárány”-ban eredő csermely vizével, mely a Petőfi utcával párhuzamosan folyik végig, több rejtett forrás vizével gazdagodva, majd a Selyemréten átsorogva az összegyűlt víz Gulyamajorban, a valamikori malom helyén a Gulyamajori-patakba ömlik.

Van még egy patakunk is, mely a Bíbicben ered, majd északi irányban a „Korcsmaföld” és a „Telek” közötti horpadáson végigcsorogva a gulyamajori legelőn torkollik főpatakunkba.

A község határában fellelhető állóvizek együttes területe 43,1 hektár. Az öt tó közül egy természetes (0,75 ha), négy mesterséges (42,37 ha). Utóbbiak völgyelgátolással létesített halastavak, melyek túlnyomó része ma már nem működik.

4. ábra: Lak-pataki horgásztó

Községünk egy részén (pl. az Árpád utcáról a 61-es út felé leágazó utcák telkein) magas a talajvíz állása. Az első világháború utáni földreformkor és házhelyosztáskor a nagybirtok Előszállás eke úgy kívánta azonban, hogy a falunak ezen a részén mérjenek ki házhelyeket. „*A nagybirtok Előszállás eke súlyosabb volt, mint a nép egészsége*” - írja Gergelyi Béla, községünk egykori tanítója.

A nálunk előforduló összes növény- és állatfaj bemutatására rendkívüli változatosságuk, gazdagságuk miatt természetesen nem vállalkozhatunk. Az alábbiakban gyakrabban megfigyelhető ill. vidékünkön jellegzetes képviselőik kerülnek említésre.

2.2.3. Talajok

A Nagyközség Fejér megye délkeleti részén, a Mezőföldön fekszik, Budapesttől 96, Dunaföldvártól 8, Székesfehérvártól 60 km-re. Tolna megyével határos. A Mocsárpatak eróziós völgyének jobb partján települt, átlagosan 118m tengerszint feletti magasságban. Viszonylagos magassága a patak szintje felett 5-6m. A falu felszíne inkább alföld, legmagasabb pontja 173m. A község határa felszín alaktanilag változatos közettani felépítésű és morfológiai arculatú terület, sűrű és mély völgyhálózat, keskeny völgyközi háta, éles gerincek, eróziós, deráziós tanúhegyek, buckákkal behintett futóhomokfelszínek és meredek pusztuló lejtők jellemzik. Központi belterületéhez több külterületi lakott hely tartozik. A község és környéke a Mezőföld meleg, mérsékelten száraz, mérsékelten forró nyarú területei közé tartozik. A felszíni vízfolyásokban szegény terület vízfolyásai a Mocsár-patak kivételével időszakosak. A talajvíz elérhető mélységben és számottevő mennyiségben csak a völgyekben van. A löszös területen jó termékenységű mezőszégi talajok – mészlepedékes csernozjom, réti csernozjom – képződtek, a futóhomokfelszínek tápanyagban, vízben szegények.

2.2.4. Növényzet

Vízínövények

Előszállás és környéke természetes növénytakarójának fontos tagja a nád. Mivel a falu és környéke gazdag mocsaras és vizes területekben, sokfelé megtaláljuk. Régen tetőfedésre, majd padlókészítésre használták, ma főként iparilag szennyezett vizek tisztítására. A nád állandó szomszédja a buzogány alakú virággal bíró káka, melyet a háziiparban és szigetelőszerként is hasznosítanak. A tavak kevésbé mély, partközeli részein él a sás. Virágzó szomszédai a fehér tölcséres virágú, mindenre felfutó (folyondár) szulák, a kék virágú ebszőlő, az élénk rózsaszínű füzike (deréce) és a sárga virágú mocsári liliom (mocsári nőszirom).

A vízben főként a hajszálvékony, sűrű békanyállal (fonalas zöldalgák), hínárfélékkel (pl. a szűrös átokhínár), vízilencsével (vagy békalencsével) és a víz zöldes színét adó, szabad szemmel alig látható apró zöld növénykéek tömegével, a planktonnal találkozunk.

Vízpartok gyakori növénye a kecskefűz, melyről tavasszal barkát szedhetünk. Terebélyes, közepesen magas, puha fájú fűzfák is sorakoznak itt. A fűzfák társaságában magasra nőtt nyárfák is állhatnak, a Kerekesben és a Fürdős egy részében igazán idős példányokkal is találkozhatunk, előbbiben fehér, utóbbiban fekete nyárral. A vízpartok sárga vagy vöröses kérgű fűzfabokrai – nemes fűz – a fenti növényektől eltérően nem őslakosok, hanem telepítettek; a kosáráru alapanyagát adták.

Réti növények

A nedves, savanyú rétek jellegzetes, kora tavaszi virága a mocsári gólyahír. Itt található a régen, a föld melegebb időszakában hatalmas fákká növvő, ma azonban már csenevész zsurló vagy békarakka is. Vízínövények is felbukkannak itt, de e növényzet legnagyobb része fűféle: taréjos búzafű, réti csenkesz, perje, ebírfajták, herefélék, útifűfélék.

A szárazabb, de üde talajú, értékes réteken terem a legjobb állati takarmány, a legértékesebb széna. A fenti fűfélékhez társul itt a vadbükköny, a nyúkszapuka (réti nyúlhere), a nyúlárnyék (vadspárga), a rezgőfű, az árvalányhaj, néhány kórófajta, a kígyószisz, a vadszegfű, a sóska (lórom, lósóska). A tövises iglic, népies nevén gilicetüske őshonos ezeken a réteken, a szerbtövis azonban a 19. század elején került ide a Balkánról, azokkal a sertésekkel, amelyeket Szerbiából a nyugati országokba hajtottak eladás végett. E réteken számos gyógynövény is előfordul: a pemetefű, a kakukkfű, a fekete mályva (erdei mályva), a székfűvirág, a beléndek.

Domboldali, rézsús területeket borító rétjeinken a tarack köti meg hatalmas gyökérzetével a talajt, mely a másik két fenti rétfajtán is gyakori. Ökörfarkkóró, aszat, törpe írisz, ibolya e területek legjellemzőbb növényei. Itt fafajták, cserjefélék is gyakoribbak. Ősi fa

itt a szilfa, az aprólevelű hárs, a vadalma, a vadszeder, a vadvadkörte, és az országunkba a 18. század elején betelepített akácfa is sűrűn előfordul.

Az elhanyagolt területeket gyorsan birtokba veszik a cserjefélék: a fekete bodza, a galagonya, a som, a kökény, a veresgyűrű, a varjútövis, a vadrózsa, a hangabarak (vagy törpemandula), a papsapka (vagy kecskerágó). A gyengébb talajokon gyakori az indás mezei szeder is.

A falunkat övező szántóföldek széléin gyakran találkozunk a területét visszahódítani akaró pipacssal, búzavirággal, aszattal, konkollyal. Mezőgazdasági növényeink - a mohar kivételével – mind idebetelepítettek, éppúgy, mint a falu belterületén előforduló növények többsége is. Díszfaként gyakori a faluban a platán, a vadgesztenye, a nagylevelű hárs, az osterfa, a fenyőfélék, a japán akác. Díszcserjeként főként kerti rózsák sokasága, orgona, labdarózsa, babarózsa (szilvarózsa), tamariska, maclura (narancseper), gyöngyvessző, tuja- és ciprusfélékfélék, buxusok (puszpángok) fordulnak elő. Leggyakoribb haszonfáink és haszoncserjéink: almafa, körtefa, cseresznye, meggyfa, szilva, sárga- és őszibarackfa, birsfa, diófa, mogyoró, szőlő, ribizske, egres, málna.

Bár nem növények, érdemes a gombákat is megemlítenünk, hiszen nagy számban képviseltetik magukat környezetünkön, köztük jó néhány ízletes fajjal.

2.2.5. Állatvilág

Rovarok

A községünk területén és határában előforduló sekély vagy mély állóvizek, mocsarak, kutak, víztárolók kedveznek itt élő szúnyogfajtánk, a dalos szúnyog kifejlődésének, szaporodásának. Ellenségeik a szintén vízparton előforduló szitakötők. A tavak vizében úszkál egy 4-5 cm hosszú, 3-4 cm széles, sötét olajzöld színű bogár, a csibor. Nála valamivel kisebb a sárgásfehér, szárnyai szélén csíkos sárgaszegélyű csikbogar. Mindketten veszélyes ivadékhal-pusztítók.

Vízpartok és kertek (nem szívesen látott) lakója az ujjnyi hosszú és vastagságú, világosbarna lótetű (lótücsök). Nagyon szapora, és tetemes kárt okoz kertjeinkben, főleg főlíasátrainkban. Hasznát hajt viszont levél- és pajzstetűpusztításával a katicabogar vagy „Isten tehénkéje”, melyből már nemcsak a nálunk őshonos hétpettyes, hanem a Kelet-Ázsiából származó ún. harlekinketika is gyakran előfordul nálunk. (Utóbbi sajnos egyre inkább kiszorítja a hétpettyest.) A levéltetvek, pajzstetvek rontják fáinkat, virágainkat. Gondozóik, terjesztőik a hangyák, melyeknek számos fajtájuk él helyben.

Réteink, szántóföldjeink „utcaseprője” egy kb. 2,5 cm-es, félbevágott golyó alakú, sötétbarna bogár, amely általában valamilyen trágyacsomó körül tevékenykedik; ez a galacsinhajtó vagy ganajtúró bogár. Éji bogárnak is nevezik, estéként zúgva repül. Vele

azonos élettérben fordul elő a hozzá hasonló alakú és színű orrszarvúbogár, mely nevét a fején viselt, 1 cm hosszú, hátrahajló szarváról kapta. Számtalan poloskaféle is él felénk.

Dűlőutakon, gyalogutakon gyakran látható az acélkék színű, szárnyatlan, lassan haladó nünüke. A természet egészségőrei az állati tetemeket szorgalmasan eltakarító temetőbogarak. Májusban majd' kiverik a szemünket a sűrűn repdeső májusi cserebogarak. Majdnem futóhomokos területeinken (pl. a Virághegyen, Aligvárban, Bánomban) él rokonuk, a sötétzöld alapon fehér pettyes kallócserebogár. A cserebogarak pajorjai, a 4 évig a földben fejlődő „kruplikukacok” megrágják termesztett növényeink gyökereit.

A cserebogár-invázió elmúltával kezdenek rajzani a „szőrös bogarak”, melyek fekete, cserebogár alakú kártevők: levélbogár-félék. Az alma- és körtefákra jelentenek leginkább veszélyt, mert ezek kifeslő virágjából kirágják a bibét és a porzókat. A zöld színű, fémfényű rózsabogarak a rózsakedvelőknek okoznak sok bosszúságot.

A búzavetést rongáló „drótféreg” a vetési vagy gabonafutrinka hernyója. Ez a kb. 1,5 cm hosszú fekete, élénk mozgású bogár a gabonatermő területek állandó lakója.

Virágos növényeink látogatói a méhek és a lepkefélék. A házi méh és a poszméh tesz a legtöbbet kerti és mezei virágaink, haszonnövényeink beporzásáért. Rokonaik, a sokkal kevésbé hasznos német darázs, lódarázs és francia darázs hívatlan vendégek otthonainkban.

A lepkék hernyókorukban veszélyesek növényeinkre, kifejlett korukban már csak a virágok nektárjával táplálkoznak. Gyakoribb lepkeféléink, a téglavörös alapon fekete foltos rókalepke, a világossárga citromlepke, a fehér vagy világosbarna alapon fekete pöttyös gyöngyházpille, a fekete alapon narancs- és fehér foltos atalantalepke, a színpompás nappali pávaszem, a fehér galagonyalepke, a fehér, szárnyvégein fekete csíkos káposztalepke, a sárga alapon fekete csíkos, szárnyvégen hosszú nyúlványú kardos pille, és a hozzá hasonló, de kékben is pompázó fecskefarkú pille mind nappali lepkék. Alkonyatkor indul élelemkereső útjára a kacsafarkú szender, az esti pávaszem (boszorkánypille), a kutyatej-, fagyal- és az oleander-szender, a nagy halálfejszender, a bagolypillék. Utóbbiak közül nagyon káros a vetési bagolylepke, a szőlőilonca és a ruhamoly.

Mákvetéseinket a vörös alapon fekete rajzos mákcincér férgesítheti el. Az ormányosok egyike-másika is igen káros, pl. a répubarkó, a levélsodró, a hajtásfúró.

Szinte kivétel nélkül hasznos pókjaink közül legnagyobb a koronás keresztespók.

Fent említett rovaraink közt igen magas a védett ill. a ritkaságzámba menő fajok aránya!

Növényeink súlyos károsítója az amerikai szőlőkkel az országba került filoxéra gyökértetű, és a szintén amerikai eredetű kolorádóbogár (vagy kruplibogár). Előbbi a 19. század végén, utóbbi 1944-ben érkezett Előszállásra.

Gyűrűsféreg, csúszómászók, kételtűek, hüllők

Folyó és állóvizeink gyakori lakója egy gyűrűsféreg-fajta, mely vérrel él: a lópióca. Teste két végén lévő tapadókorongjával tapad emberi vagy állati áldozata testére, és igyekszik abból vért szívni. Rokona, a barnáspiros vagy rózsaszín földigiliszta ezzel szemben szíven látott vendég kertjeink talajában, mert azzal, hogy elhalt növényi anyagokat dolgoz fel táplálkozása során, lazítja, javítja azt.

Vizeink mellett, de a határban is nagyobb számban előfordul egy 70-80 cm hosszú csúszómászó, a vízisikló. Színe világos vagy sötétebb kékesszürke, a fej két oldalán félhold alakú sárga díszítéssel. Miután nincs méregfoga, veszélytelen kígyófajta; mezei egér, vízcickány, kis halak, békák alkotják fő táplálékát, melyeket egészben nyel le.

Fás, bokros domboldalak, napsütötte, homokos vagy köves területek lakója a zöld gyík.

Tóparton üldögélve a katonabékák (kecskebékák) hangos koncertjében lehet részünk. Velük osztoznak lakóhelyükön és élelmükben a náluk sokkal kisebb, földszínű, de vörös hasú unkák. Szárazföldjeink üregeinek lakója a varangyos béka (barna varangy) és a leveli- vagy zöld béka, mely fák és cserjék lombjai közt fordul elő, és színe hasonlítani tud környezetéhez. Táplálékukat bogarak és férgek szolgáltatják, így a békák igen hasznos jószágok.

Ősrégi élőlények kései utóda a tavainkban élő, barna-gyöngyházszínű burokban lakó mocsári kagyló (békateknő, tavi kagyló). A mocsári teknősbéka hasonló, barnás-zöldes védőburkot - páncélt – visel; nagyon lassan fejlődik, de hosszú életű. 40-50 cm-re is megnőhet. Nagy veszélyt jelentenek azonban ránézve azok a megunt-megnőtt, kereskedelembe kapható házi kedvenc teknősök (pl. ékszerteknős), melyeket gazdájuk természetes vizeink valamelyikébe enged. E teknősfajoknak nincs helye hazai vizeinkben, mert kiválóan alkalmazkodnak, szaporodnak, agresszív terjeszkedésükkel a mocsári teknős konkurenséivé válnak, és kiszorítják őt természetes élőhelyéről. A horgászoknak is ezek az idegen fajok okozzák a legtöbb bosszúságot.

Magyarországon az összes, nálunk honos hüllő- és kételtűfaj védett!

Csigafajtáink közül helyben a csizterek által Franciaországból még a 19. század második felében betelepített, s azóta elszaporodott éti csiga a leggyakoribb. Rokona, a házatlan meztelen csiga a pincéink, nedves, dohos épületeink, helyeink nem szívesen látott lakója, mert károsítja betakarított termésünket. Vizeinkben is általánosan elterjedt a csigafélék több faja.

Halaink

Halállomány tekintetében telepített és őshonos fajokról beszélhetünk Előszálláson. Falunk a régmúltban vizekben sokkal gazdagabb volt; bizonyíték erre, hogy a Lak-patak az 1800-as években még malmot hajtott.

A kövi csík és a lápi csík régen gyakoribb volt: utóbbiból 40-50 cm-es példányok is lapultak patakjaink iszapjában. 1952-ben, egy vízi építkezés alkalmával több mint 50 kg lápi csík került elő egy alig 100 négyzetméteres mederfenékről. Szintén nagyon régi lakói vizeinknek a 12-14 cm hosszú, márnára hasonlító, apró fenékjáróküllő, a compó, a kárász, a csapósügér vagy durbincs, a paptetű, a pirosszemű kele és a csuka.

A ponty is őslakos lehetett vizeinkben, mert ma is igen könnyen szaporodik itt, de a mai pontyállomány már nem azonos az őspontyokéval, ez már telepített. Mint ahogy a süllők, harcsák, valamint a velük akaratlanul behozott cifrakárász vagy naphal és a törpeharcsa is.

Madaraink

Előszállás madárvilága a felszín és a növénytakaró változatosságából adódóan igen változatos – volt. Több madárfajtája kipusztult azonban az idők során; némelyikük emlékét a település egyes részeinek neve őrzi, pl. Daruhegy, Bíbichegy, Tűzok.

A daru a 18. század utolsó harmadáig volt vidékünkön költőmadár, jó áron eladható tolla miatt azonban kiirtották. Azóta nem telepedett meg nálunk újra, csak átvonuláskor láthatjuk.

Ugyancsak kipusztult innen a magyar madárvilág óriása, a tűzok. A 18. század végén még csapatostól hajtották őket a cselédek az uradalom központjába levágni. A második világháború utánra már csak két pár maradt belőlük határunkban, melyek 1962 és '64 között az előszállási 4. sz. tónál fészkeltek. 1964-ben aztán átköltöztek Nagykarácsonyba – vesztükre. Bár ekkor már védettek voltak, vacsoraként végezték. Napjainkban olykor feltűnik Előszállás-Nagykarácsony határában két példány – valószínűleg párról van szó.

Néhány évtizede még láthattunk errefelé parlagi sast is, hatalmas fészke magas fákon volt megfigyelhető. Ma már nem találkozunk vele, viszont az elmúlt évek telein egy-két réti sas rendszeres vendégünk volt.

A vidékünkön előforduló madarak túlnyomó többsége védett. A nálunk megfigyelhető madárfajok előfordulása az én különböző szakaszaiban változik. Bizonyos fajok a vonulási időszakokban sokkal nagyobb számban képviseltetik magukat. A jelenleg rendelkezésükre álló élőhely nagy részüknek fészkelésre is alkalmasnak mondható, de egyre több a táplálékszerzést, fészkelést zavaró tényező.

Nádasainkban költő madaraink a szürke ill. vörös gémek, a bölömbika és a törpegém. A nyári ludak számára is megfelelő költő- ill. éjszakázó hely tavaink, patakjaink vidéke. Ugyanitt tőkés récével, kanalas gémmel, cigányrécével, csörgőrécével, bőjti récével, szárcsával, búbos, vörös- és feketenyakú ill. törpe vöcsökkel is találkozunk. A letöredezett, levágott és néha vastag rétegben a vízen úszó „döglött” nádon dankasirályok, szerkők, küszvágó csérek fészkelnek. A parti fűvenyen partfutók és sárszalonkák futkosnak. A nádasokban fészkel a nádirígó, a fülemülesitke, a füzike, a part széléhez közelebbi nádban pedig a vízcisibe és a vízityúk. A vízparti fűzek és nyárfák koronái adnak otthont a

függőcinegének, melynek káka és nyárfavirág finom bolyhából készül a fészke. Zárt, hosszúkás építmény ez, csak egy lefelé irányuló, csőszerű bejárat van rajta. A nyárfák oldalán 5-6 cm átmérőjű bejáratokkal rendelkező odvakat figyelhetünk meg; ezekben a zöldharkály (zöld küllő) vagy a tarka fakopáncs fészkel. Előfordul, hogy szalakóta (vasvarjú – igen ritka, eszmei értéke 500 000 Ft!), búbosbanka, seregély vagy nyaktekeres költözik e nyílásokba. A vízpart szakadásos oldalában található kerek lyukak lakói a színpompás jégmadarak. A löszfalakban pedig a repülő rovarok halálos ellenségei, az idei „Év madará”-nak megválasztott gyurgyalagok tanyáznak.

Vizes réteinken futkosva keresi élelmét a fekete-fehér búbic, névadó hangját, a „bibic-bibic”-et kiabálva. Ott is fészkel, zsombékokra rakott fészkekben. Ugyancsak itt szeret táplálék után járni fekete-fehér tollú, állandó nyári vendégünk, a fehér gólya, amely nemcsak békát, de madárfiókát és rovarokat is szívesen fogyaszt. A közelmúltban néhány fekete gólya is rendszeresen megfigyelhető volt egyes vizeinknél.

A szárazabb rétek lakója a ürge ürjecske, a fácán és néha a fogoly is. A magasabb kórókon üldögélve a csaláncsúcs szemlélődik. Magaslati helyekről fürkészi a tájat a vörös gébics és a kis örgébics.

A szántóföldek magasabb hantjain a hantmadár tűnik fel gyakran, a levegőben a dalos pacsirta zengi énekét. Az érőfélben lévő gabonát mezei verebek lepik. A szőlők, gyümölcsösök termését a seregélyek tizedelik.

A cserjés, fás területeken fészkel az örvös galamb, a gerle, a balkáni gerle. A fákon a szarka, csóka, vetési varjú, fekete varjú, dolmányos varjú üldögél gyakran. Egyes dalosmadarak, sárgarigó, ökörszem, széncinege, kék cinege, zöldike, pintyfélék, stiglicék, csicsörkéék és a töviszúró gébics is itt fészkel. A magasabb fákon vércsék, ölyvek, karvalyok, héják, sólymok fordulnak elő.

Házainkban és a melléképületekben még ma is találkozhatunk füstifecskékkel, molnárfecskékkel, bár számuk – az állattartás csökkenésével - egyre kevesebb. Rokonuk, a partifecske már nem szereti annyira az ember közelségét, így inkább löszfalakba vájja fészket.

Éjszaka aktív madarunk a bagoly. Nálunk élő fajtái a kis kuvik vagy halálmadár, a macskabagoly, a gyöngybagoly, a kis fülesbagoly. Hasznos munkát végeznek a rágcsálók pusztításával.

Emlőseink

A jégkorszak idején még mamut legelészett Előszállás határában. Erre utal legalábbis az a három mamutcsontváz, amelyek településünkötől nem messze kerültek elő. 1926-ban Dunaföldváron, a Bölskei út mellett került elő egy, még nem teljesen kifejlett példány csontváza, mely ma a székszárdi múzeumban van. 1952-ben Alap területén akadtak mamutcsontvázra a vasútépítők, ennek két lábszárcsontja került végül a székesfehérvári

múzeumba. 1966-ban ismét Dunaföldvár területén került elő egy mamutsontváz, ezúttal egy teljesen fejlett egyedé. Ez is múzeumba került.

Néhány évszázaddal ezelőttig előfordult nálunk az európai bölény is, erre egy 8. századból származó, ember által készített szemetesvödörben talált csontmaradványok, valamint egy-egy avar sírba „másvilági útravalónak” odakészített bölényhús csontmaradványai utalnak. Mátyás korában még vadászták, az utolsó példányt 1762-ben ejtették el Erdélyben. Ma, visszatelepítése után az európai bölény már csak Európa egyes területein fordul elő.

Két másik állatfajt tudatosan pusztított ki az ember területünkről, ezek a szürke színű ordas és a vörös színű nádi farkas vagy aranyaskál. Előbbiből 1926-ban lőtte le vidékünkön az utolsót egy uradalmi segédtsízt, az egész országból eltűnt, ma már csak néha téved át Magyarországra északi-északnyugati szomszéd országainkból egy-egy példánya. Utóbbi azonban újabban ismét előfordul vidékünkön.

Vaddisznókból is bőven van falunk határában, főként a kukoricával bevetett területeken garázdálkodnak. Vadászható, évente átlagosan 30 db-ot ejtenek el.

Napjainkra – a megváltozott élőhelyek miatt – a gímszarvas előfordulása is rendszeressé vált környékünkön. Mellette legnagyobb állandó emlősünk az őz, mely a vaddisznóhoz hasonlóan a termést sem kíméli, ugyanakkor cserjésekben, réteken is látható. Lakótársaik a mezei nyulak, és a partos, szakadékos helyeken főleg éjszaka előforduló borzok. Velük egyforma lakóhelyet épít határunkban a vörös róka, mely az ürgét, hörcsögöt, mezei egeret irtja legfőképpen, de a baromfiból is esen néha. Csakúgy, mint a görény vagy a nyest. Rokonukat, a fehér színű, fekete farokvégű hermelint (hölgymenyét) ma már nem látni nálunk. Vízi rokonuk, a fokozottan védett vidra (250 000 Ft) minden vízben vagy vízparton élő kisebb állatra veszélyes, különösen halpusztítása okoz károkat. Az utóbbi időben nyomaira bukkantak néhány környékbeli vizünkben.

Hasznos éjszakai repülő ragadozónk a denevér vagy bőregér is. Magasabb épületeken telepszik meg, kizárólag rovarokat zsákmányol.

Rágcsálókból ma sincs hiány településünkön. Bár az ürge és a hörcsög ma már ritka, a házi patkány és a vándorpatkány, a házi és a mezei egér gyakori vendégünk. Az egérmél kisebb, hegyesebb orrú mezei cickány is sokszor megfigyelhető nálunk, rokona, a fekete törpe vízicickány már szinte teljesen eltűnt. Egy rendkívül ritka, fokozottan védett faj, a csíkos szöcskeeger is jelen van vidékünkön, nagy valószínűséggel ez a legnyugatibb előfordulási területe. A vakond gyakran okoz kárt kertjeinkben, de ne bántsuk; ő is védett. Előfordul vizeinkben a vízipatkány (pézsmapocok) is, melyet a 20. század elején egy cseh grófnő telepített be Csehországba, bundatermelés céljából, szökött példányai pedig elterjedtek, egész hazánkban. Magas, csonthéjast termő fáink kedves lakója a mókus.

2.3. Előszállás fejlődéstörténete

2.3.1. A korai idők

Előszállás és környéke már a rómaiak előtt lakott hely volt. Határában kelta, avar és római korból származó leletek kerültek napvilágra. Nevét 1537-ben a Magyar Nemzeti Múzeumban őrzött Illésházy-oklevelek egyikén találjuk meg, „Elevzallas” formában. A fellelhető adatok alapján valószínű, hogy az 1300-as években az Alföldre letelepedett kunok által alapított, nyugatabbra tolt település („előretolt telep, szállás”) volt. Mivel a kun települések nem a megyeszervezetbe tartoztak, hanem külön kapitányság fogta össze őket, ezért ebből az időszakból kevés adat maradt fenn.

Az 1526-os törökdúlást követően a kunkapitányságot feloszlatták, és Előszállást Karácsonyszállással együtt Tolna megyéhez csatolták. Az 1530-as években a település a fehérvári prépost tulajdonába került, majd Szapolyai János 1537-ben a Sulyok családnak adományozta. Habsburg Ferdinánd azonban fegyverrel foglalta vissza a Fejér vármegyei kun szállásokat, és 1541-ben Szarvaskő urának, Horváth Ferencnek adományozta őket.

1543-tól magyar részről Várpalota, török részről a budai beglerbég, Rüsztém pasa uralma alá került Előszállás és környéke. A kettős adózás elől a lakosság egy része elköltözött. Az 1559-es török adóösszeírás szerint Előszállás területén mintegy 50 házban, Karácsonyszálláson 44 házban éltek; kilenc gazda foglalkozott juhtartással. A falu népesebb családjai közé tartozott ekkor (több adózó gazdával) az Onta, a Csóra, a Telek, a Sajka, az Orbán és a Pálfai család. 1575-ben nyolcezer magyar forintért Thury Farkas, valamint Thury Benedek és Ostfy Orsolya vásárolták meg Előszállás, Sóly, Olaszfalu, Tevel, Kovácsberend, Polány, Venyim és Karácsonyszállás falvakat. A törökellenes hadjáratok költségei miatt a Thuryak előbb duplájára, majd ötszörösére emelték az adót. Ez 1594-ben Előszállás teljes elnéptelenedéséhez vezetett.

A 17. század elején rácok népesítették be az elhagyott települést. Lelki gondozásukat a földvári Szent Ilona apátság ferences szerzetesei látták el, akik 1630 novemberében saját birtokukká nyilvánították a települést.

2.3.2. Előszállás a ciszterciek birtokában

A hatvan házból álló rác település 1659-ben került a zirci ciszterci apátság birtokába, amely nyolcezer forintot fizetett ki a Thury-örökösöknek. A dunaföldvári szerzetesekkel még évtizedekig elhúzódott a birtokviszály, de végül Zirc javára dőlt el. A törökellenes felszabadító harcok idején Előszállás ismét elnéptelenedett. 1700-ban a települést a zirci

apátság 31 ezer forintért eladja a sziléziai Heinrichau (ma Henryków, Lengyelország) ciszterci apátságának, amely 1715-ből magyar bérloknak adja ki az itteni pusztákat. Ezzel párhuzamosan megkezdődik a rendi gazdálkodás is: a környező pusztákon előszállási központtal majorságot alakítanak ki. 1723-ban a rendi birtokon 150 szarvasmarha és 59 ló található. 1728-ban szekszárdi tőkékkel újraterleplik a majorság közelében fekvő szőlőskerteket.

Az első rendi épület Niklas Antal heinrichau apát 1723-as látogatása után épül fel, a majorság gazdasági épületeivel együtt. 1765-ben emelik a ma is látható rendházépületet. 1751-ben Szent Anna tiszteletére kápolnát, 1778-79-ben Kisboldogasszony-templomot építenek. A plébánia 1766-tól működik. Az elemi népiskolát 1783-ban említik először: a két tanítónak háromszobás ház állt rendelkezésére, ebből az egyiket használták az oktatás céljaira.

Egy 18. század végi leírás így jellemzi a települést: „*Népes szabad pusztá Tolna Vármegyében, földes Urai a' Csiszczertzita Szerzetbéli Atyák, lakosai katolikusok, fekszik Földvárhoz nem messze; többnyire földben készített házakban laknak a lakosok, 's az Uraságnak nevezetes majorsága és gabon tárja vagyon itten, határja jól termő, vagyonnyai jelek, és kölömbfélék, kereskedések alkalmas, mint marhákkal, mind pedig külömbféle termésekkel.*”

1805-től az uradalom gazdálkodását megreformálják: a bérleteket megszüntették, és a nagy kiterjedésű uradalmat önálló kerületekre osztották, élükön gazdatisztekkel. A munkát többször is megzavarják a cselédség kisebb-nagyobb zendülései, a legnagyobb 1807-ben, Sudár Simon és Molnár Ádám elbocsátott béreseik vezetésével. 1809-ben a megszálló francia csapatok elől Előszállásra menekül a zirci apátság összes szerzetese, a kolostor legfőbb értékeivel és a rendi levéltárral együtt.

A munkaerőhiány enyhítésére 1811-ben létrehozzák az uradalom első telepesfalvát, Hercegfalva (ma Mezőfalva) néven. 1814-ben az előszállási uradalom újra a zirci apátság tulajdonába kerül. Villax Ferdinánd zirci apát tudatosan törekszik a legjobban jövedelmező apátsági birtok, az előszállási uradalom önállósítására. A juhászatba Szászországból hozatnak tenyészállatokat. Az uradalmat 1829-1844 között vezető Keller Kelemen négy új major (Bernátkút, Kiskarácsony, Ménesmajor és Kelemenhalom) létrehozásával 14-re bővíti a kerületek számát.

Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc idején az uradalom területén nem történik említésre méltó esemény. Ezt követően azonban jó elhelyezkedésének köszönhetően a gazdaság gyors virágzásnak indul. A jelentős szárazföldi útvonalak mellett segítette a fejlődést a Duna közelsége, illetve a vasút 1883-es megjelenése (Sárbogárd és Sárosd állomásain).

A 19. század végén az előszállási uradalom 31 262 kataszteri holdnyi földjét 803 cseléd műveli. Az uradalom határai a korabeli forrás szerint: „*éjszakról Perkáta község, keletről Rác-Almás és Duna-Pentele községek, délről Duna-Földvár s a baracsi határok, nyugatról Alsó- és Felső-Szent-Iván, Alap, Mindszent, Sismánd és Kis-Hantos*”. Az uradalom vezetéséről ugyanitt azt olvashatjuk: „*Az apátság összes uradalmi élén a főkormányzó áll. Az*

előszállási uradalom közvetlen igazgatását az uradalmi kormányzó foganatosítja, rendelkezése alatt állanak a kerületei tisztek (kasznárok és ispánok), kiknek alárendeltjei az ellenőrök, irnokok és gyakornokok, mint segéd tisztek.”

1896-ban elkészült a Pusztaszabolcs-Dunapentele-Paks vasútvonal, amely Előszállást is érinti. A II. osztályú tipusterv alapján épített felvételi épület ma is áll.

1897. július elsején aratósztrájk tör ki, több mint ötszáz csatlakozó munkással. Az apátság nem tudja leverni a sztrájkot, a tüntetők elvonulnak. Ezt követően felemelik a hercegfalvai csendőrors létszámát, 1898-ban pedig az idősebb, kiszolgált cselédek körében jutalmazásokba kezdenek. Ezidőtájt indul meg a gazdaság újabb átszervezése; Előszálláson az állattenyésztés kerül előtérbe, de nagy lehetőségeket látnak a dohánytermesztésben és a szőlőben is. A 20. század első évtizedeiben Wéber Márton az előszállási jószágkormányzó. Az első világháború és az évtized szeszélyes időjárása azonban kevés lehetőséget ad a fejlődésre. A katonáskodó munkásokat 1916-tól hadifoglyokkal pótolták, akik közül néhány orosz katona végleg letelepedett a faluban. 1918-ban Stadler Mihály és Kovács János előszállás-szőlőhegyi lakosok vezetésével megalakul a Szociáldemokrata Párt helyi szervezete. A Tanácsköztársaság alatt a gazdaság termelőszövetkezetté alakult, az uradalomban keletkezett károkat a későbbi gazdasági jelentések 1,5 millió koronára becsülték. A helyzet stabilizálódása után, 1922-ben megkezdődik a földosztás: 614 házhelyet osztanak ki. 1922-től újraindítják a központi gépműhelyt, újabb cselédlakásokat építenek, valamint nyolc kerületben sertéshizlaldákat hoznak létre.

2.3.3. Előszállás a két világháború között

Az előszállási uradalom fénykora egyértelműen Hagyó-Kovács Gyula nevéhez köthető, aki 1917-től másodkormányzó, majd 1924-ben jószágkormányzó lesz. Nagy hangsúlyt fektet a lótenyésztés fejlesztésére; a vásárokon is díjazott előszállási ménes országos hírnévre tesz szert. 1923-ban az uradalomba látogat Horthy Miklós kormányzó, és három lovat választ magának a helyi ménesből. 1925-ben Hagyó-Kovács egy teljes fogatot küld XI. Piusz pápa részére, két fekete előszállási lóval és fekete hintóval. 1925-ben az uradalom szerződést köt az ercsi Patzenhofer-cukorgyárral; a következő években megsokszorozódik a cukorrépa termőterülete, és a szállítás megkönnyítése Előszállás ekében 1934-ig 64,5 kilométernyi gazdasági kisvasút épül. (A mezőhegyesi mögött ez volt az ország második leghosszabb gazdasági vasútvonala; a II. világháború után számolták fel.)

A húszas-harmincas években az előszállási uradalom az ország egyik legjobban jövedelmező nagybirtokává válik. Az itt befolyó jövedelmek állják például a budai ciszterci Szent Imre-templom és gimnázium felépítését 1927-29 között. 1933-ban az uradalomba látogatott Kállay Miklós mezőgazdasági miniszter Koós Sándorral, a Magyar Mezőgazdasági Kamara igazgatójával. A miniszter a látottak hatására három hónapos tanulmányútra küldte Előszállásra a legnagyobb állami gazdaság, a mezőhegyesi egyik főintézőjét. 1933-ban

Hagyó-Kovács indítványozására az uradalom megvásárolja a kétezer holdas simontornyai Wimpffen-féle grófi birtokot a középkori várral együtt 700 ezerpengőért; később az uradalom tulajdonába kerül a dunaföldvári kendergyár és a nagyvenyimi olajgyár is. A fejlődés annak dacára töretlen, hogy 1935-ben (a jószágkormányzó tiltakozása ellenére) a művelhető területek 20%-át földosztás céljára átveszi az állam. Hagyó-Kovács visszaemlékezése szerint a legjobban jövedelmező gazdasági évben, 1940-41-ben a tiszta bevétel 1 822 027 pengőre rúgott. 1940-ben Teleki Pál miniszterelnök agrárminiszteri posztot ajánl Hagyó-Kovácsnak, aki azonban, szerzetesi mivoltára hivatkozva, visszautasítja. *„Amikor Niklas Antal zirci apát 1723-ban meglátogatja az apátság éledezni kezdő előszállási birtokát, ott csak legelőt talál, ép házat egyet sem, maga is földbeásott putriban lakik, - ma pedig országos nevű gazdasági szakemberek, miniszterek, sőt minisztertanácsok állapítják meg, hogy a cisztercieknek ezen a birtokán folyik ma a legjobb gazdálkodás hazánkban”* – írja Kalász Elek 1943-ban.

1928-ban Előszállás önálló községgé válik. A ciszterci uradalom építteti fel a ma is használt községházát. Az első képviselő-testületi ülésen, 1928. április 28-án a község első díszpolgárának Werner Adolf zirci apátot választják meg. A közel négyezres új település vezetősége a kilencfős előjáróságból (bíró, jegyző, törvénybíró, pénztáros, közgyám és tanácsbeli esküdtek), valamint 24, a lakosság által választott képviselőből állt. A villanyhálózat kiépítése 1931-ben indul. 1940-ben megalakul a helyi hegyközség, Hannig Sándor hegybíró és Jankovich Ignác hegyközségi elnök vezetésével. Ebben az időben a rendi elemi mellett két állami iskola működött a településen: az öreghegyi három, a daruhegyi kéttantermes volt. Az 1940-es években, részben az uradalom húszezer pengős adományából, ONCSA-házak épülnek a faluban.

1941-ben, amikor Magyarország belépett a második világháborúba, Előszállásról 190 cseléd és 180 aratómunkás vonult be. 1944 őszén megjelentek az első menekülő katonai alakulatok, majd megpihent a községben a mezőhegyei állami gazdaság nyugat felé vonuló állománya, illetve a békéscsabai, a nagykőrösi, a szatmárnémeti és a székelyföldi mentelep is. A mezőhegyesi gazdaság 180 Nóniusz lovát az uradalomban helyezték el, és itt kapott szállást 550 békéscsabai levente is, akik a szovjetek decemberi megjelenéséig répaszedőként dolgoztak. A frontvonal 1944. december 3-án érte el a települést; a szovjetek még aznap éjjel beköltöztek a rendházba, a kormányzónak meghagyott három szobába szorítva a teljes személyzetet. 1945 februárjában egy hétre az egész épületet kiürítették; valószínűleg erre az időszakra a dunántúli szovjet seregek főparancsnoka, Tolbuhin marsall szállt meg az épületben. A továbbvonuló csapatok kifosztják a gazdaságot: Hagyó-Kovács feljegyzései szerint 622 lovat, 1000 ökröt, 1000 tarka tehenet, 350 „magyar gulyabeli” állatot, 1400 növendék marhát, 8000 sertést, 8200 birkát és 480 vagon különféle terményt rekviráltak. A harcok után Előszálláson húsz polgári áldozat és csaknem 200 elesett katona maradt.

2.3.4. A felszabadulás után

1945. április 18-án megalakul a Nemzeti Bizottság: a Kisgazdapártot Virág István, Gergelyi Béla, Debreceni Sixtus Imre és Szilágyi István, a kommunistákat Vass Antal, Horváth Júlia, Juhász Ferenc és Kincses Ferenc, a földmunkásokat Hermann András szakszervezeti küldöt képviseli. Szeptember harmadikán alakult újjá a községi képviselőtestület. 1945 tavaszán megindul a földosztás is: 888 igénylőnek összesen 12 712 kataszteri hold termőföldet osztanak ki. A rendházat a hozzá tartozó közvetlen területtel, valamint az uradalmi épületekkel együtt községi tulajdonnak nyilvánítják.

Az Előszálláson maradó egyházi személyeket számos atrocitás éri. 1945. októberében a Daruhegy-Szőlőhegyen tartott Kalot-gyűlésre betörnek a helyi kommunisták és néhány parasztpárti, és hangosan szidalmazzák a káplánt. Decemberben, egy, az éjféli misére tartó Kalot-legény keveredik konfliktusba két kommunista rendőrrel. 1946-ban helyi kommunista párttagok megverik Füz Balázs János segédlelkészt, aki épp a Katolikus Lánykör gyűlésére tart. Hagyó-Kovács Gyula már nem tér vissza Előszállásra; helyét a korábbi segédkormányzó, Dózsa Márton veszi át. 1949-ben ő köt megállapodást a Miasszonyunk Kalocsai Nővérek több tagjának előszállási letelepítéséről. Ez nem lesz hosszú életű; a rendtagok internálása 1950-ben megkezdődik, az előszállási rendházat 1952-53-ban sajátítják ki végleg. Hagyó-Kovács ekkor már börtönben ül: az 1951-es Grósz-perben „népellenes magatartás” miatt, elsősorban a kormányzóként elkövetett jogsértésekre hivatkozva 13 évnyi büntetésre ítélték.

Az 1945. novemberében tartott országgyűlési választásokon Előszálláson a Kisgazdapárt 56,89%-ot, a Nemzeti Parasztpárt 28,27%-ot kap (a kommunisták csupán 4,93%-ot kaptak). 1947-ben hasonló arányok mellett a kommunista párt harmadik lesz, 10,10%-kal.^[12] 1947-ben kiépül a kövezett út Előszállás és nyolc kilométerre fekvő Nagykarcsony között; ugyanebben az évben a képviselőtestület jóváhagyja a nagykarcsonyiak önállósulásra vonatkozó kérelmét, de a folyamat véglegesen csak 1952-ben zárul le.

1949-ben megalakul a Szabadság Tsz., majd 1959-ben újabb három termelőszövetkezet jön létre, ezáltal a település szinte teljes lakossága tag lesz. 1956-ra felépül az új általános iskola, majd nem sokkal később a művelődési otthon (ezzel párhuzamosan elbontják a nem messze tőle álló kálváriát). Az államosított rendházba nevelőotthon költözik. A falu életére nagy hatással lesz a közelben felépülő DunaújNagyközség, amelynek acélműve illetve más gyárai az előszállásiak számára

2.3.5. A közelmúlt és a jelen

Az 1990 őszen lezajlott első szabad helyhatósági választásokat Előszálláson a falut már három éve tanácselnökként irányító Váradi István nyerte meg. 1990-ben felavatták a második világháborús emlékművet a temetőben, és ebben az évben adták át a kibővített óvodaépületet. A kilencvenes években kiépült a kábeltelevíziós- és a telefonhálózat. Az egykori rendház visszakerült a ciszterciek tulajdonába, miután a nevelőotthon kiköltözött; jelenleg üres. A 2002-ig Előszállás részét képező Daruszentmiklós a 2002. évi önkormányzati

választásokkal önálló településsé alakult. 2009-ben megszűnt a személyszállítás a vasútvonalon, 2010 márciusában azonban megnyílt a település határában vezető M6-os autópálya. Előszállás évek óta részt vesz a LEADER-programban is; ezt a falu határában kihelyezett táblák jelzik. A településen polgárőrség működik, és ezen kívül még 12 civil szervezet. 2014 nyarán kezdetét vette a község legnagyobb beruházása a szennyvíztelep és szennyvízhálózat megépítése.

2.4. Előszállás Nagyközség szerkezete

A településszerkezetre egyaránt nyomja rá bélyegét a földrajzi helyzet, a terepadottság. A település mentén halad, majd kettészeli azt a 61.sz-ú Dunaföldvár – Dombóvár közút, melyből kiágazik a Nagykarácsony felé vezető út. A településközpontokat az országos közút fűzi fel. A központból szétágazó utcahálózat a felszínt követve, hol völgyekben, hol gerinceken fut. A belterület másik rendező eleme a mélyfekvésű zöldterület. A morfológiát követő egykori halmazfaluból alakult ki a többutcás szalagtelkes település. Az épületállomány egyenetlen színvonalon alakult át a közelmúlt (50 év) hatására. Elvértve található jellegzetes paraszti lakóházípus, gyenge leromlott állapotban. Ezeknél nem tervez az önkormányzat szabályozott beavatkozást. A Ciszterci Rend Zirci Apátságának tulajdonát képező birtok alközpontjaként működő Róbertvölgyi major megmaradt üresen álló épületeinek helyi védelme, újrahasznosítása a cél akár turisztikai kiegészítő funkcióval. A település két műemléke: Római katolikus templom, volt cisztercita templom 1626, Fejér megye, Előszállás, Szöglet kert hrsz. 1479 és Cisztercita rendház 1627, Fejér megye, Előszállás, Szöglet kert 4 . hrsz. 1477. A rendház állaga rendkívül rossz, fejlesztésére csak idegen tőke bevonásával van lehetőség. Javasolt funkciók: kulturális idegenforgalmi központ, szálláshely. Településkép meghatározó elemei a közterületeket képező utcák, zöldterületek, parkok, terek. A közelet , társadalmi élet ezen terei jelenleg nem értéküknek megfelelően hasznosítottak, funkció nélküliek, zöldfelületük, berendezésük (utcabútorok, közvilágítás, feliratozás) minősége nem elfogadható.

A belterület alapvetően lakóterület, megfelel a falusias lakóterület követelményeinek. Az elmúlt öt évben öt új lakóépület épült, az utóbbi időben élénkülés tapasztalható. A jelentkező építési igények kielégítésére elsődlegesen a belterületi lehetőségeket kell kiaknázni (új utca nyitás, szabad területek beépítése).

Az életmód változásával, az iparban mezőgazdaságban történő kettős foglalkoztatottság már nem igényli a kialakult nagyterületű, mély telkeket. Ezek új utca nyitásával megoszthatóak, természetesen az elaprózódás szabályozott megakadályozásával. A népességprognózis alapján hosszútávon van alapja a kb. 200-300 lakótelek kijelölésének az Ady Endre utca térségében a hátsóterek hasznosításával. A belterület egészét egységesen lefedő falusias lakóterületen belül két központkezdemény fedezhető fel, az igazgatási-kereskedelmi, és a kulturális, rekreációs funkciók sűrűsödésénél.

2.5. Táji értékek

2.5.1. Természeti értékek

Kelet-Mezőföldi löszvölgyek - "Túzok" Természetvédelmi Terület: A Kelet Mezőföldi természetvédelmi terület természetes növényzete a térségre valamikor jellemző homoki-, és löszölgyesekkel kevert sztyepprétek maradványait őrzik. Előszállás és Alsószentiván között, a Kelet Mezőföldi területen belül pedig Mezőfalva és Nagykarcsony egy része is beletartozik.

A település területének egy része – Előszállási-völgy – része a NATURA 2000 területeknek és nagy területe részét képezi a 2003. évi XXVI. tv. 3/1. melléklete által megállapított ökológiai hálózatnak is. Ezek a területek mind természet- mind tájvédelmi szempontból értékesek, beépítésük nem lehetséges, zavarásukat a határos területeken folyó tevékenységek korlátozásával meg kell akadályozni.

2.5.2. Védett épületek, építmények

Előszállás Nagyközség Képviselő-testületének 2/2011. (II.3.) számú Önkormányzati rendelete, az épített és természeti környezet helyi védelméről, alapján az alábbi helyi védettségű épületek építmények vannak.

1. Teljes egészében védett épület, építmény

Jel	Megnevezés	Cím	Hrsz.
He-1	Gyógyszertár	Balatoni út 35.	1793
He-2	Parókia	Szöglet kert 3.	1474/1
He-3	Kúria	Szöglet kert 1.	1482
He-4	Teleház	Bem út 2/a.	1433/4
He-5	Borház	1470/17 –ú hrsz-ú út	1453/1
He-6	Magtár	Baross Gábor u. 31.	1470/2
He-8	Vasútállomás	Balatoni út	1196

He-9	Róbert völgyi birtok	Róbert völgy	0156/5
------	----------------------	--------------	--------

2. Védett köztéri szobrok

Jel	Megnevezés	Cím	Hrsz.
He-10	Emlékmű a Szögletkertben	Szöglet kert	1481
He-11	Feszület a Szögletkertben	Szöglet kert	1481
He-12	Hagyó-Kovács Gyula András szobra	Kastély park	1477

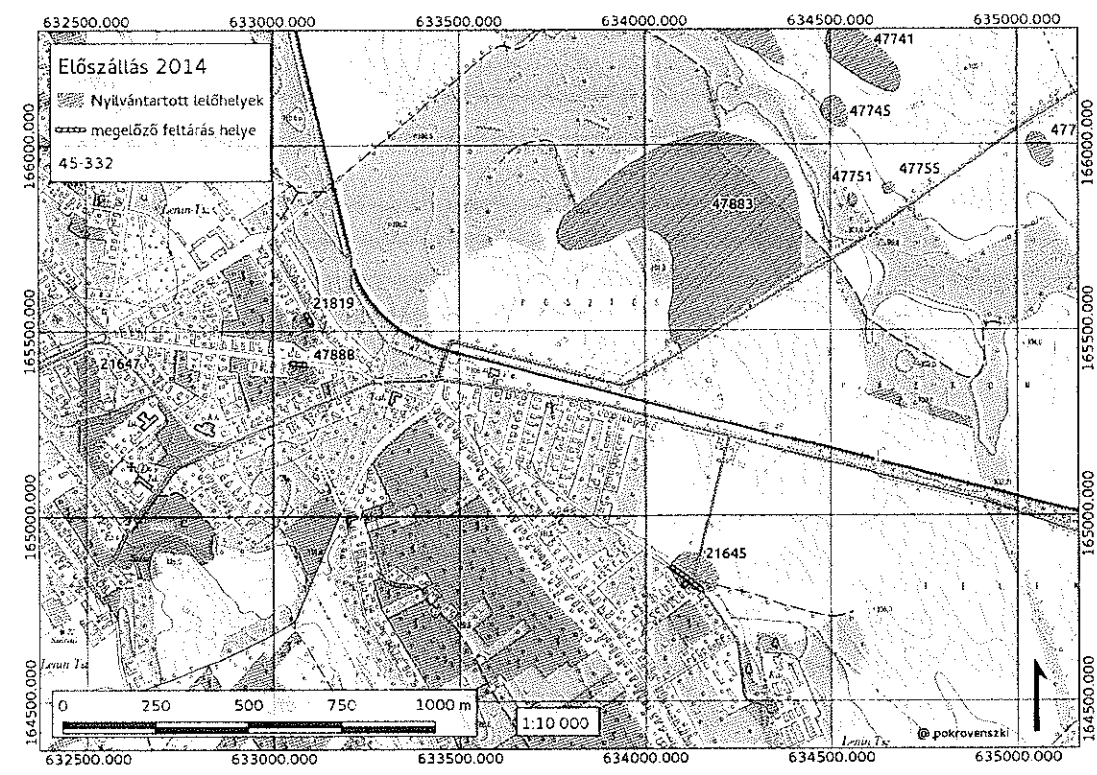
3. Védett természeti elemek

Jel	Megnevezés	Cím	Hrsz.
Ht-1	Szögletkert	Balatoni út	1481
Ht-2	Cifrakert	1680 hrsz-ú út	1449/1

2.5.3. Régészeti lelőhelyek

Előszállás belterületén nyilvántartott régészeti területek:

- Előszállás – Arany János u. 4.,
- Előszállás – Öreghegy,
- Előszállás – Kocsmaházi rész.

5. ábra: Előszállási régészeti lelőhelyek

2.5.4. Országos jelentőségű védelem alatt álló értékek

Kisboldogasszony római katolikus plébániatemplom

1778-79-ben épült, szabadon álló barokk épület. Óraparkányos, gúlasisakos középtornya a homlokzat elé lép, kétszakaszos hajójátcehsüvegboltozat fedi, erőteljes kettős pilaszteres faltagolással, keskenyebb, egyszakaszos, félköríves záródású szentéllyel, amelyhez balfelől sekrestye csatlakozik. A bejárat fölött háromnyílású, kihasasodó orgonakarzat, mellvédjén kovácsoltvas korláttal. Az oszlopos, parkányzatos főoltár kőből épült, faburkolattal, kétfelől Zakariás és Erzsébet faszobraival, oromzatán angyalokkal kísért, sugár- és felhőkoszorúval övezett Mária-monogram. A koporsó alakú stipesen oszlopokon álló, félköríves kupolával fedett tabernákulum áll. Az ismeretlen festőtől származó főoltárkép Mária születését, az egykorú mellékoltárképek Szent Józsefet és Szent Bernátot ábrázolják. (A főoltárkép valószínűleg Tschöke Bernát, 1783-1793 között előszállási jószágkormányzó ajándéka, erre utal az alatta elhelyezett tábla felirata: „1788. A. R. P. B. T.”.) A bal oldali diadalívpilléren szószék, mellvédjén a Magvetőt ábrázoló domborművel. Szemben, a keresztelőkút felett a szószékhez hasonló részletképzésű, baldachinos szoborcsoport, Krisztus keresztelését ábrázoló jelenet, fehér és részben aranyozott, körülbelül fél életnagyságú alakokkal. A barokk padok és sekrestyeberendezés mellett figyelemreméltóak a 19. század első feléből származó gyóntatószékek is.

6. ábra: Kisboldogasszony római katolikus plébániatemplom

A kronosztikont leszámítva a templombelső eredetileg fehérre volt meszelve. A ma látható neobarokk falképeket 1913-ban Kuczka Mihály székesfehérvári festő készítette. Az orgona a Rieger-gyárban készült 1911-ben, 1939-ben renoválták. A toronyban kétharang lakik, a régebbit 1766-ban Johann Brunner, az újabbat 1980-ban Gombos Lajos öntötte. Itt őriznek emellett egy 1932-ben a görögországi Láriszában öntött harangot is, amely a hagyomány szerint a dunaföldvári rév jelzőharangja volt. 1952-ben készült a ma is látható kapurács, és ugyanebben az évben helyezték el a templomban a Máriahegyi János készítette keresztúti képeket.

Aggházy Mária szerint a templom hullámváz, változatos téralakítása még a barokk hagyományait követi, bizonyos részletformák mint a kapu záró timpanonjának fogrovatai, vagy belül a gazdagon tagolt párkányok gerendavégződése már a klasszicizmust jelzik.

A templomot először 1839-ben tatározták, erre utal a főoltárkép alatt elhelyezett felirat. 1923-ban, Wéber Márton jószágkormányzósága alatt új tetőt kapott; valószínűleg ekkor cserélték a torony zsindelyes hagymakupoláját a jelenlegi gúlasisakra (a régiről egyetlen 1896-os fénykép árulkodik.) 1933-ban már Hagyó-Kovács Gyula idején külső tatározás zajlott. 1939-ben restaurálták az oltárképeket. A legutóbbi felújítás során, a kétezres években az épület új cserépfedést kapott, és kívül-belül megújult. 2002-2004 között a belső falképeket, valamint az oltárképeket is felújították.

Volt ciszterci rendház

1765-ben épült, szabadon álló, emeletes, alápincézett, L-alaprajzú barokk épület, sáttetővel. Főhomlokzata 4+1+4 osztású, enyhe kiugrású középrizalittal, amelyen félköríves záródású, kőkeretes kapu nyílik. Az emeleti részt a kapu fölött kettős ablak díszíti, alatta egykor a rend címere volt látható. Az épület mögött földszintes gazdasági szárnyakkal bezárt udvar található, a szomszédos templommal pedig hullámos vonalú, falazott és vakolt kerítés köti össze. Kapualja boltozott, néhány helyiségben szerény stukkódíszítés látható. A lépcsőházban barokk vonalú fakorlát; az egykor itt levő barokk Diogenész-szobor ma a Magyar Nemzeti Galériában található.

7. ábra: Volt ciszterci rendház

Az Előszálláson „kastély” néven ismert emlegetett rendház az uradalom jószágkormányzójának székhelyeként, a gazdasági apparátus központjaként, illetve nyugalmazott rendtagok szállásaként is működött. Az 1930-as években felújították, valószínűleg ekkor készült a tető palafedése és a földszint sávozott vakolata, amely korábbi fényképeken nem látható. 1949-ben elvették a rendtől, 1950-től az 1990-es évek közepéig állami gondozott gyerekek nevelőotthonaként működött. Ezt követően visszakerült a rend tulajdonába, jelenleg üres. Az egykor hozzátartozó, gazdag növényzetű „Cifrakertet” jelenleg újra gondozza a faluközösség, egykori üvegháza azonban nyom nélkül elpusztult.

2.6. Társadalmi helyzet

2.6.1. Demográfiai viszonyok

A település lakónépessége az 1773 óta a mai napig rendelkezésre álló nyilvántartások alapján váltakozó tendenciával folyamatosan növekszik. A településen 1950-ban laktak a legtöbben, 5050 fő. Ez – a megyei és kistérségi statisztikai adatokkal ellentétben - a pozitív vándorlási különbözetnek, valamint a születések és halálozások azonos lélekszámának következménye. A bevándorlók főként Dunaújvárosból és Dunaföldváról érkeznek.

Kedvező a népesség korösszetétele. A 60 év feletti aránya csak 20.7%, a 17 éven aluliaké 19.0%. Még kedvezőbb az arány, ha a fiatalok számát vetjük össze a teljes lakónépességgel, ez 39.8%. Az adatok alapján a település jövője biztató, a település fiatalodik.

A dolgozóképes korosztály a lakosság 60.8%-t teszi ki. Ebből 12.65%-nak, azaz 192 főnek nincs munkája. Az egész lakosságra vetített munkanélküli ráta 7.9%.

Iparban 20,6%, mezőgazdaságban 35,2%, szolgáltatásban 4,9% dolgozik. A szellemi dolgozók az aktív keresők 4,4%-a. Az iparban dolgozók ingáznak a közeli városba.

A fiatalabb korösszetétellel összefüggésben a népesség gazdaságilag aktív, hiszen az aktív keresők aránya meghaladja az 60,4%-ot.

A nemek megoszlása kiegyensúlyozott, 49.8% férfi, 50.2% nő.

A lakosság nagy része katolikus vallású.

A kisebbséget néhány cigánycsalád képviseli.

Népesség alakulása

- 1773: 366 fő
- 1783: 425 fő
- 1838: 845 fő
- 1870: 1456 fő
- 1880: 1749 fő
- 1900: 2911 fő
- 1930: 3680 fő
- 1941: 3880 fő
- 1944: 4156 fő
- 1945: 3876 fő
- 1949: 5024 fő
- 1960: 3752 fő (Nagykarácsony önállósodása miatt)
- 1970: 4346 fő (az előző évi területátcsatolás miatt)
- 1980: 3988 fő
- 1990: 3631 fő
- 2001: 3884 fő
- 2002: 3889 fő

- 2003: 2602 fő (Daruszentmiklós önállósodása miatt)
- 2010: 2218 fő
- 2014: 2393 fő

2.6.2. Oktatás, képzés

Előszálláson két oktatási intézmény működik: a Patakparti Óvoda és az Árpád Fejedelem Általános és Szakiskola. Az Árpád Fejedelem Általános Iskola és Szakiskola 2007-ben ünnepelte fennállásának 50. jubileumát. Előszállás 12 tantermes tornateremmel felszerelt általános iskoláját 1956-ra építették fel. Az egykoron 600 diákkal is rendelkező általános iskola létszámában az 1994-es évtől nagy csökkenés figyelhető meg. Mára már az iskola tanulói létszáma körülbelül 160 főre apadt. Az iskola üzemeltetője és fenntartója 2013-tól a KLIK.

2.6.3. Művelődés, kultúra

A falu kulturális életét civil részről az 1991-ben létrehozott Előszállási Gyermekek- és Ifjúsági Alapítvány szervezi, amely többek között a Teleház működtetéséért felel. A községi könyvtár, 16 ezer kötetes, a Kossuth Lajos Művelődési Központ épületében működik. Az ezredforduló legnagyobb hatású helyi kezdeményezése a Mihályi Miklós plébános által koordinált „Világunk Templomai” kiállítás-sorozat volt: a plébánia önkéntesei több, mint 2000 templom képét gyűjtötték össze a világ minden tájáról, és állították ki tablókon több hazai városban. A 2000-es évek visszatérő programjai közül kiemelkedik a minden évben megrendezett, Előszállásról Nagykarácsonyba vezető „Mikulás-futás”, valamint a május utolsó hétvégéjén rendezett „Szállás-napok”.

- A településen működő civil egyesületek:
- Hagyományőrző Nyugdíjas Klub
- Előszállási Aikidó Klub
- sportegyesület
- Rozmaring Nyugdíjas Klub
- Mozgássérültek Egyesülete
- horgászegyesület
- ifjúsági klub
- polgárőrség
- Gyermekek- és Ifjúsági Alapítvány
- Faluszépítő Egyesület
- Kincskereső Klub

2011-ben helyi védelem alá vont épületek: Teleház (az egykori uradalmi állatorvos lakóháza), a gyógyszerár épülete (az egykori csendőrség), valamint a pálinkafőző és a hozzá kapcsolódó, barokk pincék.

2.6.4. Sport, kikapcsolódás

Előszállás labdarúgócsapatát hivatalosan 1952-ben alapították, de már 1947-től nem hivatalosan már összeállt egy csapat. Az Előszállás SE hosszú éveket a megyei másodosztályban töltött, de mivel a 2006/2007-es szezonban a 16 csapat közül a 15. lett, ezért kiesett a megyei harmadosztályba, s a 2007/2008-as szezontól napjainkig nem sikerült visszajutnia. 2013-tól az ifjúsági csapat létszám problémák miatt megszűnt.

2.6.5. Egészségügy

A jelenlegi igényeknek megfelelnek, a népesség növekedésével bővíteni kell. A minőségi fejlesztés folyamatosan szükséges. A településen háziorvosi és fogorvosi ellátás, gyógyszerár van, csecsemő-tanácsadás és gondozási központ működik. Lehetőség van gyermekorvosi, nőgyógyászati ellátás igénybevételére, valamint az ügyeleti betegellátás használatára hétfői és ünnepnapok alkalmával, mely ellátás fogászati területén is létezik.

2.6.6. Szociális ellátás

Családsegítés és gyermekjóléti szolgálat a DK TKT keretein belül működött 2014. december 31-ig, 2015. január 1-től a Családokért önkormányzati társulás látja el ezt a feladatot. Az önkormányzat biztosít házi segítségnyújtást és szociális étkeztetést.

2.6.7. Közbiztonság

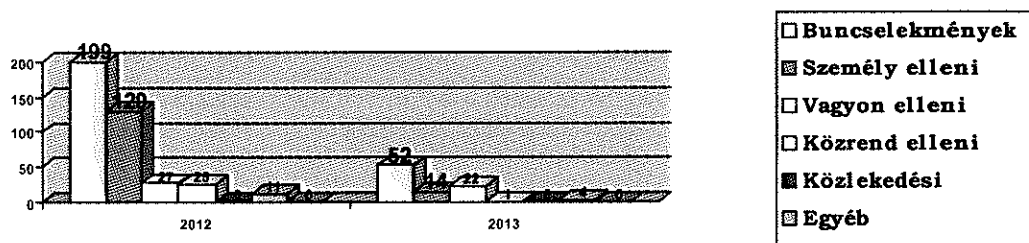
Ezen fejezet a 2013. évi beszámoló alapján készült, mivel a készítés pillanatában csak ez az utolsó kiadott tájékoztatás.

A bűnügyi helyzet bemutatása a településen

A település illetékességi területén 2393 fő állandó lakos él, mely szám évről évre kismértékben csökken. Az egy rendőrré jutó lakosság aránya 1: 2393. Ez a számadat a rendőrkapitányságénál jobbnak mondható. A település bel- és külterületi részein hozzávetőlegesen 950 darab családi ház található, melyekhez kb. 28 utca tartozik. Tavaly ismét végrehajtottunk olyan akciókat, amikor az ellenőrzésbe a társosztályok állományból vontunk el erőket, valamint társszerveket - polgárőrség - kértünk fel segítségül és így célirányosan egy adott helyszínre irányítottuk az egységeket. Bebizonyosodott, hogy az

akciók eredményesek voltak, mivel az akciók időszakára vonatkozóan nem történtek bűncselekmények.

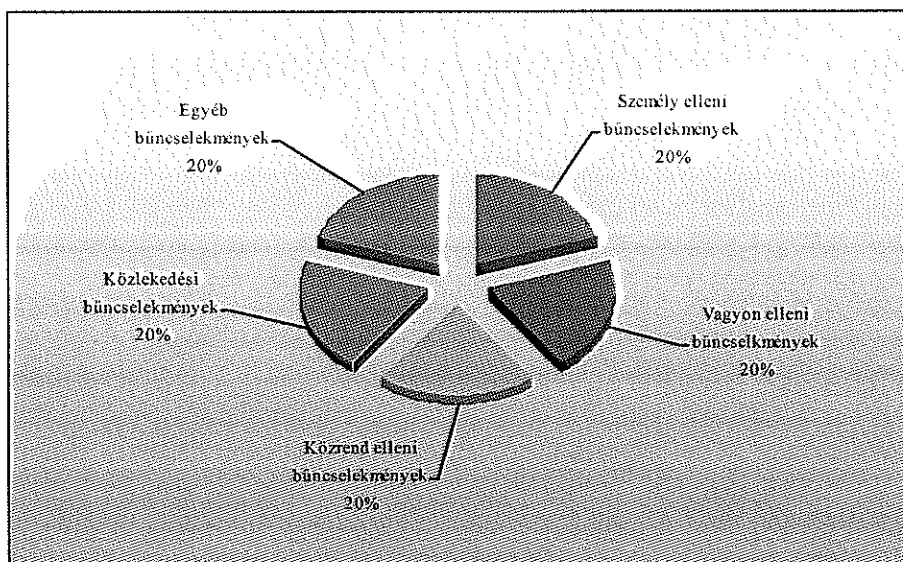
A rendőrkapitányság személyi állományának tudomására 2012. évben 199 eset, 2013. évben 52 eset jutott, amely 73 %-os csökkenést jelent.

8. ábra: Bűncselekményi adatok

A fenti számadatokból megállapítható, hogy a feljelentések száma csökkent, és ezzel arányosan csökkent a nyomozás elrendelések száma is a településre levetítve. A fenti adatok is alátámasztják azt a véleményt, hogy a felderítési eredményeket, a fokozatosan romló külső feltételek ellenére a 2013-es évben a kollégák egyre nagyobb leterheltsége mellett volt lehetséges megvalósítani.

Az elmúlt évben a bűncselekmények struktúrájában nagyobb változás nem következett be, továbbra is a vagyon elleni bűncselekmények a meghatározóak.

9. ábra: Bűncselekményi adatok százalékosan

A bűnözési statisztikák ingadozásának okai többértűek, függenek a mindenkori megélhetési-, gazdasági helyzettől, az adott évben a szabadult, visszaeső bűnözők tevékenységétől, valamint egy-egy új lehetőség felbukkanásától.

A személy elleni bűncselekmények száma 2012. évi 127 darabról, 2013. évben 14 darabra változott. Megállapítható, hogy az e fejezetbe tartozó bűncselekmények közül leginkább a testi sértések számában volt csökkenés kimutatható.

A legtöbb esetben a testi sértések előzményeként, az emberek közötti tolerancia hiánya, hosszantartó konfliktusok, az alkohol hatása vethető fel.

Az áldozattá válást elősegítő okok

Általánosságban a sértetté válás legfőbb okai közt említhető a nem kellő óvatosság, a megelőzési tevékenység hiánya, és a minimális vagyonvédelmi intézkedések elmulasztása. Gyakori ok a lakó és munkakörnyezet közömbössége, az emberek egyre kevésbé figyelnek egymásra.

A rendőrkapitányság illetékességi területén egyre több idős ember vált ún. „trükkös lopás” áldozatává, amelynek során a bűnözők valamely hivatalos szerv vagy szolgáltató társaság - díjbeszedő, rendőrség, önkormányzat - alkalmazottjának adják ki magukat, így jutnak az ingatlanba és a sértett figyelmét elterelve, eltulajdonítják értékeit. Más elkövetői körök az idős, egyedülálló emberek védtelenségét, gyengeségét kihasználva követnek el sérelmükre bűncselekményeket, néha a brutalitás, erőszakos cselekmény sem áll távol tőlük.

Előszállás a Dunaföldvár – Sárbogárd tengely forgalma ideális az átutazó bűnözés elterjedésének.

Ezen elkövetési magatartások Előszállás településre részben jellemzőek, de 2013 évben a település körzeti megbízottjának tapasztalati alapján, ill. a lakosság köréből érkező információk szerint, csökkent a trükkös lopások száma, mely a rendőri, és polgárőri jelenlétén kívül arra is visszavezethető, hogy a helyi lakosok reagáltak a rendőrség, a polgárőrség, ill. a helyi polgármesteri hivatal vezetőjének, dolgozóinak a megelőző tevékenységű felhívására.

Továbbra is problémát jelent a község területén élő, a társadalom periferiájára önhibájukból, vagy más okból került emberek megjelenése, tartózkodása. Ezek közül az emberek közül szinte senki sem dolgozik és a szándékuk, sem ezt mutatja.

Megélhetésüket a településen élő jobb anyagi körülmények között élő lakosoknál végzett alkalmi munkával vagy szociális juttatásokból, illetve a területen elkövetett mezei és alkalmi lopásokból biztosítják. A rossz szülői példa sok esetben az elszegényedett családokban már a gyerekekre is át örököül.

Az általános iskolás korosztály számára 2013. évben a kapitányságunkon működő „Iskolarendőre program” megvalósulásán keresztül tudunk segítséget nyújtani a fiataloknak. A program elsősorban az igény szerinti kapcsolattartáson –körzeti megbízott telefonos elérhetőségével – keresztül, valamint osztályfőnöki órákon való tájékoztatók adásával igyekszik segítséget nyújtani az áldozattá válás megelőzésében.

A bűnmegelőzés helyzete, tevékenysége

A Dunaújváros Rendőrkapitányságon - a bűnügyi osztályon belül - alosztályi szinten végzi feladatát a Bűnmegelőzési Alosztály Osváth Péter r. őrnagy vezetésével. A környező települések iskoláiban osztályfőnöki órák keretében is végzik a munkájukat, valamint a lakásotthonokat is több esetben felkeresik. Ezen tevékenységükben hathatós segítséget nyújtanak a körzeti megbízottak a már említett „Iskola rendőre” program segítségével.

A hivatásos pártfogók által küldött megkeresések teljesítését, mely leggyakrabban környezettanulmány elkészítését, tartózkodási hely megállapítását, illetve elszámoltatást jelentettek, szintén elvégzésre kerültek. Ezen munkák nagyban leterhelték a körzeti megbízott állományt.

A család-, gyermek- és ifjúságvédelemi területen - a 2003-ban hatályba lépett ORFK Vezetőjének 13/2003. (III. 27.) számú intézkedése alapján – végrehajtásra kerültek a meghatározott feladatok és megküldésre kerültek a Bűnmegelőzési Alosztály részére a családon belüli erőszak kezelésével és a kiskorúak védelmével kapcsolatos adatok.

Emellett szükséghez mérten napi – heti kapcsolatot tartottunk az illetékességi területünkhöz tartozó település jegyzőivel, családsegítő- és gyermekjóléti szolgálataival.

A közbiztonsági program keretében adatlapokat helyeztünk el az önkormányzatok által üzemeltetett intézményekben. Az állampolgárok által tett észrevételeket, tapasztalatokat, javaslatokat beépítettük, illetve hasznosítottuk a napi tevékenységünkbe.

A rendőrség szolgálati ágainak tevékenységét egyrészt a bűncselekmények megelőzése, (a lakosság tájékoztatása, figyelem felhívása, térfigyelő rendszerek létesítésének elősegítése, véleményezése stb.), másrészt a támadható objektumok védelmi eszközökkel történő felszerelésének preferálása, valamint a gyors reagáló képesség fenntartásával, továbbá a hatékony forrányomos felderítéssel az elkövetők elfogása segítheti elő.

2.6.8. Közigazgatás

Bár régebb óta lakott hely, Előszállás önálló településként 1928-ban jött létre. Előszállás, Róbertvölgy, Nagykarácsonyszállás, Kiskarácsonyszállás és Ménesmajor puszták, valamint Daruhegy és Nagykarácsony szőlőhegyek leválásával Hercegfalva (ma Mezőfalva) településről. 1946-ban Nagykarácsonyszálláson külterületi jegyzőség kezdett működni, majd 1952-ben Előszállás területéből leválva Kiskarácsonyszállás, Nagykarácsonyszállás, Nagykarácsonyi szőlőhegy, Ménesmajor és Nagygyörgyszállás önálló községgé alakult, Nagykarácsony néven. 1954-ben Előszálláshoz csatolták Baracstól a Bánomtelep, Dánielpusztá és Virághegy nevű külterületeket, 1969-ben pedig Kisszentmiklóst és Piripócstelepet is. 2002-ben ezek, valamint Daruhegy önálló településsé alakultak Daruszentmiklós néven.

2.7. Gazdasági helyzet

2.7.1. Mezőgazdaság

A mezőgazdasági termelés – alacsony jövedelemtermelő képessége, és a tőkehiány miatt – egyre kevésbé jellemző, nagyüzemi termelés nem található. A rendszerváltozást megelőzően a termőföldek nagyrészt kollektív tulajdonban (termelőszövetkezet) álltak. Itt is megtörtént a kárpótlás, amely a földek elaprózódását hozta magával. A mezőgazdasági termelésben elsődlegesen érintettek (őstermelők, regisztrált gazdaságok) száma is – a korábban mezőgazdasággal foglalkozó létszámhoz viszonyítva - a mezőgazdaság csökkenő fontosságára engednek következtetni. A mezőgazdasági gépek idősök, elavultak, a tőke és forgóeszköz ellátottság is alacsony a kistérségben.

A mezőgazdasági területek nagy része kiváló termőképességű, 5-6 gazdálkodó műveli a földeket.

Bár a táji, természeti adottságok - elsősorban az ártéri, gyenge termőképességű földterületek - az extenzív mezőgazdaságnak, elsősorban az extenzív állattartásnak kedveznek, az állattenyésztés ezt a lehetőséget nem meríti ki. A volt tsz területen sertéstartó telep működik.

A tőrendszerben halászzal, halneveléssel foglalkoznak.

Mezőgazdasági vállalkozások: Panagro Kft., a Rabi-Simon Kft.

2.7.2. Ipar

Előszálláson nincs nagyüzemi ipari tevékenység, kisebb ipari feldolgozóüzemek, kézműipari vállalkozások (szövés, csuhézés) találhatók a községben. Közülük a jelentősebbek az Nyugodtévék KHT, CUKÉP Kft. A községben egyéni vállalkozások foglalkoznak kisipari tevékenységgel (kőműves, asztalos, villanszerelő, fűtésszerelő, mezőgazdasági gépszerelő).

2.7.3. Szolgáltatás, kereskedelem

A község kereskedelmi ellátottsága, szolgáltatás (3 élelmiszeráruház, 5 vendéglátóhely, fodrászat, virágüzlet, temetkezési szolgáltatás) kielégítő, de a választék bővítését célul kell kitűzni. A hiányzó szolgáltatásokért a lakosság a szomszédos városba utazik.

2.7.4. Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus

A település jelenleg nem idegenforgalmi célterület, bár adottságai rejtenek lehetőségeket. A cisztercita apátság és templom műemléki együttesét kulturális célterületté kell alakítani, az arculathoz és kereslethez egyaránt illeszkedő funkció megkeresésével.

A mélyben rejtőző kincs, a melegvíz, valamint a belterület nagyméretű zöldterületei üdülő- és sportcentrum kialakításának lehetőségét adják, idegen tőke, pályázati források bevonásával.

A táji környezet adottságaira, az egyedi természeti értékekre – Róbert-völgy, Túzoki-völgy – építve a horgász- a bakancsos-, a kerékpáros-, és lovasturizmus megszervezését tervezzük, annak intézményi háttérével együtt (fogadóállomások, horgásztanyák, táborhelyek, kerékpárkölcsonzók, javítók, lovastanyák, szálláshelyek és vendéglátóhelyek)

Az idegenforgalom nem elhanyagolható eleme a jó szervezőmunka mind a változatos programkínálat, mind a propaganda területén, valamint az ellátás és az ellátók folyamatos minőségi fejlesztése, képzése.

2.7.5. Foglalkoztatás, munkaerő-piaci helyzet

2.8. Infrastrukturális helyzet

A település hagyományos rendszerű közművekkel részlegesen ellátott, az alábbiak szerint, szakáganként részletezve:

2.8.1. Ivóvíz-ellátás, vízgazdálkodás

Előszállás vízellátását Daruszentmiklóssal együtt a község külterületén a 0254/12 helyrajzi számú ingatlanon lévő vízmű biztosítja. Az automatikus üzemű számítógép vezérelte vízmű két mélyfúrású kútból, 2x200 m³-es térszíni tározóból, vastalanító berendezésből áll, lekerekített védőterülete 40x80 méteres.

A vízműtelepről kiinduló DN200 KM PVC dimenziójú főnyomócső az Előszállást Daruszentmiklóssal összekötő közlekedési út bal oldalán halad, majd a vasutat keresztezve a 61 számú főút magasságában lép a község belterületére és működteti a település belső fogyasztói hálózatát. A vízellátó rendszer a közterületi utcák nyomvonalán haladva alapvetően kör rendszerben épült ki, csatlakozó ágvezetékekkel. A közüzemű vízellátásba a belterületi beépített ingatlanok cca. 90%-a bekapcsolódott, a községben az ÁNTSz előírásoknak megfelelően egy közkifolyó működik. A tűzvíz ellátást a közterületi vezetékekre telepített föld feletti tűzcsapok biztosítják.

2.8.2. Csatornahálózat, szennyvíztisztítás

Az Előszállás települést is magába foglaló régió földgázellátásának szolgáltatója a Déldunántúli Gázszolgáltató Rt. Dunaújváros Üzemigazgatósága. A regionális rendszer részeként a dunaújvárosi gázátadóból indul a nagyközépnymomású gerincvezeték, amely Baracs-Mezőfalva-Nagykarácsony-Előszállás községek primer gázellátását biztosítja. A település ellátását szolgáló vezeték jelzett nyomócsőről leágaztatva észak felől érkezik a községbe. A 0219 és 0209 helyrajzi számú földutak keresztezésébe telepített gáz nyomásszabályozó Előszálláson túl Daruszentmiklós ellátását is biztosítja. A fogyasztói hálózat a település minden belterületi utcájában kiépült, az igényszinteknek és terheléseknek megfelelően. A közüzemű gázellátás lehetősége minden belterületi beépített ingatlanon biztosított, a szolgáltatásba ténylegesen bekapcsolt lakóingatlanok számaránya cca. 80%-ra tehető. A gázellátó hálózat műszaki állapota jó, üzeme megbízható, rendeltetésszerű.

Szennyvízkezelés, pályázat rövid leírása

Szennyvíz elvezető hálózat és szennyvíztisztító telep nem üzemel, nem épült ki. Előszállás Nagyközség jelenlegi csatornázottsága: 0%

A háztartási és közületi szennyvizeket egyedi tárolókban gyűjtik. Az elméletileg keletkező szennyvízmennyiség ~10%-t szállítják el szippantó kocsival. A szippantott szennyvizek befogadója a dunaújvárosi szennyvíztisztító telep, mint legközelebbi ártalmatlanító hely, ~30 km szállítási távolság. A szennyvizek szippantását és elszállítását egy helyi vállalkozó végzi eseti megrendelések alapján. A szippantási és szállítási díj bruttó ~1680 Ft/m³. A településen csak kommunális szennyvíz keletkezik, illetve kerül elszállításra. Szippantott szennyvíz mennyisége: ~7000m³/év. Építési engedélyben rögzítettek szerint a szennyvíz tárolókat zárt kivitelben kell megvalósítani. Ez a feltétel azonban a régi tárolók esetében nem mindig teljesül, ezért a keletkező szennyvizek egy része elszikkad.

A község közigazgatási területén korábban működő folyékony hulladéklerakót az előírásoknak nem megfelelő kialakításuk miatt a hatóság bezáratta. Jelenleg erre a leürítőre szennyvíz elhelyezés már nem történik. Nincs olyan ipari létesítmény, amely előkezelendő vagy veszélyes anyagot tartalmazó ipari szennyvizet termelne.

A keletkező szennyvíz teljes egészében kommunális jellegű.

A projekt tervezési előzményeinek ismertetése

Előszállás Daruszentmiklós és Nagykarácsony településekkel együtt a szennyvízkezelési feladatok közös megoldására elvi vízjogi engedélyezési tervet és megvalósíthatósági tanulmányt készítettett annak Előszállás ekében, hogy tisztázza, a három település vonatkozásában a szennyvízkezelési feladatok végrehajtása közösen, vagy külön-külön célszerű-e. Az azóta kiírásra került pályázatok alapján azonban a három település nem tud közös pályázatot beadni, mivel a három település közül Előszállás szerepel a 25/2002 (II.27.) Korm. rendeletben önálló agglomerációként.

Előszállás Nagyközség Önkormányzata a település szennyvízelvezetése és szennyvíztisztítása megoldására elvi vízjogi engedélyezési tervet készített. A Közép- dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 94106/10 iktatószámom az elvi vízjogi engedélyt 2010. november 9.-én kiadta, amely 1 évig érvényes.

Megvalósítandó tevékenységek

A fajlagos mutatók alapján Előszállás központi belterületén a gyűjtőhálózat kiépítése indokolt. A pályázat összhangban van a 26/2002 (II.27.) Korm. rendeletben foglaltakkal, miszerint a szennyvízelvezető rendszert csak a gazdaságossági határig kell kiépíteni. A megvalósítandó településrészek 5 szennyvíz öblözetre oszthatók. A 26/2002 (II.27.) Korm. rendelet szerint az 1 km vezeték hosszra eső lakosságszám fajlagos mutató alapján valamennyi öblözetben eleget teszünk a követelménynek.

Gravitációs szennyvíz elvezetési technológia kialakítása Előszállás központi belterületén. A nagyközség szennyvízcsatorna hálózatának kiépítése után csatlakozik a nagyközségtől ÉK-re, a 0365/8 hrsz. ingatlanra tervezett új szennyvíztisztító telepre. A település szennyvizének elvezetése szerelt rendszerű csatornahálózattal tervezett. A térség geodéziai adottságai a vegyes rendszer kialakítását tette lehetővé. A település gravitációs gyűjtői műanyag csatornacsövekből és idomokból szerelt csatornarendszert alkotnak monolit beton tisztítóaknákkal és műanyag tisztítónyílásokkal.

Megvalósítandó létesítmény, eszköz	Mennyiség
Gravitációs szennyvízcsatorna gerinc	19 465m
Gravitációs bekötés	8 775m
Nyomóvezeték	3 760m
Átemelő	5db
Házi átemelő	26db
Szennyvíztisztító telep	224m ³ /d, 2233LE

Az I. sz. átemelő és a szennyvíztisztító telep területén kívül valamennyi tervezett átemelő önkormányzati ingatlanon valósul meg, a gravitációs szennyvízcsatorna gerinc, illetve a nyomóvezetékek magántulajdonban lévő ingatlanokat is érintenek. Az átemelő területére és a szennyvíztisztító telep területére kötött adás- vételi előszerződés, a magántulajdonú ingatlanokra vonatkozó szolgalmi megállapodásokat a pályázati dokumentáció tartalmazza.

Új szennyvíztisztító telep építését tervezzük.

Tisztító telep helye: Előszállás 0365/8 hrsz. ingatlan

Tisztított szennyvíz befogadója: Kossuth- telepi árok

Tisztítás kapacitása: 224m³/d

Lakosegyenérték: 2233LE

Megvalósítás: FIDIC sárga könyv

A tervezett szennyvíztisztítási technológia megnevezése: mesterséges biológiai tisztítás.

A tisztítástechnológia leírása

A technológia kétmedencés SBR rendszerű biológiai tisztítás, nitrifikációval, denitrifikációval, biológiai és vegyszeres P eltávolítással, fertőtlenítéssel, zárt iszapvíztelenítéssel. Az egész létesítmény, a technológiai műtárgyak, a gépház és szociális épületrész egy tömbbe épül, részben földbe süllyesztve, részben kiemelve.

Szennyvíziszap elhelyezése

Az Iszap az adonyi lerakón kerül elhelyezésre, ahol rothasztásra kerül.

Befogadó bemutatása

Befogadó neve: Kossuth-telepi árok

Bevezetés szelvény száma: 6 + 245 km

Vízminőségi kategória: IV.

Részvízgyűjtő: 1 Duna

Tervezési részegység: 1 – 4 Duna jobb part a Tasi zsilipről a déli országhatárig

Alegység: 1 – 11 Sió

Vízfolyás jellege: természetes vízfolyás

Állandó vízfolyás

Vízvédelmi területi besorolás: Általános védettségű befogadó

Működtetési struktúra

A kivitelezés befejezése után a műszaki átadás átvétel és próbaüzem sikeres lezárását követően az elkészült szennyvízcsatorna hálózat és szennyvíztisztító telep üzemeltetésére az Önkormányzat a „2003. évi CXXIX törvény a közbeszerzésekről” alapján közbeszerzési eljárást kíván lefolytatni.

2.8.3. Villamosenergia- és gázellátás

A szóban forgó települést is magába foglaló tágabb térség közép feszültségű villamosenergia ellátását 20 kV-os szabadvezeték hálózat biztosítja. A rendszer táppontja a sárbogárdi 120/20 kV-os alállomás. A jelzett 20 kV-os hálózat a község belterületén nyolc 20/0,4 kV-os kommunális oszloptranzformátort lát el tápenergiával. Három önálló állomás biztosítja, biztosította a külterületen lévő mezőgazdasági üzemek ellátását, kettő a déli településrészen lévő zártkertek, tanyák energiaellátását szolgálja, önálló oszloptranzformátora van a vízműtelepnek.

A transzformátorokból kiinduló kisfeszültségű fogyasztói hálózat légvezetékes kiépítettségű, A település valamennyi beépített ingatlan jelenlegi igény szintjének megfelelően villamos energiával ellátott, illetve ellátható. A közvilágítási hálózat a 0,4 kV-os légvezeték hálózatra támaszkodva épült ki, vasbeton oszlopokon, általában korszerű lámpatestekkel, gázkisüléses lámpákkal, általában irányfény jelleggel.

Az Előszállás települést is magába foglaló régió földgázellátásának szolgáltatója az Déldunántúli Gázszolgáltató Rt. Dunaújvárosi Üzemigazgatóság utódja a E.ON Déldunántúli régiója. A regionális rendszer részeként a dunaújvárosi gázátadóból indul a nagyközépnomású gerincvezeték, amely Baracs-Mezőfalva-Nagykarácsony-Előszállás községek primer gázellátását biztosítja. A település ellátását szolgáló vezeték jelzett nyomócsőről leágaztatva észak felől érkezik a községbe. A 0219 és 0209 helyrajzi számú földutak keresztezésébe telepített gáz nyomásszabályozó Előszálláson túl Daruszentmiklós ellátását is biztosítja. A fogyasztói hálózat a település minden belterületi utcájában kiépült, az igény szinteknek és terheléseknek megfelelően. A közüzemű gázellátás lehetősége minden belterületi beépített ingatlanon biztosított, a szolgáltatásba ténylegesen bekapcsolt lakóingatlanok számaránya cca. 80%-ra tehető. A gázellátó hálózat műszaki állapota jó, üzeme megbízható, rendeltetésszerű.

2.8.4. Hulladékgazdálkodás

A hulladék kezelését, azaz összegyűjtését, elszállítását, ártalommentes elhelyezését, valamint a szolgáltatás folyamatosságának biztosítását Előszállás közigazgatási területén a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás által lebonyolított közbeszerzési eljárást követően, a Dunanett Kft. (2400 Dunaújváros, Budai Nagy Antal u. 2.) (a továbbiakban: Közzszolgáltató) végzi és biztosítja.

2.8.5. Távközlés-hírközlés

A régió vezetékes távközlési szolgáltatója az INVITEL Távközlési Szolgáltató Rt. Előszállás a dunaújvárosi primer körzethez tartozik. A dunaújvárosi HOST főközpontból kiinduló Dunaújváros-Sárbogárd gyűrű részeként a település primer távbeszélő ellátására fényvezető optikai kábelhálózat létesült. A központból kiinduló községi előfizetői hálózat sugaras rendszerben épült ki, zömében réz vezetőjű földkábel, melyhez főként a külterületen légvezetékes szakaszok csatlakoznak. A településen az INVITEL Rt. színvonalas szolgáltatást nyújt, igény esetén mód van ADSL rendszerű hálózati csatlakozásra, illetve a távbeszélő hálózaton keresztül lehet igénybe venni az Internet, ezen belül az e-mail szolgáltatásokat. A Teleház e Magyarország pontként működve lehetőséget biztosít a nyilvános Internet

használatra. A vezetékes távbeszélő szolgáltatásba ismereteink szerint a beépített ingatlanok mintegy 80%-a bekapcsolódott.

A községben a kábeltelevíziós hálózat csak részben épült ki, a lefedettség 35-40%-osra tehető. A vezetékek nélküli távbeszélő ellátást tekintve a térség a vezető mobil szolgáltatók által jól lefedett. Különösen jó szolgáltatást nyújt a Pannon GSM, a település területén található - volt szárítóüzem közelében - toronyra telepített antennáknak és sugárzóknak köszönhetően.

2.8.6. Közlekedés

Egy térség fejlesztésének alapfeltétele a közlekedési hálózat kialakítása mind közúti, mind vasúti vonatkozásban. A főhálózati elemeknek a lakott településeket elkerülve kell a nagyobb térségek közötti kapcsolatot biztosítaniuk, a mellékhálózati elemeknek kell a településeket egymással és a főhálózattal összekötni.

A szűkebb térség úthálózatának fejlesztésében is fő szempont a zsák települések megszüntetése, és a főhálózati elemekkel minél rövidebb kapcsolat létrehozása. Ezt a célt szolgálta a 6211 sz. összekötőút meghosszabbítása Nagykarácsonyból Mezőfalvára.

Előszállás község területén a közlekedésfejlesztés fő céljai:

- Az M6 autópálya csomópontjának megépítése a régi 61-es úton
- A község belső úthálózatának szilárd burkolattal való kiépítése
- A terek, csomópontok rendezése (Fő tér, Balatoni út -Nagykarácsonyi út illetve Bem út csatlakozása)
- Parkolók építése (templom, temető, vasútállomás)
- Autóbusz megállóhely létesítése a Petőfi útnál
- Róbert-völgyben útépítés Nagykarácsony felé
- Új utcák kiszabályozása a fejlesztési területeken
- Önálló kerékpárút a Balatoni út mellett
- Kerékpárút Daruszentmiklós és Nagykarácsony irányában
- Tisza – Balaton kerékpárút a 61 sz. főút mellett

2.9. Környezeti elemek állapota

A település területének egy része – Előszállási-völgy – része a NATURA 2000 területeknek és nagy területe részét képezi a 2003. évi XXVI. tv. 3/1. melléklete által megállapított ökológiai hálózatnak is. Ezek a területek mind természet- mind tájvédelmi szempontból értékesek, beépítésük nem lehetséges, zavarásukat a határos területeken folyó tevékenységek korlátozásával meg kell akadályozni. A zöldfelületi ellátás - mint faluhelyen általában - jó, de elsősorban belterületen szerkezetén és minőségén lehet, sőt szükséges javítani. A településen jelenleg megoldatlan a szennyvízkezelés, de az elnyert pályázat kivitelezése folyik, és

remélhetőleg 2015 augusztusára ez a kérdés megoldódik. A településen döggút nincs, az elhullott nagy testű állatokat Soltra szállítják.

Jelentős a 61-es főút zaj, rezgés és légszennyezése, elsősorban az átmenő teherforgalom miatt. (talaj, zaj, levegő, felszíni és alatti vizek)

2.10. PREADIUM FUTURE 2005

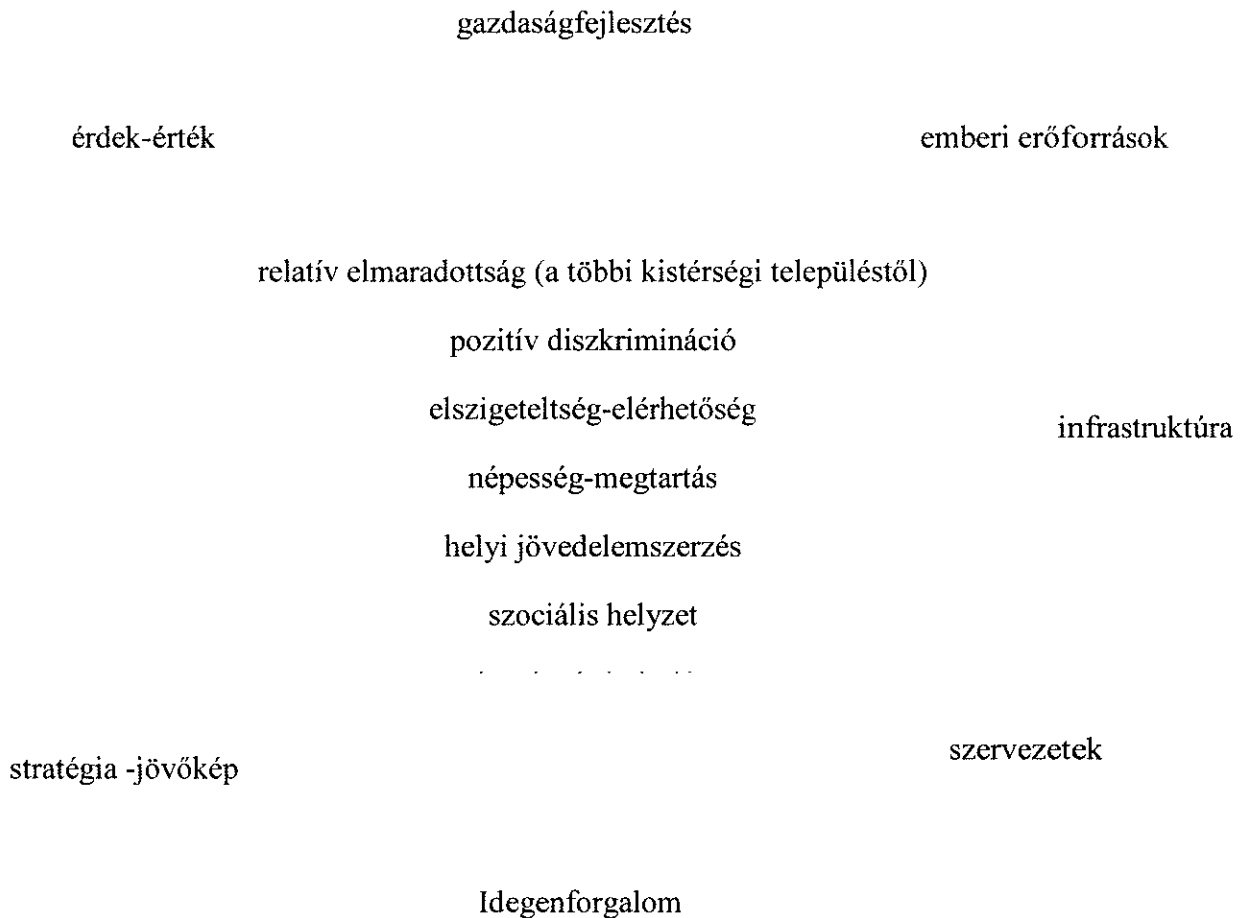
Az előzmények feltárásához mindenféleképpen hozzátartozik azon munkák ismertetése, bemutatása és elemzése is melyek már fenntartható fejlődés helyi programja előtt készültek, és már vizsgálták ezen területe. Egy ilyen volt a lentebb ismertetett program is 2005-ben.

Praedium Future Program

Az Európai Bizottság által ajánlott tervezési metodika, a Projekt Ciklus Menedzsment (továbbiakban PCM) első fázisa a programozás. Ebben a szakaszban kell meghatározni a szituációt, amelyben a fejleszteni kívánt szervezet él. A szituációelemzésben körvonalazódnak a fontosabb problémák, amelyekre célokat kell építeni, és a célok eléréséhez az előbbiekhöz szorosan kapcsolódó – arra épülő – prioritás és intézkedésrendszer kell kidolgozni, amely hatékonyan tud hozzájárulni a célok eléréséhez. A PCM következő fázisa az azonosítás, amikor az egyes intézkedésekhez kapcsolódóan konkrét projekteket kell megfogalmazni.

Első lépésként tehát – egy részletesebb tervezési folyamat kezdeteként – csak a programozási fázist vittük végig a Dunaújváros kistérség déli mikrotérségére – azaz Baracs, Daruszentmiklós, Előszállás és Nagykarácsony településekre – nézve. E fázis keretein belül elsőként fel kell mérni a vizsgált entitás (szervezet, terület, stb.) pozitív és negatív jellemzőit és a külső hatótényezőket. Ennek Előszállás ekében készítettük el a mikrotérség SWOT-elemzését, amely egy szabad ötletelés (brainstroming) keretein belül felsorolt jelen idejű megállapításokból és ezen megállapítások kategorizálásából, pontosításából állt.

A szabad ötletelés alkalmazásakor moderátorok koordinálása mellett – akik a külső szakértők voltak – a településeket érintő belső vagy külső hatásokat, jellemzőket, megállapításokat soroltak fel az érintettek, amelyek szigorúan a jelen helyzetre vonatkoznak. Annak Előszállás ekében, hogy a megállapítások a társadalmi-gazdasági élet minden területére kiterjedjenek és a rendszerszemlélet a munkának már e kezdeti szakaszában megjelenjen, úgynevezett hívószavakat használtunk a következő elrendezésben:

A kétórás csoportmunka után a csoportok jelen idejű megállapításait összevetettük, pontosítottuk, így készült el az alábbi lista (amely már a programozási fázis későbbi lépéseinél eszközölt módosításokat is tartalmazó végleges lista):

1. Három település valamikor egy települést alkotott, amelynek hatásai ma is érzékelhetőek (pl: családi kapcsolatok)
2. A négy település a kistérség, a megye és a régió déli periferiáján található (halmozottan periférikus helyzetű)
3. Paraszti feudális hagyományokkal rendelkező, mezőgazdasági terület
4. A munkahely teremtő beruházások nem erre a térségre irányulnak
5. Minden településen a legnagyobb helyi foglalkoztató az önkormányzat

6. Forráshiányos a térség
7. Csökkenő mértékű, de nagy számú ingázó az aktív keresők között
8. A helyiek bérjövödelmének jelentős része Dunaújvárosban keletkezik
9. Emberi erőforrások (különösen a szakképzettek) jelentős része (60%) a városban van lekötve
10. A kötelező feladatok ellátásához szükséges intézmények lényegében kiépítettek
11. Nincsenek munkalehetőségek helyben (nagyobb foglalkoztatók hiánya)
12. A munkaerő szerkezet csak alacsony jövedelmi lehetőségeket tesz lehetővé
13. Vannak a jövőre irányuló elképzelések a kistérségben
14. Egyik település sem ÖNHIKI-s, az alap gazdálkodási feladatoknak eleget tud tenni
15. A gazdaságfejlesztés közös érdekeken alapul, vannak közös érdekek
16. Szennyvízcsatorna hiánya, helyi szennyvízkezelés hiánya
17. A szennyvízkezelő nagy rendszerek nem elérhetőek
18. Nehézkes a tömegközlekedés
19. A tömegközlekedés a dunaújvárosi munkáltatók Előszállás eke mentén szerveződik
20. Vezetékes víz, gáz, esetenként kábeltévé, telefon gerinchálózat adott
21. Alacsony a burkolt belterületi utak aránya
22. A burkolt utak hiánya akadály a gazdaságfejlesztésnek
23. Intézmények felújításra, eszközpótlásra szorulnak
24. A térség belülről is tagolt, elszigetel részekkel rendelkezik (Daruszentmiklós belső periferia)
25. A gazdaságfejlesztés idegenforgalmi szegmensének peremfeltételei adottak
26. Országos jelentőségű átmenő forgalom van jelen a térségben
27. Az egészségügyi ellátás rendszere kialakult, rendezett
28. Fejletlen a szolgáltatási szféra
29. Alapszolgáltatások rendelkezésre állnak
30. Az iskolák között élő szakmai kapcsolat van
31. Ökológiai és természetközeli állapotú területek vannak a térségben
32. Ökológiai és természetközeli állapotú területek védelme nem megoldott
33. Oktatási intézményeknek van kapcsolata a Nagyközségi oktatási intézményekkel
34. Szilárd hulladékkezelés megoldott
35. A migráció magas
36. Népeség stagnál

37. Bevándorlók szociálisan hátrányos helyzetűek, növelhetik a munkanélküliséget és az ellátottak számát
38. A kivándorlók szakmailag képzettebbek
39. Az értelmiség egy része társadalmi aktivitását nem helyben fejt ki
40. A tervek szerint az M6-os és M8-as autópályának több leágazási csomópontja is lesz a térségben
41. A térségben jelentős számú civil szervezet működik
42. A területfejlesztésben a civil szervezetek részvétele esetleges
43. Nincs a településeknek és a térségnek fejlesztési stratégiája
44. Három település település-szerkezeti terve jelenleg készül
45. Bizalomerosztó lépésekre van szükség a települések és Dunaújváros között
46. A négy településnek szüksége van Dunaújvárosra, míg Dunaújvárosnak nincs szüksége a településekre az érintettek szerint
47. A térségi együttműködés nincs szinkronban az érdekek mentén
48. Dunaújváros nem ismerte fel a gazdasági együttműködés előnyeit, lehetőségeit a négy településsel
49. A közigazgatás szakmai egyenjogúsága fejlesztésre szorul a négy település és a Nagyközség között
50. Fejlesztésre szorul a koordináció a négy település között
51. A kihívásokhoz képest a helyi humán erőforrás is fejlesztésre szorul
52. Baracs önkormányzatának tulajdonában van a sportrepülőter
53. Baracs rendelkezik Duna-parttal
54. A Duna-parton a Natura 2000 program korlátozza a fejlesztéseket
55. Az M6-os és M8-as gyorsforgalmi utak találkozási csomópontja Baracs külterületén épül ki
56. Történelmi lelőhelyek találhatóak Baracson

A fenti megállapításokat ezután közös munkával kategorizáltuk, hogy a térség belső, pozitív vagy negatív jellemzője-e, vagy a térségre kívülről ható – szintén pozitív vagy negatív – adottság, trend, folyamat-e. A jelen idejű megállapítások természetesen módosíthatóak, pontosíthatóak, illetve kiegészíthetőek voltak. Ötödik kategóriaként jelentek meg azok a megállapítások, amelyek nem kerültek bele a SWOT-táblázatba. Ennek oka vagy egy megállapítás semleges volta, vagy későbbi felhasználása (célként vagy tevékenységként) lehetett. E munka eredményeként készült el a térség helyzetét átfogóan bemutató SWOT-elemzés, amelyet táblázatban láthatunk (zárójelben a megállapítás sorszámával):

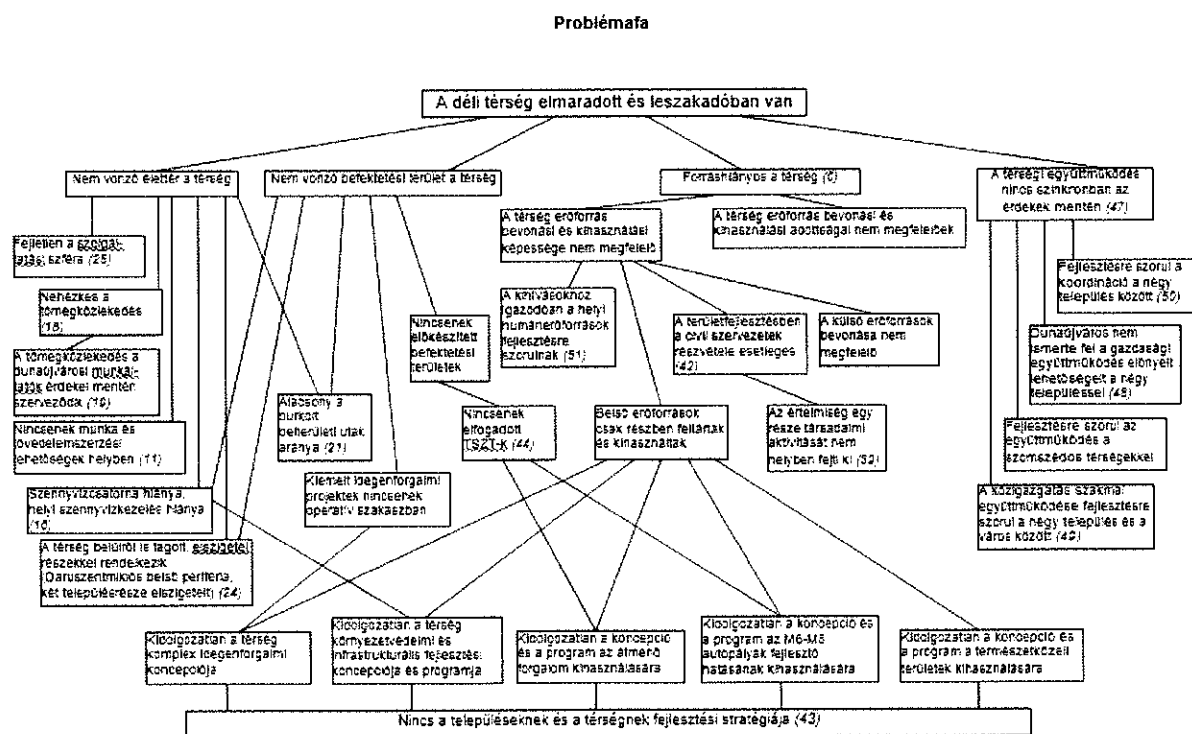
Belső feltétel	
Erősség: bármely belső kapacitás, amely segít a lehetőségek kihasználásában és a veszélyek elleni harcban	Gyengeség: belső állapot, vagy bármely belső hiány, amely erősségek és lehetőségek kihasználását veszélyezteti
Három település valamikor egy települést alkotott, amelynek hatásai ma is érzékelhetők (pl: családi kapcsolatok) (1)	Minden településen a legnagyobb helyi foglalkoztató az önkormányzat (5)
A kötelező feladatok ellátásához szükséges intézmények lényegében kiépítettek (10)	Forráshiányos a térség (6)
Vannak a jövőre irányuló elképzelések a kistérségben (13)	Csökkenő mértékű, de nagy számú ingázó az aktív keresők között (7)
Egyik település sem ÖNHIKI-s, az alap gazdálkodási feladatoknak eleget tud tenni (14)	A helyiek bérjövödelmének jelentős része Dunaújvárosban keletkezik (8)
A gazdaságfejlesztés közös érdekeken alapul, vannak közös érdekek (15)	Emberi erőforrások (különösen a szakképzettek) jelentős része (60%) a városban van lekötve (9)
Vezetékes víz, gáz, esetenként kábeltévé, telefon gerinchálózat adott (20)	Nincsenek munkalehetőségek helyben (nagyobb foglalkoztatók hiánya) (11)
<u>A gazdaságfejlesztés idegenforgalmi szegmensének peremfeltételei adottak (25)</u>	A munkaerő szerkezet csak alacsony jövedelmi lehetőségeket tesz lehetővé (12)
Az egészségügyi ellátás rendszere kialakult, rendezett (27)	Szennyvízcsatorna hiánya, helyi szennyvízkezelés hiánya (16)
Alapszolgáltatások rendelkezésre állnak (29)	Alacsony a burkolt belterületi utak aránya (21)
A négy település iskolái között élő szakmai kapcsolat van (30)	A burkolt utak hiánya akadálya a gazdaságfejlesztésnek (22)
Oktatási intézményeknek van kapcsolata a Nagyközségi oktatási intézményekkel (33)	Intézmények felújításra, eszközpótlásra szorulnak (23)
Szilárd hulladékkezelés megoldott (34)	A térség belülről is tagolt, elszigetelt részekkel rendelkezik (Daruszentmiklós belső periferia, két településrésze elszigetelt) (24)
A térségben jelentős számú civil szervezet működik (41)	Fejletlen a szolgáltatási szféra (28)
Három település település-szerkezeti terve jelenleg készül (44)	Népesség stagnál (36)
Baracs önkormányzatának tulajdonában van a sportrepülőtér (52)	Az értelmiség egy része társadalmi aktivitását nem helyben fejezi ki (39)
Baracs rendelkezik Duna-parttal (53)	A területfejlesztésben a civil szervezetek részvétele esetleges (42)
Történelmi lelőhelyek találhatók Baracson (56)	Nincs a településeknek és a térségnek fejlesztési stratégiája (43)
	Bizalomhiány van a települések és Dunaújváros között (45)
	A térségi együttműködés nincs szinkronban az érdekek mentén (47)
	A közigazgatás szakmai egyenjogúsága kívánatos a négy település és a Nagyközség között (49)
	Fejlesztésre szorul a koordináció a négy település között (50)
	A kihívásokhoz képest a helyi humán erőforrás is fejlesztésre

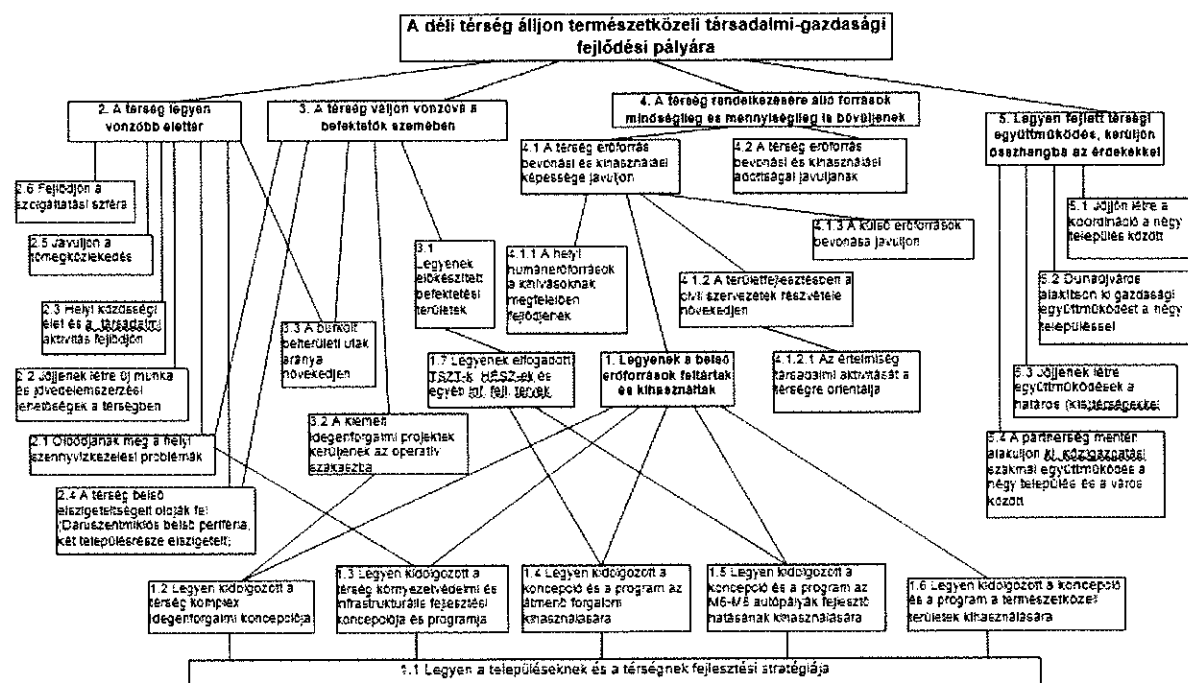
	<p>szorul (51)</p> <p>Kidolgozatlan a térség komplex idegenforgalmi koncepciója</p> <p>Kidolgozatlan a koncepció és a program az átmenő forgalom kihasználására</p> <p>Kidolgozatlan a koncepció és a program az M6-M8 autópályák fejlesztő hatásának kihasználására</p> <p>Kidolgozatlan a koncepció és a program a természetközeli területek kihasználására</p> <p>Fejlesztésre szorul az együttműködés a szomszédos térségekkel</p>
Külső feltétel	
Lehetőség: olyan külső körülmény vagy jellemző, amelyre tevékenységet lehet építeni az átfogó cél elérése Előszállás ekében	Veszély: bármilyen külső trend vagy körülmény, amely kedvezőtlenül befolyásolhatja az átfogó cél megvalósítását
<p><u>Országos jelentőségű átmenő forgalom van jelen a térségben (26)</u></p> <p>Ökológiai és természetközeli állapotú területek vannak a térségben (31)</p> <p>A tervek szerint az M6-os és M8-as autópályának több leágazási csomópontja is lesz a térségben (40)</p> <p>Az M6-os és M8-as gyorsforgalmi utak találkozási csomópontja Baracs külterületén épül ki (55)</p>	<p>A négy település a kistérség, a megye és a régió déli periferiáján található (halmozottan periférikus helyzetű) (2)</p> <p>A munkahely teremtő beruházások nem erre a térségre irányulnak (4)</p> <p>A szennyvízkezelő nagy rendszerek nem elérhetőek (17)</p> <p>A helyközi tömegközlekedés fejlesztésre szorul (18)</p> <p>A tömegközlekedés a dunaujvárosi munkáltatók Előszállás eke mentén szerveződik (19)</p> <p>Ökológiai és természetközeli állapotú területek védelme nem megoldott (32)</p> <p>A migráció magas (35)</p> <p>Bevándorlók szociálisan hátrányos helyzetűek, növelhetik a munkanélküliséget és az ellátottak számát</p> <p>A kivándorlók szakmailag képzettebbek (37)</p> <p>A négy településnek szüksége van Dunaújvárosra, míg Dunaújvárosnak nincs szüksége a településekre az érintettek szerint (46)</p> <p>Dunaújváros nem ismerte fel a gazdasági együttműködés előnyeit, lehetőségeit a négy településsel (48)</p> <p>A Duna-parton a Natura 2000 program korlátozza a fejlesztéseket (54)</p>

Az 56 megállapításból tehát 54 került be a táblázatba, míg 5 új megállapítás is született (a gyengeségek cellában).

Következő lépésként a problémafát alakítottuk ki, amely a programozás egyik legnehezebb, legidőigényesebb és központi eleme, ezért nem is szabad sajnálni a ráfordított energiákat. Itt először a térség helyzetét átfogóan leíró problémát és azokat a főbb problémákat kell megfogalmazni, amelyek alá csoportosítani lehet a SWOT-ban leírt problémamegállapításokat. Ezek alkotják a problémafa tetejét, amely megfogalmazások a helyzetelemzésben nem szerepelnek átfogó voltuk miatt.

A problémafa a helyzet komplexitásához híven bonyolult lett, de átlátható, a főbb problématerületek megjelennek, és jól elkülönülnek. Így láthatjuk, hogy a térség nem vonzó, mint élettér és mint gazdasági terület, és nincsenek meg a fejlesztéshez szükséges átfogó és összekapcsolódó elképzelések, az együttműködés és a szükséges források. Ezen főbb problémák miatt a mikrotérség elmaradt a kistérség, a régió és az ország más területeihez (az átlaghoz) képest, és ez az elmaradottsága jelen állapotában csak növekszik, azaz leszakadóban van. Az Európai Unió regionális politikájának – amely már a miénk is – egyik alapvetése pont a felzárkóztatás.

A problémafát már könnyebb lépés volt átalakítani célfává, amelyben céljellegűek a megfogalmazások. Láthatjuk, hogy a felépítés alig változott, ez azt jelenti, hogy a problémákat jól sikerült megfogalmazni és rendszerezni, ezért a célok hozzájuk igazíthatóak voltak. Két kisebb változást eszközöltünk: a tömegközlekedésre vonatkozó két problémát egybevitük (18 és 19-es megállapításból a 2.5-ös cél), és új célként, igényként fogalmazódott meg a 2.3-as cél.

A műhelymunka során kirajzolódott a résztvevők előtt a mikrotérség helyzete, lehetőségei. Ez alapján megállapíthattuk, hogy a déli települések jelenleg hátrányos helyzetben vannak, de vannak lehetőségeik is, mégpedig igen jelentős fejlesztési lehetőségeik. Itt említhetjük meg az M6 és M8-as autópályákat, amelyek metszéspontja a Dunaújváros kistérség déli részén fekszik majd, és a tervek szerint 2006 őszén már készen is lesz, vagy a Mikulásfalva-Nagykarácsony turisztikai projektet. Emellett viszont olyan értékekkel is rendelkeznek, amelyekre építeni lehet, és amelyeket érdemes megőrizni. Ez a természetközeli állapot, amely most még elmaradottságnak tűnik, azonban a jövőben – kapcsolódva a lehetőségekhez – már pozitívum lesz. Például Budapest akár fél órán belüli elérése egy igazi lakóövezeti funkciót is adhat a településeknek, amely az említett természeti értékeknek hála versenyképes lehet ezen a speciális piacon.

Így alakult ki az átfogó cél megfogalmazása: a déli térség álljon természetközeli társadalmi-gazdasági fejlődési pályára. Azaz a társadalom és gazdaság fejlesztése kerüljön összhangba a természeti értékek megőrzésével, amelyek a mikrotérség egyik jelentős piaci előnyei, lehetőségei lesznek.

A célfa táblázatba rendezésével és tevékenység-alapúvá fogalmazásával készült el a prioritás és intézkedéstáblázat.

Az első prioritás a belső erőforrások feltárása és kihasználása, azaz a mikrotérség alapvetően a „saját hajánál fogva” akarja kiemelni magát nehéz helyzetéből. Ehhez pedig konkrét és összhangban lévő fejlesztési elképzelések, koncepciók, tervek szükségesek.

A lakosok életterének és a befektetési környezetnek a vonzóbbá tétele szorosabban kapcsolódik egymáshoz, mint a többi prioritáshoz, hiszen a befektetőknek képzett munkaerő (is) kell, a képzett munkaerőnek pedig kellemes életter. A szoros kapcsolatot mutatja a 2.1, 2.4, 3.3 és 3.4 intézkedések egy cellában való feltüntetése, mivel azok mindkét prioritáshoz nagymértékben kapcsolódnak.

A déli mikrotérség (Baracs, Daruszentmiklós, Előszállás, Nagykarcsony) fejlesztésének prioritásai és intézkedései

A déli térség természetközeli társadalmi-gazdasági fejlődési pályára állítása				
1. A belső erőforrások feltárása és kihasználása	2. A térségi életter vonzóbbá tétele	3. A térségi befektetési környezet vonzóbbá tétele	4. A térség rendelkezésére álló források minőségi és mennyiségi bővítése	5. Térségi együttműködések fejlesztése, kialakítása
1.1 A települések és a térség fejlesztési stratégiájának kidolgozása 1.2 A térség komplex idegenforgalmi koncepciójának és programjának kidolgozása 1.3 A térség környezetvédelmi és infrastrukturális fejlesztési koncepciójának és programjának kidolgozása 1.4 Az átmenő forgalom kihasználása irányuló koncepció és a program kidolgozása 1.5 Az M6-M8 autópályák fejlesztő hatásának kihasználására irányuló koncepció és a program kidolgozása 1.6 A természetközeli területek kihasználására irányuló koncepció és a program kidolgozása 1.7 ISZIK, HESZ-ek és egyéb tervek kidolgozása	2.1 Helyi szennyvízkezelési problémák megoldása 2.4 A térség belső infrastrukturális kapcsolatainak fejlesztése 2.2 Munka és jövedelemszerzési lehetőségek létrehozása a térségben 2.3 Helyi közösségi élet, társadalmi aktivitás fejlesztése 2.5 A tömegközlekedés fejlesztése 2.6 A szolgáltatás: szféra fejlődésének és elérésének elősegítése 2.7 Lakossági építési területek kialakítása és kihasználása	3.3 Települési és térségi marketing tervek kidolgozása és megvalósítása 3.4 A belterületi utak burkolása 3.1 Befektetési területek előkészítése és kihasználása, befektetésbiztosítás 3.2 A kiemelt idegenforgalmi projekt operatív szakaszainak előkészítése és indítása	4.1 A térség erőforrás bevonási és kihasználási képességének javítása 4.1.1 A helyi humánerőforrások a kihívásoknak megfelelő fejlesztése 4.1.2 A területfejlesztésben a civil szervezetek részvételének elősegítése 4.1.2.1 Az értelmiség helyi társadalmi aktivitásának elősegítése 4.1.3 A külső erőforrások bevonásának elősegítése 4.2 A térség erőforrás bevonási és kihasználási adottságainak javítása 4.2.1 Funkciórészteljesítés 4.2.2 Személyi, tárgyi feltételek megteremtése	5.1 A négy település közötti fejlesztési koordináció létrehozása és működtetése 5.2 A négy település Dunaújvárossal való gazdasági-társadalmi együttműködésének kialakítása 5.3 A négy település határos (külső) területekkel való együttműködésének kialakítása 5.4 A partnerség mentén a közigazgatási szakmai együttműködés fejlesztése a négy település és Dunaújváros között

A fejlesztésekhez elengedhetetlen az erőforrások mennyiségi és minőségi bővítése (forrásbevonás fejlesztése) és az együttműködések fejlesztése, az együttműködésekben meglévő lehetőségek kihasználása.

A négy település polgármestereinek és az ACÉL-HÍD Program munkacsoportjának közös elképzelése szerint a fentiekből következően az alábbi feladatokat kell rövidtávon megvalósítani (zárójelben a becsült költsége):

1. Mikrotérségi-települési operatív programok: belső erőforrások számbavétele, helyzetelemzések, intézkedések kibontása, stb. (3 M Ft)
2. Térségi marketing terv elkészítése (2,5 M Ft)
3. A kiemelt idegenforgalmi projektek operatív szakaszainak indítása (?)
4. Szennyvízkezelési megvalósíthatósági tanulmány készítése (2-5 M Ft)
5. Projekttervezési, pályázatírási és projektmenedzsment képzések lebonyolítása (2 M Ft)
6. Együttműködések kialakítása, bizalomépítés (fejlesztőkkel, egymással és a kistérséggel)
7. Civil szféra bevonása, civil háttér megteremtése

Végül egy utolsó lépésként a fejlesztési programnak nevet is adtak a polgármesterek. A szabad ötletelés keretein belül felmerült számos változat közül a résztvevők a Praedium Future nevet választották, utalva a négy település közös múltjára és a mikrotérség jövőjére.

3. Helyzetelemezés

A LOCAL AGENDA 21 program a lakosság részvételén is alapszik.

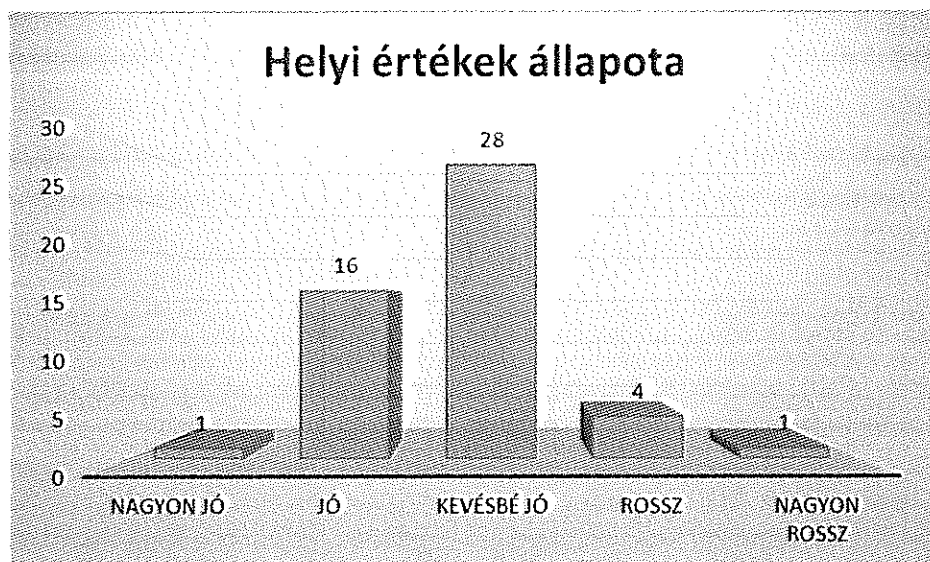
A Nagyközség környezetvédelmi, gazdasági és társadalmi helyzetének felméréséhez és a helyzetértékelés elkészítéséhez kElőszállás űveket készítettem, melyet a lakosság és a fiatalabb populációt is megközelítve az általános iskola számára küldtem meg. A kElőszállás űvek kiértékelésének eredményei rávilágítanak a lakosság által megfogalmazott megoldandó feladatok körére és a lakosság Előszállásról való véleményére.

3.1. Kérdőívek kiértékelése

3.1.1. Lakossági kérdőívek

Lakossági kérdőíveket 48-an töltötték ki. A közintézmények dolgozóit kerestem meg első körben (iskola, óvoda, polgármesteri hivatal), így fordulhat elő, hogy a diplomások aránya magas, valamint a megkérdezettek túlnyomó többsége nő, hiszen a három közintézményben összesen 3 férfi dolgozik. A megkérdezettek nem mindegyike válaszolt minden kérdésre és van olyan kérdés, ahol több választ is adtak. A sorba állítás feladatoknál nem mindenki értette meg a feladatot ezért volt olyan, aki többször is kiadta ugyanazt a sorszámot, bár ezzel nem rontotta el a feladatot, mert így is értékelhető.

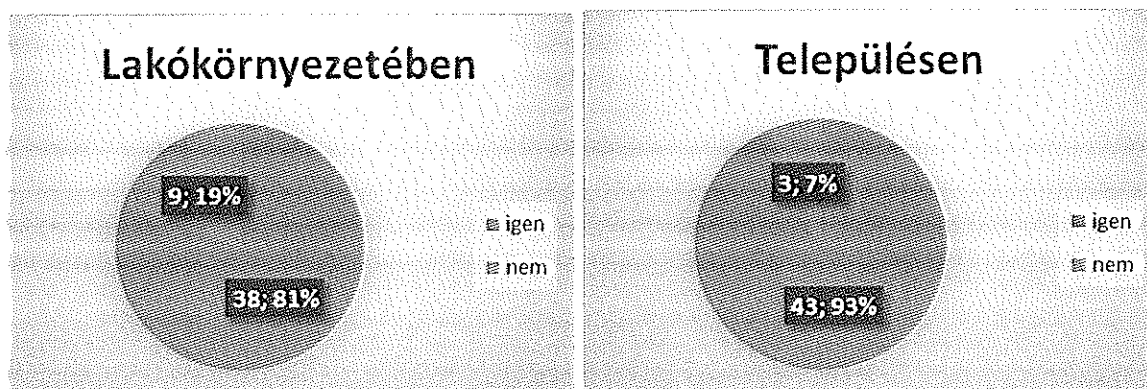
Az első kérdésben arra kerestük a választ, hogy az itt élő lakosok milyenvéleménnyel vannak a helyi értékek állapotáról.

10. ábra: A helyi értékek állapota

A legtöbben a "kevésbé jó" pontot jelölték meg, melynek a legfőbb oka talán az, hogy a településen van egy kastély és felújításra szorul. Ennek az épületnek a sorsát a helyiek nagyon a szívükön viselik, bár sajnos nem helyi kezelésben van. A másodiknak jelölt "jó" pont talán annak szól, hogy az utóbbi években elkezdődött a nem túl nagy öltéssel helyreállítható helyi értékek megmentése.

A következő két kérdésben arra voltunk kíváncsiak, hogy a kérdőívet kitöltő mennyire szívesen él ezen a településen és közvetlen lakókörnyezetében (szívesen él-e itt).

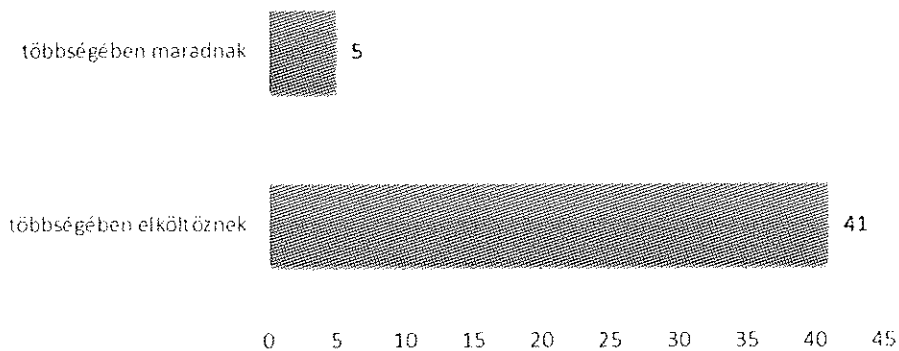

11. ábra: Szívesen él-e a településen lakókörnyezetében

Mindkét esetben az "igen"-ek száma sokkal több, bár meglepő, hogy a lakókörnyezetükkel majdnem háromszor annyian elégedetlenek.

A következőkben arra a kérdésre kerestük a választ, hogy mekkora a Nagyközség megtartó ereje, maradnak vagy mennek a fiatalok?

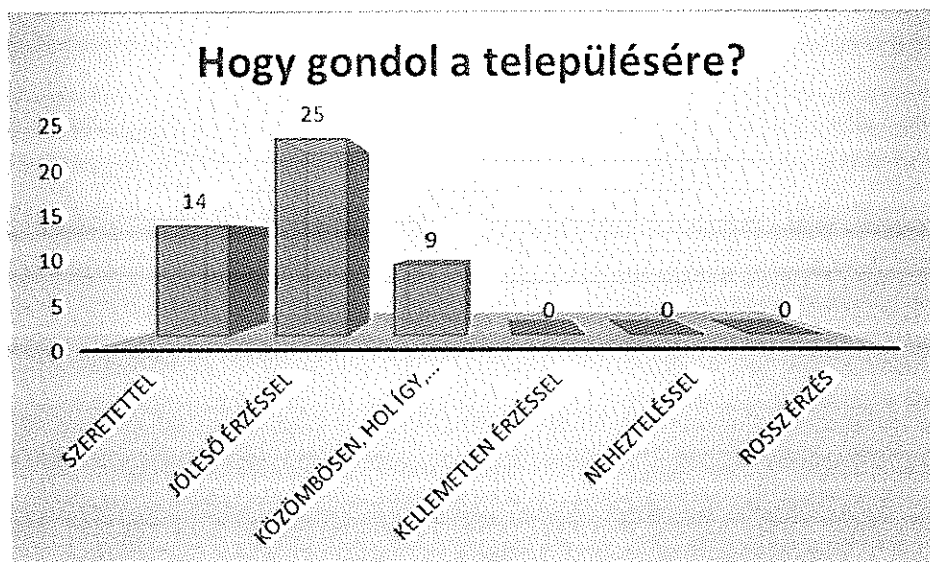
A felnővekvő gyermekek maradási hajlama

12. ábra: A felnővekvőgyermekekmaradási hajlama

Sajnos az eredmény a község jövőjére nézve nem kedvező. Megállapítható, hogy Előszállás létszáma a környező településekkel együtt csökken. Ez már évek óta tendencia. Az utóbbi 5 évben kb. hatvan fővel kevesebben élnek a településen. A biztató az, hogy az elköltözött fiatalokból egyre többen jönnek vissza és telepednek el.

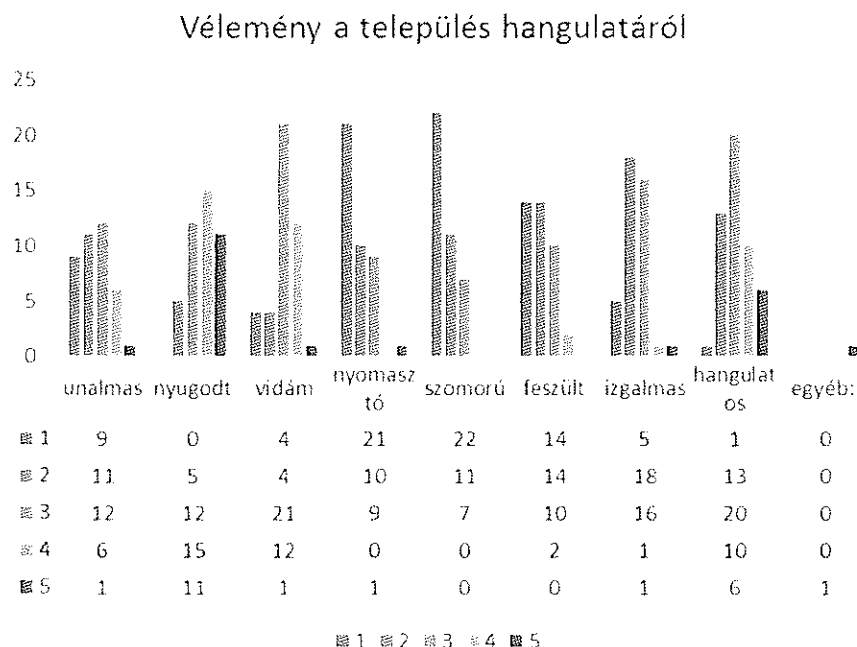
Milyen érzésekkel gondol a településére? Ez állt az ötödik kérdésben.

13. ábra: A felnővekvőgyermekekmaradási hajlama

A megkérdezettek túlnyomó többsége a "jóleső érzéssel" pontot jelölte meg. Elmondható az is, hogy egyetlen válaszadó sem jelölt meg negatív választ. Úgy gondolom, hogy ez nagyon jó eredmény.

A hatodik kérdés: Az egész település hangulatáról mi a véleménye? Osztályozzon 1-től 5-ig! (1 – egyáltalán nem igaz, ... 5 – teljesen igaz)

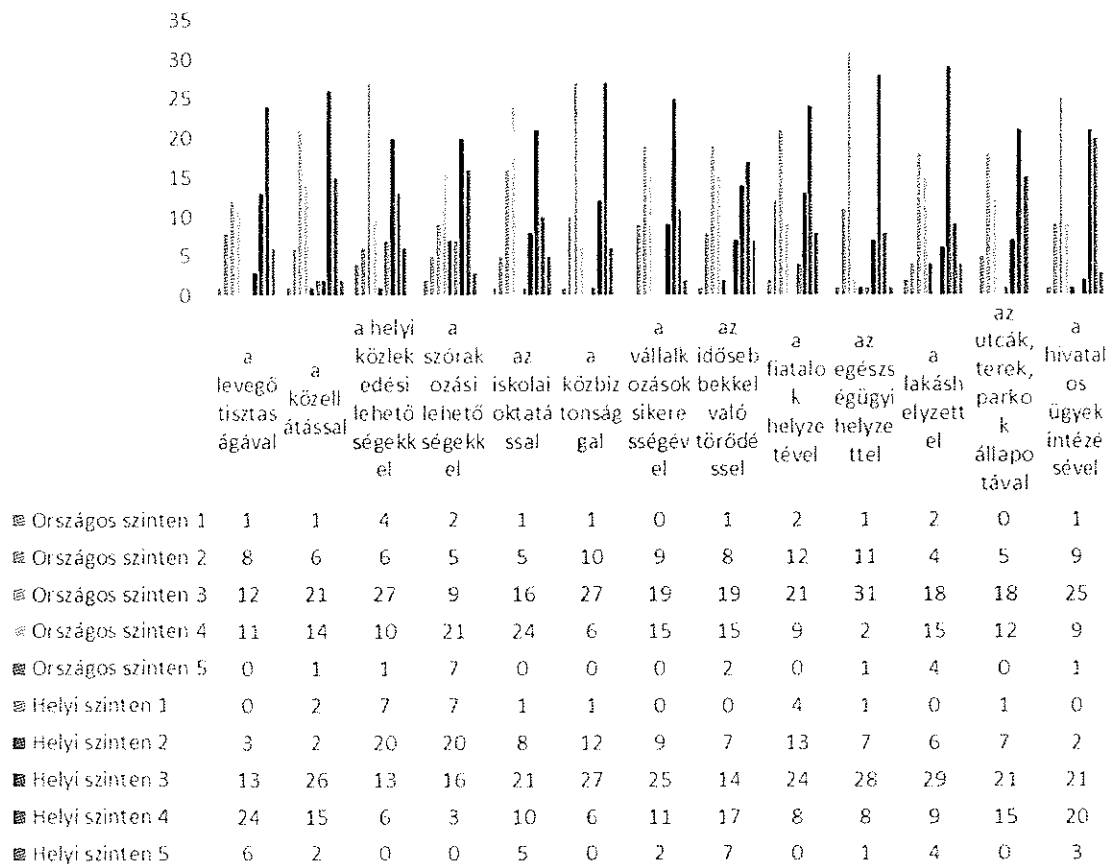

14. ábra: Vélemény a település hangulatáról

A legtöbb 1-est a "nyomasztó", "szomorú" és "feszült" pontok kapták. Tehát ezek azok, melyek egyáltalán nem jellemzőek a településre. A legtöbb 5-ös jelölést a "nyugodt" és "hangulatos" pontok kapták, melyek jó jellemzők egy településre nézve.

Mennyire elégedett Ön az alábbi tényezők helyzetével? Arra kérnénk, hogy osztályozzon úgy, ahogy az iskolában szokás. Az 1-es azt jelenti, hogy nagyon elégedetlen, az 5-ös azt, hogy teljesen elégedett. Ez volt a hetedik kérdés, mely a legtöbb időt vett el a kitöltőktől.

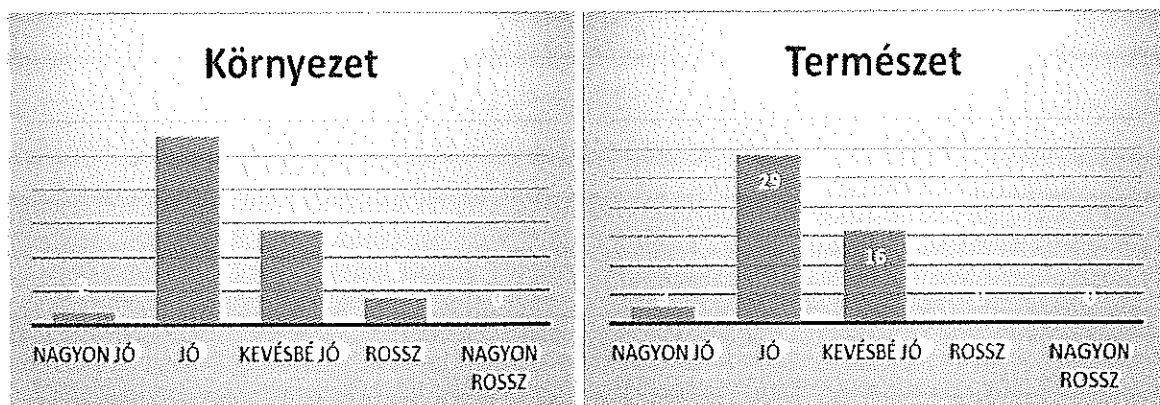
Elégedettség környezetével

15. ábra: Elégedettség helyi és országos szinten

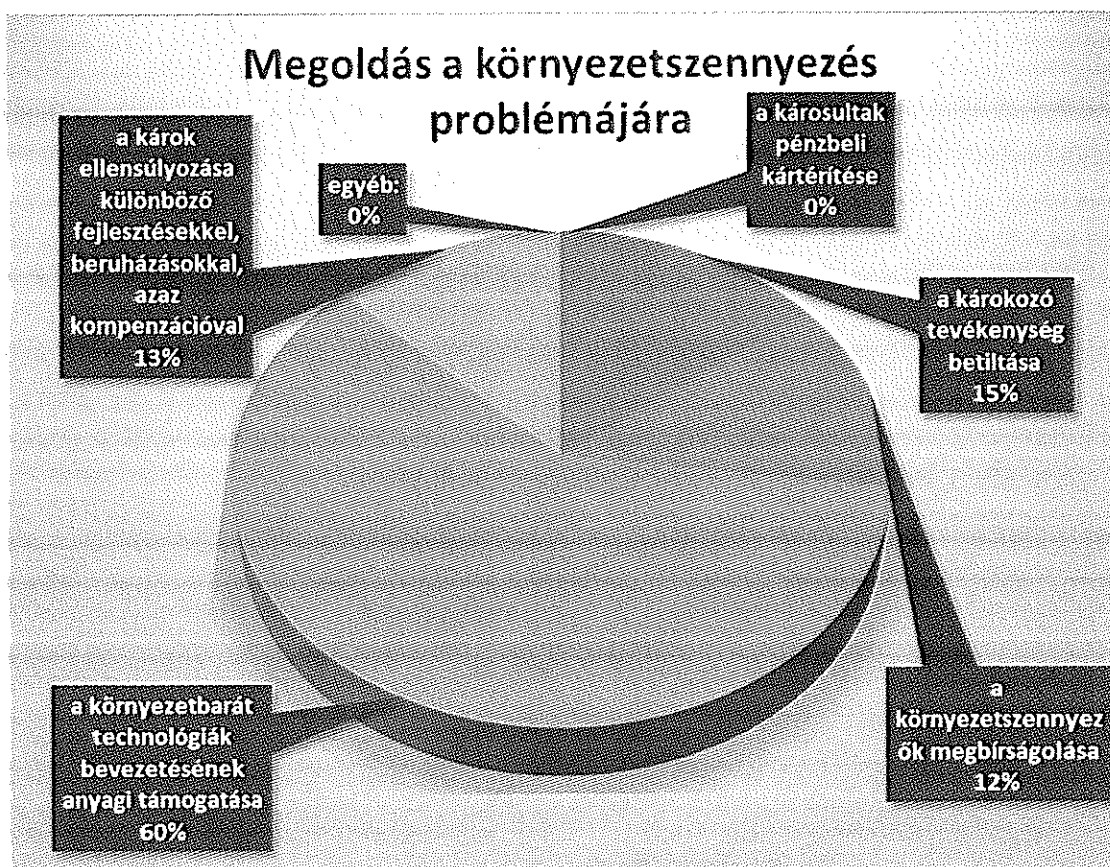
Mindkét esetben 3-as és 4-es értékek szerepeltek a legtöbbször. A legelégedetlenebbek a kitöltők a "helyi közlekedési lehetőségekkel", "szórakozási lehetőségekkel" és a "fiatalok helyzetével". Helyi szinten a legtöbb 5-öst a "levegő tisztasága" és az "iskolai oktatás" kapta.

Ezt követően ismételték a környezetre és természetre vonatkozó kérdést. Itt látható, hogy a megkérdezettek többsége jónak ítélte meg mind a két esetet.

16. ábra: A környezet és természet állapota

A tizedik kérdésben arra voltunk kíváncsiak, hogy ki melyik megoldást tartja a legmegfelelőbbnek a környezetszennyezés problémájára.

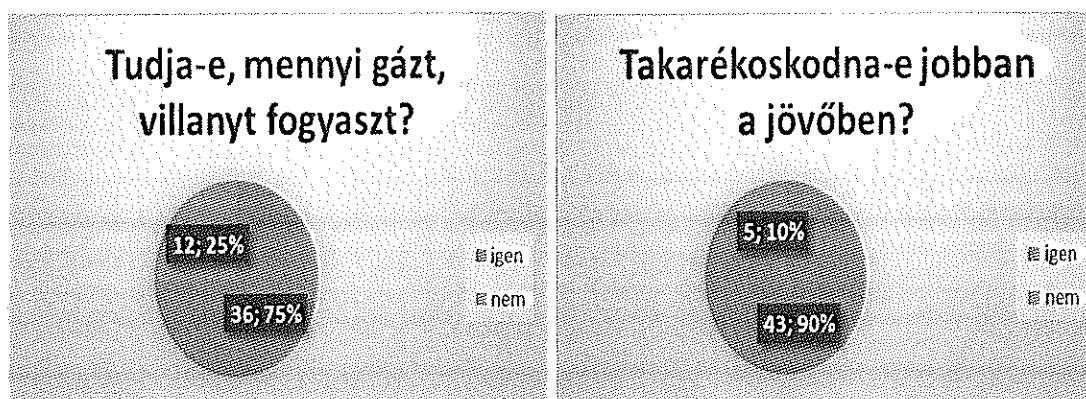

17. ábra: Megoldás a környezetszennyezés problémájára

A válaszadók közül legtöbben a "a környezetbarát technológiák bevezetésének anyagi támogatása" pontot jelölték meg. Ez azért jó, mert azzal, hogy ellensúlyozunk és megbírságolunk, még a környezetszennyezést nem szüntettük meg. Ami még érdekes, hogy a "a károkozó tevékenység betiltása" pont viszonylag keveset kapott. Ez talán azzal magyarázható,

hogy a tapasztalatok az mutatják, ha valami be van tiltva az még nem jelenti azt, hogy nem fogják elkövetni.

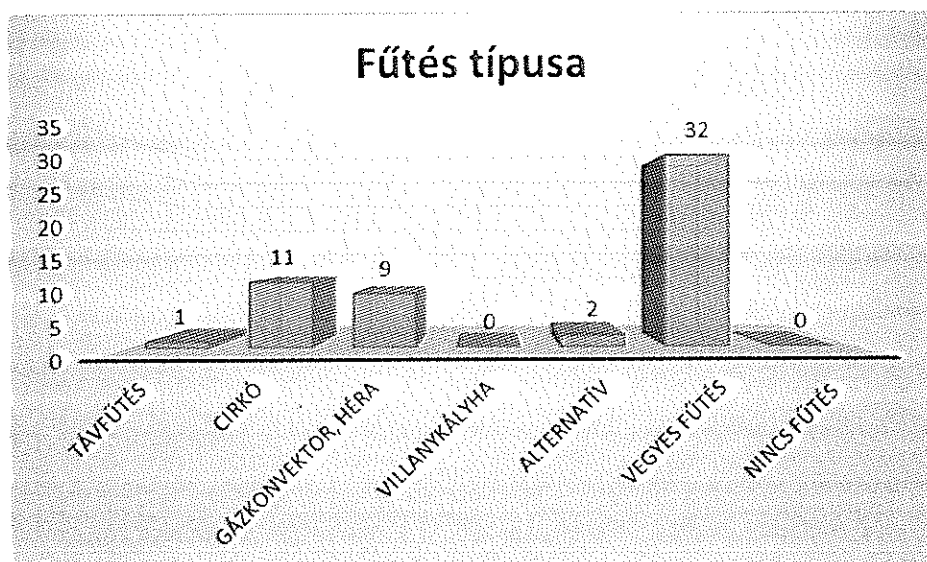
A következő két kérdés a családban történő energiafogyasztásra és az azzal való takarékoskodásra vonatkozik.

18. ábra: Fogyasztott energia mennyiségének ismerete, és takarékoskodásra való hajlam

A megkérdezettek többsége, állítása szerint, pontosan tudja miből mennyit fogyaszt, bár ha a következő kérdésnél ennek megadása lett volna a feladat sokan gondolkodóba estek volna. Az esetek többségében mindenki csak az érte fizetett összeget ismeri, amennyiséget kevesen tudják.

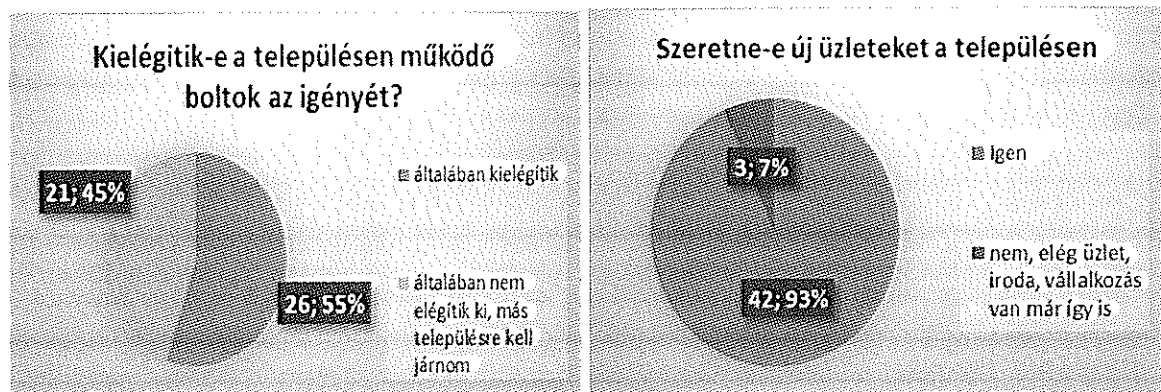
Ezután a fűtési rendszerre tértünk ki. Egyáltalán nem meglepő, hogy a Nagyközségben egyre többen térnek vissza a vegyes fűtésre, a megemelkedett gázárak mellett. Ezt jól tükrözi a kérdésre adott válasz is.

19. ábra: Fűtés típusa

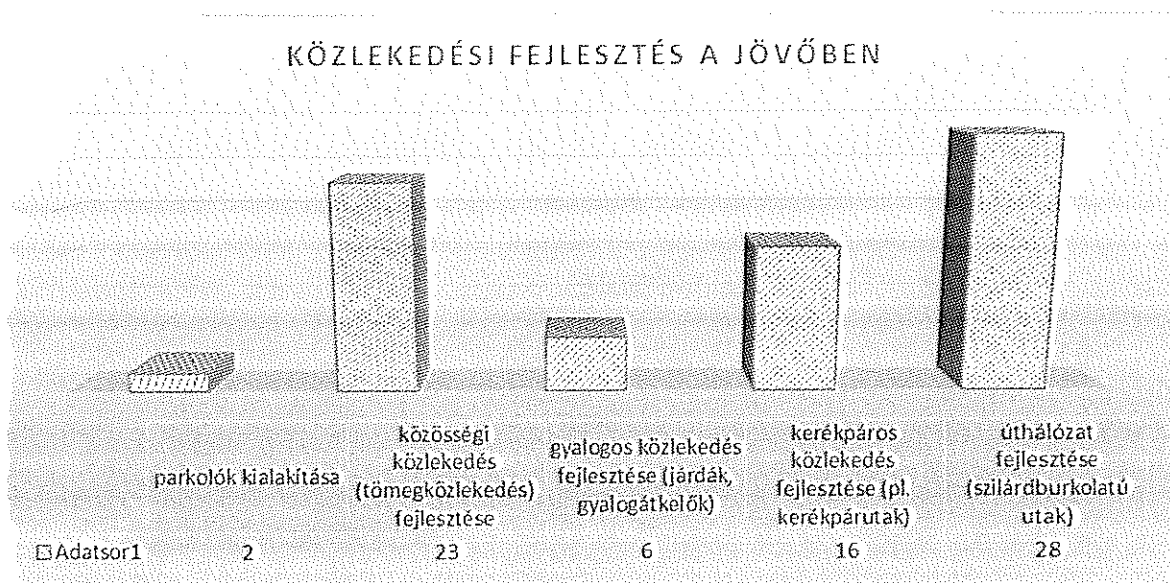
Persze az is elmondható, hogy ez a fűtési rendszer szennyezi legjobban a környezetet, így ha olcsóbban is fűtenek azt a környezet kárára teszik, hiszen a vegyes tüzelésű kazánban gyakran nemcsak környezetbarát anyagok égnak.

A 14. kérdésben a szolgáltatások színvonalára és azok fejlesztésének igényére kérdeztünk rá.

20. ábra: Szolgáltatásokkal való elégedettség a településen

A közlekedési fejlesztések közül melyeket támogatnák a leginkább a következő 20-30 évben? Ez volt a következő kérdésünk.

21. ábra: Fejlesztendő terület a közlekedésben

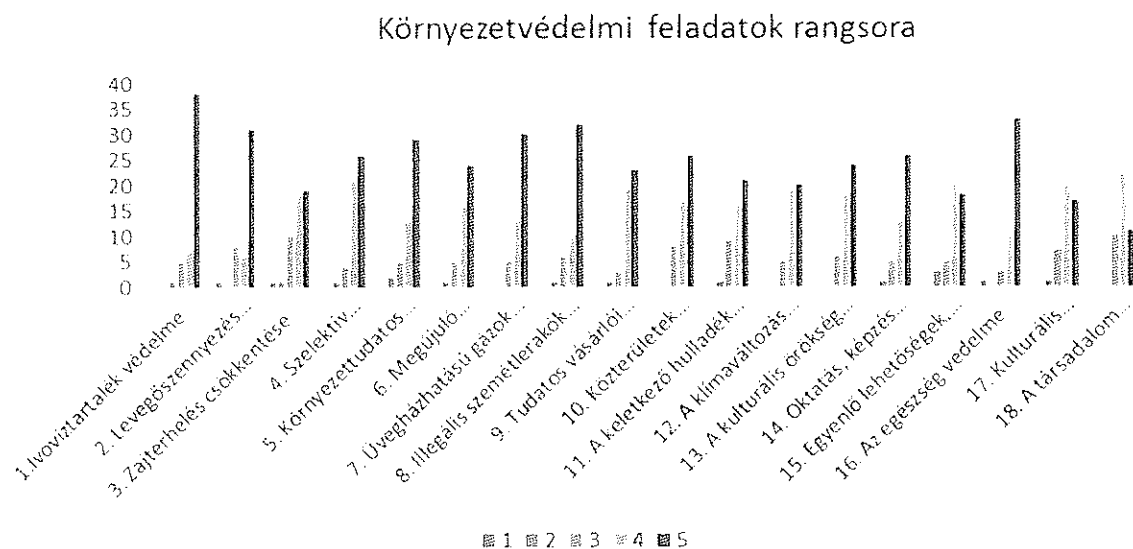
A legtöbben az "úthálózat fejlesztése" pontot jelölték meg. Ez annak is köszönhető, hogy a település belterületi útjainak többsége nem szilárdburkolatú és most a csatorna beruházás miatt

ezen állapot még rosszabb lett, mint volt. A második helyre kerülő kerékpáros közlekedés fejlesztése viszont azt tükrözi, hogy a községben élők szívesen mozognak a településen belül kerékpárral.

A 17. kérdés: Fontosságuk szerint rangsorolja 1-től 5-ig a következő általános környezetvédelmi és társadalmi-gazdasági feladatokat (1: egyáltalán nem fontos; ... 5: nagyon fontos).

A problémák:

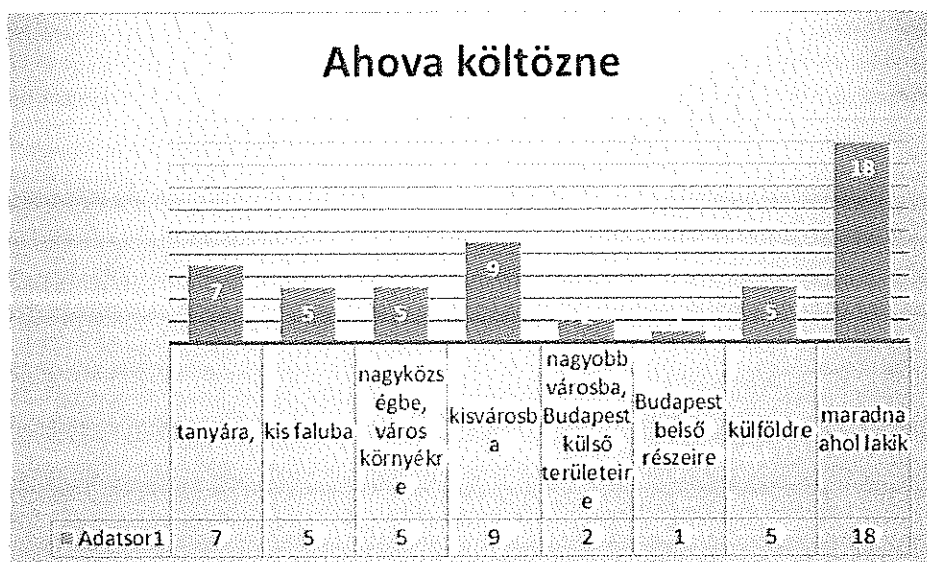
1. Ivóvíztartalék védelme
2. Levegőszennyezés csökkentése
3. Zajterhelés csökkentése
4. Szelektív hulladékgyűjtés
5. Környezettudatos életvitel elterjesztése a lakosság körében
6. Megújuló energiaforrások (pl. nap- és szélenergia) alkalmazása
7. Üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése
8. Illegális szemétkukák felszámolása
9. Tudatos vásárlói magatartás megismertetése
10. Közterületek tisztántartása
11. A keletkező hulladék mennyiségének csökkentése
12. A klímaváltozás hatásaira (pl. viharok, hőség) való felkészülés
13. A kulturális örökség védelme
14. Oktatás, képzés fejlesztése
15. Egyenlő lehetőségek, a szegregáció csökkentése
16. Az egészség védelme
17. Kulturális szolgáltatások és lehetőségek növelése
18. A társadalom nagyobb részvétele a közügyekben

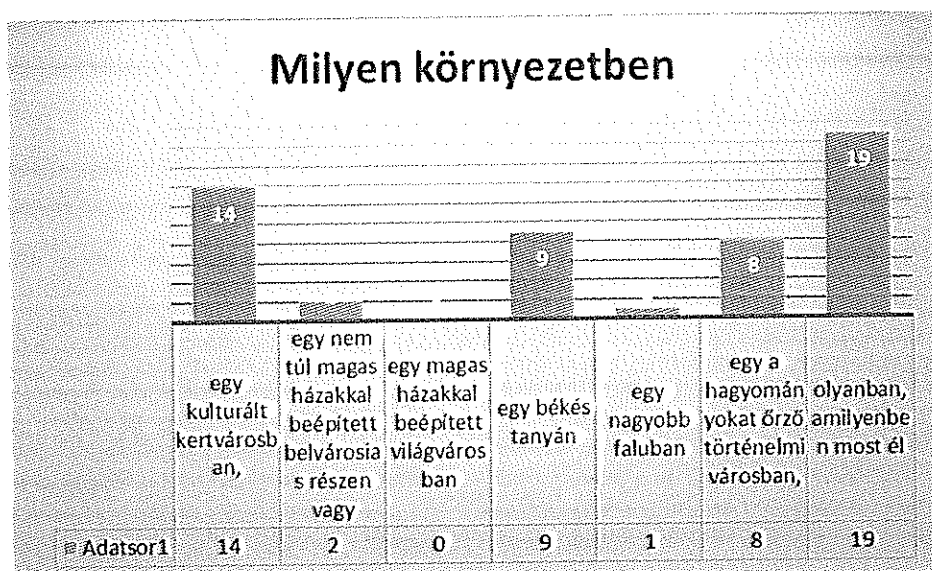
22. ábra: Környezetvédelmi és társadalmi-gazdasági feladatok rangsora

A felsorolt feladatok közül csak három volt mely 4-es osztályzatból kapott többet, az összes többinél az 5-ös volt a legtöbb. Ez azt jelenti, hogy a megkérdezetteknek az összes felsorolt megoldandó probléma nagyon fontos.

A következő két kérdésben arról érdeklődtünk a válaszadóktól, hogy ha tehetnék hova költöznének legszívesebben és milyen környezetbe.

23. ábra: Ahova szeretne költözni

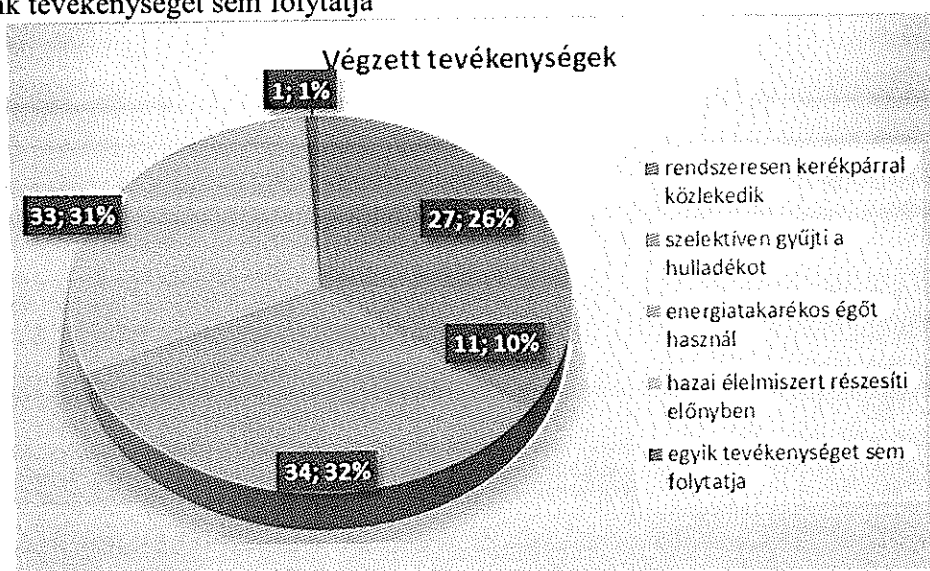

24. ábra: Amilyen környezetbe

Az eredmény azt tükrözi, hogy a megkérdezettek közel 40%-a elégedett azzal ahol lakik. Ez talán annak köszönhető, hogy a megkérdezettek többsége tanár, óvónő és köztisztviselő.

A következő pontban arra voltam kíváncsi, hogy a megkérdezettek az alábbi tevékenységek közül melyet végzik.

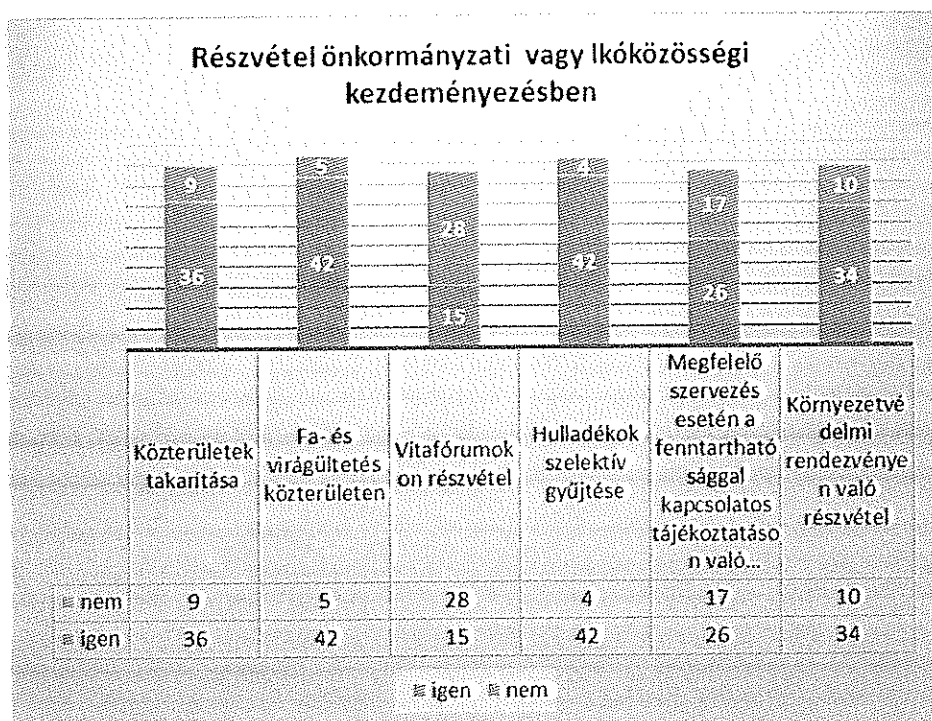
- rendszeresen kerékpárral közlekedik
- szelektíven gyűjti a hulladékot
- energiatakarékos égőt használ
- hazai élelmiszert részesíti előnyben
- egyik tevékenységet sem folytatja

25. ábra: A megkérdezettek jellemző tevékenységei

A legtöbben az "energiatakarékos égőt használ" és a "hazai élelmiszert részesíti" előnybe pontokat választották. Csak egyetlen egy fő jelölte meg azt, hogy semmilyen tevékenységet sem folytat.

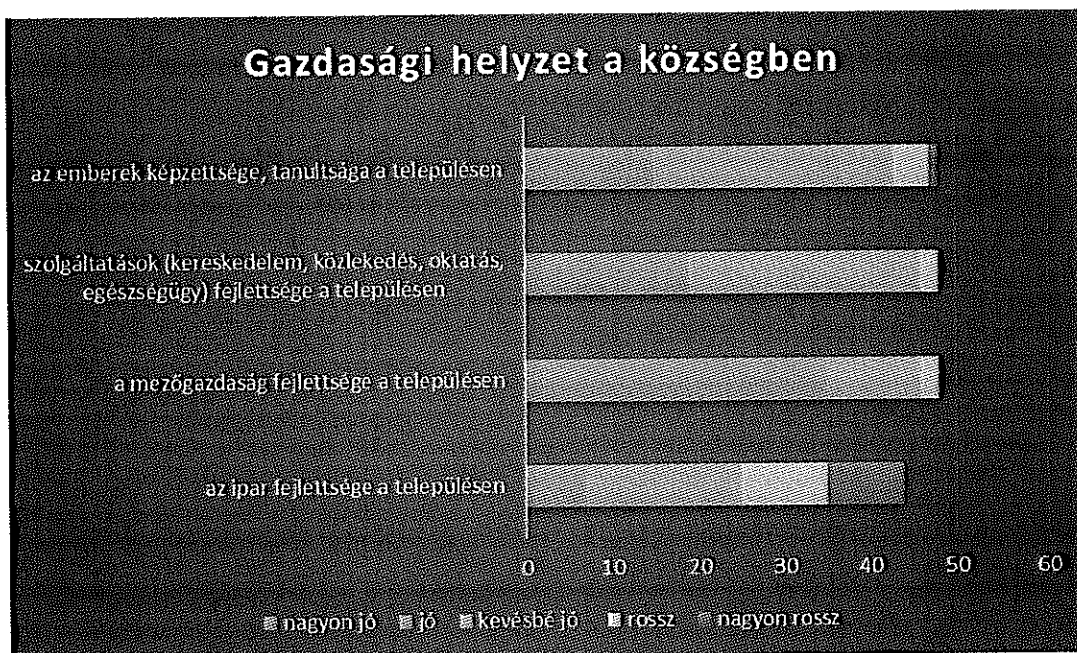
Ez után arra a kérdésre kellett válaszolniuk, hogy végeznek-e közösségi munkát önkormányzati kezdeményezésre.

26. ábra: Részvétel önkormányzati vagy lakóközösségi kezdeményezésben

Az eredmény a közösségi élet erősségét mutatja a községben, hiszen egy pont kivételével mindenhol több az igen, mint a nem. Az elmúlt négy évben több alkalommal is volt nagyszabású társadalmi munka, ahol kétszáznál is több falubeli dolgozott. Ezeken sok közalkalmazott is részt vett.

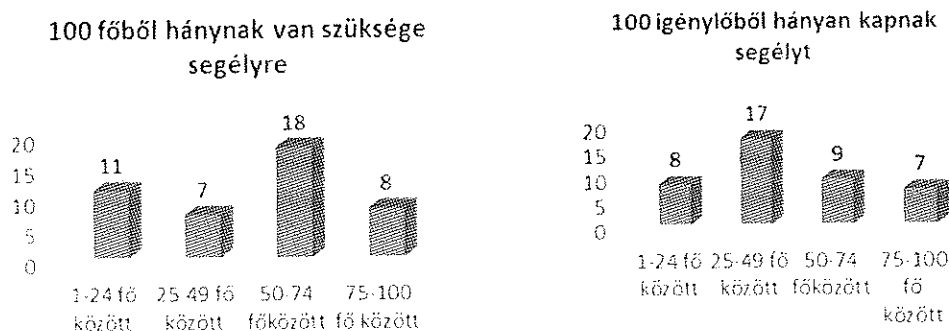
A 22. kérdésben a település gazdasági helyzetére voltam kíváncsi, hogy hogyan ítélik meg a falubeliek.

27. ábra: Részvétel önkormányzati vagy lakóközösségi kezdeményezésben

Az eredményből az mutatkozik, hogy a megkérdezettek többnyire "jó"-nak és "kevésbé jó"-nak látják, ez alól csak az utolsó pont, az ipari fejlettség, a kivétel. Ez a terület valóban fejlesztendő, hiszen a településen nincs nagyobb vállalkozás csak kis vagy mikro. A legtöbb főt foglalkoztató vállalkozás is alig több 20 főnél.

A következő két kérdésben arra voltam kíváncsi, hogy mit gondolnak a falubeliek a lakosság szociális helyzetéről, mennyien szorulnak rá szociális segélyre.

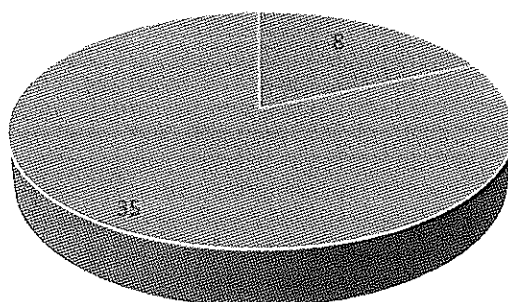

28. ábra: Szociális segély felhasználása

A válaszokból kiderül, hogy a megkérdezettek teljesen tisztában vannak azzal, hogy a településen sok a rászoruló. A kérdésre kapott válaszok borúlátóbbak, mint a tényleges helyzet. Tényleg sok segélyezett van, és általában azok igénylik meg, akik tudják, hogy meg is fogják kapni, de a 100 főből nem 50-74 közötti rászoruló van.

A következő kérdés kapcsolódik az előzőhöz annyiban, hogy arra kérdeztünk rá, mire kellene fordítani a szociális célra rendelkezésre álló pénzüsszeget.

A szociális célra rendelkezésre álló pénzüsszegeket mire kell fordítani?

■ inkább segélyezésre ■ inkább a szociális intézmények fejlesztésére kellene fordítani

29. ábra: A szociális célra rendelkezésre álló pénzüsszeg felhasználása

Megállapítható, hogy a válaszadók nagytöbbsége inkább a szociális intézményeket fejlesztené, mint a pénzt segélyekre osztaná ki.

Ezután a következő kérdés arra irányult, hogy a hatóságnak miből és hogyan kellene fedezni a szociális kiadásokat.

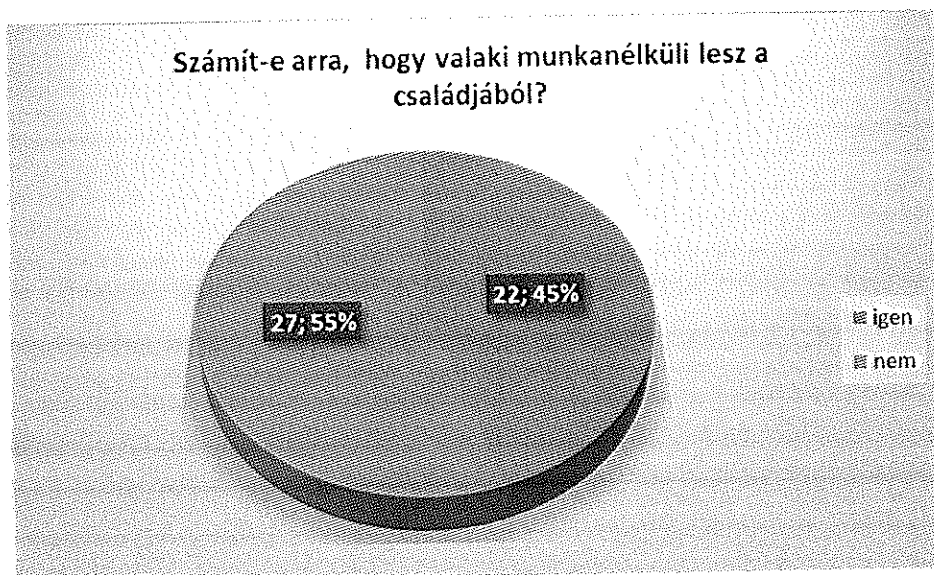

30. ábra: A szociális kiadások fedezetének módja és szükségessége

A válaszokból kiderül, hogy a nagytöbbség úgy gondolja, igenis kell foglalkoznia a hatóságoknak a rászorulókkal, de ezt ne a személyektől beszedett plusz adókkal érvék el.

A 27. kérdésben a válaszadók lakásának állapotáról kérdeztem. A 48 válaszadóból 31-en kielégítőnek, 15-en részben kielégítőnek és csak 2-en mondták nem kielégítőnek az állapotot. Ez jó arálynak mondható.

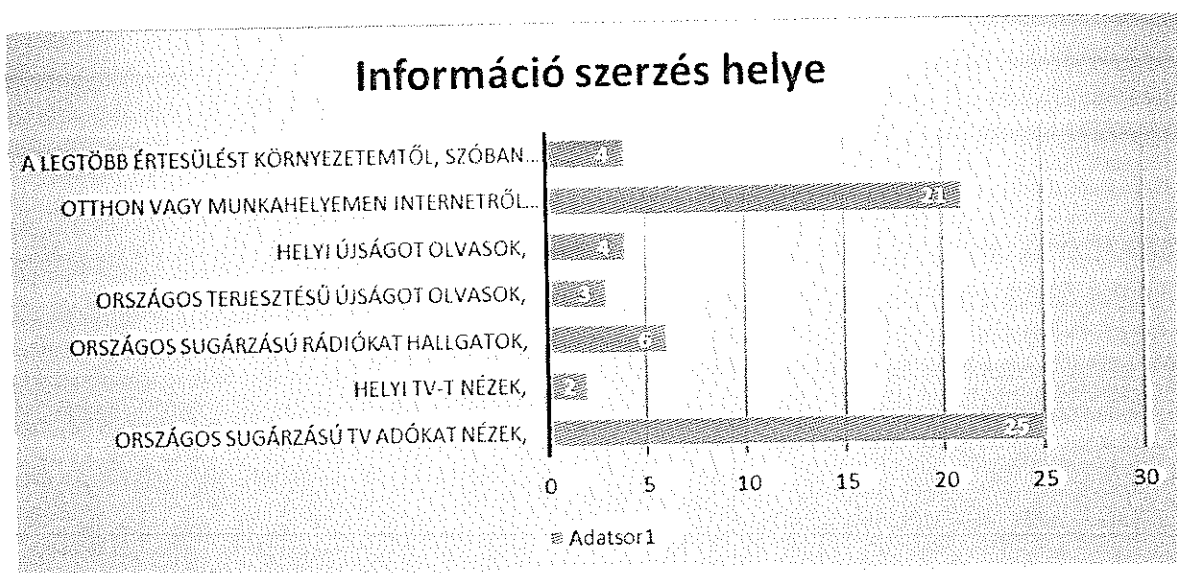
Ezután arra voltam kíváncsi, hogy mennyire számítanak a válaszadók arra, hogy a családjukból valaki munkanélküli lesz.

31. ábra: Munkanélküliség várhatósága

Az eredményből kiderül, hogy a kérdezettek majdnem fele számít erre. Ez bizony elég nagyfokú bizalmatlanságot tükröz.

A következő kérdésben ismeretszerzési szokásairól érdeklődtem a válaszadóktól. Arra voltam kíváncsi, hogy ki honnan értesül a környezete és a világ dolgairól

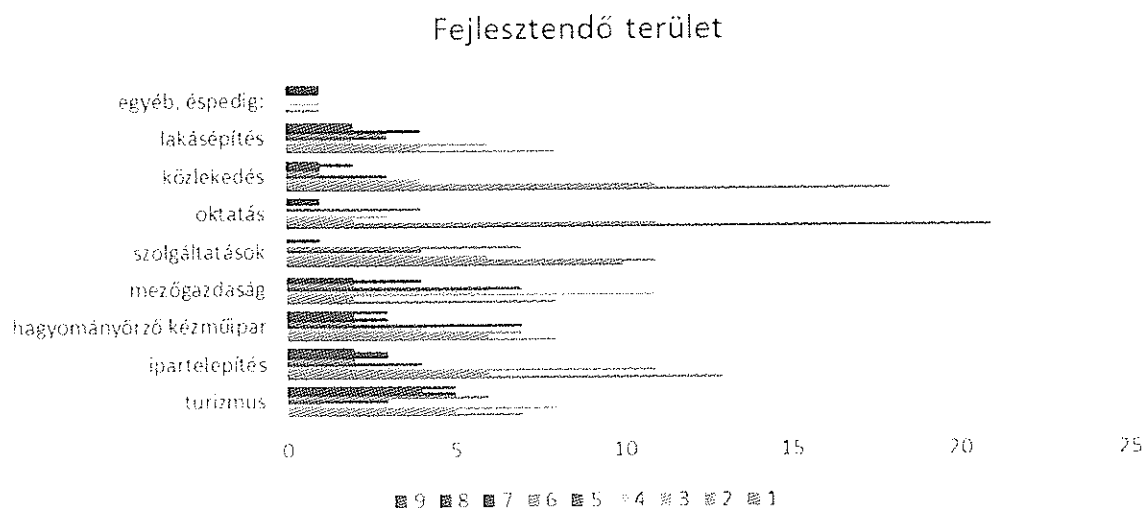
32. ábra: Információszerzés helye

Igen meglepő, de ez a korosztály is a két legfontosabb információszerzési csatornának a TV-t és az Internetet jelölte meg. A diákoknak szánt kérdőív feldolgozásánál látni fogjuk, hogy a 14 év alatti gyermekeknél is ez a két fő médium szerepel elől. Ez talán egyáltalán nem meglepő, hiszen az információs társadalom korában, amikor mindenki zsebébe lapul egy internetezésre alkalmas eszköz, így kell lennie. A negatívom csak annyi, hogy az olvasás már itt sem divat.

A 30. kérdésben a település fejlesztésének irányára kérdeztünk rá. Ez egy rangsorolási feladat, de sajnos nem mindenki értette meg. Milyen terület fejlődését szeretné elérni a településen? (1 – leginkább szeretné, ... 9 – legkevésbé szeretné)

A válaszok értékei:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
turizmus	7	5	8	1	3	6	5	4	5
ipartelepítés	13	6	11	2	4	2	3	3	2
hagyományörző	8	6	7	4	7	2	3	2	3
mezőgazdaság	8	2	11	6	7	2	4	2	0
szolgáltatások	10	11	6	4	4	7	0	1	0
oktatás	21	11	2	3	0	4	0	1	1
közlekedés	18	11	4	4	3	1	1	2	1
lakásépítés	8	4	6	2	3	3	4	2	2
egyéb, éspedig:	0	1	0	1	0	0	1	1	1

33. ábra: Fejlesztendő területek

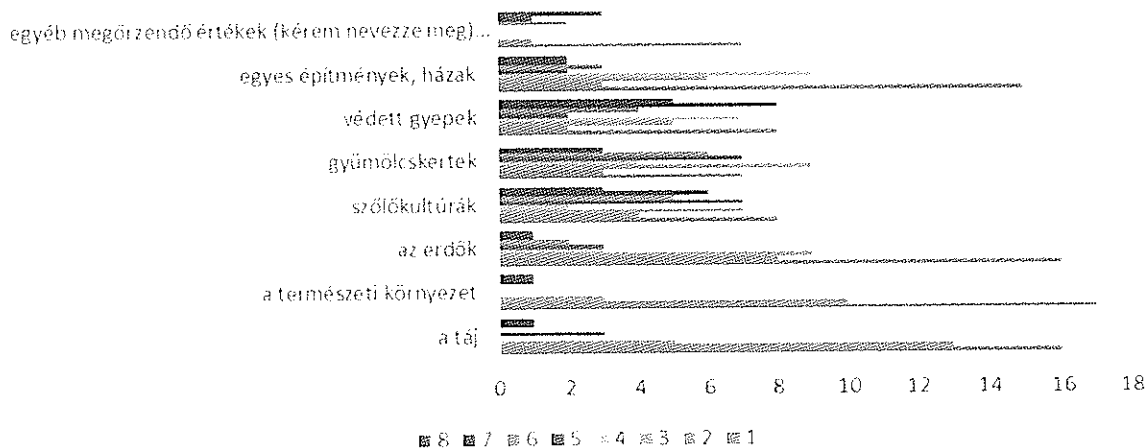
Az adathalmazból talán az látszik a legszembetűnőbben, hogy két olyan terület van, melyet a válaszadók nagyon fejlesztés alá vennének. Ez az oktatás és a közlekedés kérdése. Érdekes

módon a legkevésbé fejlesztendő területnek a turizmust jelölték meg. Az átmenő forgalomnak köszönhetően pedig erre lehetne építeni.

Ezután a már meglévő értékek megőrzésének fontosságát kérdeztük. Az alábbiak közül minek a megőrzését, védelmét tartja leginkább fontosnak? (1 – legfontosabb, ... 8 – legkevésbé fontos)
A válaszok:

	1	2	3	4	5	6	7	8
a táj	16	13	5	0	3	0	1	1
a természeti környezet	17	10	3	0	0	0	1	1
az erdők	16	8	9	3	3	2	1	1
szőlőkultúrák	8	4	7	2	7	5	6	3
gyümölcskertek	7	3	9	4	7	6	3	0
védett gyepek	8	2	5	7	2	4	8	5
egyes építmények, házak	15	3	6	9	2	3	2	2
egyéb megőrzendő értékek (kérem nevezze meg)								
.....	7	1	0	0	0	2	1	3

Minek a megőrzését, védelmét tartja fontosnak

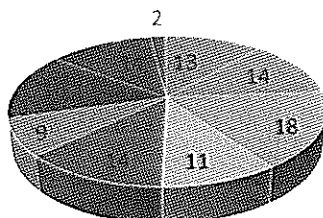
34. ábra: Megőrzendő és védett területek

A válaszokból látszik, hogy több olyan terület is van, melyekre oda kell figyelni, nehogy az állapotuk tovább romoljon. Ezek többségében a természetes értékek. Az egyéb is több 1-es jelölést kapott, mint bármilyen más. Itt általában a kastély és a hagyományok szerepeltek.

A megőrzés és fejlesztés után, a fejlesztéshez legjobban használható szervezetekre kérdeztem rá. A válaszból látszik, hogy eléggé homogén lett a jelölés. A legtöbb jelölést még is a polgármesteri hivatal kapta. Ami azért érdekes, mert a község fejlesztésért az önkormányzat (képviselő-testület) a felelős, ami csak holtversenyben a nemzetközi szervezetekkel a harmadik helyen áll. Ebből

talán az látszik, hogy nem igazán tudják az emberek mi a feladata a polgármesteri hivatalnak és mi a képviselő-testületnek.

Szervezetek a fejlesztésben

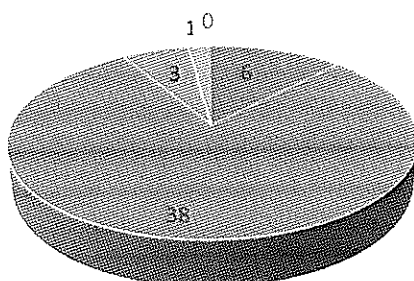

- » helyi, rendszeres lakossági fórumok, » képviselő testület,
- » polgármesteri hivatal,
- » a megyei szintű szervezetek,
- » regionális szervezetek,
- » sajtó, tévé, rádió,
- » társadalmi szervezetek,
- » nemzetközi segítséggel,
- » egyéb, és pedig

35. ábra: Megőrzendő és védett területekfejlesztésben résztvevő szervezetek

Ezután arra kérdeztem rá, hogy a válaszadó hogyan tudná segíteni a fejlesztéseket.

A fejlesztés egyéni segítése

- » tanácsadással, ismeretterjesztő tevékenységgel » önkéntes munkával,
- » fizetett munkával,
- » pénzbeli hozzájárulással,
- » egyéb, és pedig:

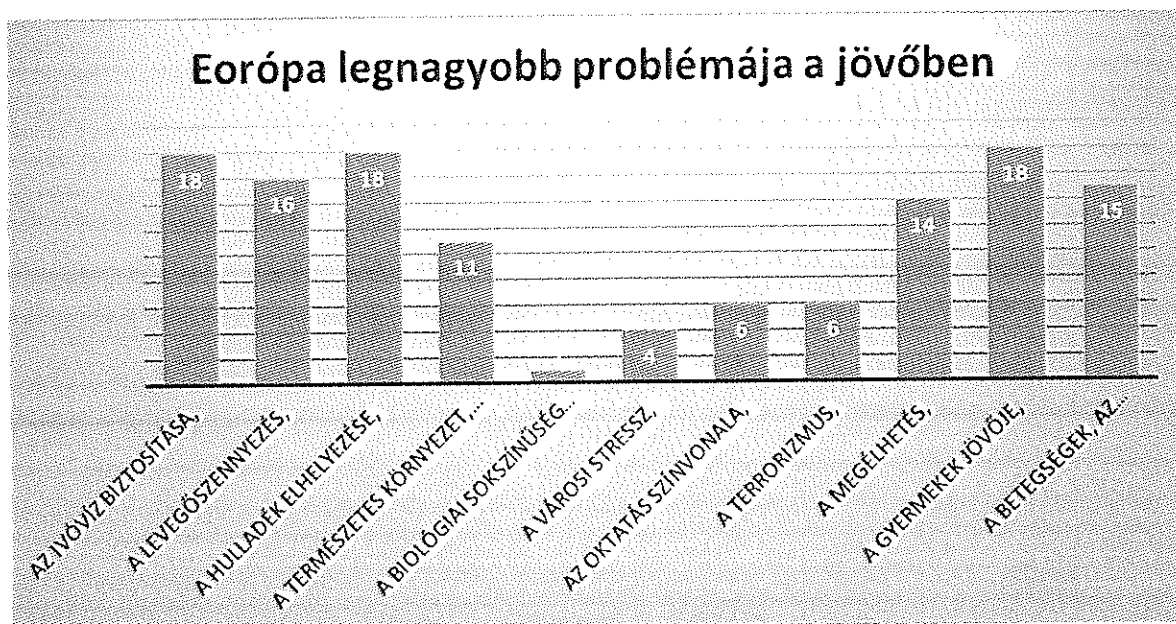
36. ábra: Az egyén településfejlesztésének módja

A válaszadók túlnyomó többsége önkéntes munkát jelölte meg. Ez igaz is hiszen egy előző pontban már említettük, hogy ez a községben pár éve remekül működik.

Ezután azt kérdeztem meg, hogy találkoztak-e a fenntartható fejlesztéssel találkoztak-e már ezelőtt. Erre a kérdésre 45-en válaszoltak és 30-an mondtak igent. A következő kérdésben

megkérdeztem, hogy mit jelent számukra. Körülbelül 15-en válaszoltak erre, de abból 3-4 válasz fedte a tényleges fogalmat.

Véleménye szerint a belátható jövőben az alábbiak közül mely lesz Európa legnagyobb problémája? (Legfeljebb három lehetőséget húzzon alá!) Ez volt a soron következő kérdés.

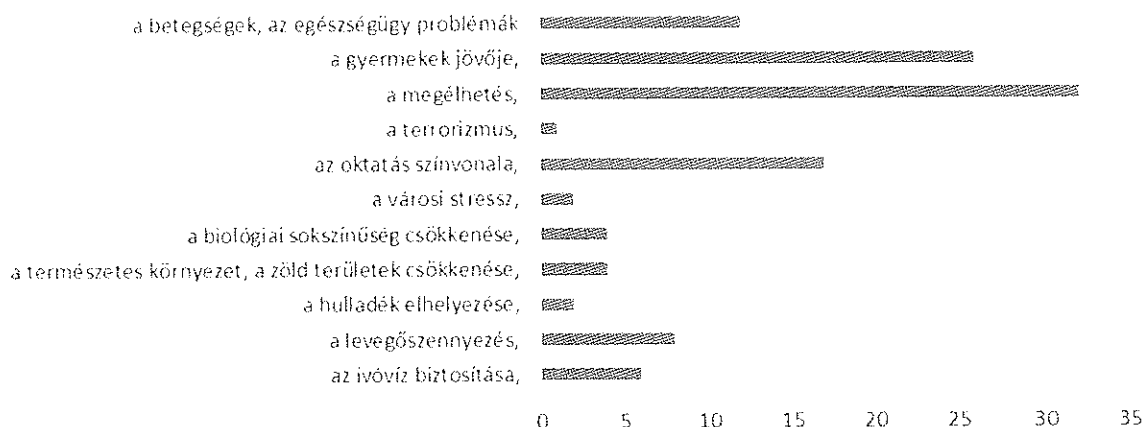

37. ábra: Európa legnagyobb problémája a jövőben

A diagramon látható, hogy 6 olyan terület van, melyek közel azonos jelölést kaptak: ivóvíz biztonsága, levegőszennyezés, hulladék elhelyezés, megélhetés, gyermekek jövője és a betegségek. A kérdőív kitöltése után ár nappal Franciaországban volt terrorista támadás. Vélhetően, ha után kerül kitöltésre, akkor sokkal több jelölést kap az is.

Ezek után ugyanezen kérdés a lakóhelyre is feltevődött.

Előszállítás legnagyobb problémája a jövőben

38. ábra: Előszállítás legnagyobb problémája a jövőben

Az előző kElőszállítás és eredményével ellentétben itt csak két olyan terület van mely több jelölést kapott, mint a többi. Ez a kető a megélhetés, és a gyermekek jövője.

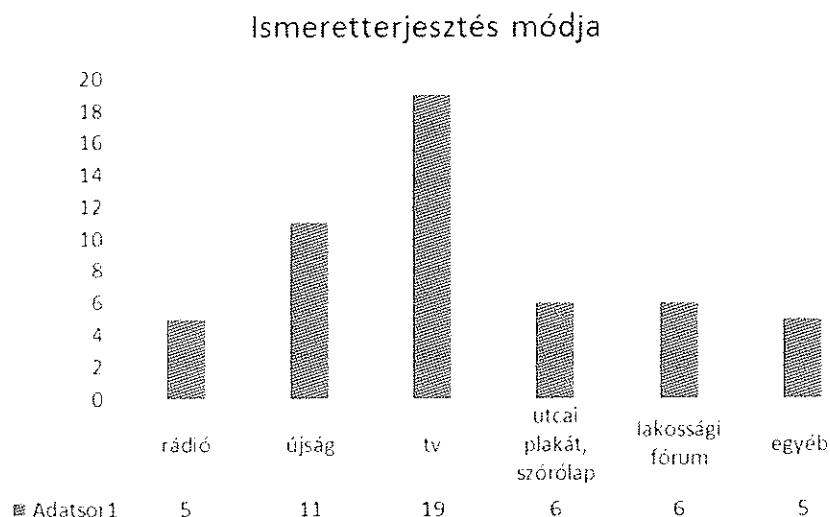
Ezt követően a kérdst úgy tettük fel, hogy a válaszadók mondhatják meg mi lesz a fő probléma a település jövőjében.

	utak	munka- hely	közle- kedés	szoc. ellátás	közbiz- tonság	oktatás	gyermekek jöv.	középü- letek	ivóvíz	megél- hetés	hulladék
Az első	7	14	6	1	3	2	3	1	0	1	0
A második	8	6	3	2	2	3	2	2	0	2	2
A harmadik	4	4	3	4	4	3	1	3	2	1	1

A jelölésekből látszik, hogy a munkahely teremtés a legnagyobb probléma és azt az utak állapota követi, mely már egy másik kérdésben is szerepelt sok jelöléssel.

A következőkben arra voltam kíváncsi, hogy a fenntartható fejlődés továbbiakban is Előszállítás ekli-e a válaszadókat. 43-an válaszoltak rá, de 14-en csak a saját településükről kívánnak információkkal foglalkozni, 28-an általánosságban is szeretnék ezzel kapcsolatban több információhoz jutni, és 3-an nem kívánnak többet foglalkozni vele.

Melyik módszert gondolja a leghatékonyabbnak a fenntarthatóságról kapcsolatos ismeretek megszerzéséhez, állat a következő kérdésben.

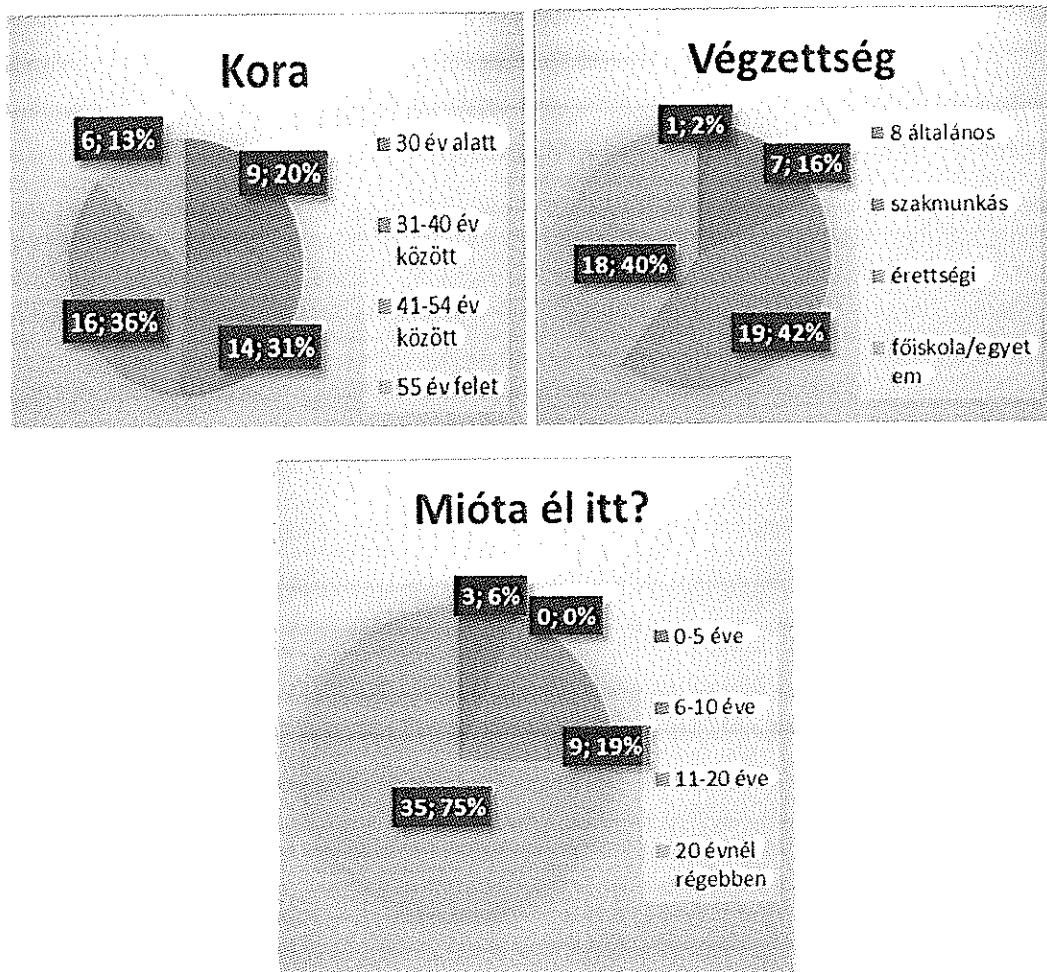
39. ábra: A fenntartható fejlesztéssel kapcsolatos információk terjesztése

A legtöbben a TV-n keresztüli információáramlást tartják jónak. Érdeemes lenne megvizsgálni azt, ha egy ezzel kapcsolatos műsor menne a tv-ben hányan kapcsolnának el. Az egyebek pont alatt az internetet, a nevelést és a példamutatást sorolták még fel.

A következő kérdésben megkérdeztem, hogy tagja-e valamilyen civil szervezetnek. A 44 válaszolóból 7 tagja és 37 nem tagja a civil szervezetek valamelyikének. Egy korábbi kérdésnél a válaszadók túlnyomó többsége azt nyilatkozta, hogy önkéntes munka vállalásával tudná segíteni a település fejlődését. Ezzel ellentmond az a tény, hogy ilyen kevesen tagjai civil szervezeteknek, hiszen az önkéntes munka ezek keretein belül végezhető a legjobban.

Arra kérdésre, hogy szívesen lennének tagjai egy környezetvédelmi, természetvédelmi civilszervezetnek. Erre csak 35-en válaszoltak, 17-n igen 18-an nem választ adtak. Ez egészen jó eredmény ahhoz képest, hogy hányan tagjai civil szervezetnek.

A kérdések sorát statisztikai kérdések zárták. A válaszadók közül 5-n férfiak és 39-n nők voltak (már akik ezt a kérdést kitöltötték).

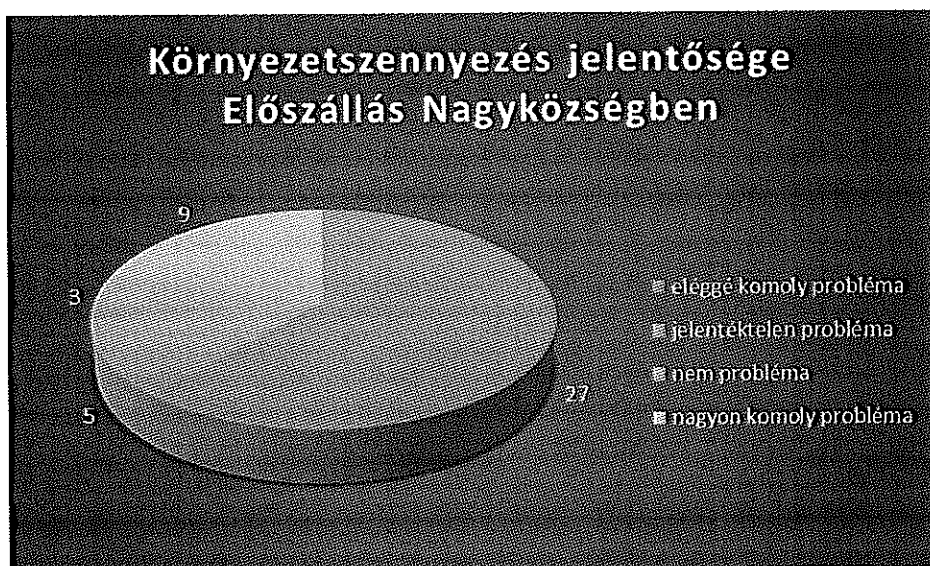
40. ábra: Statisztikai adatok

Az adatokból teljesen jól látszik, hogy a kitöltő személyek életkora jól megoszlik, viszont a községben letöltött idejük magas. Éppen ezért jól ismerik a település problémáit, fejlesztésre szoruló területeit.

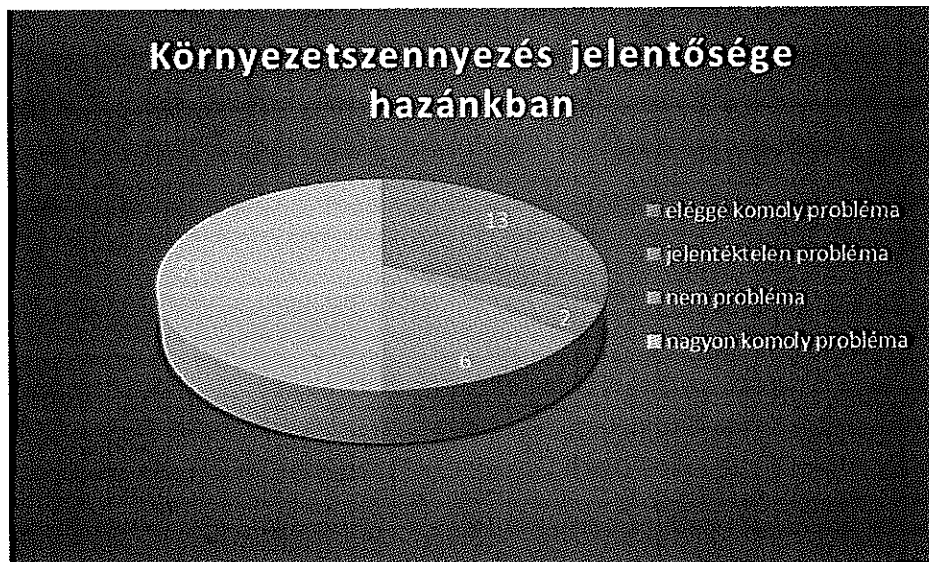
3.1.2. Oktatási nevelési kérdőívek

Előszálláson egyetlen iskola működik, a felmérést az ott tanuló legidősebb generációval végeztem el. A kérdőív kitöltésébe a 6-7-8. évfolyamot vontam be, akik a kitöltés alkalmával 44-en voltak, de sajnos nem válaszolt mindenki minden kérdésre, és voltak olyanok, akik egy kérdésnél több választ is megadtak.

Az első kérdésénél a környezetszennyezés jelentőségére kérdeztünk rá a település és hazánk viszonylatában. Érdekes, hogy a diákok hazánkban sokkal nagyobb problémának érzik a környezetszennyezést, mint Előszállás vonatkozásában, mivel az előbbi területen a válaszadók a "nagyon komoly probléma"-ként választ jelölték meg többen, míg Előszállásra nézve csak az "eléggyé komoly probléma" kapott túlnyomó többséget.

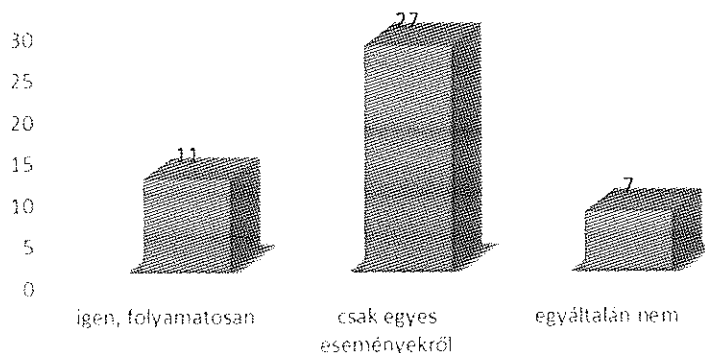
41. ábra: A környezetszennyezés jelentősége Előszállás Nagyközség életében

42. ábra: A környezetszennyezés jelentősége hazánk életében

A második arra voltunk kíváncsiak, hogy a XXI. században egy 12-14 éves gyermek tájékozódik-e környezetszennyezés felől, érdekli-e őket.

A gyermek tájékozódása a környezetszennyezés felől

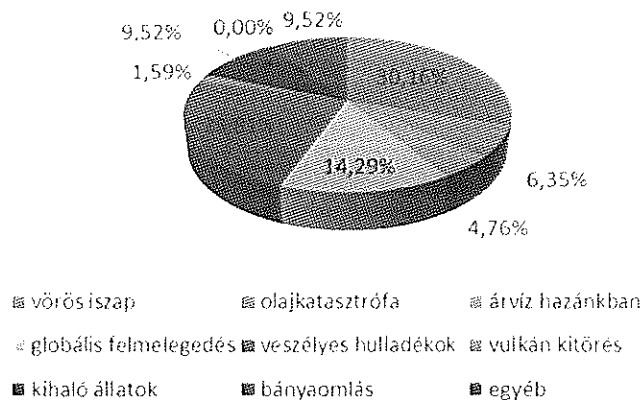

43. ábra: A környezetszennyezés felőli tájékozódás gyakorisága

A kérdésre adott válaszból kiderül, hogy ebben a korban a diákok túlnyomó többsége csak akkor foglalkozik a környezetszennyezéssel, amikor valamilyen médiumon keresztül értesül egy a környezetszennyezéssel kapcsolatos eseményről. Úgy vélem ez teljesen normális, hiszen ebben a kamaszkorban más érdekli a gyerekeket.

A következő pontban felsoroltunk pár, hazákra jellemző, környezetszennyezési problémát és a diákoknak ezek közül a számukra legismertebbet kellett megválasztani.

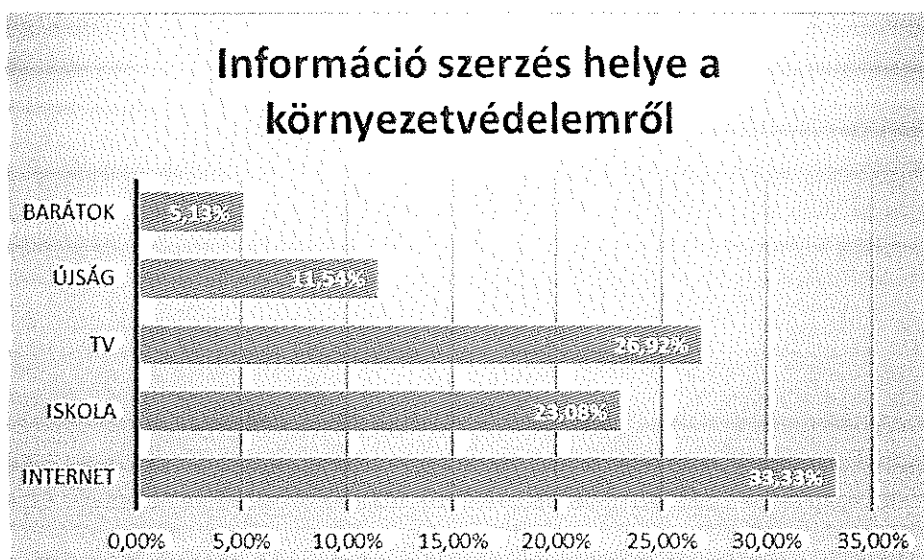
Hazánkban ismert környezetszennyezési probléma

44. ábra: Az ismert környezetszennyezés probléma

A diákok legnagyobb többsége az erre adott válaszban tökéletesen tükrözi az előző kérdésnél kijött eredményt, hiszen a legnagyobb százalékban a "vörös iszap" válasz kapta a legtöbb jelölést, mely tényleg egy adott esemény. Ezt némileg ellensúlyozza az, hogy a második és harmadik helyre egy sokkal általánosabb probléma került.

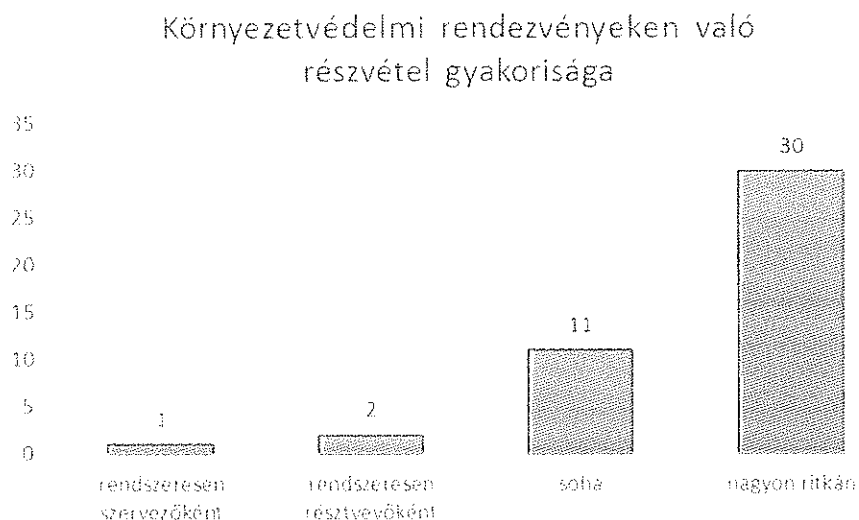
A következőkben az is fontos volt számunkra, hogy a gyerekek honnan szerzik az információkat környezetvédelemmel kapcsolatban. Nyilván a kérdés feltevése előtt borítékolható volt az eredmény, hiszen az információs társadalomban a legtöbb újat csak az Interneten keresztül szerzik az emberek, mert ez bárhol elérhető már, nincs helyhez kötve.

45. ábra: Információ szerzés helye a környezetvédelemről

A kérdésre adott válaszból két fontos dolog derül még ki. Az egyik, hogy a diákok beszélgetésének egyáltalán nem témája a környezetvédelem. A másik dolog, hogy a két legfontosabb médium az Internet és a tv az első két helyre került, és csak ezt követ az iskola.

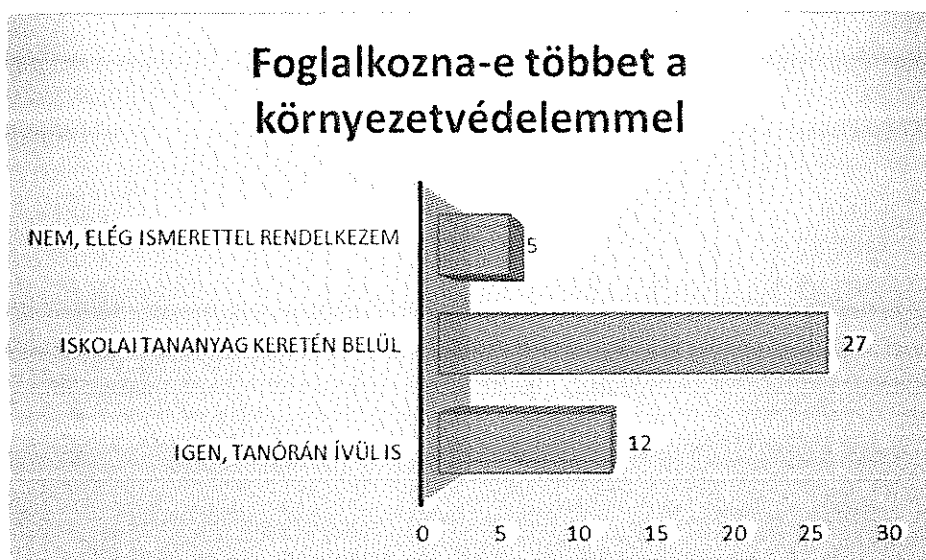
A következő kérdésben arra voltunk kíváncsiak, hogy a gyerekek ebben a korban az iskolán kívül szoktak-e környezetvédelmi rendezvényeken részt venni.

46. ábra: A környezetvédelmi rendezvényeken való részvétel gyakorisága

Sajnos kiderül, hogy a diákokat ebben a korban egyáltalán nem érdekli a környezetvédelem, éppen ezért nem is járnak ilyen rendezvényekre.

Az már egy kicsit megnyugtatóbb, hogy a következő kérdésre adott válasz ellensúlyozza azt a képet, hogy a gyereke érdektelenek ezen a területen.

47. ábra: A környezetvédelemmel való több foglalkozás kelőszállás ése

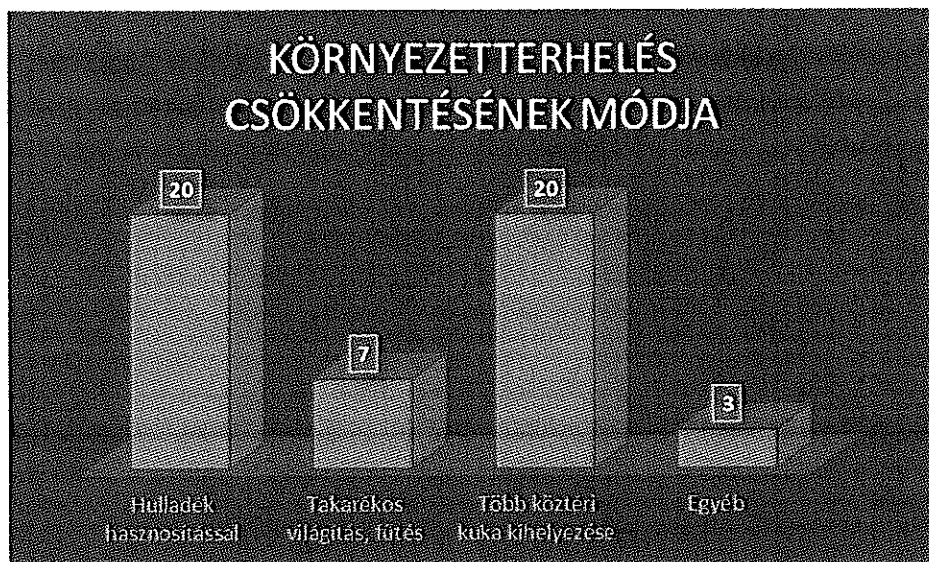
A válaszadók túlnyomó többsége foglalkozna a témával többet is, de ha lehet, akkor csak a tananyag keretein belül, azon kívül már csak kevesebben foglalkoznának vele.

48. ábra: A település környezeti állapotáért felelős meghatározása

A fenti ábra arra a kérdésre adott választ mutatja, hogy a gyerekek szerint ki a felelős a település környezeti állapotáért. Amint látszik túlnyomó többségben a helyi önkormányzatot tartják felelősnek a jelenlegi állapotért. Jó lett volna egy következő kérdésben rákérdezni ezen kérdésre adott válasz mértékére. Lehet, hogy kaphattunk volna olyan választ, mely ezt az eredményt alá tudná támasztani (bírságolások hiánya, rendeletek hiánya, közterület felügyelő hiánya stb.) Az "Egyéb"-nél volt, aki a polgármester jelölte meg.

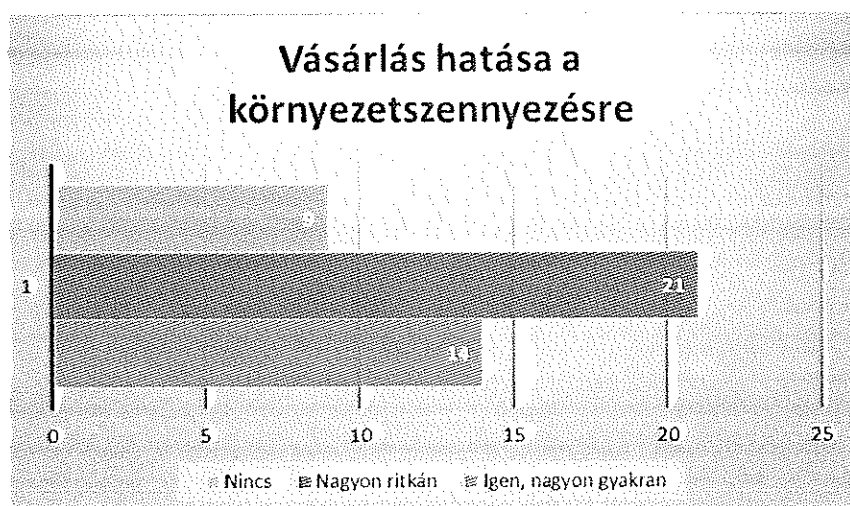
A következő pontban a környezetterhelés csökkentésének mikéntjére kérdeztünk rá. Ennek eredménye egy kicsit adhat választ az előző kérdés kimenetelére.

49. ábra: A település környezetterhelés csökkentésének a módja

Itt látszik, hogy a gyerekek a két legtöbb közül ez egyikként, a "Több köztéri kuka kihelyezése" pontot jelölte meg. Ez valóban önkormányzati feladat, tehát így jogos az előző kérdés eredménye. A probléma itt abban rejlik, és amit talán a gyerekek nem tudnak, hogy nem csak a szabadban eldobott szemét terheli a környezetünket, hanem a kiengedett szennyvíz, az elégetett hulladék füstje stb. A másik legtöbb jelölést kapott pont a "Hulladék hasznosítással", ami azért dicséretes, mert ez még tényleg nem teljesen kiforrott terület.

A vásárlásnak van-e hatása a környezetszennyezésre? Ez volt a soron következő kérdés, és az eredménye igen meglepő.

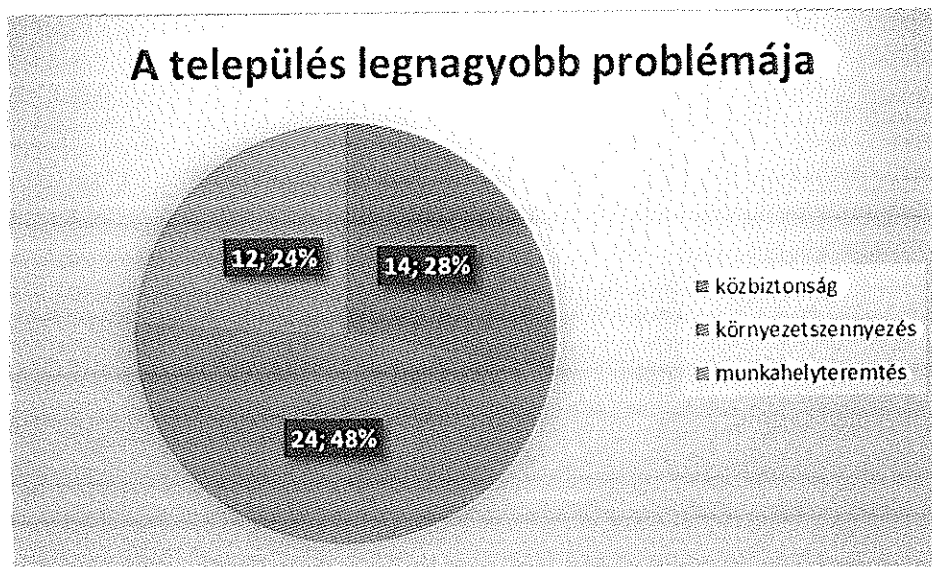

50. ábra: A település környezetterhelés csökkentésének a módja

A gyerekek úgy gondolják, hogy nagyon ritkán van hatása a vásárlásnak a környezetszennyezésre. Lehet, hogy nem sűrűn viszik ki szemet a kukába, vagy csak nem

gondolták végig a választ, bár az is igaz, hogy a gyártók sem arra törekednek, hogy a termékek minél kevesebb csomagolóval legyen ellátva, vagy újrahasznosítható csomagolást használjanak.

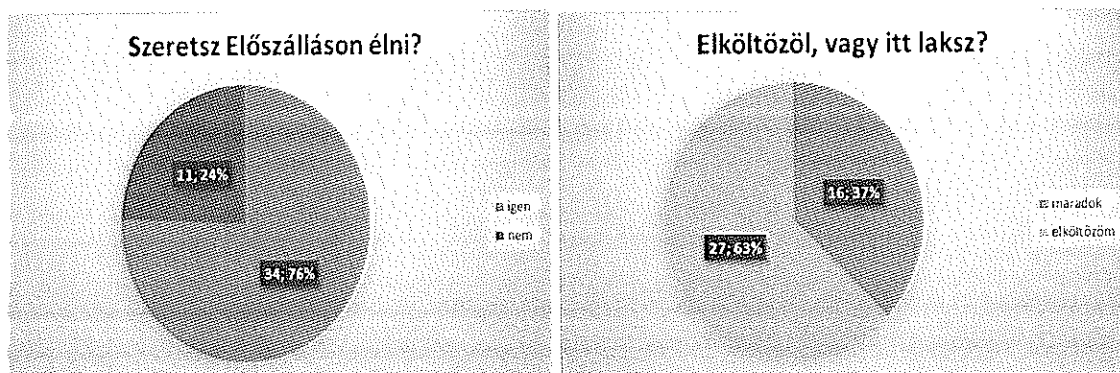
A következő kérdésben arra kerestük a választ a diákoknál, hogy mi a település legnagyobb problémája. Az eredmény talán a kérdőív eddigi kérdéseinek is köszönhető.

51. ábra: A település legnagyobb problémája

A másik két opció közel azonos jelölést kapott, és a legtöbbhez képest nem túlságosan keveset. Ez azért jó, mert azt tükrözi, hogy a gyerekek ezen létező problémákkal is találkoznak, és ismerik őket.

Az utolsó két kérdést eredményét egymás mellé helyezzük, hiszen egymással komoly összefüggésben vannak.

52. ábra: A településhez való viszony most és később

Az első ábra alapján látszik, hogy gyerekek szeretnek Előszálláson élni, de most tudják, hogy a későbbi megélhetőségüket a település nem tudja biztosítani. Ez elköltözés aránya nem üti meg azt a mértéket, amit a felnőtt kérdőívben tapasztaltunk.

3.2. SWOTanalízis

A célkitűzések megalapozásához a Nagyközség környezeti, társadalmi és gazdasági állapotának értékelése alapján szükséges meghatározni a főbb fejlődési, fejlesztési irányokat. Ennek egy jól bevált módszere az ún. SWOT analízis, amely a belső és külső tényezők alapján vizsgálja az adott állapotot és meghatározza a kitörési irányokat.

Az egyes betűk jelentése:

S - erősségek (*strengths*)

W - gyengeségek (*weaknesses*)

O - lehetőségek (*opportunities*)

T - fenyegetések (*threats*)

Az erősségek és a gyengeségek a belső állapotot jellemzik, míg a lehetőségek és a veszélyek a külső körülményeket.

	ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
Társadalmi pillér	<ul style="list-style-type: none"> a Nagyközség földrajzi elhelyezkedéséből származó előnyök, Dunaúváros és Dunaföldvár közelsége, közlekedésből származó előnyök, első rendű főközlekedési utakkal és autópályákkal való kapcsolat, közvetlen vasúti kapcsolat, A Duna közelségének előnyei: kikötési lehetőség, rekreációs-, idegenforgalmi hasznosításra alkalmas összefüggő nagy kiterjedésű területek értékes történelmi múlt, építészeti értékek, az infrastrukturális ellátottság -víz, gáz, villamos energiaellátás- megfelelő, a védett és műemlék jellegű civil szervezetek aktivitása lokálpatriotizmus együttműködési készség a lakosság részéről évenként tartott közösségi rendezvények. 	<ul style="list-style-type: none"> csapadékvíz-elvezető árkok állapota csak részben megfelelő, a nagy intenzitású csapadékesemények terheléscsökkentése nem elégséges, csökkenő gyermekvállalási hajlandóság segélyezésre szorulóknak növekvő száma szórakozási és kulturális kikapcsolódási lehetőségek nem megfelelő száma. rossz közbiztonság kevés a biztonságos kerékpárút a gyerekek számára
Környezeti pillér	<ul style="list-style-type: none"> környezeti elemek kielégítő állapota, termelő és szolgáltató szektor környezetterhelése alacsony, a védett természeti területek biológiai sokfélesége jelentős, a táji és geomorfológiai adottságok kedvezőek, a talajok szennyezettsége csekély, a helyi környezetvédelmi jogszabályalkotás a környezetvédelem 	<ul style="list-style-type: none"> a Nagyközség közlekedésből és átmenő forgalomból származó zajterhelés értéke magas, illegális hulladéklerakó helyek száma és kiterjedése jelentős, csapadékvíz-elvezető árkok állapota csak részben megfelelő, a nagy intenzitású csapadékesemények terheléscsökkentése nem elégséges, az infiltráció egyes területeken magas,

	<ul style="list-style-type: none"> valamennyi területét átfogja • kommunális és szelektív hulladékszállítás 	<p>így különösen nagy esőzésekkor jelentős mennyiségű csapadékvíz kerül a szennyvízcsatornába,</p> <ul style="list-style-type: none"> • a Dunaparti vízbázis területe felszíni szennyeződésre érzékeny, • a belterületi zöldterületi fejlesztésekhez szükséges területek hiánya, a hagyományos rekreációs területek feltáratlansága. • a műemléki épületek a legtöbb esetben felújításra szorulnak,
Gazdasági pillér	<ul style="list-style-type: none"> • a Nagyközség földrajzi elhelyezkedéséből származó előnyök, az ország közepén, • közlekedésből származó előnyök, első rendű főközlekedési utakkal és autópályákkal való kapcsolat, közvetlen vasúti kapcsolat vasúti vonalakhoz, • A Duna közelségének előnyei: kikötési lehetőség, rekreációs-, idegenforgalmi hasznosításra alkalmas összefüggő nagy kiterjedésű területek, • az infrastrukturális ellátottság -víz, gáz, villamos energiaellátás- megfelelő, • a védett és műemlék jellegű, • rendelkezésre álló szakképzet munkaerő, • ipartelepítés feltételei adottak, • családi gazdaságok megléte. 	<ul style="list-style-type: none"> • részben kihasználatlan ipari és turisztikai lehetőségek, • meglévő szálláshelyek csekély száma, • a volt Rendház kastély elpusztították.

	LEHETŐSÉGEK	FENYEGETÉSEK
Társadalmi pillér	<ul style="list-style-type: none"> • új társadalmi szereplők megjelenése, új civil szervezetek alakulása, lakossági összefogás • fiatalok szórakozási lehetőségeinek bővítése, • kulturális élet fellendülése, • jól kihasznált közösségi terek kialakítása, • a lakosság környezettudatosságának növelése, • szakképzés, • fiatalok képzése a helyi, térségi igényeknek megfelelően, • magasabb fokú környezeti nevelés az óvodákban és az iskolákban • figyelemfelhívó rendezvények 	<ul style="list-style-type: none"> • elvándorlási ráta növekedése, • népességfogyás, • az öregedési index növekedése, • lokálpatriotizmus háttérbe szorulása, • társadalmi elidegenedés, • globalizáció hatása, identitástudat csökkenése, • hagyományörzés háttérbe szorulása, • életszínvonal romlása.
Környezeti pillér	<ul style="list-style-type: none"> • kistérségi, természetvédelmi, fejlesztési együttműködés kialakításának megszervezése • csatornázás-fejlesztési, • külső források (EU, hazai) bevonása a környezet és természetvédelmi fejlesztésekbe, 	<ul style="list-style-type: none"> • környezeti káresemények kockázata, • a közlekedés okozta környezetszennyezés megnövekedése, • erőforráskészletek csökkenése, • talajszennyezettség növekedése, talajok fizikai és kémiai romlása, • mezőgazdasági túlhasznosításból adódóan

	<ul style="list-style-type: none"> helyi jelentőségű védett területek arányának növelése, természeti és táji adottságok turisztikai szempontú érvényesítése, védett természeti területek fejlesztése (Natura 2000) környezetbarát közlekedés-fejlesztés (pl. kerékpárutak, hatékonyabb tömegközlekedés), megújuló energiaforrások alkalmazása helyi szinten (szélenergia, napenergia, biogáz-üzem stb.), külterületeken erdősítés, gyepesítés az eredeti természeti állapot visszaállítása gyerekbarát környezet kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> talajok kimerülése felszín alatti vizek szennyezettségének növekedése légszennyezettség növekedése (mezőgazdasági idényben porszennyezés) levegő allergén pollenmennyiségének növekedése természeti értékek pusztulása.
Gazdasági pillér	<ul style="list-style-type: none"> külső források (EU, hazai) bevonása a gazdasági fejlesztésekbe, vizi-, sport-, lovas-, horgász-, vadász-, öko turizmus fejlesztése, gyümölcsstermesztés szempontjából kiemelkedő jelentőségű terület. új munkahelyek megteremtése, háztáji termékek piaci pozíciójának erősödése kerékpáros turizmus népszerűsítése Európai Duna Régió Stratégia szakképzett munkaerő rendelkezésre állása, 	<ul style="list-style-type: none"> fiatalok elköltözése, munkanélküliség növekedése, a gazdasági válság hatása sokáig érezhető, hosszú távú finanszírozási problémák, területi különbségek fokozódása, vállalkozási önerő hiánya.

3.3. Szomszédos településekkel való együttműködés vizsgálata

A közelmúltban több tanulmány is készült, mely az egykor egy település alá tartozó, ma már három önálló településként működő községre, Előszállás-Nagykarácsony-Daruszentmiklós vonatkozik.

3.3.1. Daruszentmiklós Polgárőrségek fejlesztése a deli térségben című tanulmány

A LEADER HACS három déli települése, Daruszentmiklós, Előszállás, Nagykarácsony a leghátrányosabb helyzetűek a térségben. Fejlesztési elképzeléseiket már 2004-ben összehangolták a Praedium Future programban, a partnerség, az egyeztetés azóta is töretlen. A bűnmegelőzést és a rendfenntartást mindhárom településen saját polgárőrség segíti, amely szervezetek fejlesztésre szorulnak minden szempontból, és a szervezetek közötti együttműködést is szükséges erősíteni.

A három déli település közbiztonság tekintetében is mutat elmaradásokat a többi környező településhez képest, ezért jelentős igény van a lakosok és a vállalkozások részéről az ilyen típusú tevékenységek fejlesztésére. A településeken megvan a párbeszéd az önkormányzati, a civil és a vállalkozói szféra között, a lakosok és a különböző döntéshozók, véleményalkotók jól ismerik egymást, tudnak közösen tenni a településük fejlesztéséért. Ezt az együttműködési és párbeszéd készséget is ki kell használni a közös fejlesztések megtervezésekor.

A tanulmány feltárja a három település közbiztonsági helyzetét és a polgárőr szervezetek erősségeit, gyengeségeit, a jelenlegi helyzet által adott lehetőségeket és elkerülendő veszélyeket, majd jó gyakorlatokat mutat be az ország és az Európai Unió különböző területeiről. Végül konkrét javaslatokat, projektterveket fogalmaz meg a tanulmány a három szervezet fejlesztésére és együttműködésük erősítésére. Az elkészült tanulmányt széles körben társadalmasítjuk, hogy minden elképzelés bekerüljön, és a lakosok is tisztában legyenek a tervekkel, hiszen az igazi közbiztonság csak az ő bevonásukkal valósítható meg.

A fejlesztés legfontosabb eredménye, hogy létrejön a három település polgárőrségeinek egy olyan közös fejlesztési stratégiája, amely rövidtávon megvalósítható, és az együttműködésnek köszönhetően sokkal hatékonyabb lesz, mint az önálló fejlesztések. Az is fontos eredmény, hogy lakosság, az önkormányzat és intézményei és a vállalkozások tisztában lesznek a tervezett fejlesztésekkel, és a saját szerepükkel ezekben. Közvetett eredménye a stratégiának a rövid távon (3-5 év) megvalósuló projektek, illetve a polgárőr szervezetek jövőbeni további együttműködése.

3.3.2. Helyi hagyományok őrzése és kiaknázása Daruszentmiklós, Előszállás és Nagykarácsony településeken című tanulmány

A tanulmány a LEADER HACS három déli települése, Daruszentmiklós, Előszállás, Nagykarácsony helyi hagyományainak őrzésére és kiaknázására tár fel lehetséges módokat, projektötleteket. A három hasonló történelmi múlttal rendelkező település a Dunaújváros kistérségben található. Fejlesztési elképzeléseiket már 2004-ben összehangolták a Praedium Future programban, a partnerség, az egyeztetés azóta is töretlen. A három település leginkább a belső erőforrásaira építhet a fejlesztésekben, és a hagyományok területén kiaknázatlan lehetőségeket lát. Ezek kihasználására fontos pontosan feltárni a helyi hagyományokat, és kialakítani több elképzelést azok, megőrzésére, erősítésére. Jelenleg is számos olyan kevésbé ismert, helyi hagyománnyal rendelkezik a három település, amelyekre civil, önkormányzati, vagy akár vállalkozási projekt építhető. A lakosság nagy része a térség hagyományait nem ismeri teljeskörűen, azoknak nincs tudatában. Ezeket a hagyományokat olykor a helyiek sem ismerik. Idegenforgalmi szempontból a három település közül Nagykarácsony emelkedik ki, a széphanzús falunév lehetőséget teremtett Mikulásfalva létrehozására, ami évről évre egyre nagyobb számú látogatót csalogat. Fontos lenne ennek a rendezvénynek az infrastrukturális feltételeit is magas színvonalon biztosítani, amelyre anyagi források hiányában csekélyebb, ugyanakkor a települések összefogásával kivitelezhető lehetőség van. A tanulmányban a helyzetelemzés keretében részletesen megvizsgáljuk az élő vagy már csak emlékezetben megélvő helyi hagyományokat, azokat pontosan leírjuk. Összefoglaljuk a témában a három település belső erősségeit és gyengeségeit, valamint a külső tényezőkből fakadó jelen idejű lehetőségeket és veszélyeket. Áttekintést adunk a hazai és EU-s jó gyakorlatokról ebben a témakörben, rámutatva, hogy melyek azok az elemek, amelyeket helyben is jól fel lehet használni. Végül konkrét javaslatokat, projektötleteket fogalmazunk meg a fenti célok elérése Előszállás ekében. Fontos elem a tanulmány megfelelő felhasználásának biztosítása, ezért a projektjavaslatoknak felelősei lesznek, akiknél az önkormányzatok érdeklődhetnek az előrehaladásról.

3.3.3. Vállalkozási potenciálok feltárása a déli térségben című tanulmány

A tanulmány célterülete a Közép-Dunántúli Régióban elhelyezkedő, Dunaújvárosi kistérség részét képező déli térség három települése, név szerint Előszállás, Daruszentmiklós, valamint Nagykarácsony. Ezen három település a Mezőföldi Híd LEADER HACS településeit képezik, a kistérségben a leghátrányosabbnak mondhatóak. Hátrányos helyzetüket a munkanélküliek nagy aránya alapján állapították meg. A kistérség gazdasága a központban, Dunaújvárosban koncentrálódik. A városban viszonylag alacsony a munkanélküliség, emellett magas a foglalkoztatottság. Itt található a kistérségen belül a legtöbb foglalkoztató, amiből következik, hogy a környező településekről is ide jár be az emberek nagy része dolgozni, valamint – a tanulmány szempontjából is fontos – legtöbb szolgáltatás is itt található meg.

A dunaújvárosi kistérség sokat fejlődött az elmúlt években, és a három déli településen is történtek fejlesztések. Daruszentmiklós, Előszállás és Nagykarácsony fejlesztési törekvéseit már 2004-ben megfogalmazták a Praedium Future programban, azóta is folyamatosan egyeztetnek egymással. A dunaújvárosi kistérségen belül ez a három település fekszik legmesszebb a központtól, Dunaújvárostól. Több szolgáltatás megtalálható helyben, de ezekből is van olyan, amely csak az egyik településen. Ezért sokszor Dunaújvárost vagy Dunaföldvárt kell felkeresni, ha el akarnak intézni valamit a helyiek. Emellett a tömegközlekedés sem rugalmas a nehezebb megközelítés és a távolság miatt. A szolgáltatások elérhetősége és a közlekedés fejletlensége egymást rontó folyamatok: a rossz közlekedés miatt kevesen használják azt, a kevés utas miatt nem fejlesztik a közlekedést.

A helyiek sok szolgáltatásnak nincsenek is tudatában, hogy például a szomszédos településen mi érhető el. Fontos lenne a lakosoknak, hogy könnyebben el tudják érni a szolgáltatásokat (pl. színház, uszoda, Nyilvános rendezvények, okmányiroda, stb.), és akkor az igény is nagyobb lenne, amit most gátol a nehezebb elérhetőség. A tanulmányban részletesen megvizsgáljuk a helyben és a nagyobb központokban igénybe vehető szolgáltatásokat. Feltárjuk a helyi szolgáltatók belső erősségeit és gyengeségeit, és a külső tényezők által meghatározott jelenlegi lehetőségeket és veszélyeket. Áttekintést adunk a hazai és EU-s jó gyakorlatokról ebben a témakörben, rámutatva a helyben is megvalósítható példákra. Végül konkrét javaslatokat, projekterveket fogalmaz meg a tanulmány a három szervezet fejlesztésére és együttműködésük erősítésére.

3.3.4. Szolgáltatások elérhetőségének biztosítása a déli térségben című tanulmány

A tanulmány célterülete a Közép-Dunántúli Régióban elhelyezkedő, Dunaújvárosi kistérség részét képező déli térség három települése, név szerint Előszállás, Daruszentmiklós, valamint Nagykarácsony. Ezen három település a Mezőföldi Híd LEADER HACS településeit képezik, a kistérségben a leghátrányosabbnak mondhatóak. Hátrányos helyzetüket a munkanélküliek nagy aránya alapján állapították meg. A kistérség gazdasága a központban, Dunaújvárosban koncentrálódik. A városban viszonylag alacsony a munkanélküliség, emellett magas a foglalkoztatottság. Itt található a kistérségen belül a legtöbb foglalkoztató, amiből következik, hogy a környező településekről is ide jár be az emberek nagy része dolgozni, valamint – a tanulmány szempontjából is fontos – legtöbb szolgáltatás is itt található meg.

A dunaújvárosi kistérség sokat fejlődött az elmúlt években, és a három déli településen is történtek fejlesztések. Daruszentmiklós, Előszállás és Nagykarácsony fejlesztési törekvéseit már 2004-ben megfogalmazták a Praedium Future programban, azóta is folyamatosan egyeztetnek egymással. A dunaújvárosi kistérségen belül ez a három település fekszik legmesszebb a központtól, Dunaújvárostól. Több szolgáltatás megtalálható helyben, de ezekből is van olyan, amely csak az egyik településen. Ezért sokszor Dunaújvárost vagy Dunaföldvárt kell felkeresni, ha el akarnak intézni valamit a helyiek. Emellett a tömegközlekedés sem rugalmas a

nehezebb megközelítés és a távolság miatt. A szolgáltatások elérhetősége és a közlekedés fejletlensége egymást rontó folyamatok: a rossz közlekedés miatt kevesen használják azt, a kevés utas miatt nem fejlesztik a közlekedést.

A helyiek sok szolgáltatásnak nincsenek is tudatában, hogy például a szomszédos településen mi érhető el. Fontos lenne a lakosoknak, hogy könnyebben el tudják érni a szolgáltatásokat (pl. színház, uszoda, Nagyközségi rendezvények, okmányiroda, stb.), és akkor az igény is nagyobb lenne, amit most gátol a nehezebb elérhetőség. A tanulmányban részletesen megvizsgáljuk a helyben és a nagyobb központokban igénybe vehető szolgáltatásokat. Feltárjuk a helyi szolgáltatók belső erősségeit és gyengeségeit, és a külső tényezők által meghatározott jelenlegi lehetőségeket és veszélyeket. Áttekintést adunk a hazai és EU-s jó gyakorlatokról ebben a témakörben, rámutatva a helyben is megvalósítható példákra. Végül konkrét javaslatokat, projektterveket fogalmaz meg a tanulmány a három szervezet fejlesztésére és együttműködésük erősítésére.

4. Stratégia

4.1. Célállapot

Cél a **fenntartható fejlődés elősegítése**, melynek következményeként megvalósul az erőforrások gazdaságos felhasználása. Fellendül a Nagyközség gazdasága, fejlődik társadalma, új munkahelyek jönnek létre, bővülnek a jövedelemszerzési lehetőségek és a község lakói több figyelmet fordítanak a környezetvédelemre és a megújuló energiaforrások használatára.

A Nagyközség vezetése a lakossággal együttműködve pedig mindent megtesz azért, hogy a fenntarthatóság szolgálatában álló döntések szülessenek és a környezeti erőforrásokkal kíméletesen gazdálkodó fejlesztések valósuljanak meg.

A jövőkép eléréséhez azonban hosszú távú (9–20 év) célkitűzések, középtávú (4–8 év) tematikus célok, ill. rövidtávú (1–3 év) részcélok megvalósulására van szükség.

4.2. Prioritások

A fenntartható fejlődéshez, mint központi célhoz szükséges a fenntarthatósági pillérek megerősítése. A megerősítések fontossági sorrendbe helyezése prioritásuk szerint kell történjen. Az elsőrendű szolgáltatási igények és problémák, kérdések felfedése a közösségi kérdőíveken keresztül.

Társadalmi prioritások: helyi egyetértés megteremtése a Nagyközség alapértékeiről, az egészséges életkörülményekről, a jelenlegi és jövő generációi számára szükséges feltételek biztosításával.

- társadalmi szemléletformálás a Fenntarthatóság jegyében,
- intézményi működés hatékonyságának növelése
- egészségügyi helyzet fejlesztése,
- szociális helyzet fejlesztése,
- oktatás, képzés fejlesztése
- közbiztonság fejlesztése,
- kulturális élet gazdagítása,
- esélyegyenlőségi jogok biztosítása,
- közösségi közlekedés fellendítése
- gyermekek és fiatalok társadalmi beilleszkedésének segítése.

Gazdasági prioritások: jelentős mértékben támaszkodik az emberi munkaerőre, a megújuló energiaforrásokra, erőforrásokra és a nemzetgazdaság egésze szempontjából optimális gazdasági formációkra.

- Nemzetközi együttműködés

- az Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése,
- ipar fejlesztése,
- mezőgazdaság fejlesztése,
- gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése,
- vendéglátás, idegenforgalom, turizmus fellendítése.

Környezeti prioritások: a káros anyagoktól való védelemmel és a természeti erőforrások hatékony hasznosításával garantáljuk a lakosság hosszú távú jólétét, valamint a növény és állatvilág életkörülményinek és sokszínűségének fennmaradását.

- Környezet ismeret, környezettudatosság
- Települési és épített környezet védelme
- a lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásoktól (levegő, zaj)
- infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése,
- energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása,
- zöldterületek védelme, fenntartása – növény és állatvilág fenntartása
- hulladékgazdálkodás.

4.3. Várható hatások

A Local Agenda 21 terv készítése során a Fenntartható Fejlődés eléréséhez kitűzött fő és részcélok, valamint az ezek megvalósításához szükséges programoknak lehetnek közvetett és közvetlen hatásai az egyes fenntarthatósági pilléreket tekintve. A várható hatásokat a 3 fő pillérre vonatkozóan az alábbiakban soroljuk fel:

Társadalmi hatások:

- környezettudatos nevelés az oktatásban,
- közoktatás helyzete javul, korszerűsödik,
- a lakosság környezettudatossága nő,
- esélyegyenlőség javulása,
- egészségügyi ellátás javul,
- elvándorlás mértékének csökkenése,
- a lakosság korösszetétele javul,
- a lakosság gyermekvállalási kedve nő,
- a fiatal munkaerő helyben maradása,
- munkanélküliség csökken,
- kulturális értékek, hagyományok, sport, művelődés megőrzése,
- vendéglátás, idegenforgalom, turizmus javul,
- látogatók számának növekedése,
- szociális ellátás javul,
- közbiztonság javul,
- javuló életminőség.

Gazdasági hatások:

- infrastruktúra javul,
- közösségi közlekedés javul,
- megközelíthetőség javul,
- vállalkozások száma nő,
- beruházások száma nő,
- turizmus, idegenforgalom fellendülése,
- megújuló- és energiatakarékos energiaforrásokra való áttérések,
- foglalkoztatás, munkaerőpiac helyzete javul.

Környezeti hatások:

- a környezet minősége, állapota javul,
- a Nagyközségi levegő minősége nem romlik,
- a talaj minősége javul,
- a felszín és felszín alatti vizek minősége javul, szennyezettsége csökken,
- a zaj és rezgés okozta környezetterhelés csökken,
- hulladékgazdálkodás helyzete javul,
- a Nagyközség zöldfelületi rendszerének állapota, minősége javul,
- biológiai aktivitásérték növekszik,
- védett területek és helyi értékek fennmaradnak,
- új védelem alá helyezendő területek, értékek kijelölése,
- természetes élőhelyek fennmaradnak.

5. Megvalósítás

Jelen fejezetben a fenntarthatósági pillérekre vonatkozó prioritások megvalósításához szükséges részprogramok, projektek kerülnek felsorolásra, részletesen tárgyalva a várható eredményeket és a megvalósítás körülményeit, feltételeit (cél, célcsoport, ütemezés, partnerek, beruházási költség, megvalósítási keretek). Az egyes intézkedések kijelölésénél forrásként szolgáltak Előszállás Nagyközség Polgármesteri Hivatalának pályázati anyagai, projektötletei; a folyamatban lévő, vagy beadásra tervezett pályázatokon kívül a tervi hierarchiában felsőbb szinten lévő tervek, programok, koncepciók, stratégiák által megjelölt fejlesztési irányokat vettük figyelembe.

A megjelölt fejlesztési programok ajánlások, melyek a fenntarthatósági szempontok érvényesülését célozzák, irányt mutatva a további feladatok kitűzéséhez. Az alábbiakban felsorolt projektek között szerepelnek az Önkormányzat által már beadott, vagy beadásra tervezett pályázatok, későbbi tervek között szereplő fejlesztési irányok és új javaslatok a következő évekre/évtizedekre vonatkozóan. Az ütemezésben ezért került megjelölésre csak a már futó pályázatok esetében konkrét évszám (a beadott, de még kétséges kimenetelő pályázatoknál az ütemezés a pozitív elbírálás esetére értendő), az egyéb intézkedéseket illetően inkább a megvalósítás ajánlott időkeretét tüntettük fel: rövidtáv (1–3 év), középtáv (4–8 év), hosszútáv (9–20 év). Ugyanez vonatkozik a beruházási költségre: a későbbi lehetséges fejlesztések költsége jelenleg – pontos tervek hiányában – csak becsülhető, a tényleges projektméret függvénye. Önkormányzati hatáskörön kívül eső célkitűzések is bekerültek a programokba, hiszen a fenntarthatóság csak a teljes közösség részvételével valósítható meg.

A megvalósítás keretétől szolgáló pályázati lehetőséget jelenti az ÚMVP, az ÚMFT ágazati operatív programjai és a regionális operatív program, melyek a 2014-2020 időszakra tervezett konkrét programok terén nyújtanak segítséget a források megteremtésére.

A pályázati lehetőségeknél a megyébe meghirdetésre kerülő TOP (Területi és Települési Operatív Programok) pályázatok kereteit és lehetőségeit fel kell használni a 2014-2020-as időszakban. Ezen kereten belül illeszkedni kell a Fejér megye Integrált Területi Programja 2.0 dokumentumban megfogalmazott célokhoz. A 2014–2020 közötti programozási időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program tervezésének egyes szempontjairól, valamint az operatív programhoz tartozó megyék megyei önkormányzatai és a megyei jogú városok önkormányzatai tervezési jogkörébe utalt források megoszlásáról szóló 1702/2014. Korm. határozat 2. melléklete Fejér megye részére 32,1 milliárd Ft-os keretösszeget határoz meg.

Az ITP célkitűzései biztosítják a szoros kapcsolatot a megyei területfejlesztési program releváns stratégiai céljai és a TOP beruházási prioritásaihoz tartozó 11 egyedi célkitűzés között.

A TOP egyedi célkitűzései:

- 1.A – A vállalkozások munkahelyteremtő képességének ösztönzése, a helyi gazdaság működését segítő helyi-térségi feltételek biztosításával
- 1.B – A turizmus területi adottságaiban rejlő endogén potenciál kibontakoztatása a foglalkoztatás elősegítése érdekében
- 1.C – A munkahelyek elérhetőségének javítása, a munkavállalók mobilitásának segítése a közlekedési feltételek fejlesztésével
- 1.D – Kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérése a gyermekellátási szolgáltatások fejlesztése által
- 2.A – Vállalkozói tevékenységek ösztönzése és a népesség megtartása településfejlesztési beavatkozásokkal
- 3.A – Fenntartható közösségi mobilitás elősegítése
- 3.B – A települési önkormányzatok energiahatékonyságának javítása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése
- 4.A – Önkormányzati közszolgáltatások hozzáférhetőségének és minőségének fejlesztése
- 4.B/5.B – A leromlott városi területeken a jobb életlehetőségekkel rendelkező hátrányos helyzetű személyek számának növelése
- 5.A – A foglalkoztathatóság javítása és a helyben, a helyi és térségi gazdasági szereplők által foglalkoztatottak számának növelése
- 5.C – Helyi szintű társadalmi párbeszéd és helyi identitás erősödése

TOP-intézkedés	A megye TOP forráskeretének megoszlása prioritásonként és intézkedésenként a TOP belső arányok szerint (Mrd Ft)	Az egyes TOP prioritásokon belül az intézkedések közötti végleges forrásmegoszlás (Mrd Ft)
1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése	4,596	4,147
1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmus fejlesztés	2,867	2,717
1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	2,055	2,054
1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	2,477	2,457
2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés	5,940	5,939
3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	3,025	3,151
3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése	5,052	5,519
4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	0,864	1,084
4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése	0,687	0,689
4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja	0,931	0,731
5.1. Foglalkoztatás-növelési célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)	2,664	2,663
5.2. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	0,347	0,346
5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása	0,595	0,594

Vidékfejlesztési program

A Vidékfejlesztési Program 2014-2020 (a továbbiakban Program, illetve VP) az Európai Parlament és a Tanács az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1305/2013 (2013. december 17.) rendelete 6. cikkének (2) bekezdésével összhangban Magyarország teljes területére vonatkozik, valamennyi NUTS 2 és NUTS 3 szintű régiót lefed. A fejlesztéspolitika területi alapegységeit Magyarországon 2014-2020 között a NUTS 3 szintű megyék képezik.

Vidékfejlesztési Program Irányító Hatóság

Az Irányító Hatósági Főosztály (IH) felel a 2007-2013-as programozási időszakban megvalósított Új Magyarország Vidékfejlesztési Programért (ÚMVP), melynek a kerete 5,210 milliárd euró, valamint a 2014-2020-as időszakban a Vidékfejlesztési Program (VP) 4,174 milliárd eurós keretének sikeres felhasználásáért melyből 3,431 milliárd eurót az Európai Unió finanszíroz.

Vidékfejlesztési Program

A Közös Agrárpolitika (KAP) két pillére közül a II-es pillér a vidékfejlesztési politika, melyet Magyarország a 2014-2020-as időszakban a Vidékfejlesztési Program keretében valósít meg. Az Európai Unió agrár-vidékfejlesztés célja, hogy teljes mértékben integrálja a környezetvédelemmel és éghajlatváltozás elleni küzdelemmel kapcsolatos korlátokat és lehetőségeket, valamint az előnyök széles körét kell biztosítsa a gazdálkodás, a vidéki területek és a szélesebb társadalom részére; továbbá hozzájárul:

- a mezőgazdaság versenyképességéhez az innováció előmozdításával, szerkezetátalakítással, valamint azáltal, hogy a mezőgazdasági ágazatban lehetővé teszi az erőforrás-hatékonyság növelését;
- a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodáshoz azáltal, hogy biztosítja a környezet és a mezőgazdaság éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességét, gondját viseli a vidéki területeknek és fenntartja a földterületek termelési kapacitását;
- a kiegyensúlyozott területfejlesztéshez a vidéki területeken EU-szerte azáltal, hogy ehhez helyi szinten kellő felhatalmazást és eszközöket biztosít, fejleszti a megfelelő kapacitásokat, valamint javítja a helyi feltételeket és a városi és vidéki területek közötti kapcsolatokat.

A VP-ben az alábbi prioritások, illetve fókusz területek mentén kívánja támogatni az agrár-vidékfejlesztés célterületeit:

- 1.A tudásátadás és az innováció előmozdítása a mezőgazdaságban, az erdőgazdálkodásban és a vidéki térségekben
 - 1A) Az innovációnak, az együttműködésnek és a tudásbázis gyarapításának az ösztönzése a vidéki térségekben
 - 1B) A kapcsolatok erősítése a mezőgazdaság, az élelmiszer-termelés és az erdőgazdálkodás, valamint a kutatás és az innováció között, egyebek mellett a környezetgazdálkodás és a környezeti teljesítmény javítása céljából
 - 1C) Az egész életen át tartó tanulás és a szakképzés előmozdítása a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban
 - 1.A mezőgazdasági üzemek életképességének javítása és a versenyképesség fokozása valamennyi régióban és a mezőgazdasági termelés valamennyi típusa esetében, valamint az innovatív gazdálkodási technológiák és a fenntartható erdőgazdálkodás előmozdítása
 - 2A) Valamennyi mezőgazdasági üzem gazdasági teljesítményének javítása, valamint a mezőgazdasági üzemek szerkezetátalakításának és korszerűsítésének a megkönnyítése, mindenekelőtt a piaci jelenlét, a piacorientáltság, és a mezőgazdasági tevékenységek diverzifikálásának fokozása céljából
 - 2B) A megfelelően képzett mezőgazdasági termelők mezőgazdasági ágazatba való belépésének megkönnyítése és ezen belül is különösen a generációs megújulás elősegítése
 - 1.Az élelmiszerlánc szervezésének – többek között a mezőgazdasági termékek feldolgozásának és forgalmazásának, az állatjólétnek és a mezőgazdaság terén alkalmazott kockázatkezelésnek – az előmozdítása
 - 3A) Az elsődleges termelők versenyképességének javítása azáltal, hogy megfelelőbb módon integrálják őket az agrár-élelmiszeripari láncba a minőségrendszerek révén, a mezőgazdasági termékek értékének növelése, valamint a helyi piacokon, a rövid ellátási láncokban, továbbá a termelői csoportokban és a szakmaközi szervezetekben folytatott promóció
 - 3B) A mezőgazdasági üzemekben megvalósuló kockázat-megelőzés és kezelés támogatása
 - 1.A mezőgazdasággal és az erdőgazdálkodással összefüggő ökoszisztémák állapotának helyreállítása, megőrzése és javítása
 - 4A) A biológiai sokféleség helyreállítása, megőrzése és javítása, beleértve a Natura2000 területeken és a hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területeken, jelentős természeti értéket képviselő gazdálkodás, valamint az európai tájak állapotának helyreállítása, megőrzése és javítása

4B) A vízgazdálkodás javítása, a műtrágya- és peszticid használat szabályozásának javítását is beleértve
4C) A talajerózió megelőzése és a talajgazdálkodás javítása

1. Az erőforrás-hatékonyság előmozdítása, valamint a karbonszegény és az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodni képes gazdaság irányába történő elmozdulás támogatása a mezőgazdasági, az élelmiszer-ipari és az erdészeti ágazatban

5A) A mezőgazdaság általi vízfelhasználás hatékonyságának fokozása

5B) A mezőgazdaság és az élelmiszer-feldolgozó iparág általi energiafelhasználás hatékonyságának fokozása

5C) A megújuló energiaforrások, a melléktermékek, a hulladékok, a maradékanyagok és más, nem élelmiszer jellegű nyersanyagok biogazdasági célokra történő átadásának és felhasználásának megkönnyítése

5D) A mezőgazdaságból származó, üvegházhatást okozó gázok és ammónia kibocsátásának csökkentése

5E) A széntárolás és -megkötés előmozdítása a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban

1. A társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység csökkentése és a gazdasági fejlődés támogatása a vidéki térségekben

6A) A diverzifikálásnak, a kisvállalkozások alapításának és fejlesztésének, valamint a munkahelyteremtésnek a megkönnyítése

6B) A helyi fejlesztés előmozdítása a vidéki térségekben

6C) Az információs és kommunikációs technológiák hozzáférhetőbbé tétele, használatuk előmozdítása, és minőségük javítása a vidéki térségekbe

5.1. Társadalmi pillér

A Fenntartható Fejlődés társadalmi pillére a jelenlegi és a jövő generációinak szükséges társadalmi feltételek biztosítása az egészséges, biztonságot nyújtó élettér kialakításához.

5.1.1. Társadalmi szemléletformálás

Az intézkedés célja: a jelen és a jövő generációk számára a fenntarthatósági szempontok megismertetése.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Szemléletformáló közösségi fórumok szervezése a helyi média bevonásával
---------------------	---

<i>Projekt célja</i>	Rendszeres, a környezettudatos társadalmi magatartást (komposztálás, szelektív gyűjtés, tudatos vásárlás, hatékony energiagazdálkodás) és a helyi értékek (közösségi, kulturális, épített és természeti értékek) megőrzését elősegítő társadalmi fórumok szervezése, melyről a helyi média is rendszeresen és kiemelten tudósít.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ helyi értékek ▪ védett értékek ▪ Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	az első Local Agenda 21 fórum
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ meghívott előadók
<i>Beruházási költség</i>	1.000.000 Ft/év
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati forrás ▪ saját forrás

5.1.2. Intézményi működés hatékonyságának növelése

Az intézkedés célja: a Nagyközségben működő intézmények, közintézmények, szervezetek vizsgálata, fejlesztése, elősegítve ezzel a hatékony munkavégzést és a lakossággal való kapcsolat fejlesztését, könnyebb és gyorsabb ügyintézkést.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Eszközbeszerzés a hatékonyabb intézményi működés Előszállás ekében
<i>Projekt célja</i>	Eszközbeszerzés a zöld beszerzés szempontjainak figyelembe vételével.
<i>Célcsoport</i>	Előszállás Nagyközség Polgármesteri Hivatalának alkalmazottai
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség Polgármesteri Hivatala
<i>Javasolt ütemezés</i>	rövid- és középtáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati forrás ▪ saját forrás

<i>Projekt neve</i>	A civil társadalom és a helyi közigazgatás szereplői közötti együttműködés fejlesztése
<i>Projekt célja</i>	A hatékonyabb közösségi részvétel elősegítése, párbeszéd-programok, fórumok (akár interneten keresztül) révén a lakosság és a hivatalok, hatóságok közötti együttműködés hatékonyságának növelése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Civil szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati forrás ▪ saját forrás

5.1.3. Egészségügyi helyzet fejlesztése

Az intézkedés célja: Egészséges és kulturált környezet, illetve életkörülmények biztosítása, életminőség javítása. Prioritása az önkormányzatok alapvető feladatai közé tartozik az egészségügyi és szociális ellátás biztosítása.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	A Nagyközség optimális környezet—egészségügyi helyzetének biztosítása
<i>Projekt célja</i>	Egészséges és kulturált környezet biztosítása, a környezet-egészségügyi helyzet folyamatos figyelemmel kísérése és értékelése, szükség esetén az illetékes hatóságok bevonása és a megfelelő intézkedések megtétele. Települési egészségterv készítése, kidolgozása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően

<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati forrás ▪ saját forrás
----------------------------	--

<i>Projekt neve</i>	Prevenció és rehabilitáció megvalósítása az egészségügyben
<i>Projekt célja</i>	Primer prevenció megvalósítása, melyen keresztül szűrésekkel, az életmód és az egészségügyi szemlélet formálásával, tanácsadással a betegségek bekövetkezésének gyakorisága csökkenthető - ez pedig jóval olcsóbb, mint az adott betegség ellátása. Szekunder prevenció során - ha már kialakult valamilyen betegség - arra kell törekedni, hogy ne alakuljon ki további szövődmény, ill. irreverzibilis folyamat - megfelelő orvosi ellátás biztosítása. Ha mégis kialakul károsodás, akkor a terciér prevenció keretén belül törekedni kell arra, hogy mindez ne okozzon zavart a társadalmi életben történő részvételkor, ill. ne alakuljon ki rokkantság. Amennyiben a rokkantság nem elkerülhető, fontos, hogy a beteg a maradék képességeinek maximális felhasználásával képes legyen minimálisan az önellátásra, és ha lehetséges, az újbóli társadalmi beilleszkedésre - ez a rehabilitáció megvalósításának esete, amikor szakképzett szociális munkások, ápolók alkalmazását kell biztosítani.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan – feltételek megteremtése rövidtávon
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Körzeti orvosok ▪ Egészségügyi ellátással foglalkozó vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati források ▪ saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Rendelők, eszközök, épületek felújításának biztosítása
<i>Projekt célja</i>	Az egészségügyi alapellátáshoz szükséges feltételek biztosítása (az orvosi rendelők akadálymentesítése, rendelők korszerűsítése, gépkocsipark fejlesztése).
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe

<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv – 2017.
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati források ▪ saját forrás

5.1.4. Szociális helyzet fejlesztése

Az intézkedés célja: korszerű infrastrukturális keretek között működő, a lakosság igényeit kielégítő szociális ellátás biztosítása

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Szociális szolgáltatások fejlesztése
<i>Projekt célja</i>	A szociális szolgáltatások körének szélesítése, a természetbeni szolgáltatások színvonalának javítása, a házi gondozás minőségének javítása, az ellátás elhelyezésére szolgáló épület felújítása. Hosszútávon önkormányzat által üzemeltetett bentlakásos intézmény kialakítása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan – Önkormányzat hosszútávon
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Alapítványok ▪ Nagyközségben jelenleg is működő szociális intézmények
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati forrás ▪ saját forrás ▪ magántőke

5.1.5. Oktatás, képzés fejlesztése

Az intézkedés célja: a Nagyközségben található oktatási intézményekben fellelhető képzés, oktatás fejlesztése, továbbképzések, tanfolyamok indítása a versenyképes munkaerő biztosítása Előszállás ekében. Prioritás a lakosság környezettudatosságának növelése.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Szakképzések körének fejlesztése az oktatásban
<i>Projekt célja</i>	A projekt célja a fenntarthatóság terén olyan szakemberek képzése, akik a Nagyközség területén fejleszteni kívánt ipar és vállalkozások számára elérhető munkaerőként jöhetnek számításba, ezzel segítve a lakosság Nagyközségen belüli munkához való jutásának biztosítását.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iskolások ▪ Oktatók ▪ Tanárok ▪ Munkaügyi központ
<i>Érintett terület</i>	▪ Előszállás Nagyközség oktatási intézményei
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítás helye</i>	Árpádfejedelem általános iskola
<i>Megvalósítási keret</i>	-

<i>Projekt neve</i>	„ÖKO iskola” programban való részvétel
<i>Projekt célja</i>	<p>Az Ökoiskola cím azon iskolák munkájának legmagasabb szintű állami elismerése, melyek iskolafejlesztési, pedagógiai munkája kiemelkedően magas színvonalon képviseli a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiai értékeit.</p> <p>Az Ökoiskola cím adományozása kapcsolódik az ENSZ "A fenntarthatóságra oktatás" 2005 - 2017 . évtizedének programjához.</p> <p>Az Ökoiskola egyfajta szempontrendszer, mely irányt mutat: Egy Ökoiskolában nemcsak a tanításban érvényesülnek a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának elvei, hanem az iskolai élet minden területén.</p> <p>Az oktatásban szerepet kap a környezeti nevelés, a diákok ötleteikkel, munkájukkal segítik az iskola környezettudatos működését. Iskolánk működtetése környezetkímélő, a szülőkkel és a helyi közösséggel együttműködve a helyi környezeti problémák megoldásában.</p>

<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iskolások ▪ Oktatók ▪ Tanárok
<i>Érintett terület</i>	általános iskola
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövid- és középtáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzat ▪ Iskola
<i>Beruházási költség</i>	projekt méretétől függ
<i>Megvalósítás helye</i>	Általános oktatási intézmény
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Egészségnap/hét és környezetvédelmi nap/hét
<i>Projekt célja</i>	<p>Az egészségnap olyan projekt, amelyben helyet kaptak a testi és lelki egészséggel kapcsolatos tevékenységek, a fizikai állapotfelméréstől a különböző sporttevékenységeken, az egészséggel kapcsolatos tesztfeladatok megoldásán, az önértékelésen át az önismereti játékokig. A nap programja kiterjedt a családvédelem, az élelem- és kémiai biztonság, a szájhygiénia, a fogápolás, a testhygiénia, a környezetegészség és az egészséges táplálkozás problémáira.</p> <p>Környezetvédelmi nap szervezéssel a diákok környezettudatos életre nevelésének programja, veszélyes hulladékgyűjtési akciókkal (pl. elem, használaton kívüli mobiltelefon, papírgyűjtés...)</p>
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iskolások ▪ Oktatók ▪ Tanárok
<i>Érintett terület</i>	általános iskola, óvoda
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövid- és középtáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzat ▪ Iskolák
<i>Beruházási költség</i>	projekt méretétől függ
<i>Megvalósítás helye</i>	Általános és középfokú oktatási intézmények Előszállás en
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, saját forrás

5.1.6. Közbiztonság fejlesztése

Az intézkedés célja: a Nagyközség közbiztonságának javítása, a korábbi felméréseknek megfelelően a lakosság körében aggodalomra ad okot a jelenlegi közbiztonság

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	„Településőr” program folytatása
<i>Projekt célja</i>	A közrend és a közbiztonság erősítése Előszállás ekében településőrök foglalkoztatása. A nyertes pályázat 2010 év végén lezárul, ugyanakkor a folytatás igénye a közbiztonság javítása Előszállás ekében már felmerült. További pályázati lehetőségek keresésével kitűzött cél a program további folytatása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	önkéntesek, alkalmazott településőrök számának függvénye
<i>Megvalósítási keret</i>	Önkormányzati saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Térfigyelő rendszer kialakítása
<i>Projekt célja</i>	A közrend és a közbiztonság erősítése Előszállás ekében a település több pontjára kamerát helyeznénk el. A településre be- és kivezető utak, közterületek, közintézmények kerülnének megfigyelés alá.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	önkéntesek, alkalmazott településőrök számának függvénye
<i>Megvalósítási keret</i>	Önkormányzati saját forrás

5.1.7. Kulturális élet fellendítése

Az intézkedés célja: a Nagyközség különböző érdeklődésű társadalmi csoportjai számára szervezett programokkal a kikapcsolódási igények kielégítése

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Hagyományörző rendezvények szervezése, támogatása
<i>Projekt célja</i>	Előszállás Nagyközségi hagyományainak megismertetése, helytörténeti anyagok gyűjtése, dokumentálása és kiállítása.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Turisták ▪ Testvérközségek ▪ Könyvtárhasználók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati források ▪ saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Rendszeres szabadtéri nyári programok
<i>Projekt célja</i>	Hagyományteremtő céllal nyári szórakoztató, szabadtéri programok szervezése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nagyközségközpont ▪ Közparkok ▪ Iskolák ▪ Közintézmények udvarai
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv – éves rendszerességgel
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata kulturális és művelődési intézményei ▪ Civil szervezetek ▪ Felajánlók
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzati és intézményi önerő ▪ Nemzeti Kulturális Alap ▪ Egyéb kulturális pályázati források ▪ Vállalkozói támogatások ▪ Felajánlások

<i>Projekt neve</i>	Sportrendezvények
<i>Projekt célja</i>	Sporttevékenységek, mozgásos tevékenységek megszerettetése, közösségformálás, egészséges életmódra nevelés.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sportpálya ▪ Sportcsarnok ▪ Közparkok ▪ Iskolaudvar ▪ Tornaterem
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Iskolák ▪ Sportot támogató civil szervezetek ▪ Sport Egyesületek
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Civil szervezetek önerője ▪ Önkormányzati önerő ▪ Pályázati források ▪ Tagdíjak ▪ Felajánlások

<i>Projekt neve</i>	Ifjúsági programok
<i>Projekt célja</i>	Helyi és vidéki zenekarok felléptetése, karaoke-party-k, szabadtéri filmvetítés, táncházak, vetélkedők szervezése, ünnepkörökhöz kötődő rendezvények (farsang, húsvétvárás, karácsonyvárás), fiatalok által készített alkotásokat bemutató kiállítások szervezése. Tehetséggondozás a 14 éven aluli korcsoportokban (versenyek, vetélkedők), ünnepekhez, ünnepkörökhöz, népi hagyományokhoz fűződő rendezvények szervezése.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság fiataljai ▪ Óvodások, általános iskolások ▪ Érdeklődők az idősebb korosztályból
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Iskolák ▪ Civil szervezetek, alapítványok
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzati önerő ▪ Nemzeti Kulturális alap ▪ Egyéb pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Programok a középkorú- és idős korosztály számára
<i>Projekt célja</i>	Kikapcsolódást jelentő közösségi programok a különböző érdeklődési köröknek megfelelően. Könyvtári közösségi programok, nyugdíjasklubok, egyesületek bevonásával.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség közigazgatási területe ▪ Szociális intézmények
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Szociális intézmények ▪ Civil szervezetek, alapítványok
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzati önerő ▪ Civil szervezetek, intézmények és alapítványok onereje ▪ Egyéb pályázati források ▪ Támogatások ▪ Felajánlások

<i>Projekt neve</i>	Mezőföldi Vásár Népzenei és Néptánc Fesztivál
<i>Projekt célja</i>	A mezőföldi néphagyományok megismertetése
<i>Célcsoport</i>	Előszállás és a kistérség, valamint a Mezőföld (Fejér megye) lakossága
<i>Érintett terület</i>	Művelődési ház, közparkok
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	Magyar Földrajzi Múzeum, Előszállás TV
<i>Beruházási költség</i>	A program költsége 1 millió Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	Önerő, pályázatok, Közkincs, NKA

5.1.8. Esélyegyenlőségi jogok biztosítása

Az intézkedés célja: a Nagyközségben élő kisebbség és fogyatékos személyek a helyi közösség egyenrangú tagjai, ezért meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik számukra a társadalmi életben való részvételt az őket megillető jogok biztosításával

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Esélyegyenlőségi programok végrehajtásának támogatása az oktatásban
<i>Projekt célja</i>	A projekt címe: „Egyenlő eséllyel Előszálláson”. A pályázat alapvető célja, hogy a magyar közoktatásban elősegítse az esélyegyenlőség érvényesülését és megerősítse az iskolarendszer esélyteremtő szerepét a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók vonatkozásában.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pedagógusok ▪ Óvodák ▪ Iskolák
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Előszállás Nagyközség 2 db intézmény (iskola, óvoda)
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Beruházási költség</i>	program méretétől függ
<i>Megvalósítás helye</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iskolák ▪ Óvodák
<i>Megvalósítási keret</i>	TÁMOP pályázatok

<i>Projekt neve</i>	A fogyatékkal élők jogainak biztosítása
<i>Projekt célja</i>	Az önkormányzat feladata, hogy gondoskodjon a fogyatékos személyeket megillető jogok érvényesítéséről, a fogyatékos személyek hátrányait kompenzáló akadálymentesítésről a Nagyközség intézményeinél.
<i>Célcsoport</i>	A Nagyközségben fogyatékkal élő személyek
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Nagyközségben működő szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Saját forrás ▪ Pályázati forrás

<i>Projekt neve</i>	Fogyatékkal élők integrálása és aktív foglalkoztatása
<i>Projekt célja</i>	Olyan munkahelyek teremtése, ahol a csökkent munkaképességű, fogyatékkal élő Előszállás i lakosoknak is biztosítani tudnak munkalehetőséget. Egy jól működő alapítvány, vagy egyesület sokat

	segíthet abban, hogy ők is teljes életet élhessenek.
<i>Célcsoport</i>	Fogyatékkal élők
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan – hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzat ▪ Vállalkozások ▪ Gyermek és ifjúsági alapítvány
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati lehetőségek

<i>Projekt neve</i>	Akadálymentesítés
<i>Projekt célja</i>	Az intézmények felújításánál, új épületek létesítésénél biztosítani kell az akadálymentes közlekedés feltételeit.
<i>Célcsoport</i>	Fogyatékkal élő személyek
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatos
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Saját forrás ▪ Pályázati forrás

5.1.9. Közösségi közlekedés fellendítése

Az intézkedés célja: A munkaerő mobilitásának biztosításához építeni kell a régió erősségeire, így például a közösségi közlekedés hálózatának fejlesztésével, kiterjesztésével. A program keretében támogatandó a közlekedési rendszerek elektronizálása, az utasforgalom kiszolgálásának és tájékoztatásának fejlesztése, forgalomirányítási rendszerének és forgalomtechnikai eszközeinek fejlesztése.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Közösségi közlekedés (tömegközlekedés) és Nagyközségi közlekedés
---------------------	--

	előnyben részesítése
<i>Projekt célja</i>	Közösségi közlekedés előnyben részesítése: Nagyközség közösségi közlekedése feltételeinek fejlesztése a helyi autóbusz-hálózat megújításával, akadálymentesítésével valamint az Nagyközség vasúttal való újra megközelíthetősége.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Szolgáltató
<i>Beruházási költség</i>	programtól függő
<i>Megvalósítási keret</i>	EU-s pályázat, állami támogatás

<i>Projekt neve</i>	A biztonságos kerékpáros közlekedés feltételeinek biztosítása
<i>Projekt célja</i>	A kerékpáros közlekedést vonzóvá, kényelmessé és biztonságossá kell tenni a lakosság számára ahhoz, hogy valóban növekedjen e közlekedési mód részaránya a Nagyközségi közlekedésben. Összefüggő kerékpárút hálózatot kell kialakítani a Nagyközségben, amely kifelé csatlakozik a fontosabb pihenőterületekhez, biztosítani kell a Nagyközségben a pihenőterületeken és az intézmények környezetében megfelelő számú fedett, támasztós kerékpártároló kiépítést. El kell végezni a meglévő kerékpár utak burkolatának felújítását, új kerékpárutak kialakítását a kerékpárút hálózat bővítésével. A kerékpárutak és a közlekedési utak kereszteződéseit úgy kell kialakítani, hogy az a kerékpárosok számára biztonságosan használható legyen, az autósok számára külön figyelmeztető jelzéseket kell kialakítani, hogy a kereszteződésben kerékpárút keresztezése is történik. Ki kell dolgozni egy kerékpár kölcsönző rendszer lehetőségét.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövid és középtáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Kerékpáros egyesület

<i>Beruházási költség</i>	Beruházás méretétől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	pályázati forrás

5.1.10. Gyermek és fiatalok társadalmi beilleszkedésének segítése

Az intézkedés célja: hazánk ifjúsága a demokratikus értékek ismerete és elismerése mellett jogaival tudatosan élő, a felnőtt társadalomba zökkenőmentesen beilleszkedő, s azt innovatív szemlélettel folyamatosan megújító erőforrásként biztosítsa saját maga és közössége boldogulását, érvényesülését.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Fókuszban az Előszállási fiatalok és családtagjaik
<i>Projekt célja</i>	Elengedhetetlen, hogy a gyerekek, a serdülők és a fiatalok szűkebb és tágabb közösségeikben befogadó, toleráns magatartással vegyenek részt, nemzeti és európai identitásuk egyaránt segítse őket a fenntartható, békés társadalom építésében. Alapvető cél, hogy az érintett korosztályok értéknek és a sikeres élet részének tekintsék a családot és a gyermekvállalást, aktívan készüljenek a szülői szerepükre.
<i>Célcsoport</i>	Ifjúság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Civil szervezetek ▪ Előszállási fiatalok és családjaik.
<i>Beruházási költség</i>	program méretétől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	TÁMOP pályázati lehetőség

5.2. Környezeti pillér

A helyi környezet káros anyagoktól való védelmével és a természeti erőforrások hatékony hasznosításával járul hozzá a lakosság hosszú távú jólétéhez, valamint a növény- és állatvilág életkörülményeinek fenntartásához és sokféleségének megőrzéséhez.

5.2.1 Környezet ismerete, környezettudatosság

Az intézkedés célja: Az oktatás minden szintjén a környezetvédelmi tudatformálás integrált megjelenítése. Az oktatás pedagógiai célrendszerében helyet kell adni az aktív állampolgárrá nevelésnek, a környezettudatos gondolkodás kialakításának, a fenntartható fejlődés előmozdításának. Rendkívül fontos a helyi környezeti értékek és problémák megismertetése, illetve ezek kezelése.

Cél egy olyan társadalom kialakítása, mely „úgy elégíti ki a jelenben élők szükségleteit, hogy az ne veszélyeztesse a jövő generációk szükségleteinek kielégítését”. A környezeti tudatosság társadalmi beágyazódásának elősegítése a szemléletformálás, környezettudatos gondolkodás kialakítása, az ismeretközvetítés, a környezeti információk terjesztése, aktív állampolgárrá nevelés és közösség fejlesztés révén

Olyan mindenki számára elérhető környezeti adatbázist kell létrehozni, mely biztosítja, hogy a Nagyközség polgárai naprakész adatokkal rendelkezzenek a Nagyközség környezeti állapotára vonatkozóan és értesülhessenek a Nagyközségben előkészítés alatt áll környezeti állapotát esetlegesen befolyásoló beruházások, fejlesztések várható környezeti hatásairól.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Előszállás Környezetvédelmi Programjának elkészítése
<i>Projekt célja</i>	a Környezetvédelmi Program elkészítése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	500.000Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	Önerő

<i>Projekt neve</i>	Települési hulladékgazdálkodási terv készítése 2015-2018 évre
<i>Projekt célja</i>	Helyi Hulladékgazdálkodási Terv elkészítése
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság, ▪ Nagyközség közzszolgáltató intézménye
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	500.000,- Ft.
<i>Megvalósítási keret</i>	Önerő

<i>Projekt neve</i>	Helyi hulladékgazdálkodás jogi szabályozása
<i>Projekt célja</i>	Az országos jogi szabályozás és a hulladékgazdálkodási tervezés folyamatos módosulása, illetve a helyi igények nyomán szükséges a helyi rendelet jogi szempontú folyamatos nyomon követése és amennyiben szükséges azok módosítása illetve újabb rendeletek megalkotása a hulladékgazdálkodás területén.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság, ▪ Nagyközség közzszolgáltató intézménye
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv, folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

<i>Projekt neve</i>	Környezetvédelmi kommunikációs terv kidolgozása
<i>Projekt célja</i>	A társadalom környezeti tudatossága csak úgy javítható, ha folyamatosan tájékozott környezetének állapotáról, ismeri a gazdaság, társadalom és a környezet összefüggéseit, azok egymásra hatását. Tudatosan törekedni kell arra, hogy a fenntartható fejlődés a mindennapi nyilvánosság részét képezze, beépüljön a hétköznapi világába. A kommunikációs terv alkalmas arra, hogy az internetes eszközök, az oktatási rendszer, munkahelyek, a médiumok,

	tanácsadás, rendezvények és egyéb területeken folyó környezeti kommunikációáramlás egymást erősítse, hatásuk megsokszorozódjon. Összehangolt kommunikációs terv készítésére van szükség, melyben megtörténik az eddigi gyakorlat helyzetelemzése, meghatározásra kerül a kommunikáció cél- és eszközrendszere, a partnerek, a kommunikációs célok és üzenetek célcsoportonként meghatározása, konkrét kampányok kijelölése és e tevékenységek ütemezése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv, folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata Civil szervezetek PR szakértők
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, önerő

<i>Projekt neve</i>	Környezetvédelmi „Hasznoskönyv” című kiadvány kidolgozása
<i>Projekt célja</i>	A kiadványnak be kell mutatnia a családok számára, hogy a gondos háztartásban a család anyagi, egészségi, környezeti Előszállás ekei összehangolhatóak. A kiadványnak be kell mutatnia, hogy a Nagyközség i intézmények, gazdasági társaságok dolgozói, vezetői milyen egyszerű mindenki számára könnyen megtanulható intézkedésekkel csökkenthetik a munkahelyeik környezeti terhelését.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság Vállalkozások, munkahelyek Intézmények
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv, folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata Civil szervezetek PR szakértők
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, önerő

<i>Projekt neve</i>	Nyilvánosság a Nagyközség környezeti ügyeivel kapcsolatban
<i>Projekt célja</i>	<p>A környezeti tudatosság növelése mellett a környezeti ügyek nyilvánosságának garanciája is lehet a már javasolt kommunikációs terv és annak megvalósítása, melyben helyet kell adni a társadalmi részvételt biztosító tevékenységeknek. Biztosítani kell a nyilvánosság részvételét az egyes tevékenységekkel kapcsolatos döntéshozatalban. Ennek Előszállás ekében:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ a nyilvánosságot közzététel, hirdetmény formájában tájékoztatni kell a javasolt tevékenységről a döntéshozás legkorábbi fázisában, (tervek, tervpályázatok közzététele, bemutatása) ▪ meg kell ismertetni a közvéleményt a biztosított részvételi formákról (kereshető személyek a hely és időpont megjelölésével, közmeghallgatás helye, ideje, címek stb.), ▪ tájékoztatni kell a szükséges környezeti információk rendelkezésre állásáról, a betekintés módjáról, a nyilvánosságot meg kell ismertetni a várható környezeti hatásokkal és azok csökkentésére tett javaslatokkal, intézkedésekkel, ▪ be kell mutatni a rendelkezésre álló alternatívákat, ▪ lehetővé kell tenni a nyilvánosság számára a közmeghallgatást, vagy írásbeli bejelentés formájában a véleménynyilvánítást, ▪ a nyilvánossággal meg kell ismertetni a döntést és annak szövegét, a fő okokat és megfontolásokat. ▪ elő kell segíteni az Interneten a közérdekű adatok nyilvánosságát, éves jelentéseket, környezeti információkat, ▪ a Nagyközség honlapján a közérdekű környezetvédelmi ügyekkel kapcsolatos fórum létrehozása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv, folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata Civil szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, önerő

5.2.2. Települési és épített környezet védelme

Az intézkedés célja: A környezeti konfliktusok kialakulását megelőző mechanizmusok érvényesítése a Nagyközségi fejlesztési, tervezési és engedélyezési folyamatokban. A

településszerkezetből és területhasználatból adódó környezeti konfliktusok megelőzése. A jó lakókörnyezet és életminőség hosszú távú biztosítása a Nagyközség lakók számára.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Zöldterületek fenntartása
<i>Projekt célja</i>	<p>A Nagyközség egyik legfontosabb hiányossága zöldfelületek hiánya, illetve azon kevés zöldterület mely jelenleg rendelkezésre áll Előszállás területén igen kisméretű. A zöldfelületi arány növelése lehetőséget kínál a Nagyközség otthonossá, természet közelivé tételéhez.</p> <p>A parkok kialakítását, folyamatos fenntartását, felújítását az előregedett fák cseréjét, a pázsitok újratelepítését, rendszeres locsolását és nyírását, továbbá a nagyobb virágfelületek kialakítását jelentheti.</p>
<i>Célcsoport</i>	Lakosság Nagyközségbe látogatók
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> Előszállás Nagyközség Önkormányzata Civil szervezetek Közterület fenntartó Lakosság
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> Pályázati forrás Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Egyedi fák, fasorok védelme
<i>Projekt célja</i>	Az egyedi fák, fasorok telepítésével biztosítható az előregedett, illetve lakossági panaszok miatt eltávolított sorfák pótlása. Elsődleges a Nagyközség védett természeti értékeit képviselő fáinak, fasorainak, növényeinek folyamatos gondozása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság Nagyközségbe látogatók
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan

<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Közterület fenntartó ▪ Lakosság
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Természet közeli élőhelyek védelme
<i>Projekt célja</i>	Megvédeni és megőrizni a természetközeli élőhelyeket hozzájárulva a biodiverzitás sokszínűségéhez. Természetközeli élőhelyeknek tekinthetők azok a területek, ahol az emberi beavatkozás, emberi tevékenységek (pl. gazdálkodás) mértéke elhanyagolható. Szükség esetén a védelem biztosítása jogszabályi úton (Nagyközség i rendelettel).
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Nagyközség ba látogatók
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség közigazgatási területe ▪ helyi védetté nyilvánításra javasolt területek ▪ már védettség alatt álló területek
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Nemzeti Park ▪ Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati forrás ▪ Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Tájsebek feltérképezése és helyreállítása
<i>Projekt célja</i>	A Nagyközség közigazgatási területén található tájsebek felmérésének elkészítése. A tájsebek helyreállítása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság Nagyközségbe látogatók
<i>Érintett terület</i>	▪ Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	▪ Pályázati forrás ▪ Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Helyi jelentőségű védett területek arányának növelése, a védelemre tervezett területek védetté nyilvánításának lefolytatása
<i>Projekt célja</i>	Helyi jelentőséggel bíró természeti területek, zöldfelületek, kulturális szempontból kiemelkedő fontosságú különleges területek, egyedi tájértékek védettségének biztosítása jogszabályi úton (Nagyközségi rendeletekkel). A védettség érvényesítése a helyi tervek, programok tartalmában.
<i>Célcsoport</i>	▪ Lakosság ▪ Nagyközségbe látogatók
<i>Érintett terület</i>	▪ Előszállás Nagyközség közigazgatási területe ▪ természeti területek ▪ védetté nyilvánításra javasolt területek
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata Civil szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

<i>Projekt neve</i>	Országos Ökológiai Hálózatba tartozó területek használatának korlátozása
<i>Projekt célja</i>	Az országos ökológiai hálózat övezetben csak olyan kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategória, illetve övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja. A közművezetéseket és a járulékos közműépítményeket úgy kell elhelyezni, hogy azok a tájba illőek legyenek. Az övezetben az új és felújítandó nagy-, közép- és kisméretű vezetékeket – ha azt táj- és természetvédelmi igények indokolják – földkabelben kell elhelyezni. Az ökológiai (zöld) folyosó övezete nem minősíthető beépítésre szánt területté.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, Önkormányzat, földhasználók
<i>Érintett terület</i>	▪ Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség ▪ Nemzeti Park
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati forrás ▪ Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Műemléki épületek, helyi jelentőségű épített értékek, régészeti lelőhelyek védelme, a Nagyközség építészeti emlékeinek felújítása
<i>Projekt célja</i>	A Nagyközség műemlékeinek, műemlék jellegű épületeinek és építményeinek, továbbá a helyi szempontból védelemre méltó, értékes épületek rekonstrukciója vizuális környezetesztétikai szempontból is fontos.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, ide látogatók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Kulturális Örökségvédelmi Hivatal
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás, pályázat

<i>Projekt neve</i>	Tájvédelmi tevékenység
<i>Projekt célja</i>	A településrendezési terv módosításakor a természet közeli tájállapot érvényre jutatása. Megfelelő zöldfelület arány kialakítása, természetközeli területek beépítési arányának és módjának szigorú szabályozása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

5.2.3. A lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásoktól (levegő, víz, zaj)

Az intézkedés célja: az emisszió kibocsátási értékeinek csökkentésére való intézkedési program megfogalmazása

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Környezetminőség javítása, élhető, egészséges Nagyközségi környezet kialakítása
<i>Projekt célja</i>	<p>Az élhető, vonzó Nagyközségi környezet megteremtéséhez mindenekelőtt az egészségre veszélyes környezeti ártalmak csökkentésére (a levegő, a víz, a talaj szennyezésének visszaszorítására, valamint a zajterhelés korlátozására) van szükség.</p> <p>Levegőtisztaság védelem,</p> <p>Talajvédelem,</p> <p>Vízvédelem,</p> <p>Élővilág, természetvédelem,</p>

	<p>Hulladékgazdálkodás és szennyvízkezelés,</p> <p>Környezeti ismeretek környezettudatosság közvetítése a lakosság részére,</p> <p>Zajvédelem,</p> <p>Települési és épített környezet védelme,</p> <p>Energiagazdálkodás,</p> <p>Környezetbiztonság.</p>
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, ide látogatók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe és térsége
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás, pályázati lehetőségek

<i>Projekt neve</i>	Allergén növényekkel kapcsolatos intézkedések
<i>Projekt célja</i>	<p>Az allergén növények egészségkárosító hatásának mérséklése Előszállás ekében:</p> <p>Részletesen fel kell térképezni a Nagyközség területén előforduló allergén növények elterjedését, tényleges és potenciális élőhelyeit.</p> <p>Meg kell határozni azon növények körét, amelyek pollenje ténylegesen jelentős egészségügyi veszélyforrást jelent.</p> <p>Az elterjedési térkép alapján intézkedési programot kell kidolgozni, amely meghatározza a különböző területtípusok kezelési feladatait az allergén növények terjedésének visszaszorítása Előszállás ekében. A kezelési feladatoknak elsődlegesen az élőhelyi körülmények természetes módszerekkel történő megváltoztatására kell irányulniuk, amely az allergén növény terjedését akadályozza meg.</p> <p>Az intézkedési program megvalósítása. A programot megfelelően kommunikálni kell, megvalósításába be kell vonni a</p>

	területhasználókat, tulajdonosokat
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

<i>Projekt neve</i>	Utak pormentesítése
<i>Projekt célja</i>	A Nagyközség útjai okozta diffúz porszennyezés csökkentésének leghatékonyabb módja a burkolatlan utak szilárd burkolattal történő ellátása, illetve szilárd burkolatú utakon a rendszeres utcaseprés elvégzése illetve nyáron az utak locsolása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, ide látogatók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatosan
<i>Partnerek</i>	▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás és saját költség

<i>Projekt neve</i>	Levegőtisztaság-védelmi intézkedési terv készítése
<i>Projekt célja</i>	Uniós elvárásoknak és a jogszabályokban előírt határértékeknek való megfelelés.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, ide látogatók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe és térsége
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	A felszíni vizekbe történő illegális szennyvízbevezetések feltárása és visszaszorítása
<i>Projekt célja</i>	Fel kell tární és meg kell szüntetni a Nagyközség felszíni vizeibe (pl. Lak patak) történő közvetlen szennyvízbevezetéseket. Szükséges azonosítani azokat a szennyezőforrásokat is, amelyek a csapadécsatornákon keresztül terhelik ezeket a vizeket. Illegális folyékonyhulladék leürítő helyek és illegális szennyvíz és csapadékvíz bevezetések megszüntetése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, ide látogatók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Víz és csatornamű szolgáltató
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás és saját költség

<i>Projekt neve</i>	A felszíni és felszín alatti vizeket szennyező illegális hulladék-leürítő helyek felszámolása
<i>Projekt célja</i>	A felszíni és felszín alatti vizeket szennyező illegális hulladéklerakók felszámolása különös tekintettel a felszíni vizek parti sávjában és azon mélyfekvésű területekre, ahol a hulladék és a talajvíz közvetlenül érintkezhet. Illegális hulladéklerakó és hulladék-leürítő helyek megszüntetése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Környezetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás és saját költség

<i>Projekt neve</i>	Záportározók, vízgyűjtő medencék kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Csapadékvíz rendezés, lehullott nagy mennyiségű csapadékvíz

	elvezetése.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Intézmények
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzat ▪ Szolgáltató
<i>Beruházási költség</i>	Beruházás méretétől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, önerő

<i>Projekt neve</i>	Zajterhelés megelőzése
<i>Projekt célja</i>	A településrendezési tervekben a zajvédelmi követelmények érvényre juttatása (pl. zajvédelmi távolságok). Telephely engedélyezése során műszeres méréssel kell ellenőrizni, illetve igazolni a megengedett zajterhelési határértékek teljesülését. Közlekedési eredetű fokozott zajterhelés csökkentése Előszállás ekében forgalomszervezési, járműkorszerűsítési és útminőségi fejlesztések elvégzése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, ide látogatók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Környezetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás és saját költség

<i>Projekt neve</i>	Lakóövezeti zajforrások megszüntetése
<i>Projekt célja</i>	A lakóterületek közé ékelődött zajt okozó létesítmények áttelepítése, megszüntetése (pl. hulladék gyűjtősziget).
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Környezetvédelmi Felügyelőség

Beruházási költség	Projektmérettől függ
Megvalósítási keret	Pályázati forrás és saját költség

5.2.4. Infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése

Az intézkedés célja: a Nagyközségi infrastruktúra fejlesztése, egyben a szennyvízhálózat létrehozása és ivóvízhálózat korszerűsítése, mivel a megfelelő infrastrukturális kiépítettség nagymértékben hozzájárul a beruházások, tőke idevonzásához és a környezeti elemek, ill. rendszerek védelméhez

PROJEKTEK:

Projekt neve	Előszállás község szennyvízrendszer fejlesztése
Projekt célja	A szennyvízhálózat 100%-ra való bővítése, a szennyvíztisztító telep kapacitásának növelése.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe és térsége
Javasolt ütemezés	Rövidtáv – 2015.
Partnerek	• Előszállás Nagyközség Önkormányzata
Beruházási költség	II. fordulós projekt összköltsége
Megvalósítási keret	KEOP-1.2.0/09-11-2013-0001 pályázati konstrukció

Projekt neve	Belterületi csapadékvíz-elvezetés és gyűjtés
Projekt célja	A felszíni vízelvezetés problémájának megoldása
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	A Nagyközség közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Középtáv – 2016.
Partnerek	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
Beruházási költség	-
Megvalósítási keret	Pályázati lehetőségek

<i>Projekt neve</i>	Önkormányzati tulajdonú kül- és belterületi meglévő közutak fejlesztése, földburkolatú utcákban aszfalt utak kiépítése
<i>Projekt célja</i>	A meglévő útburkolat minőségének javítása,
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Minőségjavítás folyamatos, építés hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás

<i>Projekt neve</i>	Lakossági Járdáépítési Program
<i>Projekt célja</i>	Ahol nincs kiépítve, ill. a nem megfelelően kialakított járdák helyett biztonságosan használható járdák építése, a lakosság bevonásával.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség területe – ahol szükséges
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Lakosság
<i>Beruházási költség</i>	Költségvetésben elkülönített összeg
<i>Megvalósítási keret</i>	Önkormányzati és lakossági önerő
<i>Projekt neve</i>	A Nagyközség központ járdáinak egységesítése
<i>Projekt célja</i>	Biztonságosan használható, kiselemes térburkolóval kialakított járdák építése a Nagyközség kép szempontjából hangsúlyos területeken, attraktívabbá, egységessé téve ezáltal a Nagyközség központot.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Nagyközség központ még fel nem újított járdái
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	A kerékpárút bel és külterületi szakaszának létrehozása
<i>Projekt célja</i>	Kerékpáros közlekedés biztonságos feltételeinek kialakítása.

<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Ide látogató kerékpáros turisták
<i>Érintett terület</i>	Nagyközség központ még fel nem újított járdái
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

5.2.5. Energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása

Az intézkedés célja: a megújuló energiaforrások felhasználási arányának növelése, környezetbarát technológiák bevezetése a Nagyközség ban, törekedni kell az energiatakarékosságra, melyhez szükség van a megújuló energiaforrások felhasználásának növelésére.

Az Önkormányzat a saját energiafogyasztását csökkenti és segítségnyújtás a lakosság saját energia felhasználásának csökkentéséhez.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Napenergia hasznosítási és alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata (napelemek, napkohó)
<i>Projekt célja</i>	A napsütéses órák száma a Nagyközség területén megközelíti a 2000 órát, mely kedvező mennyiségű hőenergia átalakítására, ill. áram termelésére nyújt lehetőséget.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Intézmények
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Közintézmények ▪ Iparterületek ▪ Lakóházak
<i>Javasolt ütemezés</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Megvalósíthatósági vizsgálat - Középtáv – 2017. ▪ Létesítés - hosszútáv – 2030.
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Non-profit szervezetek ▪ Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	„Megújuló energia, megújuló közösség” előadások
<i>Projekt célja</i>	Környezetvédelmi előadások keretében a lakosság ismereteinek bővítése, szemléletváltás elősegítése, vállalkozásösztönzés. Ökológiai lábnyom számításával kapcsolatos ismeret átadás.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Vállalkozók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv – 2015-től folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Geotermikus energia, szélenergia alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata
<i>Projekt célja</i>	A fosszilis energiahordozók helyett megújuló energiák alkalmazása, csökkentve ezzel a környezetterhelést, és hosszútávon az energiaköltségeket.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Közintézmények ▪ Iparterületek ▪ Lakóházak
<i>Javasolt ütemezés</i>	Megvalósíthatósági vizsgálat – középtáv; Létesítés - hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Non-profit szervezetek ▪ Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Támogatások, segélyezések energiahatékonysághoz kötötten
<i>Projekt célja</i>	Kedvezőbb feltételek biztosítása, ill. támogatás nyújtása azoknak, akik meghatározott típusú és meghatározott mennyiségben megújuló energiaforrásokat használnak, támogatás, vagy kedvezmények nyújtása

	azon lakosság számára, akik energiatakarékos eszközöket használnak (energiatakarékos izzó).
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv – 2030.
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

5.2.6. Zöldterületek védelme, fenntartása – növény és állatvilág fenntartása

Az intézkedés célja: a Nagyközségi környezet javítása, a biológiai aktivitás és esztétikai érték növelése, a megfelelően kialakított Nagyközségi zöldfelületi rendszer a lakosság jólétét szolgálja, javítja a Nagyközség i klímát, jótékonyan befolyásolja a Nagyközség képet

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Belterületi fasorok fokozatos megújítása és lecserélése
<i>Projekt célja</i>	A Nagyközség összképének egységesítése, javítása, turistabaráttá tétele.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság Nagyközségbe látogatók, turisták
<i>Érintett terület</i>	Azon utcák, ahol még nem történt meg a fasorok megújítása, elsősorban a Nagyközség központ, ezt követően a többi utca.
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Meglévő közparkok megújítása és új közparkok, közösségi terek kialakítása zöldterületeken
<i>Projekt célja</i>	A lakosság számára rekreációs területként szolgáló rendezett

	közparkok kialakítása, ezáltal a Nagyközség összképének javítása, turistabaráttá tétele.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Nagyközségbe látogatók, turisták
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Közparkok ▪ Játsszóterek
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- vagy hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

5.2.7. Hulladékgazdálkodás

Az intézkedés célja: Az országos, regionális és helyi hulladékgazdálkodási tervek prioritásainak érvényesítése, a megelőzés szempontú hulladékgazdálkodás kialakítása. Környezetbarát és „a szennyező fizet” elven alapuló rendszer kialakítása. A termelési és a lakossági hulladékcsökkentés ösztönzése. Lakossági veszélyes hulladékmennyiség csökkentése és szervezett begyűjtés megvalósítása.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Települési illegális hulladéklerakó helyek felszámolása
<i>Projekt célja</i>	A Nagyközség bel-és külterületén található illegális hulladéklerakó helyek felszámolása. Cél önkéntesek, illetve civil szervezetek és a Nagyközségi közszolgáltató segítségével felmérni az illegális hulladéklerakó helyeket és közös összefogással megszüntetni.
<i>Célcsoport</i>	Illegális hulladéklerakó és hulladékleürítő helyek
<i>Érintett terület</i>	A Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv, folyamatos
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Házi komposztálás és esővíz-gazdálkodás ösztönzése, tájékoztató kampányok
<i>Projekt célja</i>	A családi házas ingatlanok esetén az ingatlantulajdonosok tájékoztatási és meggyőzése e tevékenységek előnyeiről mind közösségi szinten, mind háztartás szintjén. A drága és fenntarthatatlan zöldhulladék-szállítás helyett gazdálkodást, valamint az ingatlanon való ésszerű vízgazdálkodást ösztönözni.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, intézménytulajdonosok
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	2016-tól kezdődően
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	500.000 – 1.000.000 Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	Önerő

<i>Projekt neve</i>	Házhoz menő hulladékgyűjtés
<i>Projekt célja</i>	A hulladékok szelektív gyűjtésének elősegítésére, a lakosságnál keletkező pl. elektronikai hulladékok, veszélyes hulladékok, papír, műanyag, üveg hulladékok kommunális hulladéktól való külön gyűjtése, elősegítve a hulladékok újrahasznosítását. Két kukás rendszerre való átállás.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> Előszállás Nagyközség Önkormányzata Dunanet Kft.
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati lehetőségek és saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Építési és bontási hulladékok hasznosítása
<i>Projekt célja</i>	A lakosság megfelelő tájékoztatásával el kell érni, hogy a Nagyközségben keletkező építési és bontási hulladékokat a hulladékkezelő telepre szállítsák, ne pedig illegális hulladéklerakások keletkezzenek belőlük a Nagyközség külterületein. Szükséges a

	hulladékszállítást végző vállalkozások rendszeres ellenőrzése. Ösztönözni szükséges az építési hulladékok újrahasznosítását pl. a Nagyközségi utak, épületek felújítása során keletkező nem veszélyes bontási hulladékokból a szilárd burkolattal nem ellátott utak útalapját is elkészíthetik.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, építési vállalkozók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv, folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Dunanet Kft. ▪ Helyi építési vállalkozók
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Oktatás, szemléletformálás
<i>Projekt célja</i>	<p>Fogyasztói magatartás befolyásolása: közterületi és önkormányzati médiában szereplő reklámok környezettudatos kezelése. Intézményi hulladékcsökkentő megoldások bevezetése. Alternatívák alkalmazása. Az önkormányzati oktatási és kulturális intézményi hálózaton keresztül lehetőség van a keletkező hulladékmennyiség csökkentését szolgáló, a helyi hulladékgazdálkodási tervben részletezett nevelési és szemléletformálási programok teljesítésére. Az Önkormányzat és a közszolgáltató közös hulladékgazdálkodási akciók megvalósítása:</p> <p>Iskolákban és óvodákban szelektív hulladékgyűjtést népszerűsítő oktatóprogram,</p> <p>A szelektív hulladékgyűjtést népszerűsítő Hulladékért virágot akció,</p> <p>Karácsonyfagyűjtő akció,</p> <p>Általános iskolások számára vetélkedősorozat szervezése a szelektív hulladékgyűjtés témakörében,</p> <p>A környezetvédelmi világnap alkalmából egy napos szelektív hulladékgyűjtést szorgalmazó akció</p>
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe

<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Dunanet Kft. ▪ Civil szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	Beruházás méretétől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, önerő

5.3. Gazdasági pillér

A fenntartható helyi gazdasági rendszer előnyben részesíti a helyi lehetőségeket, adottságokat és erőforrásokat, prioritásként jelenik meg a környezeti szempontok érvényesítése, a környezetet érő terhelések minimalizálása.

5.3.1. Nemzetközi együttműködés

Az intézkedés célja: Testvér települési megállapodások kötése.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Testvér települési kapcsolatok kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Testvértelepülések
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzat ▪ Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	2015-től folyamatosan, hosszútávra
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Tagállamok: Németország, Ausztria, Szlovákia, Románia, Bulgária, Szerbia, Magyarország ▪ Nemzetgazdasági Minisztérium
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, EU támogatás

5.3.2. Az Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése

Az intézkedés célja: a Nagyközségi kötelező és a vállalt feladatok ellátása az önkormányzat Feladata, így az intézkedés célja a Nagyközségi önkormányzati feladatok ellátásához szükséges

tőke előteremtése, biztosítása, biztosítva ezzel a lakosság megfelelő életminőségét és elősegítve a Nagyközség és az ott található intézmények fejlődését

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Önkormányzati bevételek növelése
<i>Projekt célja</i>	A bevételek és kiadások egyensúlyának megteremtése, a költségvetési arányok jelenlegi helyzetének felmérése, a közpénzek gazdaságos és hatékony elosztása, a bevételek növelése pályázatok és vissza nem térítendő támogatások révén.
<i>Célcsoport</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Megvalósítási keret</i>	Projekttől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Adók, egyéb támogatások

<i>Projekt neve</i>	Hatékony intézményi struktúra kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Nagyközségi intézményekben optimálisan kialakítható munkakörök meghatározása, tényleges igényeknek megfelelő feladatmegoldások alkalmazása, intézmények személyi állományának, az optimális létszámszükségletnek biztosítása a kialakított munkakörök és foglalkoztatottság alapján. Szervezetek közötti együttműködés hatékonyságának növelése.
<i>Célcsoport</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Érintett terület</i>	Nagyközségi Intézmények
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intézmények ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Pályázatokkal kapcsolatos monitoring
<i>Projekt célja</i>	Pályázatok horizontális (esélyegyenlőségi és környezeti fenntarthatósági) vállalásaihoz kapcsolódó monitoring rendszer kialakítása, működtetése a Polgármesteri Hivatalban.

<i>Célcsoport</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Érintett terület</i>	Polgármesteri Hivatal
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	-
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

5.3.3. Ipar fejlesztése

Az intézkedés célja: Előszállás Nagyközségben olyan ipari termelő egységek letelepedésének elősegítése, melyek alacsony környezeti terhelés mellett nagy hozzáadott értékű termékeket állítanak elő. Az ipar fejlesztésének további célja a Nagyközségben képzett szakemberek számára helyi munkalehetőség biztosítása.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Befektetési projekt-portfólió összeállítása, népszerűsítése
<i>Projekt célja</i>	A Nagyközségben található befektetési lehetőségek feltérképezése, népszerűsítése által sikeres magánberuházások generálása, Előszállási munkahelyek létrehozása.
<i>Célcsoport</i>	Potenciális befektetők
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	2015-től folyamatosan, hosszútávra
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Nemzetgazdasági Minisztérium
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás, Pályázati forrás, EU támogatás

<i>Projekt neve</i>	Előszállás - Kártya létrehozása és működtetése
<i>Projekt célja</i>	A helyi kis- és középvállalkozások helyzetének javítása, azáltal, hogy a helyi lakosok minél nagyobb mértékben helyben költsek el jövedelmüket, ezáltal erősödjön a helyi gazdaság.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Kis és középvállalkozások

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intézmények ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	2016-tól folyamatosan, hosszútávra
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Vállalkozói szövetségek
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás, Pályázati forrás, EU támogatás

<i>Projekt neve</i>	Helyi vállalkozás-támogatási program kidolgozása és működtetése
<i>Projekt célja</i>	A Nagyközségben beruházni kívánó vállalkozások megtelepedésének elősegítése, ügyintézésének előmozdítása, ezáltal sikeres magánberuházások generálása, Előszállás i munkahelyek létrehozása Előszállás ekében.
<i>Célcsoport</i>	Potenciális befektetők
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	2015-től folyamatosan, hosszútávra
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Nemzetgazdasági Minisztérium
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás, Pályázati forrás, EU támogatás

<i>Projekt neve</i>	Szakképzett munkaerőt foglalkoztató vállalatok letelepedésének kiemelt támogatása
<i>Projekt célja</i>	Előszállás Nagyközségben rendelkezésre álló szakképzett munkaerő részére helyi munkahelyek létrehozásának segítése, mely nagyban csökkentené a helyi lakosság városi munkahelyre való utazásának időigényét.
<i>Célcsoport</i>	Munkavállalók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Termelők ▪ Vállalkozók
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Nagy hozzáadott értékű termékeket előállító vállalatok letelepedésének kiemelt támogatása
<i>Projekt célja</i>	A hozzáadott érték növelésének (minőségi alapanyagok, hagyományokra építkező termelés, szaktudás, hatékonyság, optimális termékösszetétel) eredményeképp nő az előállított termékek jövedelmezősége.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vállalkozók ▪ Termelők ▪ Szolgáltatók
<i>Érintett terület</i>	Előszállítás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Termelők ▪ Vállalkozók
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Gyümölcstermesztésre alapozott ipar
<i>Projekt célja</i>	Előszállítás Nagyközség mezőgazdasága a gyümölcstermesztésben, szőlőtermesztésben nyilvánul meg. Híres az Előszállítás i meggy mely olyan fajta meggy, mely exportra és feldolgozásra is alkalmas.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vállalkozók ▪ Termelők
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállítás Nagyközség közigazgatási területe ▪ Vállalkozások
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Vállalkozások, befektetők, termelők
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Környezetbarát technológiák alkalmazása
<i>Projekt célja</i>	A környezetbarát technológiák olyan megoldásokat biztosítanak, amelyek révén csökkenthető a nyersanyagigény, visszaszorítható az energia-felhasználás és a károsanyag kibocsátás, valamint minimalizálhatók a hulladékártalmatlanítási problémák. Tehát

	csökkenek a környezetet ért károk, terhelések, hosszú távon elősegítve a fenntartható fejlődést.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vállalkozók ▪ Termelők
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség közigazgatási területe ▪ Vállalkozások
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatos
<i>Partnerek</i>	Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Megújuló energiákra alapozott ipar telepítése
<i>Projekt célja</i>	Olyan ipari üzemek letelepedésének kiemelt támogatása, melyek a megújuló energiát hasznosító berendezéseket állítanak elő (pl. napkollektor, széltubina...)
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vállalkozók ▪ Termelők
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség közigazgatási területe ▪ Iparterület
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Befektetők ▪ Önkormányzat
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

5.3.4. Mezőgazdaság fejlesztése

Az intézkedés célja: Az erőforrásokkal kíméletesen gazdálkodó, hatékony és fenntartható mezőgazdaság kialakítása, mely megélhetési forrást biztosít és segít fenntartani a természeti, környezeti értékeket.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Biotermékek előállítása – biotermesztés, biotermelés
<i>Projekt célja</i>	Káros szermaradványoktól mentes, kiváló minőségű élelmiszer előállítása.

<i>Célcsoport</i>	Lakosság – mint vásárló.
<i>Érintett terület</i>	Biatermelésre bejelentett területek.
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan.
<i>Partnerek</i>	Gazdálkodók
<i>Beruházási költség</i>	A biatermelés magasabb költségeket eredményez a szigorított termelési feltételek következtében, azonban mégis tisztességesebb jövedelemre tesznek szert, termékeikkel (túlvégyszerezett, érésyorsítóval kezelt) nem verik át a vásárlókat.
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források
<i>Projekt neve</i>	Vegyszermentes háztáji termékek előállítása
<i>Projekt célja</i>	Háztáji keretek között, műtrágyák és növényvédőszeres felhasználása nélkül előállított, biztonságosan fogyasztható élelmiszerek termelése.
<i>Célcsoport</i>	Társadalom – mint hatásviselő.
<i>Érintett terület</i>	Gazdálkodók földterületei.
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan.
<i>Partnerek</i>	Gazdálkodók
<i>Beruházási költség</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Termelői költség ▪ Vetőmag költség
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Termelői Értékesítési Szövetkezet létrejöttének elősegítése
<i>Projekt célja</i>	Az Előszállási mezőgazdasági termelők piacra jutásának segítése, piaci pozícióinak javítása, az Előszállási mezőgazdaság jövedelemtermelő potenciáljának növelése
<i>Célcsoport</i>	Helyi mezőgazdasági vállalkozások
<i>Érintett terület</i>	Helyi termelők
<i>Javasolt ütemezés</i>	2016-tól.
<i>Partnerek</i>	Gazdálkodók
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Helyi kistermelők piaca
<i>Projekt célja</i>	A helyi kistermelők helyi lakóknak való értékesítésének megteremtése
<i>Célcsoport</i>	Lakosság – mint vásárló, kistermelők – mint értékesítők

<i>Érintett terület</i>	Piaci árusok, kistermelők
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan.
<i>Partnerek</i>	Gazdálkodók
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját területek felhasználásával, az érintett termelők bevonásával

5.3.5. Gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése

Az intézkedés célja: A gazdaság fejlesztésekor nem kerülhetnek háttérbe a környezetvédelmi szempontok és a környezettudatos magatartás. A gazdaság dinamikus fejlesztéséhez, a beruházások, a tőke Nagyközségbe vonzásához szükség van a gazdasági kockázatok csökkentésére.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Marketingstratégia kidolgozása
<i>Projekt célja</i>	Megfelelő marketingstratégia kidolgozásával, a célcsoportok, arculati elemek, reklámanyagok meghatározásával az értékesítési lehetőségek javulnak, a piaci pozíció megszilárdul.
<i>Célcsoport</i>	Vállalkozók
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség közigazgatási területe ▪ Dunaújvárosi kistérség
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Kistérségi társulás ▪ Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Fórumok, kiállítások szervezése a helyi vállalkozások számára
<i>Projekt célja</i>	Információs szolgáltatás és gyűjtés, kapcsolati tőke kiépítésének céljából tájékoztató előadások, fórumok, kiállítások szervezése.
<i>Célcsoport</i>	Vállalkozók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Meghívott előadók
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Mikro-, kis- és középvállalkozások támogatása
<i>Projekt célja</i>	Vállalkozások technológiai, infrastrukturális és ingatlan jellegű fejlesztéseinek támogatása, együttműködésének és piacra jutásának segítése, javítva ezzel munkahelyteremtő képességüket és jövedelmezőségüket.
<i>Célcsoport</i>	Mikro-, kis- és középvállalkozások
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzat ▪ Állami szervek ▪ Mikro-, kis- és középvállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Inkubátorház kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Az inkubátorház induló vállalkozások létrehozását és mikrovállalkozások fejlődését, növekedését segíti elő. Mesterségesen kedvezőbb környezetet teremt számukra a piaci viszonyoknál. Infrastruktúrát, helyet, szolgáltatásokat, esetenként pénzügyi segítséget biztosít a vállalkozásoknak, segít túlélni a kritikus kezdeti időszakot. Hozzájárul a munkahelyteremtéshez, hosszú távon a gazdaság fellendítéséhez.
<i>Célcsoport</i>	Mikro- és kisvállalkozások

<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Önkormányzat • Mikrovállalkozások • Kisvállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Környezetbarát technológiák alkalmazása
<i>Projekt célja</i>	A környezetbarát technológiák olyan megoldásokat biztosítanak, amelyek révén csökkenthető a nyersanyagigény, visszaszorítható az energia-felhasználás és a károsanyag kibocsátás, valamint minimalizálhatók a hulladéktalmtalanítási problémák. Tehát csökkenek a környezetet ért károk, terhelések, hosszú távon elősegítve a fenntartható fejlődést.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Vállalkozók • Termelők
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Előszállás Nagyközség közigazgatási területe • Vállalkozások
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Pályázati források • Magántőke

5.3.6. Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus fellendítése

Az intézkedés célja: alternatív jövedelemforrás teremtése.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Szálláshelyek és vendéglátóhelyek számának bővítése
<i>Projekt célja</i>	Vendéglátóhelyek, éttermek, szállodák, panziók, hotelek, camping és magánszálláshelyek létrehozása, fejlesztése.

<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Családok ▪ Kisebb csoportok ▪ Befektetők
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség közigazgatási területe ▪ Magántulajdonban lévő telkek, épületek
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Befektetők ▪ Utazási irodák
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Komplex turisztikai tájékoztatórendszer kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Tájékoztató szórólapokon, kiadványokon és az internet segítségével, a tájékozódás, egységes arculat kialakítása, internetes honlap készítése, korszerűsítése.
<i>Célcsoport</i>	Előszállás Nagyközségbe látogató turisták
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Meglévő utazási irodák, ▪ Közintézmények ▪ Nagyközség forgalmasabb pontjai, útkereszteződései – táblák kihelyezése ▪ Sajtó ▪ Internet ▪ Mobiltelefon
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Befektetők

<i>Projekt neve</i>	Lovas turizmus fejlesztése
<i>Projekt célja</i>	A projekt célja új lovarda fejlesztése, a Nagyközség külterületén, esetleg látványosságaihoz vezető lovas ösvény kijelölése.
<i>Célcsoport</i>	Előszállás Nagyközségbe látogató turisták, lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ települési lovas gazdák ▪ Előszállás közigazgatási területe

<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata, befektetők
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Befektetők

<i>Projekt neve</i>	Halász és vadász turizmus fejlesztése
<i>Projekt célja</i>	Előszállás Nagyközség területén működik a Nagykarácsonyi Vadásztársaság, a Nagyközség területén található halászatra alkalmas halastavak. A program célja lehet vadászpanzió kialakítása, valamint a Lakpataki tó környékének fejlesztése szálláshelyek kialakítása.
<i>Célcsoport</i>	Előszállás Nagyközségbe látogató turisták, lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ halastavak ▪ Előszállás közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata, befektetők
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Befektetők

<i>Projekt neve</i>	Lak-patak és környékének rehabilitációja
<i>Projekt célja</i>	Az Ún. Papi földek területén, mely egy mély fekvésű mocsaras terület kihasználva vizes adottságait egy szabadidős tevékenységeket mindenféle szempontból kielégítő horgászto kialakítására kerülhetne sor, mely téli időszakban korcsolyázásra, nyáron horgász tóként és csónakázó tóként működhetne. Célszerű lehet egy szabadidős létesítmény kialakítása is, mely magába foglalhatna éttermet, kölcsönzőket, esetleg néhány szobás szálláshelyet.
<i>Célcsoport</i>	Előszállás Nagyközségbe látogató turisták, lakosság
<i>Érintett terület</i>	Lak-patak és környéke
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata, vállalkozók, befektetők, civil szervezetek, sportegyesületek
<i>Beruházási költség</i>	pályázatfüggő
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Befektetők

<i>Projekt neve</i>	Konferencia központ és szálláshely kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Előszállás Nagyközség Dunaújvároshoz való közelségét számításba véve egy kellemes környezetben tervezett konferencia központ biztosítani tudná azon helyi és közeli városi cégek, vállalatok, társaságok igényeit, melyek munkájuk során a munkavállalók és üzleti partnerek részére tréningeket, bemutatókat, továbbképzéseket tartanak.
<i>Célcsoport</i>	Vállalkozások
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzat ▪ Vállalkozások
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata, befektetők
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Befektetők

<i>Projekt neve</i>	Ciszterci rendház rendbetétele
<i>Projekt célja</i>	Koncepcióterv kidolgozás a leromlott Ciszterci rendház, kastély, vagy annak még meglévő pincerendszerének turisztikai vagy múzeumi célú hasznosítására vonatkozóan.
<i>Célcsoport</i>	Előszállás Nagyközségbe látogató turisták
<i>Érintett terület</i>	Szapáry kastély területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata, vállalkozók, befektetők, civil szervezetek, Földrajzi Múzeum
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Befektetők

6. Monitoring és visszacsatolás

A monitoring célja: A partnerkapcsolatok és programok beindítása, működtetése. A terv végrehajtása közben adatgyűjtés a folyó tevékenységekről, a szolgáltatásokban és a rendszerekben bekövetkezett változásokról.

- Az erőforrásigények és források meghatározása.
- Kivitelezési ütemterv.
- Az önkormányzati költségvetés és az akcióterv közötti „híd” megteremtése.
- A programok kivitelezése.
- A tevékenységek és eredmények dokumentálása.
- A sikerek és problémák felismerése, jelentéskészítés.

A visszacsatolás és értékelés célja: Az előrehaladás és teljesítmény hagyományos értékelése célközpontú mutatók segítségével. A szolgáltatók és felhasználók tájékoztatása az eredményekről. A konzultáció, felülvizsgálat és/vagy tervezési folyamat megismétlése meghatározott küszöböknel.

- Értékelő csoportok létrehozása.
- Értékelés időbeosztásának meghatározása.
- Célokra alapuló mutatók kidolgozása.
- A jelentés kereteinek definiálása.
- Értékelés elvégzése.
- A partnerek tájékoztatása az értékelés eredményeiről.

6.1. Cselekvési terv

1. Fenntarthatósági megbízott és monitoring csoportok kijelölése
A fenntarthatósági tervben leírtakkal, valamint a Város környezeti fenntartásával kapcsolatos feladatok koordinálására, a fenti tervben leírt feladatok betartásának figyelemmel kísérésére, a fenntarthatósági terv felülvizsgálatához szükséges lakossági véleménygyűjtéshez fenntarthatósági megbízott kijelölése szükséges.

Monitoring rendszer szereplői

Polgármester

Alpolgármester

Bizottsági elnökök

- Pénzügyi és Költségvetési Bizottság

- Kulturális, Szociális és Sport Bizottság

Az Önkormányzat által fenntartott oktatási, nevelési Intézmények vezetői

- Árpád fejedelem tagiskola
- Előszállási patakparti óvoda

Az önkormányzat által fenntartott közintézmények vezetői

- Kossuth Lajos Művelődési Ház és Könyvtár
- Előszállás Nagyközség Polgármesteri Hivatala

Társulások

- Előszállási Szennyvízcsatorna-építő Víziközmű Társulás

Közműszolgáltatók

- Hulladékgazdálkodás: Dunanaet Kft.
- Víz-, és csatornaszolgáltató: Mezőföldvíz Kft.
- Gázosztály: E.ON Zrt.
- Áramszolgáltató: E.ON Zrt.

Polgármesteri hivatal munkatársai

- Műszaki főelőadó
- Pénzügyi főelőadó
- egyéb munkatársak...

A fenti irodavezetőkkel, illetve csoportvezetővel történt egyeztetések alapján a monitoring csoportban – az LA21-ben – az irodavezetők kerülnek megjelölésre, akik, adott esetben kijelölik az adott iroda azon munkatársát vagy munkatársait, akik a konkrét monitoring feladatot ellátják.

Civil szervezetek, helyi közösségek

2. Fenntarthatósági terv felülvizsgálata

Jelen Környezeti Fenntarthatósági Terv felülvizsgálatát évente 1 alkalommal felül kell vizsgálni, a fenntarthatósági megbízott által begyűjtött lakossági és intézményi vélemények figyelembe vételével, ennek megfelelően a szükséges módosításokat el kell végezni.

3. Tudatformálás, konzultációk, gyűlések tartása

Évente két alkalommal – tavasszal és ősszel – konzultáció szervezése a környezeti fenntarthatósági tervben foglaltak megvalósításáról, valamint az elhangzott vélemények, ajánlatok kiértékelése és a fenntarthatósági terv ennek alapján történő felülvizsgálata.

6.2. Indikátorok

A Local Agenda 21 program keretén belül szükség van az előrehaladás, a bekövetkezett változások, a teljesítmény értékelésére. Az egyes részek előrehaladásának méréséhez olyan mutatószámok **(INDIKÁTOROK)** szükségesek, amelyek segítségével értékelhetők a bekövetkezett változások. Az indikátorok a környezeti, társadalmi-, gazdasági folyamatok elemzéséhez, teljesítményértékeléshez nyújtanak segítséget és az információkat közérthető formában juttatják el a célszemélyekhez. Hozzájárulnak a társadalom szereplőinek tudatossága és viselkedése közötti eltérés csökkentésére, segítik a döntési folyamatok koordinációját - mindezt a fenntarthatóság alapelveinek érvényesülése érdekében.

Az indikátorok meghatározásánál jól mérhető, a KSH adatbázisában és a helyzetelemzés fejezeteiben is szereplő és alkalmazott statisztikai paramétereket választottunk, melyeket táblázatos formában foglaltunk össze. Ezen fenntarthatósági pillérenként készített táblázatok évenkénti kitöltésével és kiértékelésével hosszú távon is nyomon követhetők az időközben bekövetkezett változások, folyamatok.

Fontos hangsúlyozni, hogy az egyes indikátorok nem elsősorban egy-egy állapot leírására törekednek, hanem a LA21 előrehaladásával, megvalósulásával kapcsolatos változásokat mutatják be, és alkalmasak a közösségi teljesítmény mérésére, vagy akár az országos, ill. nemzetközi trendekkel való összehasonlításra.

A meghatározott célkitűzések megvalósulásának nyomon követése elsősorban az Önkormányzat feladatkörébe tartozik. Továbbá biztosítania kell a szolgáltatók, a lakosság tájékoztatását az eredményekről és a bekövetkezett változásokról.

Az indikátorok összegyűjtése pillérenként és célonként más-más intézmény feladata. Az oktatással kapcsolatos indikátorok és adatok összegyűjtése az oktatási intézmények feladata, melyből éves adatszolgáltatást kell adjon az Önkormányzat részére. A demográfiai adatok összegyűjtéséért az Önkormányzat illetékes osztálya a felelős. Az infrastruktúra adatait a szolgáltatók kötelessége szolgáltatni. A hulladékgazdálkodással kapcsolatos információkat a közszolgáltatóknak kell összegyűjteni adott évre vonatkozóan. Az egészségügyi, szociális és közbiztonsággal kapcsolatos indikátorok összegyűjtése szintén az Önkormányzat feladata segítséget kérve az érintett intézmények vezetőitől. A gazdasági pillérrel kapcsolatos összes adat összegyűjtése, kiértékelése az Önkormányzat feladata, csakúgy, mint a kitűzött célok megfogalmazása. A kulturális adatok szolgáltatásáért a Város kulturális intézményei a felelősek.

TÁRSADALMI PILLÉR

Részcélok	Indikátorok	2015	2016	2017	2018	2019
Általános adatok	állandó népesség száma (fő)					
	elvándorlások száma (eset)					
	Odavándorlások száma (eset)					
	Működő háziorvosok száma (fő)					
Egészségügyi helyzet fejlesztése	Működő házi gyermekorvosok száma (fő)					
	A háziorvosok által ellátott szolgálatok száma (szolgálat)					
	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (szolgálat)					
	A háziorvosi ellátásban a megjelentek és a meglatogatottak száma összesen (eset)					
	A házi gyermekorvosi ellátásban a rendelésen megjelentek száma (eset)					
	A házi gyermekorvosi ellátásban a látogatások száma összesen (eset)					
	A háziorvosi ellátásban a rendelésen megjelentek száma (eset)					
	A háziorvosi ellátásban a lakáson történt beteglátogatás (eset)					
	Egyes betegségek gyakorisága					
	Védőoltások száma					
	Gyógyszertárak száma (humán) (db)					

Szociális fejlesztése	helyzet	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)							
		Éven túl nyilvántartott álláskeresők száma							
		Járadék típusú ellátásban részesülők							
		Segély típusú ellátásban részesülők							
		Rendszeres szociális segélyben részesülők							
		Munkavállaló korú népesség							
		Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya							

Oktatás, fejlesztése	képzés	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (fő)							
		Az általános iskolai osztályok száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (db)							
		Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (fő)							
		A napközis tanulók száma a nappali oktatásban az általános iskolákban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (fő)							
		Általános iskolai főállású pedagógusok száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (fő)							
		Naponta bejáró általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (fő)							
		Számítógépek száma az általános iskolai feladat ellátási helyeken (db)							
Közbiztonság fejlesztése		Településőrök, mezőőr száma (fő)							
		Bűncselekmények száma (db)							

Kulturális fellendítése	élet	A települési könyvtárak beiratkozott olvasóinak száma (fő)						
		Rendszeres művelődési foglalkozások száma (db)						
		Rendszeres művelődési formákban résztvevők száma (fő)						
		Kulturális rendezvények száma (db)						
		Kulturális rendezvényeken részt vevők száma (fő)						
		Alkotó művelődési közösségek száma (db)						
		Alkotó művelődési közösségek tagjainak száma (fő)						

GAZDASÁGI PILLÉR

<i>Részcélok</i>	<i>Indikátorok</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
Nemzetközi együttműködés	Pályázati lehetőségek					
Az Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése	önkormányzati bevételek összesen (Ft)					
	önkormányzati kiadások összesen (Ft)					
	adóbevételek (Ft)					
	összes felvett támogatás (Ft)					
	összes elnyert pályázati forrás (Ft)					
	összes kifizetett pályázati önerő (Ft)					
Mezőgazdaság fejlesztése	összes mezőgazdasági használatú földterület (ha)					
	egyéni gazdaságok száma (db)					
	kistermelői gazdaságok száma (db)					
	mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek száma (db)					
	biotermesztés alatt álló földterület (ha)					
	ipari szektorban foglalkoztatottak száma (fő)					
Gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése	ipartelepek száma (db)					
	bejegyzett vállalkozások száma (db)					
	környezetbarát technológiák alkalmazása (%)					
	szálláshelyek száma (db)					

idegenforgalom, turizmus fellendítése	összes szállásférőhelyek száma (db)						
	vendégéjszakák száma az összes szálláshelyen (vendégéjszaka)						
	külföldiek által eltöltött vendégéjszakák száma az összes szálláshelyen (vendégéjszaka)						
	vendéglátóhelyek száma (db)						
	turisztikai információs pontok, irodák száma (db)						

KÖRNYEZETI PILLÉR

Részcél	Indikátorok	2015	2016	2017	2018	2019
Környezeti elemek és rendszerek állapotának javítása, védelme	összes elszállított települési szilárd hulladék mennyisége (t)					
	a lakosságtól szelektív hulladékgyűjtésben elszállított települési szilárd hulladék mennyisége (t)					
	komposztáló háztartások száma (db)					
	biohulladék mennyisége (t)					
	helyi védetség alatt álló területek (m2)					
	helyi védetségű épített objektumok száma (db)					
	felújításra szoruló középületek száma (db)					
A lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásoktól (levegő, zaj)	zajszennyezés mértéke (dB)					
	szén-dioxid (CO2) koncentráció (ppm)					
Infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése	Lakásállomány (db)					
	Közüzemi ivóvízvezeték-hálózat hossza (km)					
	Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)					
	Közüzemi szennyvízcsatorna-hálózat hossza (km)					
	Közüzemi szennyvízcsatorna-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)					
	Villamosenergia-fogyasztók száma (db)					
	Az összes gázcsőhálózat hossza (km)					

Energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása	Összes gázfogyasztók száma (db)								
	Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások száma (db)								
	Önkormányzati kiépített út és köztér hossza (km)								
	Állami közutak hossza (km)								
	Összes szolgáltatott víz mennyisége (1000 m ³)								
	Összes elszállított települési szilárd hulladék (tonna)								
	Összes elvezetett szennyvíz mennyisége (1000 m ³)								
	fenntartható energiahasználat témájú előadások résztvevőinek száma (fő)								
	megújuló energiaforrást alkalmazó középületek száma (db)								
	megújuló energiaforrást alkalmazó háztartások száma (db)								
Zöldterületek védelme, fenntartása – növény és állatvilág fenntartása	egy főre jutó összes energiafogyasztás (fő/MJ)								
	erdő művelési ág aránya a területhasználásban (%)								
	biológiai aktivitás mértéke (%)								
	összes zöldterület a településszerkezetben (m ²)								
	egy főre jutó zöldterület (fő/m ²)								
	szabványos játszóterek száma (db)								
	a zöldfelületek fenntartásra szánt költség (Ft/ha)								

A terv elkészítéséhez felhasznált dokumentumok

Előszállás története című könyv kézírata

Preadimu Future program

Előszállás Nagyközség rendezési terve

Örökségvédelmi Hatástanulmány

Csatornapályázathoz készített tanulmányok (megvalósíthatósági tanulmány, környezeti tanulmányok, pályázati anyagok)

Daruszentmiklós Polgárőrségek fejlesztése a déli térségben című tanulmány

Helyi hagyományok őrzése és kiaknázása Daruszentmiklós, Előszállás és Nagykarácsony településeken című tanulmány

Vállalkozási potenciálok feltárása a déli térségben című tanulmány

Szolgáltatások elérhetőségének biztosítása a déli térségben című tanulmány

AJÁNLATILAP

Ajánlatadó adatai:

Ajánlatadó neve (megnevezése):	Lévai András
Ajánlatadó címe (székhely, lakóhely):	1184 Budapest, Építő út 28/c.
Ajánlatadó adószáma:	41074169-1-43
Ajánlatadó cégjegyzékszám:	Nysz: 6554722
Ajánlatadó pénzforgalmi jelzőszáma:	10300002-10601081-49030014
Kapcsolattartó neve:	Lévai András
Kapcsolattartó levelezési címe:	1184 Budapest, Építő út 28/c.
Kapcsolattartó telefonszáma:	30-6966096
Kapcsolattartó telefonszáma:	
Kapcsolattartó e-mail címe:	bitumen59@gmail.com

Az ajánlat tárgya: „Építési Beruházás kivitelezési munkáihoz kapcsolódó teljes körű műszaki ellenőri feladatok ellátása”

Az ajánlat számszerűsíthető adatai:

Megnevezés	Egyösszegű nettó ajánlati ár (Ft)
„Előszálláson a 2017. május 24.-én bekövetkezett csapadék okozta károk helyreállítása” tárgyú projekthez kapcsolódó „Építési Beruházás kivitelezési munkáihoz kapcsolódó teljes körű műszaki ellenőri feladatok ellátása”	600.000.-Ft

Nyilatkozom, hogy az „Egyösszegű nettó ajánlati ár (Ft)” megajánlást a meghatározott 2 teljesítési ütemnek megfelelően, az alábbi számla kiállítási feltételek szerint teljesítem:

Megnevezés	Egyösszegű nettó ajánlati ár (Ft)	Számla kiállítás feltétele
1.teljesítési ütem: „Előszálláson a 2017. május 24.-én bekövetkezett csapadék okozta károk helyreállítása” tárgyú projekthez kapcsolódó „Építési Beruházás kivitelezési munkáihoz kapcsolódó teljes körű műszaki ellenőri feladatok ellátása”, a szerződés hatálybalépésétől a Projekt műszaki átadás-átvételi eljárás sikeres lezárásáig tartó (Projekt sikeres Műszaki Átadás-átvételi Eljárás lezárása) feladatok ellátása - az Egyösszegű nettó ajánlati ár (Ft) 90%-a	540.000.-Ft	a Projekt műszaki átadás-átvételi eljárás sikeres lezárása
2.teljesítési ütem: „Előszálláson a 2017. május 24.-én bekövetkezett csapadék okozta károk helyreállítása” tárgyú projekthez kapcsolódó „Építési Beruházás kivitelezési munkáihoz kapcsolódó teljes körű műszaki ellenőri feladatok ellátása” – a Projekt sikeres műszaki átadás-átvételi eljárás lezárását követő 12. hónap eredményes eltelte, azaz a Projekt az Utófelülvizsgálat lezárásakor - Egyösszegű nettó ajánlati ár (Ft) 10%-a.	60.000.-Ft	a Projekt műszaki átadás-átvételi eljárás sikeres lezárását követő 12. hónap eredményes eltelte, azaz a Projekt az Utófelülvizsgálatának lezárása
ÖSSZESEN:	600.000.-Ft	

Nyilatkozom, hogy

- az ajánlatkérés feltételeit elfogadom, ajánlatomat az ajánlatkérés feltételei szerint adom,
- a csatolt szerződéstervezet szerint kész és képes vagyok a határidőben történő teljesítésre.

Ajánlatomhoz csatolom a cégszerű aláírást igazoló dokumentumot (aláírási címpéldány, aláírási minta stb.)

Kelt: Budapest, 2018. 05. hó 30. nap

LÉVAI ANDRÁS LV
okl. mérnök Nysz.: 6554722
1184 Bp., Építő u. 28/c
Adósz.: 41074169-1-43

cégszerű aláírás

AJÁNLATILAP

Ajánlatadó adatai:

Ajánlatadó neve (megnevezése):	ÚTVONAL Kft.
Ajánlatadó címe (székhely, lakóhely):	2500 Esztergom Sugár u. 11.
Ajánlatadó adószáma:	14396104-2-11
Ajánlatadó cégjegyzékszám:	11 09 014062
Ajánlatadó pénzforgalmi jelzőszáma:	11600006-00000000-29243882
Kapcsolattartó neve:	Bukovics László
Kapcsolattartó levelezési címe:	2500 Esztergom Sugár u. 11.
Kapcsolattartó telefonszáma:	+36-30-92-22-900
Kapcsolattartó telefaxszáma:	
Kapcsolattartó e-mail címe:	utvonalkft@gmail.com

Az ajánlat tárgya: „Építési Beruházás kivitelezési munkáihoz kapcsolódó teljes körű műszaki ellenőri feladatok ellátása”

Az ajánlat számszerűsíthető adatai:

Megnevezés	Egyösszegű nettó ajánlati ár (Ft)
„Előszálláson a 2017. május 24.-én bekövetkezett csapadék okozta károk helyreállítása” tárgyú projekthez kapcsolódó „Építési Beruházás kivitelezési munkáihoz kapcsolódó teljes körű műszaki ellenőri feladatok ellátása”	950.000,- Ft

Nyilatkozom, hogy az „Egyösszegű nettó ajánlati ár (Ft)” megajánlást a meghatározott 2 teljesítési ütemnek megfelelően, az alábbi számla kiállítási feltételek szerint teljesítem:

Megnevezés	Egyösszegű nettó ajánlati ár (Ft)	Számla kiállítás feltétele
1. teljesítési ütem: „Előszálláson a 2017. május 24.-én bekövetkezett csapadék okozta károk helyreállítása” tárgyú projekthez kapcsolódó „Építési Beruházás kivitelezési munkáihoz kapcsolódó teljes körű műszaki ellenőri feladatok ellátása”, a szerződés hatálybalépésétől a Projekt műszaki átadás-átvételi eljárás sikeres lezárásáig tartó (Projekt sikeres Műszaki Átadás-átvételi Eljárás lezárása) feladatok ellátása - az Egyösszegű nettó ajánlati ár (Ft) 90%-a	855.000,- Ft	a Projekt műszaki átadás-átvételi eljárás sikeres lezárása
2. teljesítési ütem: „Előszálláson a 2017. május 24.-én bekövetkezett csapadék okozta károk helyreállítása” tárgyú projekthez kapcsolódó „Építési Beruházás kivitelezési munkáihoz kapcsolódó teljes körű műszaki ellenőri feladatok ellátása” – a Projekt sikeres műszaki átadás-átvételi eljárás lezárását követő jótállási időtartamban (12 hónap) felmerülő feladatok ellátása, az Utófelülvizsgálat lezárásakor - Egyösszegű nettó ajánlati ár (Ft) 10%-a.	95.000,- Ft	a Projekt műszaki átadás-átvételi eljárás sikeres lezárását követő 12. hónap eredményes eltelté, azaz a Projekt az Utófelülvizsgálatának lezárása
ÖSSZESEN:	950.000,- Ft	

Nyilatkozom, hogy

- az ajánlatkérés feltételeit elfogadom, ajánlatomat az ajánlatkérés feltételei szerint adom,
- a csatolt szerződéstervezet szerint kész és képes vagyok a határidőben történő teljesítésre.

Ajánlatomhoz csatolom a cégszerű aláírást igazoló dokumentumot (aláírási címpéldány, aláírás minta stb.)

ÚTVONAL Kft.
TUVONALQ

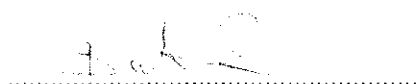
Kelt Esztergom 2018. 05. hó 31. nap

Mérnöki és Szolgáltató Kft.
2500 Esztergom, Sugár u. 11.
Cg. 11-09-014062 Adósz.: 14396104-2-11
ERSTE Bank: 11600006-00000000-29243882

cégszerű aláírás

ALÁÍRÁSI-MINTA

Alulírott **Bukovics László** (Esztergom, 1973. január 5., an: Kotolácsi Erzsébet) 2500 Esztergom, Sugár út 11. szám alatti lakos, mint a ÚTVONAL Mérnöki és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság ügyvezetője a céget akként jegyzem, hogy a cég kézzel, vagy géppel előírt, előnyomott, vagy nyomtatott neve alá, vagy fölé nevemet önállóan az alábbiak szerint írom:

Bukovics László

Alulírott **Etter Ügyvédi Iroda dr. Etter Ödön** ügyvéd (2500 Esztergom Széchenyi tér 19., nyilvántartó kamara: Komárom-Esztergom Megyei Ügyvédi Kamara, kamarai nyilvántartási szám: 50) tanúsítom, hogy a fenti aláírás-mintát

Bukovics László (Esztergom, 1973. január 5., an: Kotolácsi Erzsébet) 2500 Esztergom, Sugár út 11. szám alatti lakos, mint a ÚTVONAL Mérnöki és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság ügyvezetője, aki személyazonosságát és lakcímét a 075343JA számú személyigazolványával kellőképpen igazolta, előttem saját kezűleg írta alá.

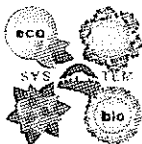
Nyilatkozom, hogy az aláírás-minta hitelesítést a cégbejegyzési eljárás során láttam el ellenjegyzéssel. Ezen általam ellenjegyzett aláírás-minta a cégbejegyzési kérelem mellékletét képezi. A cégbejegyzési kérelem alapját képező létesítő okiratot én készítettem és láttam el ellenjegyzéssel. Így a jelen aláírás-minta megfelel a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 9. §-ában írt feltételeknek.

Kelt: Esztergom, 2008. év július hónap 17. napján

ETTER ÜGYVÉDI IRODA
Dr. ETTER ÖDÖN
ÜGYVÉD

Etter Ügyvédi Iroda
Dr. Etter Ödön ügyvéd

EGYSZERŰSÍTETT AJÁNLATKÉRÉS DÖNTÉSI JAVASLATA

1. ÖSSZEFOGLALÓ

Tárgy:	Építési Beruházás kivitelezési munkáihoz kapcsolódó teljes körű műszaki ellenőri feladatok ellátása
Beszerezés nettó értéke (Ft):	600 000 Ft
Szerződéses időtartam:	A kivitelezésre vonatkozó szerződéssel összhangban (a 12 hónap garanciális időszakot is tartalmazó) határozott időtartam
Javasolt szerződő partner(ek):	Lévai András egyéni vállalkozó
Indokolás:	A meghívásos versenyeztetési eljárásra beérkezett ajánlatok közül a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlatot a szerződéskötésre javasolt partner tette.

2. JÓVÁHAGYÁS

Beszérzési eljárást lefolytatót szervezet

A beszerzési feladatot végezte és az értékelést készítette:

Zágoniné Dabi Annamária

Zágoniné Dabi Annamária
ECOBIO SYSTEM Kft.
megbízott lebonyolító

Dátum: A megbízott lebonyolító a beszerzési eljárás értékelését és javaslatát 2018. június 15. napon elkészítette.

Jóváhagyás

Testületi döntés a beszerzési eljárás eredményének jóváhagyásához szükséges.	Igen / nem*
Igen, esetén a testületi döntés eredménye:	A Testület <ul style="list-style-type: none">a beszerzési eljárás eredményéről szóló döntési javaslatot elfogadja/nem fogadja el*,kéri/nem kéri* az eljárás fentebbi eredményének kihirdetését,kéri/nem kéri* a szerződés megkötését
Észrevétel (adott esetben):	

Dátum: A Testület a fenti döntést 2018.hónapon hozta meg

Polgármesteri jóváhagyás

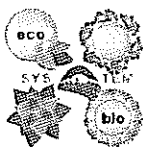
A beszerzési eljárás eredményéről szóló javaslatot a fentiek alapján **elfogadom/nem fogadom el***, az eljárás fentebbi eredményének kihirdetését **engedélyezem/nem engedélyezem***, és **kérem/nem kérem*** a szerződés megkötését.

Dátum: 2018.hó.....nap

Aláírás:

Farkas Imre
polgármester

*a megfelelő szó vagy rész aláhúzendő, elutasítás esetén kérjük az indokot megjelölni.

1. ELŐZMÉNYEK

Előszállás Nagyközség Önkormányzata ajánlatkérő nevében, a lebonyolító Ecobio System Kft. "Építési Beruházás kivitelezési munkáihoz kapcsolódó teljes körű műszaki ellenőri feladatok ellátása" tárgyban az „Előszálláson a 2017. május 24.-én bekövetkezett csapadék okozta károk helyreállítása” tárgyú projekthez (a továbbiakban: Projekt) kapcsolódó műszaki ellenőri feladatainak ellátására beszerzési eljárást indított 2018. május 28. napon.

2. AJÁNLATKÉRÉS TARTALMA / MŰSZAKI TARTALOM

A beszerzéshez választott eljárás formája: meghívásos versenyeztetés.

A beszerzés Előszállás Nagyközség Önkormányzat által megadott műszaki tartalom alapján történt.

3. AJÁNLATDÓK ISMERTETÉSE

Az egyszerűsített ajánlatkérés az alábbi 4 gazdasági szereplő részére került kiküldésre:

Ajánlattételre felkért gazdasági szereplő	Cím	Kapcsolattartó	
Szikora és Társa Mérnökiroda Bt.	2164 Váchartyán, Fő u. 40.	Szikora Miklós	szikora.miklos@gmail.com
DE-MA Projekt Kft.	2510 Dorog, Zrínyi u. 2.	Magyar Ákos	magyar.akos@de-ma.hu
ÚTVONAL Kft.	2500 Esztergom Sugár u. 11.	Bukovics László	utvonalkft@gmail.com
Lévai András	1113 Budapest, Vincellér u. 16.	Lévai András	bitumen59@gmail.com

Az ajánlattételi határidő 2018. december 20-án 12h00-kor lejárt. Az ajánlattételi határidőre az alábbi gazdasági szereplők tettek ajánlatot:

Ajánlattételre felkért gazdasági szereplő	Cím	Kapcsolattartó	
Lévai András	1113 Budapest, Vincellér u. 16.	Lévai András	bitumen59@gmail.com
ÚTVONAL Kft.	2500 Esztergom Sugár u. 11.	Bukovics László	utvonalkft@gmail.com

4. ALKALMASSÁG, ÉRVÉNYESSÉG VIZSGÁLATA

A benyújtott ajánlatokkal kapcsolatban hiánypótlásra és tisztázó kérdések megválaszolására nem volt szükség, az ajánlatok megfeleltek az ajánlatkérésben meghatározott feltételeknek, így mindkét ajánlat érvényes.

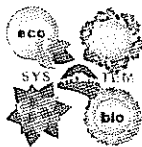
5. AJÁNLATI ÁR, EGYÉB MEGAJÁNLÁSOK

Az ajánlat számszerűsíthető adatai:

	Lévai András	ÚTVONAL Kft.
Megnevezés	Egyösszegű nettó ajánlati ár (Ft)	
„Előszálláson a 2017. május 24.-én bekövetkezett csapadék okozta károk helyreállítása” tárgyú projekthez kapcsolódó „Építési Beruházás kivitelezési munkáihoz kapcsolódó teljes körű műszaki ellenőri feladatok ellátása”	600 000 Ft	950 000 Ft

Az Egyösszegű nettó ajánlati ár (Ft) megajánlást a meghatározott 2 teljesítési ütemnek megfelelően, az alábbi számla kiállítási feltételek szerinti teljesítés vállalása:

		Lévai András	ÚTVONAL Kft.
Megnevezés	Számla kiállítás feltétele	Egyösszegű nettó ajánlati ár (Ft)	Egyösszegű nettó ajánlati ár (Ft)
1.teljesítési ütem: „Előszálláson a 2017. május 24.-én bekövetkezett csapadék okozta károk helyreállítása » tárgyú projekthez kapcsolódó „Építési Beruházás kivitelezési munkáihoz kapcsolódó teljes körű műszaki ellenőri feladatok ellátása”,	a Projekt műszaki átadás-átvételi eljárás sikeres lezárása	540 000 Ft	855 000 Ft

a szerződés hatálybalépésétől a Projekt műszaki átadás-átvételi eljárás sikeres lezárásáig tartó (Projekt sikeres Műszaki Átadás-átvételi Eljárás lezárása) feladatok ellátása - az Egyösszegű nettó ajánlati ár (Ft) 90%-a			
2.teljesítési ütem: „Előszálláson a 2017. május 24.-én bekövetkezett csapadék okozta károk helyreállítása” tárgyú projekthez kapcsolódó „Építési Beruházás kivitelezési munkáihoz kapcsolódó teljes körű műszaki ellenőri feladatok ellátása” – a Projekt sikeres műszaki átadás-átvételi eljárás lezárását követő jótállási időtartamban (12 hónap) felmerülő feladatok ellátása, az Utófelülvizsgálat lezárásakor - Egyösszegű nettó ajánlati ár (Ft) 10%-a.	a Projekt műszaki átadás-átvételi eljárás sikeres lezárását követő 12. hónap eredményes eltelle, azaz a Projekt az Utófelülvizsgálatának lezárása	60 000 Ft	95 000 Ft
ÖSSZESEN:		600 000Ft	950 000Ft

6. ÖSSZESÍTETT EREDMÉNY

Az eljárás értékelése a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlat értékelési szempont szerint történt.

Az értékelési szempont alapján a beszerzés eljárás nyertese: Lévai András, egyéni vállalkozó

A nyertes ajánlati ár: nettó 600 000 Ft (egyéni vállalkozó, adómentes tétel)

Melléklet: Lévai András 2018. május 30. napon kelt ajánlata
ÚTVONAL Kft. 2018. május 31. napon kelt ajánlata

B u d a p e s t, 2018. június 15.

MEGBÍZÁSI SZERZŐDÉS - tervezet -

(a továbbiakban: „**Szerződés**”), amely létrejött egyrészről a

Előszállás Nagyközség Önkormányzata

Székhely:
Cégjegyzékszám:
Adóigazgatási szám:

Pénzforgalmi jelzőszám:
Statisztikai számjel:
Képviseli: polgármester
Telefax:
mint megbízó (a továbbiakban: „**Megbízó**”),

másrészről a(z)

Székhely:
Cégjegyzékszám:
Adóigazgatási szám:
Pénzforgalmi jelzőszám:
Statisztikai számjel:
Képviseli:
Telefax:
mint megbízott (a továbbiakban: „**Megbízott**”),

(Megbízó és Megbízott a továbbiakban együttesen a „**Felek**”, külön-külön a „**Fél**”) között az alulírott helyen és időben az alábbi feltételek szerint.

1. ELŐZMÉNYEK

- 1.1. Felek rögzítik, hogy Megbízó, mint Ajánlatkérő **„Építési Beruházás kivitelezési munkáihoz kapcsolódó teljes körű műszaki ellenőri feladatok ellátása”** tárgyban beszerzési eljárást (a továbbiakban: „Beszerzési eljárás”) folytatott le az *„Előszálláson a 2017. május 24.-én bekövetkezett csapadék okozta károk helyreállítása”* tárgyú projekthez (a továbbiakban: Projekt) kapcsolódóan műszaki ellenőri feladatainak ellátására, amely Beszerzési eljárás nyertese Megbízott lett. A beruházást Megbízó 90%-ban a vissza nem térítendő vis maior támogatásból, 10% önerőből finanszírozza.
- 1.2. A Szerződés a Beszerzési eljárást megindító felhívás (a továbbiakban: „Ajánlattételi felhívás”) különös tekintettel annak, a Szerződés 1. számú mellékletét képező műszaki leírására (a továbbiakban: „Műszaki leírás”), valamint a Megbízott ajánlata (a továbbiakban: „Ajánlat”) alapján jött létre.
- 1.3. A Szerződéshez történő közvetlen csatolás nélkül is annak elválaszthatatlan részét képezi az Ajánlattételi felhívás, valamint Megbízott Ajánlata és – amennyiben releváns – annak hiánypótlása.
- 1.4. Felek – a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: „Ptk.”) 6:87. § (1) – (2) bekezdéseivel összhangban - kifejezetten rögzítik, hogy a Szerződés a Felek közötti megállapodás valamennyi feltételét tartalmazza, a Szerződésbe nem foglalt korábbi megállapodások hatályukat veszítik. Felek korábbi jognyilatkozatai a Szerződés értelmezésénél figyelembe vehetők.

2. A SZERZŐDÉS TÁRGYA

- 2.1. A Szerződés alapján Megbízó megrendeli, Megbízott pedig elvállalja fenti Előzmények között nevesített **„Építési Beruházások kivitelezési munkáihoz kapcsolódó teljes körű műszaki ellenőri feladatok ellátása”** tárgyú Projekthez kapcsolódóan a vis maior támogatási forrás keretében történő építési beruházásokhoz kapcsolódó műszaki ellenőri feladatok ellátását (a

továbbiakban: „Munka”) Előszállítás, Névtelen út hrsz 1412/6 (600x4m), Ady Endre utca hrsz 1293 (200x2,5m), Dózsa György utca 3862 hrsz (300x3,5m), Bem utca hrsz 1442 (126m) előtti útként funkcionáló közterület helyszíneken a Szerződésben és a Műszaki leírásban meghatározottak szerint.

- 2.2. A Szerződés tárgya szerinti Munkák részletes leírását, műszaki tartalmát a Megbízó és a Megbízott által a Beszerzési eljárás keretében, továbbá a szerződéskötés időszakában egymásnak átadott iratok, valamint az elfogadott Ajánlat határozza meg. A Munka részletes leírását és a mennyiségeket a Szerződés 1. számú melléklete, az Ajánlattételi felhívás tartalmazza.
- 2.3. Felek már ehelyen rögzítik, hogy Megbízónak érdeke fűződik a Szerződésben meghatározott időtartamon belül történő végtelestítéshez, ezért a Szerződés rendelkezéseit ennek figyelembevételével állapították meg. Megbízott a fentieket tudomásul vette, egyúttal kijelenti, hogy a határidőben történő teljesítésre képes, elmulasztásának a Szerződésben meghatározott, illetve jogszabályon alapuló jogkövetkezményeit pedig kifejezetten vállalja.

3. FELEK SZERZŐDÉST ÉRINTŐ KIJELENTÉSEI

- 3.1. Megbízott – a Szerződésben foglaltakra is tekintettel – kijelenti, hogy
- kész és képes a Szerződés szerinti tevékenységet Megbízó érdekeinek figyelembe vételével ellátni, továbbá Megbízó szerződéses céljának megfelelő teljes körű, gondos és magas színvonalú teljesítésre,
 - rendelkezik a tevékenység ellátáshoz szükséges szakmai, szellemi, személyi és anyagi erőforrásokkal, és azokkal a Szerződés teljes időtartama alatt rendelkezni fog, különös tekintettel rendelkezik az építőipari kivitelezési tevékenységi körének megfelelő szakképesítéssel,
 - rendelkezik a jelen Szerződés teljesítéséhez szükséges építőipari tevékenységet végzőkre előírt hatósági és egyéb engedéllyel, okiratokkal, melyek érvényességét a Szerződés hatálya alatt folyamatosan biztosítja,
 - nincs olyan függőben levő kötelezettsége, amely kedvezőtlenül hat a Szerződésben foglaltak érvényességére, teljesítésére vagy saját teljesítési készségére, illetve képességére,
 - a Megbízó által rendelkezésére bocsátott információk alapján az ellenszolgáltatás kialakításához szükséges lényeges információk rendelkezésére álltak,
- 3.2. Megbízó – jelen Szerződésben foglaltakra is tekintettel – kijelenti, hogy
- a Szerződés tárgyát képező Munkát a Megbízó részben saját forrásból, részben a 9/2011. (II.15.) Kormányrendelet alapján megítélt vis maior támogatásból finanszírozza.
- 3.3. Felek az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 16. § (6) bekezdésében foglaltaknak eleget téve rögzítik a következőket:
- a) A Projektben a Megbízó az építtető, ennek megfelelően az építtető (Megbízó) kötelezően rögzítendő adatait a Szerződés fejrésze tartalmazza,
- b) Az építtető (Megbízó) képviselőjében eljáró személy kötelezően rögzítendő adatait a Szerződés tartalmazza.
- 3.4. Felek – jelen Szerződésben foglaltakra is tekintettel – kijelentik, hogy a jelen Szerződés tárgyát képező helyreállítás nem engedélyköteles.

4. A SZERZŐDÉS TELJESÍTÉSI HATÁRIDEJE, HELYE

- 4.1. Jelen Szerződés a mindkét Fél által történő aláírása napjától kezdődő 201..... (szerződéskötéskor kitöltendő) napjáig tartó (a 12 hónap garanciális időszakot is tartalmazó) határozott időre jött létre.
- 4.2. Megbízott a jelen Szerződés 2.1. pontja szerinti Munkák teljesítését a Szerződés 2.1. pontja szerinti helyszíneken a Szerződés aláírását követően köteles megkezdeni.
- 4.3. Megbízott a feladatait a tárgyi Projekt ütemezéséhez igazodóan köteles teljesíteni, annak érdekében, hogy tevékenysége elősegítse a Megbízó által a Projektbe kapcsolódóan megkötött kivitelezésre vonatkozó vállalkozási szerződésben meghatározott határidők betartását.

5. MEGBÍZÁSI DÍJ

- 5.1. Megbízott, a Megbízotti díjra a mindenkor hatályos jogszabályok előírásai, valamint a Szerződésben foglaltak alapján kiállított számla ellenében jogosult, amelyet a Megbízott, a Szerződés 6.3. pontja szerinti teljesítésigazolás (a továbbiakban: „**Teljesítésigazolás**”) alapján állít ki és azzal együtt nyújt be Megbízó részére.
- 5.2. Megbízottat a Munka elvégzésének szerződésszerű, Megbízó által igazolt teljesítését követően, a Szerződés 6.2. pontjában foglaltaknak megfelelően kiállított és benyújtott számlák alapján összesen **nettó-Ft (szerződéskötéskor kitöltendő)** azaz **nettó (szerződéskötéskor kitöltendő) forint összegű** Megbízotti díj illeti meg. A Szerződés és a kifizetések pénzneme a forint (HUF).
- 5.3. A Megbízotti díj magában foglalja a Szerződés 1. számú melléklete, a Megbízott Ajánlata szerinti műszaki tartalom megvalósításának valamennyi költségét és ráfordítását.
- 5.4. A Megbízási díj a Munka szerződésszerű teljesítéséért fizetett egyösszegű díj, amely tartalmaz minden a Szerződés szerint elvégzendő Munka teljes költségét, valamint minden a teljesítéssel összefüggésben felmerült költséget, kiadást, és amely magában foglalja a Projekt műszaki ellenőri feladatok ellátásával kapcsolatosan felmerülő összes költséget, járulékot és díjat. Megbízott a Megbízási díjon felül semmiféle további díjazásra nem jogosult.
- 5.5. Megbízott az általa megadott árat a Szerződés teljesítése során nem módosíthatja sem az árakban, sem egyéb okból bekövetkező változások miatt.

6. FIZETÉSI FELTÉTELEK

- 6.1. Megbízó kijelenti, hogy a Szerződésben meghatározott Munka ellenértékének 100%-os pénzügyi fedezetével a 9/2011. (II.15.) Kormányrendelet alapján megítélt 90%-os vis maior támogatás alapján és 10%-ban saját forrásból rendelkezik.
- 6.2. Megbízott a Megbízotti díjra a mindenkor hatályos jogszabályokban, továbbá a Szerződésben foglaltaknak megfelelően kiállított számlák ellenében jogosult. Megbízó a Munkák elvégzését az alábbiak szerint számolja el, amelynek értelmében Megbízott, az alábbiak szerint jogosult számla kiállítására:
- a) 1. számla: a Projekthez kapcsolódó **Építési Beruházás kivitelezési munkáihoz kapcsolódó teljes körű műszaki ellenőri feladatok ellátása**, a Projekt műszaki átadás-átvételi eljárás sikeres lezárásáig tartó (Projekt sikeres Műszaki Átadás-átvételi Eljárás lezárása) feladatok ellátását követően, a Megbízó által kiállított teljesítésigazolás alapján, a nettó megbízási díj 90% -a + ÁFA összegben;
 - b) 2. számla: a Projekthez kapcsolódó **Építési Beruházás kivitelezési munkáihoz kapcsolódó teljes körű műszaki ellenőri feladatok ellátása** – a Projekt sikeres műszaki átadás-átvételi eljárás lezárását követő jótállási időtartamban (12 hónap) felmerülő feladatok ellátását követően, az Utófelülvizsgálat lezárásakor, a Megbízó által kiállított teljesítésigazolás alapján, a nettó megbízási díj 10% -a + ÁFA összegben.
- 6.3. A számlák kiállítására Megbízó képviseletében eljáró személy által leigazolt, a Megbízó arra feljogosított képviselői által kiállított és aláírt Teljesítés igazolás alapján kerülhet sor, amelyben rögzítik a Szerződésben meghatározottakhoz képest a Megbízott teljesítését.
- 6.4. A Teljesítésigazolás a számlák kötelező melléklete, tekintettel arra, hogy Megbízó a Szerződés pénzügyi fedezetét biztosító támogatás szerint köteles a továbbszámolás keretében a kiállított számla mellékleteként benyújtani a Támogatónak a számla kiállítását megalapozó, a Szerződés teljesítésével összefüggő feladatok elvégzését, összezszerűségét, a kifizetés jogosságát, a számlatartalom valódiságát igazoló, Megbízó által kiadott Teljesítésigazolást is. A számlán fel kell tüntetni a Szerződést egyértelműen beazonosító adatokat (különösen: Szerződés Megbízó által rögzített nyilvántartási száma, módosítás esetén a módosítás száma, továbbá utalást a vis maior támogatásra).
- 6.5. Az egyes számlákban kizárólag a Megbízó által elfogadott mennyiségek kerülhetnek elszámolásra. Az ilyen elszámoláshoz csatolni kell minden olyan iratot, igazolást, nyilatkozatot,

amely az elszámolás hitelességét és esedékességét alátámasztja, és amit a Megbízó szükségesnek tart az ilyen számlák igazolásához.

- 6.6. Megbízó a 6.4. pont szerint benyújtott számla ellenében a Megbízási díjat a Ptk. 6:130.§ (1)-(2) bekezdése alapján fizeti meg Megbízott részére történő banki átutalással a számla kézhezvételétől számított harminc (30) napon belül.
- 6.7. A Teljesítés igazolás kiadását követően a Megbízott tizenöt (15) napon belül jogosult számlát benyújtani a Megbízó részére.
- 6.8. A szabályszerűen kiállított számlát a Megbízó nevére (szerződéskötéskor kitöltendő) és címére (szerződéskötéskor kitöltendő) kell kiállítani és mellékletekkel együtt, kell benyújtani egy (1) példányban Megbízó részére.
- 6.9. A Megbízóval szemben a Szerződésből eredő követelését harmadik félre Megbízott csak a Megbízó előzetes írásbeli értesítése esetén jogosult átruházni (a továbbiakban: „Engedményezés”).
- 6.10. Amennyiben Megbízó részéről kifogás merül fel a benyújtott számlával kapcsolatban, úgy Megbízó köteles a kifogásolt számlát a hiba megjelölésével haladéktalanul visszajuttatni a Megbízottnak, és egyúttal felhívni legfeljebb négy (4) munkanapos határidővel a hibák kiküszöbölésére, hiányok pótlására. A fizetési határidő kezdő napja az a nap, amelyen a számla és valamennyi melléklete a Megbízó részére teljes körűen, hiánytalanul és hibamentesen átadásra került.
- 6.11. Fizetési késedelem esetén Megbízott a Ptk. 6:155. § szerinti kamat és költségátalány felszámítására jogosult.

7. A FELEK JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI

- 7.1. Megbízott a Megbízó utasításai szerint és érdekeinek megfelelően, annak érvényesítésével, megóvásával köteles eljárni tevékenysége során. Megbízott csak Megbízó erre felhatalmazott képviselőitől fogadhat el utasítást.
- 7.2. A Megbízott a tevékenysége során köteles a jogszabályok betartására és betartatására. Köteles a feladatát a Keretszerződésben és annak műszaki leírásában, valamint a jogszabályokban foglalt feladatok ellátására.
- 7.3. A Megbízott az építési műszaki ellenőrzést folyamatosan, a Projekt előrehaladása által igényelt gyakorisággal, de legalább heti egy napon köteles teljesíteni.
- 7.4. A Megbízott az építési naplóba a Projekt előrehaladása által igényelt gyakorisággal, de legalább heti egy alkalommal köteles bejegyzést tenni, azzal, hogy az ellenőrzés tényét minden ellenőrzésnél jelezni kell, akkor is, ha a Megbízott nem fedezett fel hibát.
- 7.5. A Megbízott köteles elősegíteni a kivitelezésnek, a kivitelezésre vonatkozóan létrejött vállalkozási szerződésben foglalt határidőre történő befejezését, azt semmilyen mértékben magatartásával indokolatlanul nem akadályozhatja, vagy késleltetheti.
- 7.6. Felek a Szerződés teljesítése érdekében fokozott együttműködési kötelezettséget vállalnak, amelynek biztosítása érdekében kölcsönösen kijelölik azokat a személyeket, akik egymással folyamatos kapcsolatot tartanak.
- 7.7. Megbízottnak a szerződés hatálya alatt folyamatosan a Megbízó rendelkezésére kell állnia a megbízás tárgyát képező ügyekben. A rendelkezésre állás keretében a Megbízottnak a Megbízó erre vonatkozó megkeresésének, felszólításának kézhez vételétől számított legfeljebb 24 órán belül meg kell kezdenie a megbízói megkeresésben megjelölt feladatok ellátását.
- 7.8. Megbízottnak a Megbízó munkaidejében olyan állandó szakértelemmel rendelkező személyt kell biztosítania - figyelemmel a Keretszerződésben foglalt feltételekre is -, aki a Megbízó által a Projekttel kapcsolatban hozzá intézett kérdésekre, megkeresésekre a lehető legrövidebb időn

belül szakszerű választ képes adni, szükség esetén részt vesz a Projekttel kapcsolatosan szervezett egyeztetéseken, megbeszéléseken, megteszi a szükséges intézkedéseket. Mindazonáltal a Megbízottnak a megbízás teljesítésére, valamint a kárveszély elhárítására vonatkozó kötelezettsége nem korlátozódik a Megbízó munkaidejére.

- 7.9. Megbízott részéről a jelen Szerződés teljesítését az alábbi, az Ajánlattételi felhívásban és a Szerződésben meghatározott számú szakemberek látják el, akik a szerződésben foglalt feladatokat kötelesek személyesen elvégezni:

Név, beosztás: - műszaki ellenőr
Mérnök kamarai nyilvántartási száma:
Névjegyzéki jele:
Elérhetősége:
Tel.: +36
Mobil: +36
E-mail:

A szakember(ek) jogosultságát igazoló dokumentumok jelen Szerződés 2. számú mellékletét képezik.

- 7.10. Megbízott felelőssége kiterjed mindazon tevékenységek szakszerű elvégzésére, építési műszaki ellenőrzésére, melyet a Keretszerződés, a Keretszerződés műszaki leírása vagy jogszabály kifejezetten a Megbízott feladatkörébe sorol és amilyen mértékben az a tevékenységére visszavezethető. A Megbízott kötelezettsége, hogy bármilyen a határidőt és költségfelhasználást érintő eltérésekről Megbízót haladéktalanul informálja.

8. KÖTBÉR, JÓTÁLLÁS

- 8.1. Megbízott szavatol azért, hogy a Munka megfelel a mindenkor hatályos jogszabályoknak, előírásoknak, az Ajánlattételi felhívásában, a Szerződés 1. számú mellékletében, az Ajánlatban, illetve a Szerződésben foglaltaknak.
- 8.2. Amennyiben Megbízott a Szerződéssel kapcsolatban bármely kötelezettségét határidőben nem teljesíti, feladatainak teljesítésével olyan okból, amelyért felelős késedelembe esik, úgy Megbízó **késedelmi kötbérre jogosult** azzal, hogy Megbízó a kötbért meghaladó kárát is érvényesítheti Megbízottval szemben. Késedelmes teljesítés esetén Megbízott teljesítési határidő első napjától számítottan a szerződésszerű teljesítés napjáig terjedően 10.000 Ft/megkezdett nap késedelmi kötbért köteles fizetni Megbízó részére. A késedelmi kötbér összege nem haladhatja meg a teljes nettó Megbízotti díj 20 %-át. Amennyiben Megbízott késedelme miatt a késedelmi kötbér eléri a teljes nettó Megbízotti díj 20 %-át, abban az esetben Megbízó jogosult egyoldalú nyilatkozatával a Szerződéstől – mindennemű kártalanítási kötelezettség nélkül elállni (amennyiben a Megbízott nem kezdte meg a Munkák teljesítését), vagy a Szerződést azonnali hatállyal felmondani, amely esetekben Megbízott a Szerződés 8.4 pontja szerinti megíiusulási kötbér fizetésére köteles. Amennyiben a Megbízó – akár a teljesítési határidő lejártá előtt – póthatáridőt tűz ki a teljesítésre a Megbízott részére, a Megbízott a késedelmi kötbér fizetésére a póthatáridő alatt is köteles, az előzőekben meghatározottak figyelembe vételével.
- 8.3. Olyan mennyiségileg, vagy minőségileg hibás teljesítés esetén, amelyért Megbízott felelős – a jótállási felelősségen túl – kötbér és kártérítési felelősséggel tartozik. A **hibás teljesítési kötbér** mértéke naponta a teljes nettó Megbízotti díj 0,5 %-a a hiba felfedezésétől annak kiküszöböléséig terjedő időre, amennyiben Megbízó nem él szavatossági jogaival. A hibás teljesítési kötbér összege nem haladhatja meg a teljes nettó Megbízotti díj 5 %-át. Amennyiben a hibás teljesítési kötbér a maximalizált összeget eléri, és/vagy Megbízott a megjelölt hiányosságot, hibát a Megbízó által adott póthatáridőben sem orvosolja, abban az esetben Megbízó jogosult egyoldalú nyilatkozatával a Szerződéstől – mindennemű kártalanítási kötelezettség nélkül – elállni (amennyiben a Megbízott nem kezdte meg a Munkák teljesítését), vagy a Szerződést azonnali hatállyal felmondani, amely esetekben Megbízott a Szerződés 8.4 pontja szerinti megíiusulási kötbér fizetésére köteles. Megbízó választása szerint élhet a szavatossági, vagy a hibás teljesítési kötbér iránti igénnyel.

- 8.4. Amennyiben a teljesítés – olyan okból, amelyért Megbízott felelős - meghiúsul, a Megbízott a teljes nettó Megbízotti díj 5 %-ának megfelelő **meghiúsulási kötbér** fizetésére köteles, és Megbízó jogosult döntése szerint a Szerződéstől – mindennemű kártalanítási kötelezettség nélkül – elállni, vagy azonnali hatállyal felmondani. Ebben az esetben hibás teljesítési és késedelmi kötbér felszámítására nincs lehetőség.
- 8.5. A kötbérigények érvényesítése nem zárja ki a szerződésszegésből eredő egyéb igények érvényesítésének lehetőségét. A kötbér esedékessé válik:
- a) Késedelem esetén, amikor a késedelem megszűnik, vagy a kötbér eléri a legmagasabb mértéket;
 - b) Hibás teljesítés, vagy lehetetlenülés esetén attól az időponttól kezdődően, amikor a Megbízó erről tudomást szerez, vagy a hiba megszűnésekor;
 - c) Meghiúsulás esetén: amikor a Szerződés megszűnéséről Megbízó Megbízott részére az értesítést elküldte, vagy ha Megbízó a meghiúsulásról tudomást szerez.
- 8.6. Megbízó elállási, valamint felmondási jogát a Megbízotthoz intézett írásbeli nyilatkozattal gyakorolhatja. Az elállás, vagy felmondás a Megbízott kötbér- és kártérítési fizetési kötelezettségét nem érinti.
- 8.7. Felek megállapodnak abban, hogy Megbízó jogosult az esetlegesen felmerülő késedelmi és hibás teljesítési kötbér összegét a Megbízotti díj összegébe – Kbt. rendelkezéseinek betartása mellett – beszámítani, vagy a kötbér összegéről – a vállalkozási díjjal szemben – a Megbízó számlát állít ki. A kötbérre vonatkozó számla fizetési határideje, amennyiben a Megbízó pénzügyi beszámítással él a számla kézhezvételétől számított harminc (30) nap. A Megbízó kötbérigényének érvényesítése nem jelenti egyéb igényeiről való lemondását. Amennyiben a kötbér összeg visszatartására Megbízó nem jogosult, illetőleg meghiúsulási kötbér felmerülése esetén, Felek megállapodnak abban, hogy a kötbér megfizetése az erre történő írásbeli felszólítás kézhezvételét követő nyolc (8) munkanapon belül esedékes.
- 8.8. Megbízott a Szerződésben foglalt valamennyi kivitelezési munkára a sikeres Műszaki átadás-átvételi eljárás lezárásának időpontjától számítva **12 (tizenkettő) hónap teljes körű jótállást vállal**. Megbízó a jótállási idő alatt felfedett hiányosságokat haladéktalanul a Megbízott tudomására hozza, aki haladéktalanul intézkedik a hiányosság, hiba megszüntetése érdekében. Megbízó köteles a felfedett hiányosságokat, hibákat a tudomásra jutásától számított öt (5) napon belül a Megbízott számára írásban bejelenteni és az írásos dokumentumban a hibák kijavításának megkezdésére ésszerű határidőt tűzni. Megbízott köteles az értesítésben szereplő határidőn belül a hibajavítást megkezdni és erről, valamint a kijavítás várható befejezéséről értesíteni a Megbízót. A kijavítás költségeit Megbízott köteles viselni.
- 8.9. A jótállási hibajelentés alapján, annak kézhezvételétől számított negyvennyolc (48) órán belül a Megbízott köteles helyszíni hibavizsgálatot tartani, és azt követő huszonegy (24) órán belül állásfoglalását dokumentáltan közölni. Ebben a nyilatkozatban a Megbízott ismerteti azokat az intézkedéseket, amelyeket a hiba haladéktalan kiküszöbölése érdekében megtett, rögzítve a hiba megszüntetésének időpontját, határidejét is. Amennyiben a Megbízott a bejelentett hiba kijavítását ésszerű, de legfeljebb tizenöt (15) napos határidőn belül nem vállalja, vagy azt az állásfoglalásában megjelölt és a Megbízó által elfogadott határidőn belül nem szünteti meg, a Megbízó jogosult a garanciális munkákat más Megbízottal elvégeztetni, és a Munka összegét kiszámlázni Megbízott részére.
- 8.10. Amennyiben a jótállás vagy szavatosság keretében érvényesített igény teljesítési határidejének lejárta előtt valószínűsíthető, hogy a Megbízott a munkát csak számottevő késéssel tudja elvégezni, a Megbízó jogosult a munkát a Megbízott értesítése mellett más Megbízottal elvégeztetni. Az ezzel felmerült költségeit Megbízott részére kiszámlázza.

9. TITOKTARTÁS, KÖZREMŰKÖDŐK

- 9.1. A Felek rögzítik és tudomásul veszik, hogy az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: „Infotv.”) rendelkezései a jelen Szerződéssel összefüggésben alkalmazandók, a Megbízó adatkezelésére e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni. Felek megállapodnak abban, hogy a Szerződés tárgyát képező jogviszonnyal, a Szerződéssel, valamint azok teljesítése során, vagy azokkal összefüggésben

tudomásukra jutott minden információt, tény, tájékoztatást, egyéb adatot és az azokból készített összeállítást, amelynek illetéktelenek által történő megszerzése, hasznosítása, másokkal való közlése vagy nyilvánosságra hozatala a jogosult jogos pénzügyi, gazdasági vagy piaci érdekét sértené vagy veszélyeztetné, ideértve a Ptk. 2:47.§ (2) bekezdésében meghatározott know-how-t is, üzleti titokként (a továbbiakban együtt: „Titok”) kötelesek kezelni, és azokat kizárólag a Szerződés teljesítése céljából használhatja fel, és illetéktelen személyek tudomására nem hozhatja, ennek megfelelően a Megbízott a Szerződés, valamint az annak teljesítése során létrejött tervek, dokumentumok, és Titok vonatkozásában kommunikációs tevékenységet nem folytathat. A titoktartási kötelezettség alól jogszabály felmentést adhat.

- 9.2. Megbízott, és a jogszabályi rendelkezések által megengedett körben a Megbízó, minden Titkot szigorúan megtart, és a másik Fél előzetes, írásbeli engedélye nélkül nem hozhat nyilvánosságra, illetéktelen személynek nem szolgáltat ki, és ilyen személy számára nem teszi hozzáférhetővé sem a Szerződés hatálya alatt, sem azt követően.
- 9.3. Megbízott, és a jogszabályi rendelkezések által megengedett körben Megbízó, köteles gondoskodni arról, hogy a Titkot a vele jogviszonyban álló más személyek is Titokként kezeljék, mind a Szerződés hatálya alatt, mind azt követően.
- 9.4. Szerződés bármely okból történő megszűnése esetén a jogviszony utolsó napjától számított meghatározatlan ideig terheli Megbízottat, és a jogszabályi rendelkezések által megengedett körben Megbízót, és a 9.3. pont szerinti személyeket a titoktartási kötelezettség.
- 9.5. Ezen rendelkezéseknek a Megbízotti alkalmazottak, alvállalkozók, illetve egyéb közreműködők részéről történő megismertetése, betartatása, illetve a betartatásának ellenőrzése a Megbízott kötelessége, illetve felelőssége. A jogosulatlan nyilvánosságra hozatalból származó hátrányok elhárításához, illetve kiküszöböléséhez szükséges költségek – az esetleges titoksértésért fennálló felelősségen túl – a Megbízottat terhelik, kivéve, ha bizonyítja, hogy a Titok megőrzése és megőriztetése tekintetében nem követett el szerződésszegést vagy jogszabálysértést.
- 9.6. Megbízott a Szerződés időtartama alatt csak a Megbízó utasítása alapján adhat tájékoztatást (ide értve legszélesebb értelemben bármely nyomtatott, írott sajtóban, elektronikus adathordozón, médiában történő közzétételt, tájékoztatást, adatközlést stb.) a beruházás munkáival, illetve a Szerződés szolgáltatásaival kapcsolatban a média számára.
- 9.7. A Szerződést, Megbízottnak, illetve a közösen ajánlattétel esetén Megbízottnak kell teljesítenie. Megbízott szerződéses kötelezettségét teljes egészében másra nem ruházhatja át.
- 9.8. Megbízott legkésőbb a Szerződés megkötésének időpontjában köteles valamennyi olyan közreműködőt bejelenteni, amely a Szerződés megkötésekor már ismeren részt vesz a Szerződés teljesítésében. Megbízott a Szerződés teljesítésének időtartama alatt köteles Megbízónak minden további, a teljesítésbe bevonni kívánt közreműködőt előzetesen bejelenteni.
- 9.9. Megbízott az általa igénybe vett közreműködőért, szakemberért úgy felel, mintha a szolgáltatást maga végezte volna. A Megbízott az közreműködői, szakemberei felróható magatartása által Megbízónak okozott bármely kárért teljes felelősséggel tartozik. A közreműködő, szakember nem adhat ajánlatot, nem fogadhat el és nem igazolhat vissza Megrendelést.
- 9.10. Felek rögzítik, hogy az Infotv. alapján az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek (a továbbiakban együtt: „Közfeladatot ellátó szerv”) lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot - az e törvényben meghatározott kivételekkel - erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse. Közérdekből nyilvános adat a Közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízása, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata, valamint azok a személyes adatai, amelyek megismerhetőségét törvény előírja. A közérdekből nyilvános személyes adatok a célhoz kötött adatkezelés elvének tiszteltben tartásával terjeszthetők. Közérdekből nyilvános adat a jogszabály vagy állami, illetőleg helyi önkormányzati szervvel kötött szerződés alapján kötelezően igénybe veendő vagy más módon ki nem elégíthető szolgáltatást

nyújtó szervek vagy személyek kezelésében lévő, e tevékenységükre vonatkozó, személyes adatnak nem minősülő adat.

- 9.11. Közérdekből nyilvános adatként nem minősül üzleti titoknak a központi és a helyi önkormányzati költségvetés, költségvetést érintő juttatással, kedvezménnyel, az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat, valamint az az adat, amelynek megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli. A nyilvánosságra hozatal azonban nem eredményezheti az olyan adatokhoz - így különösen a védett ismerethez - való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét.

10. A SZERZŐDÉS MÓDOSÍTÁSA, MEGSZŰNÉSE

- 10.1. A Szerződés kiegészítése, vagy módosítása csak írásban, a Felek közös megegyezése alapján lehetséges.
- 10.2. Jelen Szerződés a Munka szerződésszerű teljesítésével, illetve azonnali hatályú felmondással, elállással, közös megegyezéssel szűnik meg. Azok, a jelen Szerződés alapján fennálló jogok és kötelezettségek, amelyeknek természetüknél fogva továbbra is fenn kell maradniuk, különös tekintettel a titoktartási kötelezettségre vonatkozó rendelkezésekre, a jelen Szerződés megszűnését követően is hatályban maradnak. Megszűnik továbbá a szerződés a Megbízó rendes felmondása esetén, melyre Megbízó indokolás nélkül, harminc (30) napos felmondási idő betartásával jogosult.
- 10.3. Jelen Szerződést részben, - vagy egészben bármelyik fél írásban, azonnali hatállyal felmondhatja, vagy a Szerződéstől részben, - vagy egészben az érdekmúlás bizonyítása nélkül elállhat a másik Fél súlyos szerződésszegése esetén.
- 10.4. Súlyos szerződésszegésnek minősül Megbízó részéről különösen:
- a) ha önhibájából a Munkák elvégzéséhez szükséges iratokat, egyéb dokumentumokat, információkat Megbízott felhívása ellenére sem, vagy kétséget kizáróan valótlan tartalommal szolgáltatja, a helyszínt Megbízott részére nem biztosítja,
 - b) ha Megbízó a vállalkozási díj fizetésével több, mint 60 napos késedelembe esik.
- 10.5. Súlyos szerződésszegésnek minősül különösen, Megbízott részéről különösen:
- a) ha a Megbízó részére határidőre vállalt Munka elvégzésével önhibájából késedelembe esik, és azt Megbízó írásbeli felhívása ellenére sem pótolja haladéktalanul,
 - b) ha a jelen Szerződés szerinti együttműködési kötelezettségét súlyosan megszegi, és ezzel veszélyezteti a jelen Szerződés szerinti Munkák határidőre történő teljesítését,
 - c) ha a jelen Szerződés szerinti feladatokat nem a műszaki leírásban meghatározottak szerinti minőségben végzi el,
 - d) ha a Megbízott bármely, jelen Szerződésben foglalt nyilatkozata valótlanak bizonyul,
 - e) ha a jelen Szerződésben részletezett titoktartási kötelezettségét megszegi,
 - f) amennyiben a hiba kijavítása a kifogás a műszaki leírásban megjelölt határidőktől, póthatáridő tűzése esetén a póthatáridőtől eltér,
 - g) amennyiben a kötbér eléri a maximumot,
 - h) Megbízottval szemben a jelen Szerződés megkötésére lefolytatott közbeszerzési eljárás Ajánlattételi felhívásában meghatározott kizáró okok valamelyike jelen Szerződés teljesítése során bekövetkezik,
 - i) Szerződésben rögzített Munkák végrehajtását indokolatlanul abbahagyja és a Megbízónak a további teljesítés nem áll az érdekében.
- 10.6. Bármelyik Fél jogosult a Szerződést azonnali hatállyal felmondani, vagy a Szerződéstől elállni, abban az esetben, ha a másik Fél ellen jogerős bírósági határozat alapján csőd-, felszámolási-, végelszámolási eljárás indult, hivatalból törlési, vagyonrendezési eljárás indult vagy végrehajtási, adósságrendezési eljárás van folyamatban, vagy egyéb módon megállapíthatóan fizetésképtelenné válik.

- 10.7. Amennyiben a teljesítési határidő lejárt előtt valószínűsíthető, hogy a Megbízott a Munkát csak számottevő (20 munkanapot meghaladó) késéssel tudja elvégezni, a Megbízó jogosult a szerződést azonnali hatállyal felmondani, vagy a szerződéstől elállni, a szerződésszegésre vonatkozó szabályok alkalmazása (így különösen a 8.4. pont szerinti kötbér, valamint a Munka más Megbízottval való elvégztetése költségeinek érvényesítése) mellett.
- 10.8. Fenti bekezdés szerinti felmondás esetén a Megbízott a Szerződés megszűnése előtt már teljesített szolgáltatás szerződésszerű pénzbeli ellenértékére jogosult. Azonnali hatályú felmondás esetén a Megbízott jogosult a szerződésszerűen elvégzett Munkák ellenértékére, azaz a Megbízotti díjnak az elvégzett munkával arányos részére
- 10.9. A Szerződést a másik Fél súlyos szerződésszegése esetén bármelyik Fél azonnali hatállyal felmondhatja. Felek az elállás és a rendkívüli felmondás jogát kizárólagosan írásban gyakorolhatják, amelynek tartalmaznia kell a megszüntetés indokát, illetve az azt alátámasztó tények megjelölését, a vonatkozó bizonyítékok csatolásával egyetemben. Felek megállapodnak abban, hogy jelen jogviszony bármilyen okból történő megszűnése esetén felek kötelesek a Ptk-ban meghatározott keretek között egymással elszámolni.
- 10.10. Megbízó a Szerződéstől a teljesítés megkezdése előtt bármikor elállhat, ezt követően a teljesítésig a Szerződést felmondhatja.
- 10.11. Amennyiben a Szerződés bármelyik rendelkezése érvénytelenné válna, a Szerződés többi része továbbra is hatályos és érvényes marad. Ebben az esetben a Feleknek olyan megállapodásra kell jutniuk, amely leginkább megfelel az érvénytelenné vált rendelkezés eredeti céljának.
- 10.12. A jelen Szerződés bármely okból történő megszűnése esetén Megbízott a Szerződés megszűnésétől számított 8 (nyolc) munkanapon belül köteles Megbízó részére visszaadni minden, Megbízó által Megbízott számára a Szerződés teljesítése érdekében átadott eszközt, dokumentációt, adatot és azok másolatait stb., valamint a Megbízó számára a jelen Szerződés szerinti kötelezettségei teljesítése kapcsán készített anyagot.

11. KAPCSOLATTARTÁS, ÉRTESÍTÉSI SZABÁLYOK

- 11.1. Felek által a Szerződés teljesítésével kapcsolatosan kapcsolattartásra kijelölt személyek:

Megbízó részéről:

Név: *****
 Telefon: *****
 Fax: *****
 E-mail cím: *****

Megbízott részéről:

Név: *****
 Telefon: *****
 Fax: *****
 E-mail cím: *****

- 11.2. Felek megállapodnak abban, hogy a kapcsolattartó nevét egymáshoz intézett valamennyi írásos nyilatkozaton feltüntetik, illetőleg abban, hogy a kapcsolattartó személyében bekövetkező változásokról egymást haladéktalanul, írásban értesítik.
- 11.3. A Megbízott megbízásából a munkálatok helyszíni szervezéséért és irányításáért a Megbízott által kinevezett építésvezető a felelős.
- 11.4. A Szerződés megszüntetésével, jogérvényesítéssel kapcsolatos értesítés kizárólag írásban (cégszerűen aláírva) tértivevényes ajánlott levél formájában, vagy faxon történhet a címzett kapcsolattartójának kézbesítve.
- 11.5. Minden értesítést és üzenetet írásban postán (tértivevényes ajánlott levél formájában) vagy telefax, illetve e-mail útján kell továbbítani a másik fél részére, kivéve, ha a Szerződés kifejezetten eltérően rendelkezik. Az értesítések abban az időpontban tekinthetők átadottnak, amikor azokat a tértivevény tanúsága szerint a Szerződésben megjelölt címre kézbesítették, illetve faxon, vagy

e-mail útján történő továbbítás esetén akkor, amikor a hibátlan továbbításról a faxgép által kiadott igazolást, illetőleg az elektronikus levél sikeres kézbesítéséről a visszaigazolást a küldő fél megkapja. A Szerződésben megjelölt címre postai úton továbbított tértivevényes küldemény az elküldéstől, postára adástól számított 5. (ötödik) napon akkor is kézbesítettnek minősül, ha az „nem kereste”, „elköltözött”, „elköltözött után küldést nem kért”, vagy „nem vette át” jelzéssel érkezik vissza a feladóhoz.

- 11.6. Felek részére küldött értesítéseket postai úton, tértivevényes ajánlott levélben vagy telefax formájában, az alábbi címre kell küldeni:

Megbízó esetében: *szerződéskötéskor kitöltendő!*

Megbízott esetében: *szerződéskötéskor kitöltendő!*

Felek kötelezettséget vállalnak azért, hogy a jelen Szerződésben megjelölt postázási címük, telefaxszámuk megváltozása esetén az új postázási címről, telefaxszámról haladéktalanul – ugyancsak írásban – értesítik egymást. Az értesítés elmulasztásából, vagy késedelmes teljesítéséből eredő költségeket és károkat a mulasztó fél viseli

12. VIS MAIOR

- 12.1. Sem a Megbízó, sem a Megbízott nem esik késedelembe, illetve nem szegi meg a Szerződést olyan mértékben, amely mértékben Vis Maior akadályozza meg a jelen Szerződésből eredő kötelezettségei teljesítésében.
- 12.2. Vis Maior olyan eseményt jelent, (i) amelynek bekövetkezése a szerződő Felek akaratától független, és (ii) azt az adott Fél a Szerződés megkötését megelőzően alapvetően nem láthatta előre, vagy arra nem készülhetett fel, és (iii) amelyet, miután bekövetkezett, az adott Fél alapvetően nem kerülhetett el, vagy nem volt képes ellenőrzése alá vonni, és (iv) amelynek bekövetkezése alapvetően egyik Félnak sem tulajdonítható, és (v) amely a Vis Maiort elszenvető Fél szerződésszerű teljesítését lehetetlenné teszi.
- 12.3. Nem tekinthetők Vis Maiornak különösen az alábbi esetek: (i) a Megbízott késedelmes teljesítése a közreműködői vagy munkavállalói eljárásából vagy mulasztásából (Vis Maiorból eredő eljárást vagy mulasztást kivéve); vagy abból ered, hogy a Megbízott elmulasztott megfelelő létszámú munkaerőt alkalmazni; vagy a Megbízott oldalán felmerülő szakszerűtlenségből eredően; vagy a berendezések, áruk, anyagok, eszközök elégtelensége miatt következik be; (ii) az Építési Terület adottságaira vezethető vissza; (iii) a Megbízott gazdasági nehézségei vagy fizetéseképtelensége; (iv) késedelmes pénzfizetés; (v) sztrájk, (az országos, regionális és ágazati sztrájkot kivéve) miatt következik be.
- 12.4. Nem mentesíti a Feleket a felelősség alól az, ha a nem, vagy nem szerződésszerű teljesítés hatósági intézkedésre vezethető vissza. Részlegesen mentesítő körülmény az az eset, amely ugyan előre nem látható és rendkívülinek tekinthető, azonban a teljesítést nem tette lehetetlenné, csak – akár nagymértékben – akadályozta, megnehezítette azt. Így különösen, de nem kizárólagosan ilyenek tekinthetők az időjárási viszonyok, amelyekre tekintettel sem a Megbízási díj, sem az egyes határidők nem változtathatók.
- 12.5. Ha valamelyik Fél Vis Maior miatt akadályozott, vagy akadályozott lesz bármely Szerződés szerinti kötelezettségének teljesítésében, akkor erről írásban értesítenie kell a másik Felet, megjelölve azt az eseményt vagy körülményt, amely a Vis Maior helyzetet előidézi, és meg kell határoznia azon kötelezettségeit, amelyek teljesítésében akadályozott, vagy akadályozott lesz. Az értesítést legkésőbb attól a naptól számított 3 (három) napon belül kell megtenni, amikor az értesítéssel élő Fél tudomására jutott a Vis Maior eredményező esemény vagy körülmény, vagy amikor arról tudomást kellett volna szereznie. A jelen pontnak megfelelően küldött értesítést követően az adott Fél mentesül a jelen Szerződésből eredő kötelezettségei teljesítése alól mindaddig és olyan mértékben, amíg, illetve amilyen mértékben ezt a Vis Maior megakadályozza.
- 12.6. A Felek kötelesek megtenni minden tőlük telhetőt a Vis Maior eredményeként bekövetkező késedelem mérséklése érdekében. Az érintett Fél köteles a másik Felet értesíteni, amennyiben a Vis Maior többé nem akadályozza, és köteles haladéktalanul folytatni a Szerződés teljesítését.

- 12.7. Amennyiben a Szerződés Vis Major miatt szűnt meg, a Megbízó köteles minden, a megszűnés előtt szerződésszerűen elvégzett Munkáért járó összeget megfizetni.

13. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- 13.1. Felek megállapodnak abban, hogy a Szerződés, annak mindkét Fél általi aláírásának napján lép hatályba. A Szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Ptk., Épitésügyi Kódex (191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet), valamint a vonatkozó, mindenkor hatályos jogszabályok irányadók.
- 13.2. Felek megállapodnak abban, hogy a Szerződés teljesítése során közöttük felmerült vitás kérdéseket először megkísérlik közvetlen tárgyalások útján rendezni. Amennyiben az egyeztetés a vitás kérdés mindkét fél általi tudomásszerzésétől számított 30 napon belül nem kerül rendezésre, egyeztetés eredménytelensége folytán fordulnak a bírósághoz a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény szabályai szerint.
- 13.3. Megbízott nem ruházhatja át, illetve biztosítékként sem használhatja fel a Szerződésből eredő kötelezettségeit a Megbízó írásos, előzetes értesítése nélkül.
- 13.4. Megbízott a Szerződés teljesítése során csak olyan szerzői, szabadalmi, iparjogvédelmi, védjegytalalom vagy kizárólagosság alatt álló dokumentációt, művet, alkotást, terméket stb. használhat fel, amelyre vonatkozóan a felhasználói jogosultsággal rendelkezik, és a felhasználására csak a Megbízó előzetes egyetértése mellett kerülhet sor. Ennek elmulasztása esetén köteles a Megbízóval szemben ezen a jogcímen előterjesztett követelésekért helytállni, és a Megbízót mentesíteni minden olyan igénnyel és peres eljárással szemben, amelyet bármiféle szerzői jog, szabadalmi jog, védjegy, védett név, vagy egyéb védett vagy kizárólagos jog megsértése miatt érvényesítenek.
- 13.5. Megbízott a Szerződés időtartama alatt csak a Megbízó utasítása alapján adhat tájékoztatást (ide értve legszélesebb értelemben bármely nyomtatott, írott sajtóban, elektronikus adathordozón, médiában történő közzétételt, tájékoztatást, adatközlést stb.) a beruházás munkáival, illetve a Szerződés szolgáltatásaival kapcsolatban a média számára.

A Szerződés egymással megegyező – (...) számozott oldalból és (...) mellékletből álló – öt (5) eredeti példányban készült, amelyből négy (4) példány Megbízót, egy (1) példány pedig Megbízottat illeti. Felek a Szerződésben foglalt feltételekkel egyetértenek, azokat elfogadják, és mint akaratukkal mindenben megegyezőt, jóváhagyólag cégszerűen írják alá.

....., 2018. „.....”

Megbízó

....., 2018. „.....”

Megbízott

A Szerződés mellékletei:

1. számú melléklet: Műszaki leírás
2. számú melléklet: A szakemberek jogosultságát igazoló dokumentumok

Műszaki leírás

Műszaki ellenőr feladatainak meghatározása

A műszaki ellenőr feladata a Projekt megvalósításának ellenőrzése a Projektre meghatározott műszaki és pénzügyi ütemezések alapján. Ennek keretében, mint független szervezet, vagy személy, objektíven kell eljárnia a források legeredményesebb és leghatékonyabb felhasználása és a Projekt időütemezésének betartása érdekében. A műszaki ellenőr köteles a Projekt fizikai megvalósulásának, pénzügyi előrehaladásának ellenőrzését átlátható módon végezni.

A műszaki ellenőr köteles ellenőrizni:

- a szükséges engedélyek és a helyszín(ek) vállalozási szerződés(ek)nek, vonatkozó jogszabályoknak, műszaki és hatósági előírásoknak való megfelelést,
- a kivitelezők által az építési munkákra és építési helyszíne(ek)re kötött biztosítás megfelelést, folyamatos érvényességét,
- a kivitelezésnek, az anyagoknak, valamint a szerkezeteknek a vállalozási szerződéseknek és a jóváhagyott kiviteli terveknek való megfelelést,
- az építési munkák műszaki és pénzügyi előrehaladásának megfelelést a vállalozási szerződés(ek)ben foglaltak szerint.

A műszaki ellenőr a következő feladatok végrehajtásában vesz részt:

- a kiviteli tervek felülvizsgálata, szükség esetén áttervezésre, újratervezésre, tervmódosításra vonatkozó javaslattétel, tervellenőri feladatok ellátása,
- tervezési egyeztetéseken való részvétel (szükség esetén azok megszervezése, jegyzőkönyv elkészítése),
- a szükséges jóváhagyások, engedélyek beszerzésének felügyelete, szükség esetén az abban való közreműködés,
- javaslattétel indokolt tervmódosításokra, illetve tervmódosítási kezdeményezések véleményezése, dokumentálása, a tervmódosítások engedélyeztetésében való közreműködés. A szükséges jóváhagyások, engedélyek és engedélymódosítások beszerzésének felügyelete, szükség esetén az abban való közreműködés,
- adott esetben mérnökár becslés készítése.

A munkaterület átadás-átvételi eljárás lebonyolítása során:

- a kitűzési alappontok helyességének jegyzék szerinti ellenőrzése,
- a munkaterület átadása jegyzőkönyvben a kivitelező részére,
- minden egyéb tevékenység ellenőrzése, ami a Projekt szerinti munka megkezdéséhez szükséges

A Projekt szerinti kivitelezési munkák során:

- a rendelkezése álló hatósági és közüzemi engedélyek, nyilatkozatok átadása a vállalkozók, kivitelező részére,
- pénzügyi és lebonyolítási ütemterv ellenőrzése, aktualizálása a kivitelezővel,
- a jogszabályban előírt műszaki ellenőrzés ellátása,
- a kiviteli technológiák felülvizsgálata, szükség esetén azok javíttatása és kiegészítése Megbízó jóváhagyásával,
- Megbízó részére időszakos összefoglaló jelentések készítése az elvégzett munkákról és a készültségi fokról,
- az egyeztetésekről emlékeztetők, jegyzőkönyvek készítése,
- folyamatos egyeztetés az illetékes hatóságok, szervek képviselőivel a Projektben megvalósuló utépitési és közműépítési feladatok szereplőivel,
- az építési munkálatokhoz, valamint a kapcsolódó egyéb szakági feladatok napi szintű koordinációja, jegyzőkönyvek vezetése, dokumentálása,
- a műszaki ellenőri tervdokumentációk és iratok kezelése Megbízó kapcsolattartójával közösen,
- a tervdokumentációk és a hatósági engedélyek, előírások alapján a kivitelezés állandó figyelemmel kísérése, műszaki, mennyiségi és minőségi ellenőrzés. Eltérések esetén a Megbízó kapcsolattartójának tájékoztatása, a szükséges intézkedések megtétele,
- az elvégzett munka műszaki és minőségi ellenőrzésének dokumentálása, fénykép vagy video dokumentáció készítése,

- az építési és felmérési naplók folyamatos, szakági műszaki ellenőrök közvetlen részvételével történő legalább 5 naponkénti ellenőrzése, a szükséges bejegyzések előírt időn belüli megtétele a Megbízó kapcsolattartójával közösen és a szükséges intézkedések megtétele,
- a határidők és a részhatáridők betartásának ellenőrzése, eltérés esetén a Megbízó kapcsolattartójának értesítése,
- a minőség és bizonylataik folyamatos ellenőrzése, a kiváló minőség érdekében építés közben minden szükséges intézkedés megtétele,
- együttműködés a Megbízó, a tervező kapcsolattartójával, a hatóságokkal, észrevételeik és indokolt kívánságai közlése és képviselő a kivitelezővel szemben,
- a pótmunkák, többletmunkák indokoltságának felülvizsgálata és minősítése, valamint a Megbízóval történő jóváhagyás utáni elrendelése a szerződés pénzügyi keretein belül,
- a pótmunka igényről, annak elfogadására vagy elutasítására vonatkozó javaslatról 5 napon belül Megbízó tájékoztatása. Megbízó által elfogadott és jóváhagyott pótmunka és műszaki tartalom változás nem szolgálhat alapot semmilyen műszaki ellenőri-lebonyolítói szerződés keretében pótmunka, többletmunka elszámolásának,
- az eltakarásra kerülő munkák ellenőrzése, dokumentálása, fényképezése, Megbízó kapcsolattartójával közösen, valamint a takarási engedély megadása,
- a kivitelező mintavételi és vizsgálati tervének felülvizsgálata, véleményezése, annak Megbízó követelményeivel, az engedélyekkel és a Projekt során betartandó szabványokkal és a műszaki leírásokkal való összhangjának vizsgálata,
- tervezési feladatok koordinálása, jóváhagyása, tervezői művezetése felügyelete,
- tervek felülvizsgálata, kivitelezésre alkalmassá nyilvánítása,
- munkabiztonsági követelmények betartása,
- környezetvédelmi szempontok érvényesítése a Projekt megvalósulása során, hulladékkezelése előírások betartása,
- közreműködés Megbízó érdekkörében esetlegesen felmerülő építési akadályok elhárításában,
- helyszíni kooperációs értekezletek szervezése (legalább kéthetente), levezetése, a felmerült és megoldásra váró feladatok jegyzőkönyvi vezetése, megoldásra javaslattevél,
- Megbízó részére műszaki és pénzügyi jelentések készítése,
- Megbízó felé történő pénzügyi elszámolásban részvétel,
- közműmunkálatok koordinálása,
- ha a kivitelezés során a kiviteli tervek módosítását szükségessé tevő körülményekről szerez tudomást, abban az esetben erről köteles Megbízót haladéktalanul értesíteni, valamint 5 napon belül javaslatot tenni a szükséges tervmódosításra, áttervezésre, újratervezésre.

A Projekt vállalkozói teljesítések és azok elszámolásának ellenőrzése során:

- az elvégzett munkák elszámolni kívánt mennyiségének és az egységarak helyességének ellenőrzése,
- a számlák, részszámlák alaki és tartalmi felülvizsgálata, igazolása, a számlák átadása Megbízó képviselője részére felülvizsgálatra a számla benyújtásától számított 3 munkanapon belül,
- az esetleges számlaviták eldöntéséhez szükséges bizonylatok összeállítása, a számlaegyeztetések lefolytatása,
- a teljesítés igazolás jóváhagyása és továbbítása Megbízó részére.

A Projekt műszaki átadás-átvételi eljárás lefolytatásában való közreműködés:

- műszaki átadás-átvételi eljárás lefolytatása a Megbízó kapcsolattartója és adott esetben az illetékes hatóságok bevonásával,
- a kivitelező által kért időpontban a műszaki átadás-átvételi eljárás összehívása, gondoskodás az érintettek összehívásáról,
- a műszakilag szükséges kontrollvizsgálatok elkészíttetése és kiértékelése, a minősítéssel kapcsolatos dokumentáció átadása a Megbízónak,
- a hibajegyzék összeállítása, összegszerű meghatározása, az azonnali javítások elvégeztetése, a javíthatatlan hibák miatti értékcsökkenés megállapítása,
- nyilatkozattétel az átvétel tekintetében, átadás-átvételi igazolás kiállítása, a kivitelezőtől átvett Munkaterület átadása Megbízónak,
- a záradékolt megvalósulási terv és geodéziai bemérés elkészíttetése a kivitelezővel és annak ellenőrzése.

Közreműködés a műszaki átadás-átvételi eljárást követő feladatokban:

- a sikeres műszaki átadás-átvételi eljárás alapján az ideiglenes üzembe, forgalomba helyezési eljárások lefolytatása,
- a sikeres műszaki átadás-átvételi eljárás után végleges üzembe, forgalomba helyezési eljárások lefolytatása,
- részvétel a garanciális bejárásokon, közreműködés a Projekt során elvégzett Munka hiányosságainak, hibáinak, valamint ezek okainak és következményeinek feltárásában,
- a hibák, hiányosságok megszüntetésének ellenőrzése,
- hatósági engedélyek megszerzésének lebonyolítása, az engedélyekben előírt feladatok ellátása,
- a szavatossági jogok, követelések kezdeményezése és érvényesítése,
- adatok, bizonylatok szolgáltatása a pénzügyi lezáráshoz, aktiváláshoz,
- az előírt utófelülvizsgálati eljárás lefolytatása, az ott feltárt és szavatossági javítások körébe tartozó hibák, hiányosságok javíttatása,
- a keletkezett dokumentumok és iratanyagok rendszerezése és Megbízó részére történő átadása,
- közreműködés a beszámoló, értékelő jelentés készítésében,
- zárójelentés készítése a Projektről (Adott esetben)

1. Cukép Kft 2424 Előszállás Árpád u 105 adószáma:
11109024-2-07

Ilyés Ádám tel:30 646-0451 email info@cukep.hu

2. Bajkor 24 Bt Dunaújváros Arany J u 26
adószáma:21539745-2-07 képviseli:

A b u g h a u s h A n i t a 30 500-6795 anita@bajkor.hu

3. *Jobb-Ép Bt Székhely 2458 Kulcs Arany János u 120
adószáma. 22081135-2-07 képviseli :Jobb Dávid
kontratimea@jobbep.hu*

4. Simer-szer Kft 2424 Előszállás Arany j u 27 adószáma
25082180-2-07 képviseli Erőss Dóra

tel:+3630 6966579 simerszer@gmail.com

5. BMZS KFT 7003 Sárbogárd, Miklós u. 9., kam.reg.szám:
17A39592, adószám: 22652959-2-07, képviseli: Balogh László
blaci1959@freemail.hu tel:+3630 2621775

Előszállás Nagyközség Önkormányzata 2018. június 25-i Képviselőtestületi ülés

10. napirendi pontja: Közlekedési táblák kihelyezése

Tisztelt Képviselőtestület!

Mivel egyre több alkalommal tapasztalható, hogy a Szögletkert parkosított területére sokan behajtanak autóval, javasolom, hogy a park növényzetének és a parkot igénybe vevők védelme érdekében a Szögletkertben helyezzen el az önkormányzat 2 db „behajtani tilos” közlekedési táblát „kivéve engedéllyel” kiegészítő felirattal. Mindkét táblát a Szögletkert parkosított részére bevezető, 2 db, már kijárt útszakasz elejére javasolom kihelyezni.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 2. pontja szerint az önkormányzatok kötelező feladata: *„településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);”*. A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 46. § (1) a) pontja szerint a helyi közút kezelője a helyi önkormányzat. Ugyanezen törvény 48. § (3) b) 5. pontja rendelkezik arról, hogy *„az utak forgalomszabályozásának és a közúti jelzések elhelyezésének műszaki és eljárási szabályait”* a miniszter rendeletben állapítja meg. E rendelet a közúti jelzőtáblák megtervezésének, alkalmazásának és elhelyezésének követelményeiről szóló 83/2004.(VI.4.) GKM rendelet, ahol az 1. § (2) b) pont értelmében a rendelet hatálya kiterjed az utak kezelőire.

Fenti jogszabályok alapján a közlekedési táblák kihelyezéséről az önkormányzat dönt.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az alábbi határozati javaslat figyelembevételével hozza meg döntését.

Határozati javaslat

közlekedési táblák kihelyezéséről

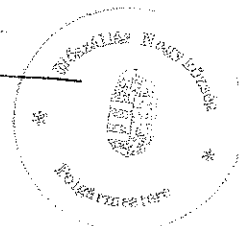
Előszállás Nagyközség Önkormányzatának Képviselőtestülete „Behajtani tilos” jelzésű közlekedési tábla és „Kivéve engedéllyel” feliratú kiegészítő tábla kihelyezését határozza el a Szögletkertben a futópálya elejére és az azt megelőző útszakasz elejére.

Felelős: Farkas Imre polgármester

Határidő: 2018. augusztus 31.

Előszállás, 2018. június 22.

Farkas Imre
polgármester

Előszállás Nagyközség Önkormányzata 2018. június 25-i Képviselőtestületi ülés

11. napirendi pontja: Ingatlan értékesítése

Tisztelt Képviselőtestület!

Az önkormányzat tulajdonát képezi az Előszállás, Feszty Á. u. 1. szám alatti lakóházas ingatlan. Mivel az ingatlanra vételi ajánlat érkezett, kérem, hogy a testület döntsön arról, hogy értékesíteni kívánja-e azt.

Az önkormányzat vagyonáról és a vagyonnal való gazdálkodás egyes szabályairól, a vagyontárgyak értékesítését és hasznosítását célzó eljárások helyi szabályairól szóló 7/2012. (III.30.) önkormányzati rendelet 17.§ és 18. §-a szerint az önkormányzati vagyont versenyeztetési eljárás lefolytatását követően lehet értékesíteni.

Amennyiben a képviselőtestület az értékesítés mellett dönt, úgy javaslom az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az alábbi határozati javaslat figyelembevételével hozza meg döntését.

Határozati javaslat

a Feszty Árpád u. 1. szám alatti ingatlan értékesítéséről

1. Előszállás Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete az Előszállás belterület, 1117. hrsz., 1555 m² területű, „kivett, lakóház, udvar, gazdasági épület művelési ágú, természetben az Előszállás, Feszty Á. u. 1. szám alatti ingatlant értékesíteni kívánja.

2. Pályázatot kiíró szerv neve, címe, kiírás időpontja:

Előszállás Nagyközség Önkormányzata, 2424 Előszállás, Fő tér 3., 2018. július 1.

3. **Az ingatlan adatai:**

Cím: Előszállás, Feszty Á. u. 1.

Megnevezése: kivett, lakóház, udvar, gazdasági épület

Telek alapterülete: 1555 m²

Az ingatlan közművesítettsége: Áram, vezetékes ivóvíz.

Az ingatlan előre egyeztetett időpontban megtekinthető.

4. Az önkormányzati tulajdonú ingatlan értékesítésére vonatkozóan a Terv-Elek Kft. által készített értébecslésben megállapított piaci érték 1.000.000.-Ft. A képviselő-testület a megállapított piaci értékben állapítja meg. A képviselő-testület nem határoz meg ajánlati biztosítékot.

5. Az ingatlanra bármely cselekvőképes magyar, illetve külföldi állampolgár, illetve jogi személyiséggel rendelkező társaság ajánlatot tehet. Az ajánlatnak tartalmaznia kell: ajánlattevő nevét, személyi adatait, lakóhelyét (székhelyét, cégjegyzék számát), képviselőjét, más

megbízott esetén szabályszerű meghatalmazott adatait, a felajánlott ellenérték összegét és a pályázati feltételek elfogadását. Az ajánlatot az Előszállási Polgármesteri Hivatalba (2424 Előszállás, Fő tér 3.) személyesen kell benyújtani zárt borítékban legkésőbb **2018. július 16. 16.00 óráig**. A borítékra rá kell írni : Ajánlatot tevő nevét és az ingatlan helyrajzi számát.

6. A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 14. §-a értelmében az államot elővásárlási jog illeti meg helyi önkormányzat tulajdonában lévő ingatlan értékesítése esetén.

7. A pályázati eljárás lebonyolítója a képviselő-testület. A képviselő-testület a pályázati ajánlatok benyújtására előírt határidő (2018. július 15.) lejártát követő 15 napon belül, azaz legkésőbb 2018. július 31-én rendkívüli képviselő-testületi ülésen (a pontos dátumról az ajánlattevők értesítést kapnak) (2424 Előszállás, Fő tér 3., Tanácsterem, mint meghirdetett bontási hely) ismerteti az ajánlattevők nevét, címét, valamint az ellenértékre tett ajánlatokat. A bontási eljárás az ajánlattevők személyesen, vagy akadályoztatásuk esetén meghatalmazottjuk révén részt vehetnek. Amennyiben a pályázati tárgyalás során több pályázó azonos vételár-ajánlatot tett, és ajánlatuk a legjobb ajánlatnak minősül, úgy az ingatlanra licitálniuk kell. A licitlépcsőket a képviselő-testület határozza meg. A pályázatot az az ajánlattevő nyeri meg, aki a pályázati tárgyalás során a legmagasabb összeg megfizetését vállalja.

8. A testület fenntartja jogát, hogy a pályázatot indoklás nélkül eredménytelennek nyilvánítsa, vagy a pályázati felhívást – az ajánlatok benyújtására nyitva álló határidő lejártáig – jogkövetkezmények nélkül visszamondja, vagy tartalmát módosítsa. A testület fenntartja azon jogát, hogy a nyertes ajánlattevő visszalépése esetén jogosult a pályázat soron következő helyezettjével szerződést kötni.

9. A nyertes pályázó az ingatlanért legtöbbet ajánló. A nyertes pályázó a teljes vételárat a szerződés megkötésével egyidejűleg köteles megfizetni.

Felelős: Farkas Imre polgármester

Határidő: 2018. július 31.

Előszállás, 2018. június 22.

Farkas Imre
polgármester